

శ్రీ లక్ష్మీ వేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణేనమః
శ్రీమతేరామానుజాయనమః

శ్రీ పాంచరాత్ర
కర్షణాది ప్రతిష్ఠాంత ప్రయోగ చంద్రికా

గ్రంథకర్త
మామిళ్ళపల్లి పరవస్తు రామానుజాచార్యు
వేదశాస్త్ర ఆగమవిద్వాన్, అర్చక సూపర్ వైజర్, అర్చక పరిశ్రాధికారి
టి. టి. డి. దేవస్థాన పాంచరాత్రాగమ ఆస్థానవిద్వాన్

శ్రీ ఋషి సత్యనారాయణ సిద్ధాన్తి
దేవదాయశాఖ ప్రధాన ఆగమ పండితులు
షైదరాబాద్ వారిచే పరిష్కరింపబడినది

శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంవారి ద్రవ్య సహాయముచే
ప్రచురింపబడినది.

1996

శ్రీ లక్ష్మీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణేనమః
శ్రీపాంచరాత్రకర్షణాది ప్రతిష్ఠాంత ప్రయోగ
చంద్రికాయాం - విషయ సూచికా.

ఆగమప్రాశస్త్యము

1. పరిభాషా
2. యజమానలక్షణం
3. ఆచార్యలక్షణం
4. ప్రతిష్ఠాశబ్దార్థః
5. ప్రతిష్ఠాయాం తిథివారనక్షత్ర
లగ్నముహూర్తవిచారః

పుట-పేజీ

- | | |
|----------------------------|---------------------------------|
| 6. భూపరిక్షా | 1 |
| 7. కర్షణం | 100 |
| 8. బాలాలయప్రతిష్ఠావిధిః | 101 |
| 9. ప్రథమేష్టికావిధిః | 103 |
| 10. గర్భన్యాసవిధిః | 105 |
| 11. మూర్ధేష్టికావిధిః | 107 |
| 12. స్థాపికాశిలవిధిః | 108 |
| 13. విమానదిగ్దేవతావిధిః | 109 |
| 14. కవాటస్థాపనవిధిః | 110 |
| 15. కవాటదేవతావాహనం | 110-ఎ |
| 16. శిలాసంగ్రహణవిధిః | 111 |
| 17. గర్భ గేహ విభాగః | 112 |
| 18. ధృవబెరపీఠలక్షణం | స్థానకన్య
ఆసీనన్య
శయానన్య |
| 19. కౌతుకబెరాణాం పీఠకల్పనం | |
| పురుష సూక్తా ఆరాధన విధి : | |

20.	ప్రతిష్ఠావిభాగ ప్రయోగప్రారంభః	1-ఎ
21.	సదస్యానుజ్ఞా	
22.	సంకల్పః	
23.	విస్వక్సేనారాధనం	
24.	పుణ్యాహవాచనం. న్యస్తీవాచనంచ	123
25.	ఋత్విగ్వరణం	
26.	మృత్సంగ్రహణం	
27.	అఙ్కరార్పణం	26
28.	యాగశాలాప్రవేశః	32
29.	వర్యగ్నికరణం	
30.	అగ్నిప్రతిష్ఠా	50
31.	ద్వారతోరణపూజా	36
32.	శాంతిహోమః	
33.	జలాధివాసఛాయాధివాసౌ	8
34.	రక్షాబంధనం	4
35.	వాస్తుహోమః	
36.	నెత్రోన్మీలనం	7
37.	మృత్తికాస్నానం	
38.	పంచగవ్యస్నానం	115-ఎ
39.	కలశాభిషేకం	22
40.	ధాన్యాధివాసః	
41.	శయనాధివాసః	
42.	తత్యన్యాసోహోమశ్చ	13
43.	తత్వాదిషోడశన్యాసః	13-ఎ
44.	ప్రాణాదిదశవాయున్యాసః	14
45.	ప్రాణప్రతిష్ఠావిధిః	21
46.	పూర్ణాహుతిః	
47.	మహాకుంభప్రోక్షణం	
48.	బలిహరణం	55
49.	మహాహవిర్నివేదనం	

50. కర్పూరనీరాజనం
 51. వేదాది గ్రంథచాత్వమరై
 52. మహదాశీర్యాదం

కలశన్నపనాని

- | | | |
|-----|------------------------------|-------|
| 1. | ఏకకలశన్నపనం | |
| 2. | పంచకలశన్నపనం | 92 |
| 3. | నవకలశన్నపనం | 92-ఎ |
| 4. | ద్వాదశకలశన్నపనం | 92-బి |
| 5. | షోడశకలశన్నపనం | 91 |
| 6. | నవ్తదశకలశన్నపనం | 87 |
| 7. | పంచవింశతికలశన్నపనం | 91-ఎ |
| 8. | ఏకోనపంచాశక్మలశన్నపనం | 91-బి |
| 9. | ఏకాశీతికలశన్నపనం | 84 |
| 10. | అష్టోత్తరశతకలశన్నపనం | 90 |
| 11. | ఏకోత్తరసహస్రకలశన్నపనం | 93 |
| 12. | విమానప్రతిష్ఠా | 42 |
| 13. | గోపురప్రతిష్ఠా | |
| 14. | ప్రాసాదప్రతిష్ఠా | |
| 15. | ధ్వజప్రతిష్ఠా | 127 |
| 16. | రథప్రతిష్ఠా | 48 |
| 17. | మత్స్యాది మూర్తీనాంప్రతిష్ఠా | 38 |
| 18. | లక్ష్మ్యాది దేవీనాంప్రతిష్ఠా | 40 |
| 19. | మంటపప్రతిష్ఠా | 46 |
| 20. | మహాననప్రతిష్ఠా | 38 ఎ |
| 21. | బలిపీఠప్రతిష్ఠా | |
| 22. | ధాన్యధనాదిగారాదిప్రతిష్ఠా | |
| 23. | ప్రభాదీనాంప్రతిష్ఠా | |

24.	వైనతెయప్రతిష్ఠా	
25.	హనుమత్రప్రతిష్ఠా	
26.	అక్షమాలాప్రతిష్ఠా	
27.	శ్రీవత్సాదిప్రతిష్ఠా	
28.	కిరీటాదీనాంప్రతిష్ఠా	
29.	భక్తప్రతిష్ఠా	
30.	గృహార్చాప్రతిష్ఠా	
31.	జీర్ణోద్ధారవిధి:	61 +68
32.	పవిత్రోత్సవవిధి:	72
33.	స్నవనపటలాని	
34.	గ్రంథసమాప్తి లఘుసంప్రోక్షణం	47
35.	మహోసంప్రోక్షణవిధి:	71
36.	యాగమంటపలక్షణం	32
37.	కుండలక్షణం	32
38.	ఏకకుండలక్షణం	32
39.	చతుఃకుండలక్షణం	
40.	పంచకుండలక్షణం	
41.	షష్ఠకుండలక్షణం	
42.	అష్టకుండలక్షణం	
43.	నవకుండలక్షణం	
44.	ద్వాదశ కుండలక్షణం	
45.	సృక్స్సృవలక్షణం	35
	చక్రాబ్జమండల దీక్షా విధి :	76
	ప్రాయశ్చిత్త విధి :	62
	నిత్యనైమిత్త కకామ్యచిచార:	118
	ముద్రాప్రకరణం	115
	ఏకోత్తర నహస్ర కలశ పటలం	
	అష్టోత్తరశత కలశ పటలం	
	ఏకాశీలి కలశపటలం	
	ఏకోనవంచాశత్యలశ పటలం	



ॐ नमो

పరిభాషా

శ్రీ పాంచరాత్రకర్షణాది ప్రతిష్ఠాంతప్రయోగచంద్రిక అనుగ్రంథమును పారమేశ్వర సంహిత పాద్యసంహిత జయాఖ్యయ్య సంహితా పరమపురుషసంహితా క్రియాకైరవచంద్రికా వరాహగురు విరచితం క్రియాకైరవ చంద్రిక వరడగురువిరచితం. శ్రీ రంగరాజ గురువిరచితం మొదలగు గ్రంథములనుండి గ్రహించి ఈ గ్రంథమును వ్రాయడమైనది అయితే పై గ్రంథములలో శ్లోకరూపముగానే ఉన్నది. క్రియాకైరవచంద్రికలో మాత్రం క్రియారూపములో ఉన్నది. ఇవి పామరులకు అర్థంకావడము కష్టమని అందరికి ఉపయోగపడుటకుగాను ప్రయోగరూపములో వ్రాయడమైనది ఇందులో శాస్త్రలోపము అగమవిదానములో లోపము లిఖితలోపములు ఉన్న పండితవర్యులు సమీక్షించి స్థాలిత్యములను సరిచేసి తెలుపగలరని ప్రార్థన.

శ్రీరంగ క్షేత్రములో పారమేశ్వర సంహితా ప్రకారముగా కాంచీపురములో జయాఖ్య సంహితా ప్రకారముగను కుంభకోణము మొదలగు కొన్ని దివ్య దేశములలో శ్రీప్రశ్న సంహితానుసారముగను మెల్కోటతిరునారాయణపురం పాద్యసంహితోక్తప్రకారముగను సింహాచలము భద్రాచలము మొదలగు అంధ్రప్రదేశ్ లోని దివ్యక్షేత్రములందు పాద్యకపింజల సంహితామిశ్రమముగా పూర్వీకులు వ్రాసిన వ్రాత ప్రతులను ననుసరించియు ప్రతీష్ఠాది పూజా విధానము వరకును అనుష్ఠించుచున్నారు. దాన్ని అనుసరించి అందరికి ఉపయోగపడునట్లు వ్రాయడమైనది. ఉదాహరణకు పుణ్యావాచనం పాద్య సంహితలో లేదు. అందుకు నారదీయోక్త పుణ్యాహము చేయబడుచున్నది. అట్లే ఇంకాకొన్ని క్రియలు కొన్నికొన్ని సంహితలలో లేనందున వేరువేరు సంహితలనుండి స్వీకరించి వ్రాయడమైనది. అగమ సాంకర్యము కూడదు కాసి సంహితాసాం కర్యము చేత దోషములేదని మనపూర్వీకులు ఆనతిచ్చినందున ఆవిధముగా సంగ్రహించి వ్రాయడమైనది. ఇందులో ఏదైనా దోషమని ప్రాజ్ఞులు ఆనతిచ్చినచో అందుకు బద్ధుడనై ఉండగలను.

ప్రతిష్ఠా శబ్దవిచారః

ప్రతిష్ఠ అనగా సాక్షాత్ ఆ పరమాత్మ స్వరూపుడైన ఆ మహా విష్ణువును - తామ్రేణవాసువర్ణిన - అను ఉక్తరీత్యా ఒక బింబములోమంత్రోచ్చారణ చేత ప్రతిష్ఠింప జేయుటయే అందుకు ఈ జీవునికి ఇంద్రియ నిగ్రహత్వము అసాధ్యము కాన ఒకత్పటి మాత్రమైనా ఈచక్రరింద్రియములచేత ఆ పరమాత్మలో లీనముచెయుటచేత జ్ఞానము కలుగును. జ్ఞాయతే అనే నేతిజ్ఞానం- బహూనాం జన్మనా మనైజ్ఞాన వాన్మాంప్రపద్యతే - గీతావచనం - ఆత్మాగుహయాం నిహెత్ స్వజన్తేః ఇతి శ్రుతిః - అనాదిమాయయాసుప్తః యదా జీవః ప్రబుధ్యతే - అజమనిద్ర మస్యప్ప మద్వైతం బుధ్యతే తదా అను ప్రమాణములచేత- భక్త్యామన్వైశ్చ ప్రతిష్ఠాపితిబింబే భక్తాను కంపయా సకలః తద్బింబే సమానిషదః దేవః ర్పతిపిత్భవెత్ అవ్యక్తం శాశ్వతం అనాదిమధ్యాంతం మతీన్ద్రియం దేవైరవ్యనభి లక్ష్యం యద్వైష్ణవం పదం తత్రాప్తి ఫలం తదర్చనంతస్యమూలం ప్రతిష్ఠా- అనునట్లుగా ప్రతిష్ఠా శబ్దార్థము.

ఆగమ ప్రాశస్త్యం

శ్రీశ్రీనివాస పరబ్రహ్మణే నమః :

1. అఖిల భువన జన్మస్థైర్య భంగాదిలీలే
వినతవివిధ భూతవ్రాతరక్షక దీక్షే
శ్రుతిసిరసవిదీపై బ్రహ్మణీ శ్రీనివాసే
భవతుమమ పరస్మిన్ సేముషీభక్తి రూపా ॥
2. అమూర్తై తిసమూర్తై తిద్వివిధా సాచనామతః
అమూర్త్యాగ్న్యాహుతిః ప్రోక్తా సమూర్త్యాబింబ పూజనం
3. తామ్రెణవాసువర్ణైన రజతేదారుభిన్నధా
శిలాయాంవామృదావావ రూపంతత్ర ప్రకారయేత్
4. ఆరాధనం ద్విధావిష్ణోః స్వార్థంచాపి పరార్థకం
స్వార్థం గృహార్చనం ప్రోక్తం ఆలయేతుపరార్థకం
5. భగవద్వ్యంశజైరేవ పాంచరాత్ర పరాయణైః
యాపూజాక్రియతేమహ్యం సర్వకామ ఫలప్రదా
నిత్యోత్సవాదికం సర్వం భుక్తిముక్తి ప్రదంభవేత్ ఇతి

యజమాన లక్షణం

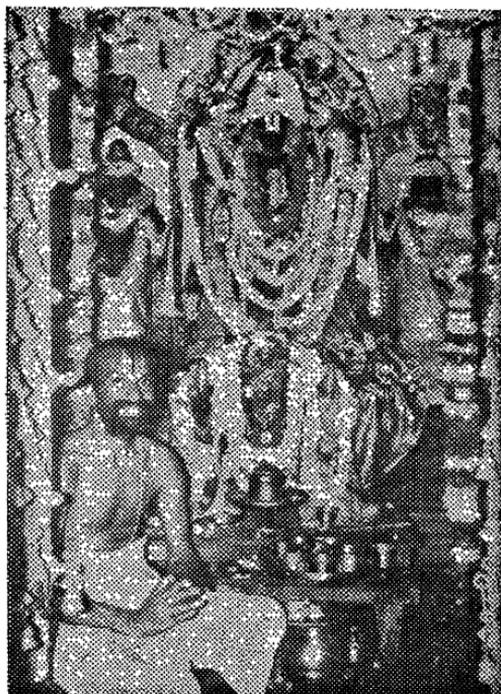
శాస్త్ర మందు నమ్మకము కలిగిన వాడు
భక్తి శ్రద్ధలు కలవాడు విష్ణు భక్తుడు
ఎల్లప్పుడు భగవచ్చింతనము చేయువాడు యజమాని

ఆచార్య లక్షణం

పాశ్చరాత్ర విదం శాస్త్రం సిద్ధానైముకృతశ్రమం
భగవద్వ్యం శజంశుద్ధం అలోలుపమధామృకం
అపాపమృజుమవ్యాధి మదృష్టపరమాస్తికం
తంభాగవతమాచార్యం ప్రథమం వరయేత్సధీః

ప్రతిష్ఠాయాం తిథి. వార నక్షత్ర లగ్నముహూర్త విచారః

1. అయనంచోత్తరం ముఖ్యం జఘన్యందక్షిణాయనం
స్థాపనం ధృవబేరస్యముఖ్యేవ సదేవ్యతే
2. జఙ్గమస్థాపనే ముఖ్యేజఘన్యేచాపివాభవేత్
మాఘమాసెభాద్రపదే ప్రతిష్ఠాం మాసివర్షయేత్
3. గురావస్తంగతేశుకైవ్యతీపాతేచవర్షయేత్
సంక్రాంతౌదుర్ధినేచైవ గ్రహణెనుమసూర్యమోః
4. పుస్తాచృపరస్తాచ్చాషోడశాహానివర్షయేత్
అతిచారే తథామాసె పర్యయుగ్మయుతేతథా
5. అప్రశస్తేషు యోగేషు కాణస్థాణాంధభేషుచ
ఏవమాదిషుచాన్యేషు గర్హితేషునకల్పయేత్
6. రాజ్ఞోరాష్ట్రస్యచాన్యస్య గ్రామస్యచగురోస్తథా
యజమానస్యధిష్ఠ్యస్యశుభేష్యను గుణేషుచ
7. తిథినక్షత్రవారేషు ముహూర్తేషుశుభేషుచ
ప్రథమాచద్యోతీయాచ పంచమీ చత్రయోదగ
8. తృతీయా సప్తమీషష్ఠీ ద్వాదశ్యేకాదశీతథా
దశమీపూర్ణమాసీచ శుక్లపక్షేశుభాస్త్విమాః
9. కృష్ణైషు పంచమీయావత్ తిథయస్సంప్రకీర్తితాః
త్రిమాత్రరేషురేవత్యామశ్యిన్యాంరోహిణీషుచ
10. పుష్యేషునర్యగౌచిపి హస్తేచ శ్రవణేతథా
దేవస్యస్థాపనం కుర్యావిష్ఠోరభ్యుద యావహం
11. సోమోన్మహాస్పతిశ్చైవభార్గమోధ బుధస్తథా
వతేసౌమ్యగ్రహాః ప్రోక్తా ప్రశస్తాస్థాపనం ప్రతి
12. పైంహికే యార్యవారాశ్చురిక్తేవా స్థాపనేపరే
రాశతృతీయోషష్ఠేవా స్థితాశ్చైత్ శుభశంసినః
13. ద్యోతేయేచతృతీయేచ తథాపంచమషష్ఠయోః
సప్తమేనవమేచైవరాశేచైకాదశేషునః
14. స్థితశుభకరశ్చంద్రః షష్ఠస్తదశమస్థితః
భయకృద్భార్గమోజ్జైయః చంద్రఃక్రూరైర్నిరీక్షితః
15. బహునాద్రకిముకైన సహమాహూర్తికైర్గురుః
స్థాపనం దేవదేవస్య కుర్యాత్కాలేభిపూజితే



శ్రీలక్ష్మీ నృసింహ పరబ్రహ్మణోనమః

కర్వణాది ప్రతిష్ఠాంత ప్రయోగ చంద్రికా

శ్రీశఠగోపరామానుజ

శ్రీ రంగనాథ శఠగోపయ

వేదాన్త గురవేనమః

తీర్థమహాదేశికాయ నమః

శ్రీహయగ్రీవాయనమః

- భూపరీక్షా -

హరిః ఓం భూపరీక్షా - ఆదౌతావద్భూపరీక్షా విధిరుచ్యతే - శ్రద్ధావానాస్త్రిభక్తీ ధనధాన్యైస్సుమేధితః |
 మహాత్మ్యాహశ్చు చిద్రోక్షః కృతజ్ఞోలోభవజ్జితః || బ్రాహ్మణ క్షత్రియో వైశ్యశ్శూద్రోవాప్యసు
 లోమజః | సమస్త గుణైస్సమెతోయజమానః | పాంచరాత్ర విదం శాస్త్రం సిద్ధాన్తేషుకృత
 శ్రమం | భగవద్వ్యశజం లతాగుల్మయజ్జై వృక్ష కుశకాశ ప్రవాహక్షత్రాఅధోజలోపెతా
 శుద్ధంతిలోపపమదంబికం | అపాపమృజుమవ్యాధి మద్గుష్టపరమాస్త్రికం | ఏవ భూతమాచార్యం
 ప్రధమం వరయోత్ | తతాచార్యోయజమానశ్చుదైవజ్ఞైససహశుభేదినే గ్రామాది స్థాపనా
 ప్యాయాదెనిమిత్తాని పరికృ్య శుభేనిమిత్తై గ్రామాదినారభేత్తదధం | రథకారణ సహాచార్యో
 భువం పరీక్షయోత్ | అధభూమి లక్షణముచ్యతే | సుపద్మాభద్రకాపూణా ధూమ్రాచెతి
 భూశుశుర్విధా | 1 సుపద్మాతు చంపకాగురుఖజో రకదంబ తిలకాజో నక్రముక నాళికరకు
 శకా శకమలకు వలయయుతో ప్రాగుడు | వివణో శుభతోయావృతా | 2 భద్రకాతు నదీ సాగర
 పాశ్యోస్థా తీర్థయాత్ర సమాశ్రితో క్షీరవృక్ష | ఫలవృక్ష సమాకులోద్యానో పవనోపెతా | 3 పూణీ
 తుకుల స్థకంకునిష్పావకోద్రవ స్యామాశాన్వితా ప్రభూతోదకాగిరి పాశ్యో గిరిశిఖరం వాశ్రితా |
 4 ధూమ్రాతుయవవేణు సుహిశైష్ఠాతక విభీతకోకో సంకీర్ణో కరినకకో రాన్వితా | వాయుసన్యే
 నగృధ్రగోమాయ వృక్ష సంకులోపరా | సుపదాశాన్విదా - భద్రకాసుఖదా | పూణీ వృష్టిదా |
 ధూమ్రాక్షయదా | భూమిమె వంవిధం జ్ఞాత్వా | తాండండ మానెనవి స్తారాయామ సదృశంజా
 నుదఘ్నంఖాత్వా | పునస్తాభిరెవమ్పద్భుః పూరితే సమధికచోత్రమాం సమెమధ్యమాం
 న్యూనాధమ్యాజ్ఞాత్వా | అధమాంవజో యిత్యా అన్యయోశ్శాలిముద్గయవాదీ నాంబీజా
 న్యూప్యాత్రి రాత్రా భ్యస్తరయద్యంకురా సుమ్మద్భూతాస్తదోత్రమా | పంచరాత్రాభ్యస్తరెచెన్నధ్యమా
 సప్త రాత్రాభ్యస్తరయధ్యం కురాస్సముద్భూతాస్తదోత్రమా | పంచరాత్రాభ్యంతరేచేన్నధ్యమా
 సప్తరాత్రాభ్యంత రేచెదధమా | అంకురెష్వప్రరూఢేషుతాం వజోయోత్ | కుశపలాశ
 హరితయత్ర విదినాస్తాసాప్యృత్తమా | మధురెణ రసెనయుక్తోప్యృత్తమా | కటుకా మధ్యమా |
 ఆమ్లాద్యస్యం సాధమా | శ్యేతోత్తమా | పీతలోహితామధ్యమా కృష్ణాధమా సమ్యగేవం

విచార్య పంచరాత్ర విదాచార్యోయజు మానన రథకారణ వాస్తుసీమైన నృత్రగీతవద్యమంగళ
 పాఠపూణ్ కుంభదీపధ్వజ ఛత్ర సమన్వితం సవేదాధ్యయనం ప్రదక్షిణం పరిక్రమ్య
 సర్వాస్వపిదిక్తు భూతపైతపిశాచాదీనాం వాయుసైర్ బ్రహ్మాస్తానాస్తం బలికర్మకుర్యాత్
 భూతాపిశాచా నాగాశ్చ అసురా రాక్షసా గ్రహః సర్వేతే వ్యవపగచ్చన్తు బలితుష్టాయ ధాతధం॥
 దేవానాం చద్యజానాం చన్ధానం సమ్యక్కరోమ్యహం॥ భూపరిక్షా విధిస్సమాప్తః-1

శ్రీ లక్ష్మీనృసింహృసహాయేన

శ్రీహయగ్రావాయనమః

అధప్రతిష్ఠావిధి :

శ్రీ లక్ష్మీ నృసింహృ పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీలక్ష్మీ అలర్యేల్ మంగా సమేత శ్రీశ్రీనివాస పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమతే రామాసుజాయ నమః

అనుగ్రహం

హరి : ఓం - నమస్తుద సేనమస్తుదసస్సతయేన

మస్సుభీనాం పురోగాణాంచక్తుకేనమోదివె

నమః పృథివైసప్రథసభాం మేగోపాయ

యేచసభ్యాస్సభాసదః తానింద్రియావతః కురు

సర్వమాయురుపాసతాం॥

సర్వభ్యః శ్రీవైష్ణవేభ్యోనమః స్వామినఃభవత్పాదమూరే మయాసమర్చి తాం ఇమాం

సౌవర్ణీం యత్కించద్దక్షిణాయ ధేక్త దక్షిణామివస్వీకృత్య భగవదధినోహం భగవత్ప్రణయా

భగవత్ప్రీత్యర్థం భగవత్కైంకర్య రూపత్యేన శ్రీపాంచరాత్ర శాస్త్ర దివ్యాగమోక్త ప్రకారేణ

అస్యదేవ దేవస్య శ్రీమదఖిలాండ కోటి బ్రహ్మాండ నాయకస్య శ్రీలక్ష్మీ వెంకటేశ్వర

స్వామినః నూతన ఆలయ విగ్రహ ప్రతిష్ఠాకర్మ కర్తుం యోగ్యసిద్ధి మనుగ్రహేణ యోగ్యతాసిద్ధిరోన్విత

ప్రతివచనం.

ప్రాణానాయమ్య

సంకల్ప్య -

ఆదోనిర్విఘ్నైన పరిసమాప్త్యర్థం

శ్రీవిష్ణుకృణారాధనం కరిష్యే - ఇతి సంకల్ప్య

విష్యక్యెనారాధనం కృత్యా -
విష్యక్యెనస్సుప్రీతస్సుప్రసన్నోవరదో
భూత్యా ఉరై శుభకర్మణ్య విఘ్న
మస్మితి భవన్తో మహాన్తోనుగృహ్లాన్తు
విష్యక్యెన ప్రసాద సిద్ధిరన్తు - ఇతి ప్రతివచనం
అనన్తరం శుద్ధి పుణ్యాహవాచనం పారమేశ్వరోక్త
పుణ్యాహవాచన విధిః ద్రష్టవ్యః ద్రష్టవ్యః
ప్రోక్షణం - ఋత్వి గ్వరణం
స్వస్తీ వాచనం. - అనుహవం సుమనాభవ
ఆశుశ్శశానః శర్మయచ్ఛతు

జయంతితా: పంచరాత్ర మహాపనిషద: క్షితే, యాసాం ప్రవక్త సశ్రీమో సాక్షాన్నారాయణస్వయం, తేజయంతి మహాత్మానం పంచరాత్ర విదోజనా: యోషామవ్యాహతైశ్వర్యం కైంకర్యం శ్రీపతేస్సదా తత్కులేన నృసిహ్యర్య తనయోవినయాన్విత: శ్రీరంగరాజ: కురుతే ప్రతిష్ఠా పద్ధతిం శుభాం॥ శ్రీ పంచరాత్రోపనిషత్ప్ర సిద్ధాతస్యాంహి సిద్ధాస్త చతుష్టయోస్తి, తస్మిన్ని సిద్ధాస్త వరోస్తి మాంత్ర: తస్మిన్ప్ర సిద్ధంబలుపాద్మ తంత్రం, తస్మిన్ క్రియాపాదగతాధో జాతమాలోచ్య సమ్య గ్విదుషోం వరిష్ఠ: శ్రీరంగరాజోబుధమోదపాతో: చక్ర ప్రతిష్ఠావిధి సంగ్రహంహి - గభోగేహాబ్రహ్మ సూత్రై బ్రహ్మబాగోస్థితం శిలామయంత్రీ విధస్సపనక్షమం ఏకజేరం, ఏతద్యత్యి రిక్తసర్వ బింబమపి బహుబెరం, ఏతదుభయవిషయే పిమూల బింబస్య దెవి సహితస్య తథాభూతకర్మాచోదిబింబైర్విమానా న్నర్గత బ్రహ్మాది పరివార్తై: ద్వారాంకణ దేవైశ్చ సహ ప్రతిష్ఠాయాం ప్రయోగోలిఖ్యతే, యథావిధ్యంకురావోణం కృత్యా, జలాధివసనం యది త్రిరాత్రం భవేత్, తదాప్రతిష్ఠాది వసాత్పూర్వం పంచమదినే యద్వైక రాత్రం తదాత్పతీ యదినేయది సద్య: తదాద్వితీయ దినేజలే ఛాయాధివా సంబింబాధివా సంవాకుర్యాత్, యదిమూలాది బింబాని ఛాయాధివాసాహోణితదా సుధామృద్ధింబయో స్థితయోశ్చుల స్థాపనాత్పూర్వం నపుంసక శిలాయాం దారు శిలాబింబయోస్థితయోర్నూహతోన పుంసక శిలాయాం తథా భూతలోహబింబస్యతు పీఠఛాయాధివా సాత్పూర్వమొక బెనెవక్త్య మాణిరీత్యా రత్నన్యా సంకుర్యాత్, మృధాబింబానాంశయనా సనవాహన స్థానాం శులస్థాపనాత్పూర్వంశయనాసన వాహనస్థదారులోహ శిలాబింబానాం ఛాయాధివాసాత్పూర్వం లోహజాం వృత్తాంచతురశ్రాం వామంజూషాం కృత్యా, తత్రనపుంసక శిలాయామివ రత్నాదీని నిక్షిప్యలోహ ఫలకేనైవ దృఢం పిథాయ తాంమంజూషాం పృష్ఠత: ఖాత్యా తత్రనిక్షిప్య మృదాది: ఖాతమాపూర్య దృఢీకుర్యాత్, బహుబేరే సర్వత్రైశ్చానాహోబింబా నితిత్రిణీ రసాది లేపన పూర్వకం విష్ణుగాయత్ర్యా సంకృత్య సర్వబింబాని పుణ్యాహోదక పంచగవ్యాభ్యాం సంప్రోక్ష్య, పీఠ ప్రణవాదిన్యాన పూజ ఛాయాధివాసా త్పూర్వంకర్తవ్యం కర్మాచోది బింబానాం సదేవీనాం పీఠ సంయోజనార్థం ప్రయోగప్రారంభ: పూర్వాష్టావిమాన సమీపే వృత్తాకారం శాలిభారం నిధాయ తదుపరి వస్త్రాచ్ఛాదన పూర్వకం తదర్థంతండులం నిధా తదుపరి వస్త్రాచ్ఛాదన పూర్వకం తదర్థం తిలాంశ్చ॥ యతస్మిన్నీర సంఖ్యయా అష్టదళ పద్మాని విలిఖ్యతేష ప్రాగ్రా దర్భా అస్తీర్య తదుపరి నూతన వస్త్రాణి ప్రాగంచలాని నిక్షిప్య, తేమగతా స్థికావరణ ద్వయయుతాని పీఠస్యాల్పత్వేఏకా వరణ యుతానిసపద్మాని పీఠానికెవలాజలా పద్మానివాయ ధాయోగ్యం తింత్రీణీరసాదిశోధయుతాని విష్ణుగాయత్యా కౌళితాని పుణ్యాహోదక పంచగవ్య ప్రోక్షితాని విన్యస్యతేషు ప్రధమావరణే

దేవప్రాచ్య ప్రోగది గత్తు వజ్ర మౌక్తిక వైడూర్య శంఖస్ఫటుక పుష్యరాగ చంద్రాకాన్తైద్ర
 నీలాని ద్వితీయారణె స్వర్ణరూప్యతామాయన్త పుకసావర్ణ కూర్మ శంఖ చక్రాణిచ వక్త్య
 మాణిరీత్యాధి వాసితాని విష్ణుగాయత్ర్యా విన్యస్య వికావరణపకైరత్నాన్యేవవిన్యస్యమధ్యగత
 వజ్రం స్వర్ణంచ వజ్రం వానిన్యస్యవిమాన సమీప ఏవకుండాస్థండిలాంవాకృత్యా; అగ్ని
 ప్రతిష్ఠాప్య తస్మిన్నగ్నోబింబ పీఠసం యోజనాధో విష్ణు గాయత్ర్యాజ్యేన అష్టాత్తర
 శతవారం చరుణాన్మసూక్తేన షోడశవారంచమాత్యా పుణ్యహజరెన పీఠస్థ రత్నాది ద్రవ్యాణి
 ప్రోక్త్యతే ఘపీఠేషు సుప్రతిష్ఠిత మనసాగురు:జగద్గురుంభగ వస్తంధ్యాత్యా సర్వమంత్రేణ
 కార్మాచనాదీని క్రమేణారోప్య ప్రతిష్ఠితోసీతి సామపరిత్యాస్థపతినాపీఠ బింభ సంయోగం
 దృఢంకారయిత్యా; నయనోన్మీలనం చకారయిత్యా శిల్పిభినిఃఖోతేషుమూలాదిబింబెషు
 స్థూల సూక్ష్మ సూక్ష్మతరాంగాని నిరూపకదేశికోత్తమ: విదుషారధకారేణ సమ్యక్కేధయిత్యా;
 శిల్పిన: ప్రయాసాను గుణంధనైస్తోషయిత్యా విద్యద్రఢకారంచవస్త్రాభరణయానైస్సంఠోషయిత్యా;
 తేషునిగోతేషు ఆంశబ్ హిశ్చవిమాన మంటప ప్రాకార గోపుర విష్యక్సేనాది మందిరాణి
 చమాజ్నకాళన గోమయా లేపనాపర్యగ్ని కరణై: సంశోధ్య శతధారాస్త్ర మంత్రాభ్యాం
 పంచగవ్యై: అబ్లింగఋగ్ని: పుణ్యాహజలైశ్చ భూసురైస్సహ ఆచార్య స్సంప్రోక్త్య
 గోఘృతై:స్సర్వత్రదీపయిత్యా కాలాగరు ప్రభృతి గంధ ద్రవ్యై ధూపయిత్యా సుదాచూఢ్
 క్తత పుష్ప దూర్యాంకురైరలంకృత్య పీఠసంయోజనార్థాయైవ మూలాది బింబానాం
 బ్రహ్మాది పరివారాణాం విమానాదైశ్చమానోన్మాన ప్రమాణాదోన్మానాతిరేకశాస్త్యర్థం శాంతిహోమం
 కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య; సమ్మాన శమీపత్రాస్సం యుక్తాఖండిత తండులై స్వాహానైస్సప్త
 వ్యాహ్యతిభి:ప్రత్యేకం శతవారం చరుణా న్మసూక్తేన ప్రత్యేకవ్యంషోడశ వారం పంచోప
 నిషద్ధి: ప్రత్యేకం శతవారం పూర్ణాహుతించ హత్యా;

రక్షా బంధనం

నమస్తుభ్యం భగవతే జాతవేద స్వరూపిణే నారాయణయహ వ్యస్యకవ్యస్యచయథా తథా
 భక్తై యష్టవ్యదేవానామాత్మనే పరమాత్మనై సన్నిధత్స్యచిరందేవ ప్రతిమాయాహితాయనః
 ఇతి ప్రాంబలిసానీతః అగ్నిస్థమధోక్షజం విజ్ఞాప్య అగ్నిముద్వాస్యవిమానద్వాఽదక్షిణ భాగే
 వక్ష్యమాణ నిత్య వాస్తుదేవ పూజా తత్పశ్చిమే స్థండిలేతద్ధోమంచ కృత్యాఅంతః ప్రవిశ్య
 మూలబింబస్య మూలమన్త్రేణ సదభో నవవన్త్రేణ అధోవస్త్రముత్తరీయం చవిష్ణుగాయత్ర్యా
 ఆర్ఘ్యపాద్యాచమన గంధభూషణ పుష్పధూపదీప మాలాశనమర్చ్య శ్రియాది దేవినాం
 బ్రహ్మాది పరివారాణాం చస్వస్య మంత్రేణ అధోవస్త్రాది మాలాన్తో పచారం కృత్యా
 భారద్వయతదధో ద్రోణాన్యతమ మానైః క్రమాత్తందులైస్సౌవర్ణ రాజతం వాపాత్రమాపూర్వ
 తదుపరి షష్ఠ్యుత్తరశత క్రముక తచ్చతుగుణ నాగవల్బీదళ దళాధో పాదాన్య
 తరసంఖ్యాక దళాద్యన్యతమాని నిక్షిప్య తదుపరి మూలాది బింబాది ఛాయాధి వాసాహ
 ణీయా వంతి వతః తేతావత్సంఖ్యాకాని ఏకైక నిష్కకృతాని బింబానా మల్పత్యై
 తత్తద్దస్తాను గుణీనినిష్కాష్టమాంశానూని సౌవర్ణ సూత్రాణి సప్తభిః పంచభిర్యాతంతుభిః
 కృతానిక్రమమయాని కాపో సమయానివా సూత్రాణి నిధాయ వన్త్రేణాచ్ఛాద్య తత్పాత్రం
 మూతిః పమస్తాధారె శిరసిధృత్యాఛత్రచామరవ్యజనవితాన బహుదీపైః శాకునసూక్త
 పారకైః స్వార్క మంగళశీ తైశ్చ సార్థం ధామావరణానిచ గ్రామం వాప్రదక్షిణీకృత్య
 మూలబింబపురతః చతురశంకోమయాలిప్త భూతలే చతురశ్రీకృత శాఖిభార స్థందిలే
 పాత్రం నిధాయ పున్యహజలేన శతధారేణ సూత్రాణి ప్రోక్త్య ఓం వీర్యాయాస్త్రాయ ఫడితి
 ఆర్ఘ్యాది దీపానైస్సంపూజ్య హస్తాభ్యామంగుష్ఠానామికాభ్యాం సూత్రాగ్రం గృహీత్యా
 జితంతే దక్షిణ ఇతి చందనే నానులిప్యమూలేన సప్తవారమభిమన్వ్య తేనైవ దేవస్యదక్షిణ
 హస్తే దేవీనాంతత్త న్మంత్రేణ వామహస్తే బ్రహ్మాదీనాంతత్తన్మంత్రేణ దక్షిణ హస్తే
 సూత్రాణిబధ్యాః ప్రతిసూత్రం దక్షిణ హస్తేన స్పృష్ట్వా అస్త్రమంత్రం శతవారంజప్త్యా
 ఏవమాచార్య ఋత్విజాంచ సూత్రాణి బధ్యా మూలబింబం జితంత ఇతి మంత్రేణ
 శ్రియాది పరివారాణాం తత్తన్మంత్రేణార్ఘ్యాదిభి రభ్యర్చ్య తత్పూర్తే భారత్రయ ద్వితయ
 తదధోన్యతమ మానధాన్యపీఠె స్వర్ణాదిలోహ జాంమృణ్మ మయాంవా

జలాధివాసం :

జలాధివాసం : జలద్రోణిం కటాపాం వాన్యస్య, వక్ష్య మాణనద్వాద్యన్య తమజలెన
 గాఢేన ఘృద్ధస్ఫటికవర్చసా సుగంధినాపూర్వతజ్జలం తదధోభాగధ్యాత పురుష మంత్రోత్పన్న

వాయునా శోషయిత్వా తథాధ్యాత విశ్వ మంత్రేత్పన్నాగ్నినాదగ్నేతద్రూణ్యద్యు పరిచంద్రకోటి
 సమప్రభం నివృత్తి మంత్రం ధ్యాత్యాతన్నిగోతే అమృత కల్పజలైః పునః పూరయిత్వా
 పుణ్యోహజలైః ప్రోక్ష్య తజ్జులేసమచతురశ్రంస పద్మపీఠంధ్యాత్యా తదధః ఆధార శక్త్యాదీంశ్చధ్యాత్యా
 గంధాదిభి రభ్యర్చ్య విమానెయస్యాందిశి ద్వారం వర్తతే తత్ర తద్వినిపాత తోరణ
 ధ్యజకుంభాన భ్యర్చ్య, జలేధ్యాతే పీఠనిక్షిప్తాష్టావింశతి దభోకూచో మూలబింబసమతయా
 ధ్యాతే హరిం ధ్యాత్యా అత్రదభో కూచోయా శ్రీభూబింబ సమేత యాధ్యాతయోః శ్రీభూమి
 పంచవింశతి కూర్చయోః రుద్రవేధా బింబసమేత యాద్యంతయోరుద్ర వేధ సౌపంచదభ
 కూచోషు ఋషిబింబ సమేత యాధ్యాతేషు ఋషీ ద్విదభోకృత కూచోషు ఉక్తస్య
 గర్భోహస్త సమతయాధ్యాతేషు తాంస్తాంశ్చధ్యాత్యా పూర్వోక్త ఆర్ఘ్యాది మాలాన్తో పచారెస్సంపూజ్య
 మూలాది కూచోషుతత్తన్మం త్రోసంభార క్రమేణ విన్యస్యతాని కూచోనిఅవాక్కిశ్చిరాం
 శిశాయయిత్వా, చంచక్రాయ నమః ఇతి చక్రమూద్రాండశ్చ యిత్వా జలద్రోణ్యాది దక్షిణ
 భాగే భారత్రితయ ద్వితయ తదధాధోస్య తమమానశాలిధాన్యేన వృత్తంచతుశ్రంవా
 పీఠకృత్యా తదుపరి తదధో తండులంతద్ తిలంచ అంతరాస్తర వస్త్రంచ నిధాయ తస్మి
 ద్రోణ మానం గాలిత గంధాంబు పూరితం వస్త్ర యుగ్మనిష్ఠ స్వర్ణరత్న పంచ వింశతి
 దభో కూచో పిధానయుతం మహా కుంభం నిధాయ తద్దక్షిణ తదధో మానశాల్యాదిపీఠె
 మహాకుంభాధో మానం ఉదక పూరితం ఏకవస్త్రార్థ నిష్ఠస్వర్ణ రత్న సప్తదశ దభో
 కృతకూచో పిధానయుతం కరకంచ విన్యస్య మహాకుంబాష్ట దిక్తు అధక తదధో
 పాదాన్యతమ మాన ధాన్యతమమాన ధాన్య పీఠనికృత్యాతేషు అధకతదధో పాదాన్య
 తమమానో సాధశో ఆధోనిష్ఠస్వర్ణ రత్న సప్త పంచత్రితయాన్యతమ దభోకూర్చా
 పిధానయుతో కుంభాన్ని ధానం ద్రోతేషు బ్రహ్మాణం సుదశోసం ఇంద్రాదీంశ్చావాహ్య
 ఆర్ఘ్యాది మాలాన్తో పచారెస్సం పూజ్య । సర్వాంగిసం వైశ్యస్తైర్మూలాది బింబా
 సమస్తాదాచ్యాయ గభోగోహసర్యత్ర సిద్ధార్థాన్నికీర్య రక్షోహణెతి మంత్రేణ రక్షాముద్రాంచ
 దశ యిత్వా తత్ర బహువర్చ సమనిర్యాణం దీపమారోప్య విమానస్య పురతః త్రయోఘోషంకార
 యిత్వా రక్షార్థం ద్వారమధ్యే చక్రం ధ్యాత్యా గంధాదిభిరభ్యర్చ్య గురుబిర్మూతో పైస్సహ
 సదనం ప్రదక్షిణీకృత్య విమానసమీప పురోభాగస్థ మంటపం ప్రవిశ్యపూర్యం కృతరత్న
 న్యాసానాం కర్మాది బింబానాంజలాధి వాసమారభేత్, యదిమూల బింబాది సదవి
 పరివారాణి దారులోహ శిలామయాని తదాపూర్యం కర్మాది బింబైస్సహ శిల్పినాకృతనయనోన్మీల
 నానాంతేషాం జలాధివాసాహోత్యాత్పైస్సహకర్మాది బింబానాం జలవాసమారభేత్, తత్రాపి
 సపరివార మూలబింబానాం లోహ మయత్యేతేషాంక మోచోదిభిస్స హైవరత్న

న్యాసనయనోన్మీల నెకారయేత్ జలాధివాసాహ్ బింబాని గోఘృతేన ఘృతస్నాతే
 మంత్రేణ సర్వాంగాణ్యభ్యజ్య పద్మకమిశ్రిత బహుసుగంధ గోధూమశాలి తంచుల
 రుచిచూక్షోరుద్యరత్య క్యాధిత శ్రీమల్లి లికురసై. ఘృత్యక్ శోధయిత్వా, బహూష్టవారిభిస్సు
 క్షేళ్య పూర్వ వదధో భాగాచ్చాదనేత్తరయాది మాలాన్త పచారాణి రక్షాబంధనంచ కృత్వా,
 రుచాదియానే మూలాదిమూర్త్యో సమారోవ్య మూతో పాః రథం తరాది శ్రేష్ఠ సామ పురుష
 సూక్తవారాయణసువాక శాకున సూక్త రక్షోఘ్నా నిసామజ్ఞైః అన్వైస్త్రాహ్మణైశ్చ సార్థం
 పరంతః పాండరాతపత్ర సితచామరచి నాంశుకమయ చిత్రచత్ర బహి బహు
 వ్యజనకల్యా బహువిధ ధ్యజైః అపరిమిత బహువిధ వాద్యవాదన నృత్యగానై
 రితస్తతస్సుంచరద్రాహ్మణ సంఘైర్భూష పాత్ర బహువిధ సాలంకార రథగజతురగైశ్చ
 సార్థం గ్రామధామాదికం ప్రదక్షిణీ కృత్య జలాధివాస దేశమాసాద యేయుః। తాశ్చమూతి
 జలాధివాసః జలాధివాస సమీప స్థప్రపా మధ్యస్థ సిహ్మాననేస్థాపయిత్వా, నదీదీప్హికా
 నియంతటాకదేకహృదేషు ప్రసన్న సలిలేషు జలవాసంకారయేత్। అల్పతోయేశ్శశాన
 సమీప స్థైలవణర సెకషాయే కీటకతీర్థే ఫెనిలే చైత్య వృక్ష నిచవాపికా సమీపస్థే ఊషర
 స్థై వలయుతే వర్ణాంతరయు తెదుగ్ంధ క్రిమినక్రాది సంసపన్నై జలే ఆధివాసం
 నకారయేత్, ఏవం నిర్దోష్టనద్యాదిజలాలాం పూర్వ వచ్చోషణాదికం కృత్వా, పుణ్యాహజలేన
 ప్రోక్ష్య, తజ్జల మధ్యస్థాయాం వాత వృష్టికమనాయాం బహుస్తంభ వితానధ్యజ దభ
 మాలాముక్తాదామ పున్నమాలానానా విధ ఫలాలం కృతాయాం ద్వారతరణ చతుష్టయ
 భూషితాయాంధూప దీపితోయాంప్రపాయాం సమచతురశ్ర సాస్తరణోపధానం నవంశుభం
 ప్రతిమానుగుణం మహాపీఠం విన్యస్య, తదుపరి ఛాయాధి వాసవద్యోగ పీఠం సంపూజ్య
 ద్వారతరణాది పూజాం కృత్వా, ఆచార్య శ్శాకున సూక్త పాఠకైః మూతో సైస్సుహయధాక్రమం
 సింహ్మాసన స్థభింబానాదాయ తెమతత్తన్మంత్రో సహ్మార క్రమేణ విన్యస్య ఉదజ్ఞుభా
 ప్రాక్ శిరస్థాన్ జలస్థ మహాపీఠే శయనే వక్ష్య మాణరీత్యా శాయయిత్వా, మహన్నవ
 వస్త్రైణాపాద చూడమాచ్చాద్యతట స్థసింహ్మాసన దక్షిణ భాగే పూర్వ వద్రాక్షా కుంభకర
 కోపకుంభా సంపూజ్యతానేవత దైవజలస్థ మహా పీఠ దక్షిణ భాగే స్థాపయిత్వా చక్ర
 ముద్రాంశ్చంచ క్రాయనమ ఇతి రక్షాముద్రాం రక్షోహరణెతి చదశ్ యిత్యాతేరే సర్వత్ర
 నానావిధ వాద్య వాదన వేదపారాయణ పురాణ పఠనానికారయిత్వా, అనిర్యాణో బహూ
 డీప్హి ప్రపాయాం తీరేచ స్థాపయేత్, పూర్వోక్త నద్యాద్య భావే జలద్రోణ్యాం కటాహావా
 స్యర్థాదిలోహజ దారుజే మృణ్మయేవా బహుజలే త్రిరాత్రమే కరాత్రం వాయామం
 యూహార్థం వాజల వాసం కారయేత్, గృహోర్పాయాంతు సద్యైవ యామం యామార్థం
 వారయేత్, తస్మిన్నద్యాదోతదా ప్రభతి యావ దుద్ధాపనం జనాదికం స్నానపాన

జుల్దరణ పాదకృతనా నియధా నకుర్యాత్తధాకతక్ వ్యం, సద్వైవ జలాధి వాసకరణ
 పక్షజలాధి సాసనయేనూన్మీలన శయనానాం కాలనియమోనాస్తి తద్భిన్నప కైతు ప్రదోష
 జలవాసః మహానిశితయనం అహ్ని సుముహూరై ప్రతిష్ఠాంచ కుర్యాత్॥ **ఇతి**
ఛాయాధివాసజలాధి వాసాః॥ ఏకరాత్రజలాధివాస పక్షే ఆపరేద్యుఃప్రభాతే త్రిరాత్రే
 జలాధి వాసపక్షే చతుర్థో దినప్రభాతేయా మయామార్గపక్షే తస్మీన్నై వదినే జలాధివాసానస్తరం
 ఆచార్యః చిత్రవర్ణ పంచకాః కుండమంటప వేదికాః న్యూనాతిరీకరహితాః రథకారణ
 శోధయిత్వా, వస్త్రాది భిస్తోష యిత్వా బహిన్ గోమయ్య ఆచార్య కృతకృత్యం జితేంద్రియః
 నవాం బరధరః హరోపవీత కటక కేయూరయ యూవం గుళీయక పంచాజ్ఞ భూషణః
 గంధమాల్యధరః సోత్తరీయః ధృతద్వారశోర్ష్య పుండ్రసోష్టిష మృష్టకుండలః యజమానే
 నజీవాత్మక ధనతోషిత ఏవం భూతమూత్ప సహితః ప్రతిష్ఠాఖ్య కర్మణః దైవత్య సిద్ధ్యర్థం
 వాస్తు హోమం కుర్యాత్ (వాస్తు హోమః) హోమః, మాజ్నగోమయ లేపనపుణ్యిహజల
 శోధితే సాలంకారే యాగ మంటపె దక్షిణ భాగే అధోముఖం ప్రాకిర సంకోణ భూషు
 ప్రసారిత పాణిపాదం వాస్తు దేవంధ భోకాండేన విలిఖ్య తత్ర సప్తదర్భ కృతకూర్పం
 విన్యస్య తస్మి ఓంవాస్తునాధాయ నమ ఇత్యావాహ్య గంధపుష్ప దూపదీపైరభ్యర్చ్య,
 లిఖిత శిరస్కం అంశుమాలినే నమః, దక్షిణ బాహుమూలే ఝంఝంష ధ్యజాయనమః,
 కూర్పరే ఓం కుమారాయనమః, హస్తై ఓం వినాయకాయనమః, దక్షిణ వామపాదయోః
 క్రమేణా ఓంశ్యసినే నమః, ఇత్యశ్వినీదేవో, తన్మధ్యై ఓం చంద్రాయనమః, వామహస్తై ఓం
 దుర్గాయైనమః, కూర్పరే ఓం సప్త మాతృభ్యోనమః, బాహుమూలే ఓం స్థాణవే నమః,
 హృదయే ఓం విష్ణవే నమః, నాభౌ ఓం బ్రహ్మణే నమః, ప్రాగాద్యష్టదిక్తు ఇంద్రాదీన్రణ
 వాదినమోస్త తత్తన్మంత్రేణ, సోమోత్తరై ఓం కైత్రేశాయ నమః, ఇత్యేత్ ఆగచ్ఛ శిరస్క
 తత్తన్మం త్రేణా వాహ్య గంధ పుష్పధూప దీపైరభ్యర్చ్య, వాస్తునాధ పశ్చిమే కుండస్థంది
 లెవా అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య ఆజ్యేన పంచోప నిషన్మంత్రైః ప్రత్యేకం ద్విశతసంఖ్య యావింశతి
 సంఖ్య యావాజు హుయాత్, మూల మనైణ ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యకై శృమ్యపామాగ్
 ఖాదిరైజ్ హుయాత్, పురుష సూక్తేనచరుణా షోడశ సంఖ్యయాజు హుయాత్ వాస్తు
 పురుషేవిద్యమానా నామంశుమాల్యాది దేవానాం స్వాహో న్రస్యస్యమంత్రైః సృకృత్యకృత్
 జుహయాత్, ఇంద్రాదీనాం కైత్రపాలస్య చనమోస్త స్యస్యమంత్రేణ బలింద ద్యాత్, తతః
 అగ్నిం అశుమాలాదికైత్రపాలాస్త దేవోవాస్తునాధం చోద్వానయేత్॥ **ఇతి వాస్తుదేవ**
పూజాహోమౌ. వాస్తుయా గాత్పూర్వమేవ నూతన విచిత్ర వస్త్రై స్తంభ వేష్టన

వితానపతాకాదిభిః ముక్తా విద్రుమ నానావిధ ఫలపుష్ప పల్లవదభో మణికాంచన భూషణ
 మాలాదిభిశ్చ పరితః అలంకృతాం ద్వారచతుష్టయేన స్థాపిత తీరణాం యాగశాలాంచూజ
 నగోముత్ర పనాబ్యాం అస్త్రశతధారకరణక పంచగవ్య ప్రోక్షణేన అబ్లింగ కరణ
 కపుణ్యాపజల ప్రోక్షణేన చ సంశోధ్య సుధాచూణో లాజైరలంకృత్య అస్త్రమంత్రేణ సిద్ధార్థ
 వికరణేన రక్తాం కృత్యాః నాస్తికాన్నిన్న మర్యాదా దైవబ్రాహ్మణ దూషకాః పాపరోగ
 యుతాన్నిందితాన్నిశునాంస్తథా పాపండినోహీన వృత్తి వ్రుతిలోమాన్యమత్సరాత్ లుబ్ధాస్సూ
 ఖ్నోన విదుషోబహిని ర్యాసయెత్తతః దీపైస్సాంకుర పాలికాభిశ్చ సర్వతోలంకృత్య
 చందనా గరుకర్పూరక్షోదైస్త ద్దూమైశ్చ పరిమళీకృతః మూతో పైస్సహజలాధి వాసదేశం గత్వా
 అధివాసిత బింబాసుద్ధుత్యతీర సింహ్య సనేప్రాజ్ఞుఖం సంస్థాప్య జలస్థవనాద్వారతోరణ
 కుంభధ్యజస్త దేవో సంపూజ్యోద్వాన్య మహాకుంభాది జలస్థకల శాసుద్ధత్య తత్తస్థ దేవతా
 స్సంపూజ్యోద్వాన్య సింహ్యసన స్థలోహబింబో తింత్రిణీ ఫలవారిణా సంశోధ్యః ఇతర
 బింబో శుద్ధోదకే నక్షత్రయిత్యా వస్త్రాభరణ గంధమాల్యైర లంకృత్య పూర్యం జలాధివాస
 దేశగమనం యథోక్తం తదైవ బింబాన్యా గశాలాం ప్రవేశయిత్యా తస్యామంతర పీఠే
 ప్రాజ్ఞుఖానారోప్య బహుబైర విధాన పక్ష సమూతోప ఆచార్యః వాదిత్రకుశలైర్యాద విచక్షణైః
 వేదవిద్విన్యోత్ర గీత వీణగానైశ్చ సహగభో మందిరం ప్రవిశ్యః బహిర్యా దిత్రకుశలాదిమ
 న్యస్యకార్యం కుర్యత్సు ప్రాగధివాసిత కూచో జలాధుద్ధుత్యః విన్యస్త గ్రంథో కుంభకరక
 కలశ దేవతాః పూర్వవత్సం పూజ్యోద్వాన్య మూలాది బింబానా మాచ్ఛాదన వస్త్ర
 మాల్యాభరణ గంధాస్పరిహృత్యః సూతన కంబళాదిభిరాచ్ఛాద్యః దైవస్యపురతః నెత్రోన్మీలనం
 ఆడక నెత్రోన్మీలనం పరిమాణే నధాన్యేన పీఠెకృత్యా తత్రదక్షిణే ఆడక పూరణాహ్ం
 స్వర్ణపాత్రం వామే తథా మానం రజత పాత్రంచ నిక్షిప్య మధ్యాజ్యాభ్యాం క్రమేణ
 సంపూర్య మధుపాత్రైః భాస్కరం ద్వీభుజం రవ్యం రక్తాంబర ధరం స్థితిం పృష్ఠ భాగే
 శిరశ్చక్రై స్థానైవిపుల మండలం బిభ్రాణం కమల ద్వంద్వం హస్తాభ్యాంచ కిరీటునం ఉరః
 ప్రదేవేవిమల శ్యమంతక మహామణిం ఆననం వాసుఖైపీఠే పద్మేష్ట దళసంయుతం
 పూర్యాదివారిజదళేషు ప్రభృతి రాశిభిన్నవితం ధ్యాత్యాః ఘృతపాత్రై వివం సోమంకమల
 స్థానేకుముద ధారిణం ధ్యాత్యా భాస్కర సోమ మంత్రాభ్యాం గంధాదిభిర భ్యర్య ప్రతెక్యం
 మధువాతే తిమధ్యాజ్యై భిమన్య ప్రత్యేకం సూతన వస్త్రేణాచ్ఛాద్య తత్పురతః
 అష్టమాత్యాంగులిదీపూ స్వర్ణ రజత శలకా పాత్ర యోః క్రమేణ విన్యస్య మధ్యాజ్య
 శలకానాం పరితః ఆడక మానేన నీవార శాలిముద్గశ్యామాక ప్రియంగుయ వతిలగోధూమ
 పూరితాష్ట పాత్రాణి దైవప్రాచ్యా ప్రాగాది క్రమేణ విన్యస్యతత్పురతోగః కన్యకాశ్చత్ర్య

చరామభిరాభూషితాశ్చ విన్యస్య నేత్రోన్మీలనం తత్సార్శ్యయో ఋగాధి పాటకాన్విన్యస్య
 మధ్యకాగ్రభాగయాస్పర్శ శలకయా దక్షిణనేత్రం ఆజ్యక్తా గ్రభాగయార జతశలకయావామనే
 త్రంచ తచ్చక్రూరిత్యున్మీల్య ఆచ్ఛాదన పటం వ్యపోహ్య మధ్యాదీ ప్రభం వాధ్యాంతం
 వాసుదేవ ద్యాదశాక్షరం హస్తైనవిన్యస్య మూలాది బింబాని కాపోసపట్ట కంబళాన్య తమ
 వస్త్రై స్సమంతాదాచ్ఛాద్య మందిరద్యారాదిత్ర కుశలాదిభిస్సర్వత్రనీతో త్సవం కుర్యాత్,
 కర్మాచ్యదాది బింబానా మేకబెరవిష యేమూలాది బింబానాం స్నపనార్థం రక్షాబంధనం
 కృత్యాతానిబింబాని మూలైన ఋత్విగ్నిస్సముత్థాప్య శాకునమధియానైః + ప్రాపయ్య
 తత్రప్రాగ్గాగే వెదికాయాంకౌమాస్తరణయుక్తై జోదుంబరస్నాన విష్టరేవా ఆచార్యః భద్రాది
 మాదేశీత్రము మంటపె ప్రపాయాంవా లాభేఈశాన భాగే వెదికాయాం జోదుంబర స్నాన
 విష్టరే వాతథా నివేశయిత్వా మృత్తికా స్నానం పుణ్య కైత్రనదీ తీరపర్యత పులిస
 హ్యురుల్యాంగ మాశోష్యత కౌకాగ్ని హోతత్ర + పుణ్య కైత్ర దేవభాత వృషహస్తి శృంగవరాహ
 కృష్ణవల్మీకకులీరావ సానలీనీ దీప్తికాసు ఏకోన వింశత్యంఖ్యా కాసుమృదమాహ్వాత్య
 ఏతస్మద్భిర్మూఢా నందివ ఇతి ఋత్విగా చార్యః ఉదజ్జుఖః బింబాన్యాలిష్య,
 పుణ్యహోదకైస్సంకృత్య పూర్వవత్సప్తద శాది కలశైబిం బానిస్నాపయిత్వా ఘోతవస్త్రాది
 నీరాజనాన్తో పచరైస్సంపూజ్య స్నానమంట పాత్రత్రత్య వాదిత్రకుశలాది భిస్సాకమధివాస+
 నంకుర్యాత్, శుద్ధోదకేన ద్యాదశాక్షరణ సంప్రోక్త్య రణభందివ్య చందన గంధపీతామ్బు
 రధం ధ్యాత్యావాదిత్ర కుశలాదిభిః పరితోఘోషయిత్వా వేదికాయాం తదధోభాగేవా అష్టదిక్కు
 ప్రస్థద్యయప్రీహిపీఠేషు శివమాణ కుంభోపాదాన ద్రవ్య లక్షణ క్షాళన తంతువేష్టనాభిమత
 రత్న పూరణార్ధరణ స్థాపన పంచదర్భకూర్పాశ్యద్ధ పల్లవ ప్రకైవ మల్లిక పిఠాన వాసోవేష్టన
 యుతా మహాకుంభ స్థాపనం న్యూతో కుంభో సంస్థాప్య శక్రైవకనిష్కావర స్వర్ణ కృత శంఖ
 చక్రగదా పద్మధ్వజ శ్రీవత్సగరుడ కూర్మయుతా కృత్యా, ఏతత్ప్రాక్కుంభ దక్షిణ
 భాగమారభ్య ఉత్తర భాగాన్వేషు అష్టసుకుంభేషు+ సంస్థాప్య ఏతత్కుంభ ఫలక మధ్య
 మభాగేషు షోడశ సుసాంకుర పాలికాశ్చ సంస్థాప్య తత్తత్కుంభం దిశికుంభాభిముఖ
 ముపవిశ్య ధాయాధి వాసోక్రీత్యా కుంబ జలానాం శోషణాది పుణ్యహోదకేషు ప్రాగాదిక్రమేణ
 ముఖ్య దక్షిణ హస్తహోమారభ్య వామముఖ్య హస్తాన్తం క్రమేణ గదాజ్ఞ శంభాది ధరం
 పద్మకిం జల్క నిభం విష్ణుం చక్రశంఖాజ్ఞదండధరం అబ్జారుణం మధుసూదనం
 పద్మదండ+ శంఖాది ధరం మణిసిభం త్రివిక్రమం శంఖ చక్రగదాజ్ఞధరం బాలసూర్యా
 భంవామనం పద్మ చక్రగదా శంకధరం సిత పద్మాభంశ్రీధరం గదాచక్ర శంఖధరం
 తటిత్రుభం హృషీకేశం శంఖ చక్రజ్ఞ దండధరం నీలపద్మ నిభం పద్మ నాభం+ చక్రజ్ఞ

దండ శంఖ ధరం బంధూక కుసుమాభం దామోదరం చధ్యాత్యా ఏత్ కిరీట శ్రీవత్స
 కౌస్తుభవన మాలాది సర్యా భరణ పీతామ్బురదివ్య గంధ పుష్పా లంకారాం శృధ్యాత్యా
 ప్రణవాది నమోస్తతత్తన్నా మమంత్రైః గంధ పుష్ప ధూపదీపైర భ్యర్చ్య పూర్వోక్తశయా
 వేది ధాన్యో పరిలిఃత పద ద్వయమధ్యే దక్షిణే మహా కుంభం ఉత్తరే కరకంచ మూంతి
 కుంభ వల్లక్షణా లంకరణయుతం నిక్షిపేత్, ఆత్ర విశేష మహా కుంభాంబు పూరణో
 వస్త్రద్వయవేష్టనం కరకస్య ప్రణవేనోదక పూరణంచ వాలాయాద్యుపిః క్షీరాద్ మానముదకం
 తదద్ మానేతండుల నిస్తు పముద్ ఫలకేతదద్ మాన మాజ్యంచసం+పూర్యఉక్త రీత్యా
 పాయసాన్నం పక్యనానా విధ వ్యంజన భక్త్య ఫలప్రయ సంపన్నం తదన్నం యస్మై
 కస్మైచి ద్విగ్రహాయ నివేద్యత త్రైవద్వాదశావర వైష్ణవా భోజయిత్యా తేభ్యోయథా
 శక్తిశిరోభూషణ వ్రీహితండుల యవతిలా సూక్ష్మాధరోత్త నవవస్త్రైః ఏక నిష్కాదిపాద
 నిష్కాస్త్ర స్వర్ణం సాలంకార గౌశ్చప్రతిపురుషం దక్షిణ దేయా ఆధివాస శాలా దక్షిణ భాగ
 ద్వారాభిముఖా శ్మాంతారజ్ఞు+ స్సంస్థాస్య గంగా సరస్వతీ గోదాయమునా వతార రూపాధ్యాత్యా
 ప్రణవాదిన మోస్తం గంగాది మంత్రైగ్ంధపుష్పైరభ్యర్చ్య విష్ణుగాయత్ర్యా ఋత్విజాధ్యేన
 వాదధిక్షీరం క్యచిత్రం స్థాప్యన్న కోటరోత్సన్న శమిన్షా దశ్యద్ధాత్.

అగ్నికార్యవిధి:

అగ్నిమధన విధి:

శమీ సంపక్ మూలాశ్యద్ధాద్వాశమీ శాఖానం సక్తశోఖాశ్యద్ధా ద్యాప్రాజ్ఞుఖీ ముదజ్ఞుఖీ
 మూర్ధ్యముఖీం వాశాఖాం ఛెదయిత్యా మూలాగ్రయోరం శంస+ మంక్య ఏకేన ఫలకేన
 ముష్ట్యంగులైన చతుర్విం శత్యం గులైదీఘోనిషడంగుల విస్తీర్ణం చతురంగుల ర్ష్యనాం
 ఆధరారణీం కృత్యా అపర ఫలకేన చతుర్విం శత్యంగుల దీఘోంప్రాదేశ పరిణిహం
 వృత్తం మూలా గ్రయోరే+ దెత్తరారణంచ కృత్యా (సారవద్వారుణ ధవారణీవత్ ఫలకాన్తరం
 కృత్యావకాం జ్యూసం యుక్తగోపాత్రనవాతృప్య గురు: బలవాన్పుత్రిగ్యోప్రాజ్ఞుఖోభూత్యా
 అంకణీను గుణ్యేన+ ప్రాగ్రాన్యధరారణీం భూమోనిక్షిప్య మూలాదష్టాంగు లాదుపరి
 అగ్రం చతుద అగ్నిమధనవిధి: శాఙ్గలా దధ: అంగుల ద్వయ పరమతయోని భాగే
 మధన దందాశ్రేణిఖాం స్థాపయిత్యా, తదూర్ధ్వ రేఖాగ్రే అనేన ఋత్విజాదీం+ స్తుత్యాత్సమ్మి
 దండేరజ్ఞం సం జ్య యూపదగ్నుత్పత్తి అష్టాక్షరేణ మంధేత్, ఆయం యోని
 నియమ: ప్రథమ మందనే ఏవం భూతం మంధనాగ్నిం సూర్యకిరణ సంతప్త సూర్యకాంత
 జంవా ఆయోపుటన సం+వైదిక క్రియా నిర్వృపూర్యక లోకీకాగ్నింవా అష్టాక్షరేణ
 సంపాద్యద్వాదశాక్షరేణ ప్రోక్త్యతైనాగ్ని నాప్రజ్యులిలిన ప్రతి కుండెన బిన్నెనశుష్కీ భూతదభ

ముష్టినా కుండానాం పర్యగ్నికరణం కృత్యా అగ్ని కార్యోక్తరీత్యాం త్రిపకుంధేవాగ్నిం
 ప్రక్షిప్య దివ్యాగ్న ద్యానాన్త సంస్కారం కృత్యా సమ్యక్ప్రజ్ఞాల్యతతోగురు: హేముత్య
 జస్సరేప్యపి కుండేషు హోమంకురు తైత్యనుజ్ఞాం దద్యాత్ (మంత్ర బీజాని తత్తన్మంత్రై
 గంధ పుష్పధూప దీపైరభ్యర్చ్యైత సాన్త మారాధన వారి+హేతు: ప్రాజ్ఞుఖ త్యైత్యారభ్య)
 తతో ఋత్యైజ స్సోత్తరీయా స్వలంకృత్యా యస్మి కుండే ఆతిరిక్త కుండానాం ఆగ్ని
 కార్యోక్త రీత్యా గోమయాలేపాది ఉత్తరాభిముకం శోపవిశ్యేత్యంతం కృత్యాస్వశేష భూతే
 నేత్యారభ్య స్వస్త మంత్రబీజాని తత్తన్మంత్రైర్గంధ పుష్ప ధూపదీపైరభ్యర్చ్యైత్యన్తమారాధన
 వారి+హోతు: ప్రాజ్ఞుఖత్యైత్యారభ్యకుండందభో ద్యయే నాభ్యుక్త్యేత్యం తంకుర్య: । ఆత్ర
 ఆసాదకేవిశేషా: ఉచ్యన్తే ప్రాజ్ఞుధ్యకుండ గాచతుష్టయ సంపాది తక్షీరం హోమార్థం
 తిలంచ దక్షిణ మధ్య కుండ సమీపే తిలాన్న చరవే తిలం హోమాయ శాలి బీజంచ
 పశ్చిమ మధ్యకుండ సమీప గుళాన్న చరవేగుళం అగ్ని కార్యవిధి: హోమాయ+
 చవేనిశాచూణ్ం హోమాయవేణు బీజం హోమాయతిలంవా సర్వత్ర ఆసాధ్య ప్రాగాది
 దిక్తు కుండేషు క్రమేణ సమిధస్మృతా: । పలాశ పూర్యఖిదిర తిలోదుంబర భూరుహం।
 ఆగ్నియాది విదిక్తుస్స్య: + న్యగ్రోధ ప్రభవజ్జైవ కాశ్చర్య ప్రభవస్తథా। పాలాశసమిధోన్యత్ర
 భూయసాం పరికల్పనే ఉక్తాభావే తుసర్వత్ర పాలాశస్సమిధస్మృతా: । ఇతి సమిధశ్చ
 సాద్య దక్షిణ హస్తైన హస్తాభ్యాం వాప్రతిష్ఠితాగ్నిం తామ్రా+ త్రైణ హోమంకరోతి।
 తద్దిశాకుండ మధ్యే ప్రక్షిప్య హవిరణ పాత్రైణ ప్రసాత్యైత్యారభ్య ఊర్ష ముఖే
 సమిధానిక్ష్పేత్యన్తంకృత్యా దక్షిణ మారభ్య త్యారభ్యత్రపాద మగ్నిం ధ్యాత్యైత్యన్తంకృ+
 త్యానమ ఇతి గంధాదిభిరభ్యచ్యోత్యారభ్య పరిపిచ్యే త్యన్తంకృత్యా ప్రతికుండం పద్మోపరిపీఠం
 ధ్యాత్యా తదధోభాగమారభ్య మాధార శక్త్యా దీనిద్యాత్యా స్వాహాన్తత్తన్మంత్రైణ సకృత్సకృదాజ్యేన+
 యా: ప్రాగ్గాగే ఆగ్నియచ విద్యమాన కుండ ధ్యాత పీఠేషు గోక్షీరవణ్ం దక్షిణ్ధ: కరమారభ్య
 వామాధ: కరాన్తం క్రమేణ పద్మ చక్రశంఖ గదాధరం వాసుదేవం రక్షిణ
 నైఋతేచ విద్య మాన కుండ పీఠేషు బాలసూర్య నిభం దక్షిణధ: కరమారభ్య వామాధ:
 కరాన్తం ముసల చక్రశంఖ పద్మ ధరం సంకషోణం పశ్చిమేవాయవ్యేచ విద్య మానకుండ
 ద్యాత పీఠేషు మరత కవ చర్ణాం+ శంఖ చక్ర ధరం ప్రద్యుమ్నం ఉత్తరేశానే చకుండ
 ద్యాతపీఠేషు నీలజీమూత నిభం అభయ చక్ర శంఖ గదాధరం అనిరుద్ధంచ ధ్యాత్యా।
 ఏత్ కిరీటకౌస్తుభశ్రీవత్సవన మాలాది భూషితం+ మాలాక్యాత్ స్వస్వాభిముఖాంశ్చధ్యాత్యా।
 తత్తత్కుండోక్త సమిధాజ్య చరుబీజై: న్యప్రోక్తర యుక్త వాసపుది చతుర్మంత్రై: స్వాహాన్తైరష్టాత్తర
 శతాహుతీజ్ హుయ: । ఏవం ఋత్యై జక్తుజుహు వత్సు జ్ఞానావ్ గురు: । వేదికాయామ

ధోభాగేవా ఆసనే పూర్వాభిముఖ ముపవిశ్య మహాకుంభ జల్యాశోషణాది కంత్ర
 పీఠధ్యాన పూర్వక మాధారశక్త్యాది పూజనంచ కృత్యా సర్వోత్కృష్ట జ్యోతి స్వరూప విజ్ఞాన
 స్వరూప మక్షరం సర్వగమమృతం హరింద్యాత్యా తత ఆవ్యక్త విగ్రహం తతః వ్యక్త ప్రధాన
 బింబ సమ విగ్రహంచ ధ్యాత్యా ఆగచ్ఛశిరస్సు మూలమంత్రేణ సుమమ్నాం ప్రవేశయిత్వా
 సుమమ్నా మార్గతస్తం బమినిగ్మయ్య కుంభధ్యాత పీఠ ప్రవిష్టం ధ్యాత్యా కించి
 దుద్ధాయ స్యాగతసీతుక్యై మూలైన సర్వాంగం ప్రణమ్య ప్రతిష్ఠావిధిం ఇహవస్థానే
 దయాంకు రుప్య ఇతి ప్రార్థనాం కృత్యా ప్రణమ్య ఆర్ఘ్వాది హవిస్సుమపణాంతత్ర
 షోడశోపచారాన్కుత్సార్క కోదక స్యశోషణాదికం కృత్యాతత్ర పదం ధ్యాత్యా తస్మిన్నుదయ
 స్థభగవదయ గ్రహ చక్ర జ్ఞానానందమయం తజ్జీవంధ్యాత్యాతత + అహంత తస్సహాత్పర
 వినంకాశం సహస్రారం సహస్రజ్యాలా వేష్టితం ఏవం వ్యక్త విగ్రహం సుదశ
 సంచధ్యాత్యాచతురుచ్ఛరితే నాగచ్ఛశిరసైన ఓం చక్రాయనమ ఇతి మంత్రేణ పూర్వ
 వత్సుమమ్నా ప్రవేశంకృత్యాగభోగేహము పవిశ్య మూలబింబ దక్షిణ భాగే కూర్మా సనే
 స్యస్తీకాసనే మాప విశ్య ప్రార్థనాస్తం కృత్యా దివ్యాది ప్రకృత్య తత్ర త్సమయ బింబాని
 సంహరధ్యానే సంహత్య సృష్టిధ్యానేన పునస్సుష్టై తైస్తలైబోబాని సృష్టా నిధ్యాత్యా
 శం ప్రవిశ్య తత్రేత్సవ బింబాన ప్యేవంధ్యాత్యా ప్రాచ్యైకుండే తత్య ప్రాణాది ఆయుధ
 భూషణ ప్రణవాదిశాన్తి హోమం ప్రకల్ప్యాశాన్తి హోమవ్యతిరక్త హోమేమ ప్రణవాది
 స్యాహస్తజీవాది తత్ర న్నామమంత్రైః అష్టోత్తర శతా అష్టావింశతిర్యా అష్టాహ ఆహుతియధా
 శక్తి కృత్యా ప్రత్యాహు పాత్రై సంపాతం సంగృహ్యత్య మకారా దీని ప్రణవాదీన మ్యోం
 తతత్ర్నామమం త్రైస్సంపాతే నకూచౌన న్యసేత్, తత్యన్యాసోహోమశ్చ తత్యన్యాసః
 తత్యన్యాసోహోమశ్చ ఓం జీవాయ స్వాహేతి హుత్యా మకారాది స్ఫటికా ఓం
 జీవంధ్యాత్యా ఓంకారాయనమ ఇతి మూలబింబన్య+ ప్రకృతి స్థితం విన్యన్యతతస్సై నైవ
 సంపాతేన తచ్చీభూమ్యోస్తతః కర్మచోదీనా శ్రీభూమికానాంత తోవిమాన్థ బ్రహ్మాది
 పరివారాణాం గరుడ విష్వక్సేనాధీనాం చతధావిన్యస్య, ఏవమేవ మూలాది పరివారాస్త
 బింబానాం న్యాసంప్రణవాది వాయున్యాసంచక్రమేణ కూర్మాత్, ప్రకృత్యై హుత్యాభకారంజీ
 వోపాధిం స్థితం ప్రకృతిం పూర్వవన్యసేత్, ఋద్వైహుత్యా బకార స్ఫటుకాభం బుద్ధి తత్యం
 ధ్యాత్యా, హృదయే అహంకారాయ హుత్యా, ఫకారం పాటలాభం అహం కారంధ్యాత్యా,
 హృదయేమన సెహుత్యా, పకారం సీతాసీతం మనఃధ్యాత్యా హృదయే శబ్ద తన్నాత్రాయ
 హుత్యా నకారం శంఖనిభం శబ్ద తన్నాత్రం ధ్యాత్యా దక్షిణ వామశ్రోత్రయోః స్పశ
 తన్నాత్రాయ హుత్యా, ధకారం లోహితం స్పశ తన్నాత్రం ధ్యాత్యాత్యచి సర్వత్ర రూపతన్నాత్రాయ

మాత్య, ధకారం జ్యోతిర్మయం రూపతన్నాత్రం ద్యాత్వానైత్రయోః రసతన్నాత్రాయ
 మాత్య, ధకారం మాదరం రసతన్నాత్రం ధ్యాత్య జిహ్వాయాంగంధ తన్నాత్ర యమాత్య,
 తకారమనే తంగంధతన్నాత్రంధ్యాత్య నాసికాయాం, శ్రోత్రాయ మాత్వాణకారం పాటలం
 శ్రోత్రంధ్యాత్య, శ్రోత్రయోః త్యచ్చైమాత్య, ధకారం హిమవర్ణం త్యచం
 ధ్యాత్యత్యచిసర్వత్రనేత్రాయమాత్య డకారం కృష్ణం నేత్రం ధ్యాత్య నేత్రయోః జిహ్వయై
 మాత్యప, రకారం గౌళం జిహ్వంధ్యాత్య జిహ్వాయాం నాసికయై మాత్య, ఏకారం నీలం
 సానికాం ధ్యాత్య నాసికాయాం వాచెమాత్య, జ్ఞకారం సీతం వాచంధ్యాత్య వాచిపాణయై
 మాత్య, రుకారం రక్తం పాణింధ్యాత్య పాణ్యోఃప్రాణయై మాత్య, జకారం రక్తం
 పాదంధ్యాత్య పాదయోః అపానాయమాత్య, చకారం హేమవర్ణం మెహనంధ్యాత్య
 మెహనే పృథివ్యైమాత్య, జకారం పీతం చతురశ్రం పృథివీంధ్యాత్య గుహ్యస్త మధ్య్మామాత్య,
 ఘకారం సుటుకభం (అధ్) చంద్రకారమపః ధ్యాత్యజాన్యాది గుహ్యస్తం తేజసెమాత్యగకారం
 లోహితం త్రికోణం తేజః ధ్యాత్య గుహ్యదినాభ్యం తంవాయ వేమాత్య, ఖకారం
 ధూమ్రరూపకం వాయుంధ్యాత్య నాభ్యాదినాసాస్తం ఆకాశాయ మాత్య, కకారం నీలం
 నిరాకారమాకాశం ధ్యాత్య నాసాగ్రాది మూర్ధాస్తం విన్యసేత్|| ఇతి తత్సన్యాసః||ప్రాణయై
 మాత్య కందార్థ మనాసాస్తం స్థితాయాం విద్య వర్ణం ప్రాణవాయుం అపాననాయ
 మాత్యకందార్థం స్థితాయంప్రాణాదిన్యాసః

ప్రాణన్యాసః

ప్రాణన్యాసత్య, వామనేత్రాస్తం స్థితాయాం పీతాయాంగాంధమింద్రకూపవణ్
 మపాననాయవాయుం సమానాయహ వాయుమూలాస్తంస్థితాయాం, వామలంబు స్వామ్యాయ
 సమానవాయుం ఉదానాయమాత్య, బ్రహ్మ రంధ్రాస్తస్థితాయాం విద్రుమవర్ణాయాం
 సుషుమ్నాయాం కింజల్క వర్ణము దానవాయుం వ్యానాయమాత్య, మెధ్రాస్త స్థితాయాం
 అరుణాయాం కుహనాడ్యం ఫెనవర్ణం వానవాయుం నాగాయమాత్య, దక్షిణ నాసాస్తం
 స్థితాయాం పింగళాయాం విద్య వర్ణం నాగవాయుంకూర్మాయమాత్య, వామశ్రోత్రాస్తం
 స్థితాయాం పీతాయాంపుషాయా మింద్ర కోపవణ్ కూర్మవాయుం కృతకరాయమాత్య,
 దక్షిణ శ్రోత్రాస్తం స్థితాయాం కృష్ణాయాస్తి జిహ్వాయాం కిజల్కవణ్ దేవదత్త వాయుం
 సంజయా మాత్య, వామపాదాల్ల ష్టాస్తంస్థితా యాజన ప్రభాయాంకౌశిన్యాం ఫెనవర్ణం
 ధనంజయ వాయువిన్యసేత్|| - || ఇతి ప్రాణాదిన్యాసః||

షోడశన్యాస:

ఏతత్ప్రాణాన్యాసవిశిష్టః జీవాదిన్యాస ఏవసజీవాది బాలాది బింబనాం శ్రియాది దేవీనాం
 బ్రహ్మాది పరివారాణం చకర్తవ్య విగ్రహస్య దక్షిణ హస్తం మారభ్యవామాధోహస్తానైషు
 స్థానేషు విద్యమానాన్యాయుధానిత్రన్నా మమంత్రైహ్మాత్వా తత్రస్థానేషు న్యసేత్ దక్షిణ
 హస్తై పద్మ చక్రై వామహస్తై శంఖగదేచ హుత్వా న్యసేత్:

ఆయుధన్యాస

ఇత్యాయుధ న్యాసః॥ కిరీట శిరశ్చ క్రకణ్ సుమనోకణ్ హుమహర శ్రీవత్స కమలాలయ
 బ్రహ్మ సూత్రోత్తరీయ పక్షి బంధన ముక్తా కౌంగులీయక కటుసూత్ర పాదక కటక నూపుర
 పీత వస్త్ర వనమాలాకాస్త్రాభాని హుత్వా తత్రస్థానేషు యధావస్థానం న్యసేత్॥ భూషణన్యాసం
 ఇతి భూషణన్యాసః । ఇమావాయుధ భూషణ న్యాసాః॥ అధ షోడశ న్యాసః షోడశన్యాసః
 (అదషోడశ న్యాస ఉచ్యతే॥)

ఓం ఆకారాయ స్వాహేతిహుత్వా ఓం ఆకారాయనమ ఇతి విష్ణు రూపముకారం
 హృదయైన్యసేత్ ఉకారాయ బ్రహ్మ రూపముకారం దక్షిణే మకారాయ శంకర రూపం
 మితి ప్రణవన్యాసః ప్రణవన్యాసః భూస్వాహాపాదయోః భువస్వాహా హృదయోః సువస్వాహా
 శిరసి ఇతివ్యాహృతి న్యాసః ఇకారాయ జిహ్వాయాం ఆకారాయ ముఖే ఐకారాయ దక్షిణ
 నేత్రై ఈకారాయ వామనేత్రైఉకారాయ దక్షిణ కణ్ఠోః ఊకారాయ వామకణ్ఠోః ఋకారాయ
 దక్షిణనాసాపుటై ఋకారాయా వామనాసా పుటై ఎకారాయ ఊర్ధ్వదంత పంజ్ఞై భకారాయ
 అధోదంత పంజ్ఞై ఎకారాయ ఉత్తరోష్ఠై ఐకారాయ అధరోష్ఠై ఓకారాయ ఆస్యై ఔకారాయ
 లలాలై ఆంకారాయ దక్షిణగంఢే ఆకారాయ వామగంఢే యకారాయత్యచి రకారాయ
 దృష్ట్యై లకారాయ నాసికాయాం వకారాయ నాసికాగ్రే శకారాయ శ్రేత్రయోః షకారాయ
 ఉదరే సకారాయ కట్యోపకారాయ హృదయే శకారాయ నాభౌ క్షకారాయమెహనే
 కకారాయ పాదకరోం గుఢై ఖకారాయ తజీనీషు గకారాయమధ్యమాసుః ఘకారాయానామికాసుః
 జకారాయ కనిష్ఠికాసుః చకారాయ దక్షిణ జంఘాయాం ఛకారాయ తజ్జంఘాజాను మధ్యై
 జకారాయ తజ్జానుని ఝకారాయ తదూరుమధ్యై ఇకారాయ తదూరుమూలే టకారాయ
 వామజంఘాసు రకారాయ తజ్జంఘాజాను మధ్యై ణకారాయ తదూరుమాత్రై
 తకారాయదక్షిణ మణి బంధే ధకారాయ తన్మణి బంధ మధ్యై దకారాయ తత్కూర్పరే
 ధకారాయత త్కూర్పర బాహుమూల మధ్యై నకారాయ తద్బాహుమూలే పకారాయ వామ
 మణి బంధే ఫకారాయ తన్మణి బంధ మధ్యై బకారాయ తత్కూర్పరై భకారాయ
 తత్కూర్పర బాహుమూల మధ్యై మకారాయ తద్బాహుమూలే

ఇత్యక్షరన్యాసః

నక్షత్రన్యాసః రోహిణ్యై హృదయే, మృగశిరసి శిరసి, ఆర్ధ్రాయై కేశేషు పునర్యసవేలలాటెపుష్కమ్యై నేత్రయోః, ఆశ్రేషాయై నాసి యాం, మఘాయై దంతేషు పూర్వఫల్గున్యై శ్రోత్రయోః, ఉత్తర ఫల్గున్య దక్షిణ భుజే, హస్తాయై వామ భుజే, చిత్రాయై దక్షిణ హస్తే (స్యాత్స్యై వామహస్తే, విశాఖాయై దక్షిణ స్తనే, అనూరాధాచయై వామస్తనే, జ్యేష్ఠాయై ఉదరే, మూలాయ కట్యం, పూర్వాషాఢాయై మేధ్రే, ఉత్తరాషాఢాయై వృషణి, శ్రవణాయ పాయా, శ్రవిష్ఠాయై దక్షిణోరో శతబిషజై వామోరో, పూర్వాభాద్ర పదాయై దక్షిణ జంఘాయాం ఉత్తరాభాద్ర పదాయై వామజంఘాయాం, రేవత్యై దక్షిణపాదే, అశ్విన్యై వామపాదే, భరణ్యై దక్షిణ పాదాగ్రే, కృత్తికాయై వామపారాగ్రే॥

గ్రహన్యాసః

సూర్యాయ పాదయోః, చంద్రాయ జంఘయోః, బుధాయ జాన్వ్యోః, భృగవే ఊర్వ్యోః, అంగారకాయ కట్యం, బృహస్పతయై నాభౌ, శనయో హృదయే, సప్త ఋషిభ్యోముఖే, ధృవశిరసి, ఇతి నక్షత్రన్యాసః॥ - తృప్త్యై శిరసి, లవాయముఖే, రాష్ట్రాయై నేత్రయోః, క్షణాయ కంఠే, ముహూర్తాయ హృదయే, అహోరాత్రాయై నాభౌ, పక్షయమెహసానీ, మాసాయ దక్షిణ భుజే, ఋత వె వామభుజే, ఆయనాయ దక్షిణపాదే, సంవత్సరాయ వామపాదే, యుగాయ దక్షిణ పాదాగ్రే, మన్వంత రాయ వామపాదెగ్రే, కల్పాయపాదాఙ్గళీషు॥

ఇతికాలన్యాసః

వణన్యాసః బ్రాహ్మణాయ ముఖే క్షత్రియాయ బాహ్యో వైశ్యాయ ఊర్వ్యోః శూద్రాయ పాదయోః, ఇతి బ్రాహ్మణాది వర్ణన్యాసః, మేఘాయముఖే, సరితే శిరసి, కూపాయ కంఠే, వాపయై హృదయే, సముద్రాయకుక్షే, నిరురాయ పాదయోః॥

ఇతితేయన్యాసః॥

ఋగ్వేదాయ శిరసి, యజుర్వేదాయ దక్షిణ భుజే, సామ వేదాయ వామభుజే, ఆధర్వణ వేదాయ స్కంధే, సర్వేప నిషదెహృదయే, ఇతి హోసాయ జంఘయోః, పురాణాయలలాటె, అధర్వణిగి రసెనాభౌ, కల్పసూత్రాయ పాదయోః, వ్యాకరణాయ ముఖే, మీమాంసాయై హృదయే, ఛందోనీ రుక్తాభ్యాం దక్షిణనేత్రే, జ్యోతిషే వామనేత్రే, శిఖాయైవక్షే, గరుడ తంత్రాయ దక్షిణ కంఠే, భూతంత్రాయ వామకంటే, ధనుర్వేదాయ దక్షిణ హస్తే, ఆయుర్వేదాయ వామహస్తే, యోగ శాస్త్రాయ హృదయే, నీతి శాస్త్రాయ పాదయోః, గీతాయవాచి, నృత్తాయకరయోః, కారువిద్యాయై రోమాసు॥

ఇతి నిగమాదీన్యాసః॥

వసుభ్యః కంఠేః రుద్రేభ్యః దంతేషుః సరస్వత్యైజిహ్వయాం హిరణ్య గర్భాయ శిరసిః
 సర్వేభ్యః కేశేషు (రుద్రాయలలాటే యమాయభృవేర్షధ్యేః అశ్వీభ్యాం కర్ణయోః వైశ్వానరాయ
 ముఖేః ఇంద్రాయ దక్షిణ భజేః బలాయ వామభుజేః విశ్వ కర్మణి దక్షిణహస్తే ప్రచ్ఛాదాయ
 వామహస్తే నారదాయ దక్షిణ శుక్లా అనంతాదిభ్యః వామకుక్షా వరుణాయహస్తాః పిఙ్గః
 పాదౌ విశ్వేదేవేభ్యః ఊర్వోః ఋషిభ్యోజాన్యాః యక్షైభ్యోజం ఘవేః రాక్షసేభ్యః గుల్ఫయోః
 పిశాచేభ్యః పాదయోః అస్పరేభ్యః పాదాఙ్గాష్ట్రేషుః విద్యాధరేభ్యః పాణ్యోః గ్రహాభ్యః
 పాదతలయోః జంభకేభ్యః పాణినఖేషుః పూతనాభ్య పాదనఖేషుః కార్తికేయాయ దక్షిణ
 కట్యాం అఘ్రేభ్యః వామకట్యాం గంధర్వేభ్యః ఓష్ఠయోః సచరాచ రాయత్రైలోకాయ
 పాదయోః దేహన్యాసః

ఇతిదేవన్యాసః॥

స్వలోకాయశిరసిః సూర్యాయ దక్షిణనేత్రేః చంద్రాయ వామనేత్రేః వాయువెనాసికాయాం
 దిగ్భ్యోబాహుషుః ఋషిభ్యోహృదయేః పురందరాదిభ్యః హృదయేః మేఘేభ్యః కేశేషుః
 నక్షత్రేభ్యో భూషణేషుః అగ్నయేముఖేః సరస్వత్యైవచిః

ఇతివైరాజన్యాసః॥

అశ్వమేధాయ శిరసిః నరమేధాయ లలోటేః రాజసూయాయ ముఖేః సవాయ కంఠేః
 ఏకాదశాహాయ హృదయేః ద్వాదశాహాయనాభౌః సర్వజితేకట్యాం విశ్వజితేవామకట్యాం
 అగ్నిష్టోమాయ లింగేః అతిరాత్రాయవృషణయోః ఆప్తార్యా మాయ ఊర్వోః షోడశినేజాన్వోః
 ఉక్త్యాయ దక్షిణజంఘాయాం వాజపేయాయ వామజంఘాయాం అగ్నయే పాదయోః
 చాతుర్మాసేభ్యో బాహ్యోః సాత్రామణయే హస్తయోః పశ్యిష్ట్యాయ హస్తాఙ్గాళిషుః దశాయ
 దక్షిణ నేత్రేః పార్థమాసాయ వామనేత్రేః ఇష్టిభ్యః రోమసుః దభేభ్యః కైశ్రేషుః స్వాహాకారాయ
 దక్షిణస్తనౌః వషట్కారాయవామస్తనేః పంచమహయజ్ఞైభ్యః పాదాఙ్గాళిషుః దక్షిణేభ్యః హృదయేః
 స్కౌమేభ్యః కేశేషుః ఆహవనీయాయముఖా దక్షిణాగ్నయేహృదయేః గార్హపత్యాయ పార్శ్వయోః
 సభ్యాయ హృదయేః తమసెపాదయోః

ఇతిగ్నిన్యాసః॥

మత్స్యాయ శిరసిః కూర్మాయముఖేః వరాహాయ నేత్రయోః నారసింహ్యాయ హృదయేః
 వామనాయనాభౌః పరశురామాయ కంఠేః దాశరథ రామాయ దక్షిణ భుజేః బలభద్రాయ

వామభుజే, కృష్ణాయ దక్షిణ పాదే, కల్పినే వామపాదే, మూర్తీన్యాసః ఇతిమూర్తీన్యాసః, శ్రీయైలలాటే, సరస్వత్యైముఖే, రత్నైగుప్యై ప్రీత్యై కంఠే, కేతైన్యేనేత్రయోః, శాన్త్యై హృదయే, తుష్టియై ఉదరే, పుష్టైసర్వాంగేషు,

శక్తి ఇతిశక్తిన్యాసః

జ్ఞానాయ హృదయే, ఐశ్వర్యాయ శిరసి, శక్త్యైశిఖాయాం, బలాయ సర్వగాత్రే, వీర్యాయ హస్తయోః, తేజసేనేత్రయోః,

ఇతిషడ్గుణ న్యాసః॥

అతలాయ పాదతలయోః, వితలాయపాదయోః, సుతలాయ జంఘయోః, మహతలాయ జాన్వ్యోః, గభస్తిమతే ఊర్వోః, నింతలాయగుప్యై, భువాయకంఠే, స్యఃనాసికయోః, మహాయ హృదయే, జనాయ దృష్టియై, తపాయలలాటే, సత్యాయ శిరసి, ఇతిలోకన్యాసః॥ = ఏవం షోడశన్యాసః

ఇతి షోడశన్యాసః

మత్స్యాదీన్య తిరక్తానా మూల బింబానా మెవకర్తవ్యః, శ్రియాదిమూర్తీ+నాం, ఆధన్యాస ఏవకీత్ర జ్ఞన్య ననం, తస్మాన్మూలభింబన్య సజీవక కరణం కైత్రజ్ఞన్య ననం చకృత్యా శాంతి హోమం కుర్యాత్, శాంతిహోమః ప్రాచీన కుండెమధునాభూ స్వాహేతి శతం హుత్యా, సంపాతెన మూలన్యపాదౌ స్పృష్ట్యా, దక్షిణకుండే ఓం భువస్యాహేతి పయసాతథాహుత్యా, సంపాతెన జరరం, పశ్చిమ కుండే స్యవః స్వాహేతి దధ్నాతథాహుత్యా, సంపాతేనముఖం, ఉత్తర కుండే భూభువస్సువస్వాహేతి ఆజ్యేన తథాహుత్యా సంపాతెన శిరః స్పృష్ట్యా, ద్వాదశాక్షరైణ పయసాహుత్యా, సంపాతైః క్రమేణ మూర్ధాదిపాధాన్తం సర్వాంగం స్పృష్ట్యా, తద్వేవగుడెన విష్ణు గాయత్ర్యా శతం హుత్యా, తత్సం పాతెనముఖం ఏవమాజ్య మధుభ్యాంచహుత్యా ముఖం స్పృష్ట్యా, లోహజేదారుజేశైల జేవామూలాది+ బింబెషు తత్తన్యం త్రైశ్యయ్యవేదిస్థద ధన్వితేర్యా ప్రాగ్యాకుంభతోయై ఋత్విగ్నిర్యాక్రమేణ పలాశఖదిరా శ్యద్ధ చిల్య శాఖాదిభిః ప్రోక్షణం కారమిత్యా వైతస్యాశాఖాయా విష్ణు గాయత్ర్యాచతుష్కాణ కుంభతోయై ఆగ్నయ కుంభ+తోయమారభ్య గురుః ప్రోక్షణంకుర్యాత్, ఇదం చప్రోక్షణంముష్టి ముద్రయా, తత్సహోమన్యాసాది శాన్తి హోమన్యాసాన్తం కార్యం ఏకైవైవ గురునాకర్తుమశక్యం చెత్తరుత్విజైహోమ కారయిత్యా, గురురెవన్యాసం కుర్యాత్+మూలబింబం తన్యంత్రైణార్హ్వాది గంధదూప దీపైరభ్యర్చ్య ప్రణవేనక్రీరము ధ్ధదధి గుడాన్నా నినివెదయిత్యా మూలబింబం శ్రియాది దెవీస్సుదేవీః కర్మాచో విమానస్థ బ్రహ్మాది పరివారో శయనాసీన భూతానంతం చత+త్తదఘ్నా దిభిర భ్యర్చ్య, మూలబింబానాం రక్తా బంధనం కృత్యా నూతనైః

కంబళైర్య స్రైర్యాచ్చాద్య ద్యాణతరవారుణా అస్త్రమంత్రేణ అస్త్రముద్రాం ప్రదర్యదశో
 నైస చక్రంధ్యాత్యాతన్మంత్రేణ బలిందత్యాఇం+ ఇంద్రాది విష్ణుప్రత్యా వరణం స్యస్థానేమ
 స్థాప్యేషు సౌరభ్యతత్తదగ్రచతుర శ్రకుండం స్థందిలం వాకృత్యా ప్రాక్కుండే స్థండిలేవా
 ఆగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య సంస్కృతే: సపిహృత్యగత్రాతారమింద్రం, ఆయాశ్చాగ్నిశ్చయ మాయ
 ప్రసున్వంతం+ఇమంమెవరుణా, అనుసీయు:-సంతెపయాంసి-తమీశానమితి-చంద్రాద్యష్ట
 రుండెషు తత్తన్మంత్రై: ఇతర పరివారకుండేషుచ సర్వావరణ కుండేషు ప్రాగారభ్య
 క్రమేణ పలాశఖదిరా+శ్యద్ధబిల్వదుంబర కాశ్మీరసమిద్భి: ఆజ్యేనచరునాచ ప్రత్యేక
 మష్టాత్తర శతసంఖ్యయా ఆచార్యా నమత్యా పృథ్వీత వృతాస్తాపితా: శ్రీవైష్ణవా: కుందసంస్కార
 మారభ్యజుహుయు:। అగ్నేప్రతిష్ఠామాచార్య+ ఋత్విజై: పరివార హోమంకుర్వరత్రు
 ఆచార్య: దారుశిలామయ మూలబింబ పిండికా: తథాధార శిలాశ్ర పూర్య వదధివాస్య
 వస్త్రవేష్టితా: కృత్యా, బీజరత్న ధాతులోహా: పాత్రాణి ఏకైక బింబాది చతుష్టయ పూరితమ
 పరంపా+తానిధాన్య రాశిష్యధివాన్యద్వార పాలాది దేవానాం బల్యర్థ పీరాని శాలాయాంబ
 హిర్యాధాన్య రాశావదివాన్య పూర్యం శాలాయాం కృత్యా శయనానాం ఇదా నీమాలయాభిముఖ
 ముద్ధాప్య స్థాపితానాం బింబానా మర్వాద్యుపచార నివేదనైక్య, మహాకుంబస్యాప్యే
 వంకృత్యా పలలరజనీ చూణ్ లాజదధి పంయోమి శ్రంబల్యన్నంగగ్రహీత్యా, శాలాబహి:
 ప్రాగ్భాగే, ఆద్యాశ్చ కర్మజాశ్చైయే భూతా: పాగ్నిశిస్థితాం, ప్రసన్నాపరితుష్టాస్తై గృహ్లాంతు
 బలికాంక్షిణా, ఇతి, దక్షిణే + ఊర్ధ్వలోకేస్థితాగ్రేషు విదిక్షుచ సంస్థితా:। భూమౌవ్యోమ్ని
 స్థితాయైచ బలింగు హేతిచెతి, పశ్చిమే, వినాయకౌంకైత్రప్రాలా: యెచాన్యే బలికాంక్షిణా:।
 పూషాద్యా: సాఫ్ దాశ్చైవ ప్రగృహ్లాంతు మిమం బలిమితి॥ ఉదీచ్యాం కుముదాద్యాశ్చయై
 భూతాస్సర్వత స్థితా: ఆగచ్ఛంతు చతే సర్వే గృహ్లాంతు తమిమంబలిమితి॥ తత్తద్దిగభిముఖం
 స్థిత్యా, బలిందత్యా ప్రాక్కుండే స్యన్న సిద్ధ్యర్థం ఓంనమోభగవతే స్యన్నాధిపతయై
 +సాంహ్యం వ్యూంస్యంహింహీ స్యాహో ఇతి మంత్రేణ ఆజ్యేన శతవారం హుత్యా
 ప్రతిష్ఠార్థం హోమ సూత్రేణ మూలబింబరక్షా బంధనం కుర్యాత్, ఇదం రక్షా బంధనం
 బహుచెరవిషయం, పూర్యం ప్రతిష్ఠితం ప్రతిదిన్తం పూజితం బాలబింబాని నివేదనాన్తం
 సపూజ్య తత్పూరత: పూర్యసమ్మహ కుంభకరకోప కుంభా సంస్థాప్య మహాకుంబమ శక్తిం
 కరకోప కుంభేషు సుదశోప విష్ణాదీంశ్చ ఆవాహ్య పూర్య వత్సం పూజ్య ప్రతికుండం

పూర్ణాహుతి:

మూర్తివై: కారయిత్యాపద్యోత్పల దళామోడెలమోహత భుజోయది రక్తశ్యేతం భవేత్
 జ్యోలోశ్చద క్షిణావర్రా: శుభంశంసంతి నిశ్చతం ఇత్యుక్తగంధవర్ణం వర్తే మ వైపరీత్యే

దృష్టతమ్యైషశ్చోన్యర్థం చతురశ్రకుండే ఆజ్యేనపంచోపనిషన్ముంత్రైః ప్రత్యేకం+ శతవారంహుత్యై
 తుర్య మంగళవాద్యవేద ఘోషోయా వదుదయంకర్తుం నియమ్యయజమాన గురుమూర్తిస్
 స పోస్యప్సార్థం శాలయాంత్యగ్గోగే ప్రోగగ్రద భేష్రు పాక్కిరస్కోశ్శయ సంకుర్యుః
 ప్రాతరుద్ధాయ+ నిత్యకర్మనరిసమాప్యశాలాయాం ప్రవిశ్యవితేషాం అన్యతమస్యముదితే
 స్సంభాషణ సహవర్తవనయోః స్యముందనస్యజ్జేన్ నీలోంబరధరస్యశిరిసిసీలమాభరణస్యగ్రధ
 భభగ్న శిబికోద్యామోహణస్య భిన్నచ్చుత్లంబనస్య వలహిమోహణస్య దక్షిణముఖోష్టోది
 నిషిద్ధవాహనారోహణస్య కపిసృగాల వృకేదంశస్యకం రపోదశిరచ్చెదనస్య దంతనతనస్య
 పర పీడనస్య పోశభాదస్య విధవాలింగనస్యన్ చపోషంద్నపతిలోమజసహవర్త మానస్య
 గోపుదప్రాకారవి మానవృక్ష పతనస్య తురగ్మోహణస్య శక్తైః బోద్ధాద్యాలయ సెవనస్యమధ్య
 సబృహదాది మహామోగి క్రతనసహవర్తనస్య దీపనిర్వాణస్యదేమోత్స వస్యగ్రామనగర
 పట్టణదాహస్య భక్త్యఫలమూలభక్షణస్య మధాచ్ఛిష్టస్య భటైర్యుద్ధా ద్యమ్య ఆభ్యంజన
 స్యతైనలమరీ చిలవణశ్చ ఇత్యాదీనామన్యతమదశ నరూపేదుస్యన్న జాతేతద్దోష
 శాంత్యర్థం పూర్వవచ్చాంతి హోమం కృత్యో ఏకబెర విషయే విమానద్వార దక్షిణ భాగే
 వాస్తు పూజాం తత్పశ్చిమైస్థంది లేతద్దోమంచ కృత్యా! సితపిందికోదీని గృహీత్యా
 ఆయత్యశుచోదేశే సంస్థాప్య ఆంతః ప్రవిశ్య బ్రహ్మస్థానేహస్తావధికిమానేన విగ్రహ
 నుగుణయతివిస్తారపీ నాన్నిష్ఠస్యర్థంయోగ్యగతోష్టకములో వరణ చతుష్టయేనమధ్య
 గర్తెనచయుతాం ఏకావరదణ మధ్యగర్త యుతాంవా ఆధారశిలామాచ్ఛాదన పటంవ్యపోహ్య!
 విష్ణు గాయత్ర్యా విమాన్తల సమాం నిక్షిప్య ర్రత్న మౌక్తిక ప్రవాళ విష్ణు గాయత్ర్యావాస్తు
 హౌమాగ్నా చరుసపి నమిద్ధిః ప్రత్యేకం శతవారం హుత్యా ఆగ్రస్థ ప్రధమా వరణ
 గర్తెషుయవ ప్రీహినిష్టావ ప్రియంగు తిలమాషనీ వారశాలి తదన్యవహితద్వి తయ్యావరణ
 వజ్ర వకాక్తిక ప్రవాళ శంఖస్ఫటిక పుష్యరాగ చంద్ర కాన్తైస్సనీలాని తృతీమావరణ
 మసశ్శిలాహరితాలోంజన శ్యామనీనక సౌరాష్ట్ర రోచనగైరికాని చతుద్ధా వరణ స్వర్ణ
 రూప్యతి మ్రూయ స్త్రపుక సౌవర్ణరౌప్యేణ మధ్య యరై శాలిబీజ శారద గ్రాయత్ర్యా విన్యస్య
 తదుపరి చతురంగుల ఘన దృధేన ఉసరిగర్తె నపీఠెనశ్రీసూక్తేన పీఠాయ ఆధారశిలాసంధిం
 సుధ+భామ్యోరస్యా ధారశిలాంపూర్వవద్విన్యస్య తత్రరత్నలోహన్యాసం వాసమధ్య
 గర్తవ్యాసంసృత్యాతదుపరి పీఠెనపుంసూక్తేన నిధాయ పూర్వ వదృధీ కృత్యపిం దికొః
 పుణ్యాహజలన్న షోక్త్యతద్గ్రా ధూమధ్యభాగెనమ ఇవీమోపరిగతా వశిష్టకణి కాగ్ర భాగ
 షోడశస్యరాసూర్ణ ముఖ సంచవించదుప పదేషు ప్రాగ రభ్యకాదిమార్త పంచవించద్యజ్
 నియాది క్షాన్త దశోణాక ప్రోగాదిదిగష్టక గతోష్ట దశేషు సప్తదశదళాని విహయపోగ్

శేద్యయం మధ్య మదశేద్యయం ఇతరదశేషైకైకం షోడశదశదళ పతిసోస్త ద్యాత్రీం
 శద్యణ్ ద్యకద్యక సంఖ్యయా అవశిష్టోణ్ త్రయాపుసశ్చ ప్రాగవత్సోర్భయోశ్చద్యా
 దశదశపక్తి ద్యాదశే పదశేషు చతుశ్చ తురంతమతిరిక్తై + ప్రవిశ్య ప్రాగాదిక్రమేణప్రతిది
 శంత్రీ. కత్రిక సంఖ్యయా అంతిమదశ ద్యితయ సంఖ్యయా చకాదికాన్రోంశ్చమదళ పక్షై
 ప్రాగ్గక్తిణోత్తర దశేషు పంచ పఠిచ సంఖ్యయా ఇతరదశేషు చతుశ్చతుస్సంఖ్యాకా
 ఉస్యోదం నమాన్తోన్యన్యస్య పక్షత్రయై ప్రాగాదిదిగష్టక స్థాధాముఖ ప్రధానదశేషు॥ ఓం
 విమలాయై నమః; ఓంఉత్కమ్ ణ్యైనమః; ఓం జానయైనమః; ఓం క్రియాయైనమః; ఓం
 యోగాయై నమః; ఓంప్రహ్యైన్యనమః; ఓం సత్యయైనమః; ఓం ఈశానాయై నమః; ఇతి
 శక్త్యష్టకం; ద్యాదశదశపక్షై ఓంశ్రీవత్సాయైనమః; ఓం వనమాలాయైనమః; ఓం యోగాయై
 నమః; ఓం వైష్ణవ్యైనమః; ఓం వామలాయైనమః; ఓం పుష్కైరమః; ఓంఉత్కపిన్యణ్యైనమః;
 ఓం ప్రజ్ఞాయై నమః; ఓం సత్యాయైనమః; ఓంఈశానాయైనమః; ఓంఅనుకంపాయైనమః;
 ఓం పితామహ్యైనమః; ఇతిద్యాదశ శక్తిః॥ = ॥తతః క్రమేణవిన్యస్య చతుః పక్షై ఓం
 అనుగ్రహయైనమ ఇతి అనుగ్రహ శక్తిః కణి క్ కాపువ్ భాగేవిన్యస్య శ్రీ భూమిందిక
 యూరప్యేవం విన్యస్యపిందికాయై నమ ఇతి పిందికా గంధపుష్పధూప ధీపైరభ్య
 విష్ణుపిందికాం లక్ష్మీరాపాం. శ్రీభూపిందికాంచ విష్ణురూపీ ధ్యాత్యా, నూతనవాససో
 ఆచ్ఛాద్య; అస్త్రమంత్రేణ అస్త్రముద్రా దశ నేనద్యి రాధూ ధామ మధ్యై చక్రంధ్యాత్యా
 శూలాం ప్రవేశ్య; ఏకబెర విషయే మూలబెర బింబాని బహు బెరవిషయై, కర్మాచ నాదీని
 తత్తన్యంత్రేణ ఆర్ఘ్యాది భిరభ్యర్చ్య ప్రణవేన చతుర్విధాన్నునివేదనై నచసంపూజ్య
 పరివారాన పితత్తన్యంత్రేణ ఏవంసంపూజ్య ద్యార తోరణ ధ్యజ కుంభస్థ దేవతేః
 తత్తన్యంత్రేణ గంధాదిభిరభ్యర్చ్య బలించ దత్యా చతురుచ్చరిత సంగచ్ఛ్య పద శిరదస్కం
 తత్తన్యంత్రేణోద్యాస్య మూతి పైః స్వస్య కుండేషు అగ్నికారిణ ఉక్తరీ త్యాప్రాయశ్చి
 త్తాహుతిం పూర్ణాహుతించ హుత్యైత్యరభ్య పరిధూర్ష్య నమిధౌ క్రమేణ హుత్యైత్యంతం
 ఉపరిష్టోత్తం త్రంకార యిత్యా ఏవము పరిష్టోత్తంత్రంఆచార్యశ్చ తురశ్ర కుండె స్వయం
 కృత్యా మూలమంత్ర ముచ్ఛార్య సధూమంకుంద స్థాగ్నింధూ మద్యా రావాననాసయా
 పూరకవాయునా హృదయ+ కమలం ప్రవేశ్య తత్రస్థ భగవతి తీనం ధ్యాత్యా ఆచార్యః
 మహకుంధాదీనుద్ధృత్య మూతి పైస్సహదద్యాత్, శ్రయ్యావేదిస్థ ప్రతిమోద్ధరణం
 కరోమితి భ్రాహ్మణస్సుప్త్యై; కుర్యే తతదాజ్ఞాం గ్రహీత్యాతతః+కుంభానుద్ధృత్య తద్రంధ్రనిగ
 తా విభిన్న వారిధారమామాయోం సింఛ్ పురతోగచైత్ తదనుప్రతి మామహకుంభోప
 కుంభధ దాశ్చమంది రాభిముఖాసు క్రమేణగ చ్ఛేయః; ఏవంగచ్ఛత్సు స్థుపతిమాచార్య

మధ్యమోపనిషత్. అపరిమితనానావణ్ ఛత్రధ్యజపతాకాచామర ధారిణః అపరిమిత
 త్రివిధాజ్కరభాజస దధిలాజాది మంగళవస్తుధారిణః నానావిధాది విచిత్ర కాశ్చపురత్
 గచ్ఛెయుష్ విదచతుష్టయాధ్యయనశీలా విద్యద్భక్త భాగవతాశ్చ పశ్చాత్సహగచ్ఛెర ౯ ।
 ఏవం మంవిరం ప్రదక్షిణీ కృత్యమందిరద్వార సమీపంగత్యాతత్ర ధాన్యరాశి మహకుంభా
 దీనానిక్తి ప్రెయుః॥ తతః మూలమంత్ర వ్యాపకన్యాసంకుర్యన్నధి యానైర్ముతో పైస్సాక
 మంతః ప్రవిశ్యద్వారేక బెరమూతాది బింబాని బహకన్యాది బింబాని సదేవినిచ అర్ఘ్యపాద్య
 పారుకాచమనగంధాధి భిరబ్యర్ఘ్యః మూతిః పెణ ఏకైకాం మూతిః గ్రహీత్వాంతః ప్రవిశ్య
 పిందికాం ప్రదక్షిణీ కృత్యపిందికా కణ్ణో కాగ్రభాగప్రతిష్ఠాస్థీతి సామ్నాస్థాపయి త్యాస్యానుజ్ఞాయా
 బ్రాహ్మణైస్సహ మూతిః పేషు ఆత్మాహవ్షోషమితి సూత్రేణ పర్యత ఇవా విచాచలిః
 విచాచలిరితి మంత్రంచ ఏతత్సుసుముహూరై పిందికాకలరత స్థిత్యిస ఫలకయుత. శైర్య
 మంత్రేణ పీరమధ్యగర్తక పద్మముద్రాందశో యిత్యా బింబశంకుం ప్రవేవయిత్వా
 దృఢంస్థాపయేత్. శ్రీ భూమ్యా వపిస్థాపయిత్వి బింబస్థాపిత ఫలకరంధ్ర లంబిత
 సూత్రైస్సమతాస్సిరీక్య లాక్షస జ్ఞురసకుమ వాందగుగ్గు హో సమభాగ్ చూణో కృత్
 తత్సముదామార్గమానలైలెయంమృదు వహ్నినా బంధన మాగ్యం పక్త్యాతెన పిందికానా
 ముపరి సంపూర్య ధృఢీకృత్యమూతో పిందికాశ్చ పుణ్యాహజలెన ప్రోక్త్య మూల బింబపుర
 స్థితానేక ఆంగబింబాని త త్తస్థాన పద్మముద్రాందశో యి త్యాశయనూక్తరీత్యా న్యసూక్తిన
 సంస్థాప్య కరత ద్యయోదో నాహ్యవచ్చ రావనిగో తావిచ్చిన్న జలధారయా మూలెన
 బింబాని పరిషిచ్యః దెవస్యపురతః తదభిముఖ మాసనే పద్మాసనే నూపవిశ్య స్వగుదాస్రణమ్య
 ప్రాణాయామ భూత శుద్ధిం కృత్యా తత ఆవాహనం-ఆప్రకృతివశ్యం-నా శరహితం-
 ఆసందస్యరూపం సర్వాన్తర్యామిణం సదైక రూపం అప్రాకృతస్థానగతం బ్రహ్మణీ
 వాద్యుత్కృష్టం తేజః పుంజవ్యాప్త సకల జగదాధేయం ఉత్పత్తి రహితం ఏకం విశ్వేశం
 పరమాత్మినం ధ్యాత్యా తమవ్యక్తవయవ విగ్రహ విశిష్టత్యై నమఃవై భగవో మధుపశ్య
 ఆజ్యం పశ్యఆష్టధాన్యాని పశ్యన్యాః పశ్యేతిదశో యిత్యా ఏవంశ్రియాది దేవినాం బ్రహ్మాది
 పరావారాణం సయనో స్మీలనంకృత్యా తన్నయ ననూన్మీలనానస్తతాం ఏతాన్యేవమధ్యాది
 మంగళ వస్తుని పూర్యవద్దశో యిత్యా సితేయగుర వేయజమానః తద్దశో వాయ శిల్పితా
 గోమధ్వాజ్య పాత్ర శలాకికే అష్ట ధాన్యానిచ గోవిందః ప్రియతా మితిదత్వాంజో వాజేవధ
 నాత్కారాం దక్షిణం దద్యాత్ తతోవాదిత్ర కుశలాదిభిన్నహ మందిరాద్యగ శాలాం ప్రవిశ్య
 కర్మాచోదబింబాని ప్రత్యేకం నూతనకం బళైర్యస్తైర్యా సమన్తాదాచ్ఛాద్యః పూరద్యవన్మధ్యాజ్యది
 స్థాపన సయనోస్మీలన మంగళ వస్తుదశోనానిచ కుర్యాత్ యజమానః పూర్య వద్గుర

వేకస్సర్వంద ద్యాత్, సర్వంచదద్యాత్, ఏకబేర విషమే మూలాది బింబానాం నయ
 నూన్నీలనమత్రైవ కుర్యాత్, ఇతినయ నూన్నీలనం॥ ఛాచాధివాసివతత్త ద్వింబోక్త
 సంఙ్ఘావిశిష్ట తత్తద్వింబ సమానధ్యాత కూర్మ విశిష్టజోదుంబర స్నానవి శిష్టకస్థిదహ్ ణే
 గర్భో మందిరేబహిర్యాసావరాశద్రి శేస్తాపితైర్మూల బింబస్యస్పృహ దశకలైః శ్రీభామూమ్నాంన
 వకలైః బ్రహ్మేశయాస్పృహ కలైః ఋషీణాంపంచకలైః సప్తదశకలశన్నపనంపుటేద్రష్టవ్యః॥
 అభిషేచనం కర్తవ్యం.

అధప్రాణ ప్రతిష్ఠా విధి :

అస్యశ్రీప్రాణ ప్రతిష్ఠా మస్త్రస్య బ్రహ్మ విష్ణుమహేశ్వర ఋషయః॥ ఋగ్యజుస్సామాధగ్యాణి
 ఛందాగ్ంసి = సకల జగత్సృష్టి స్థితి సంహార కారిణీ పరాప్రాణ శక్తిః దైవతా ఆంఘ్రిం క్రోం
 బీజం- స్వాహా శక్తిః ఓం కీలకం బింబప్రాణ ప్రతిష్ఠా సిద్ధ్యర్థే వినియోగః॥ ఆంఘ్రిం క్రోం
 యరల వశషసహ ఓం హంసః ఆం జం ఘం-గం-ఖం-కం-పృథ్వివ్యవస్తై జోవాయ్యాకాశ
 ప్రాణాత్మనే =

క్రోం-ఘ్రిం ఆం- హృదయాయనమః స్వాహా ఆం-ఘ్రిం-క్రోం యరల వశష సహ ఓం
 హంసః ఇం-నం-ధం-దం-ధం-తం-శబ్దస్సర్పరూప రసగంధాపానాత్మనే-క్రోం-ఘ్రిం ఆం
 ఈం శిరసెస్వాహా = యరల వశషసహ- ఓం హంసః=

ఉం-ఇం-ఋం-జం-ఛం-చం- వాక్యాణి పాదపాయూపస్థవ్యానాత్మనే-క్రోం-ఘ్రిం-ఆం-
 ఉం-శిఖాయై వషట్ స్వాహా-ఆం-ఘ్రిం క్రోం యరలవశషసహ ఓం హంసః-ఏం-ణం
 ధం-డం-డం-టం శ్రోత్రత్యక్తుర్జ్జి హ్యేష్రాణోదాత్మనే క్రోం ఘ్రిం-ఆం-ఐం కవచాయ
 హం స్వాహా= ఆంఘ్రిం క్రోం యరలవశషసహ ఓం హంసః ఘం-పం-భం-బం-మం-
 మనోహంకార బుద్ధి ప్రకృతి జీవ సమానాత్మనే - క్రోం-ఘ్రిం-ఆం-ఐం నేత్రాభ్యాం
 వౌషట్ స్వాహా॥ ఆం-ఘ్రిం-క్రోం యరలవశషసహ ఓం హంసః-అం-యం-రం-లం-వం-
 శం-షం-సం-హం-ళం--ం- వచనాగమనానన్త విహరణోత్పర్గానంద నాగకూర్మకృకర
 దేవదత్త ధనంజయాత్మనే-క్రోం-ఘ్రిం-ఆం-అః - అస్త్రాయఫట్ స్వాహా

ధ్యానం

రక్తం బోధిస్థపోత్థేల్లసదరుణ సరోజాది రూఢాకరాజ్ఞైః
 పాశం కోదండ మిక్తూద్భ వమలినగుణవం ప్యంకుశం పంచబాణాః-
 బిభ్రాణాస్సక్మపాలాత్రినయన సహితాపీనవక్తోరుహాఢ్యా-
 దేవీ బాలార్కవర్ణా భవతుసుఖకరీ ప్రాణశక్తిః పరాన్నః :

మూలమత్రః

ఓం-ఆం-ఘ్రీం-క్రోం యరలవశషసహ ఓం-హం సః- అముష్య ప్రాణ ఇహ ప్రాణః ఆం-ఘ్రీం క్రోః-యరలవశషసహ ఓం హంసః అముష్య జీవిఇహబింబెస్థితః- ఆం ఘ్రీం క్రోం యరలవశషసహ ఓం హం సః అముష్య సర్వేంద్రియాణి మనోహంకార బుద్ధిప్రదాన పృథివ్యపై జోవాయాకాశ శ్రోత్రత్యక్తుర్జిహ్వప్రాణ వాక్యాణి పాదపాయూ పస్థత్యక్తుర్మూం సరుధిర మేధోస్థిమజ్జా శుక్ర ప్రాణాపానవ్యానోదాన సమానాః ఇహయాన్తు ఆయాన్తు సుఖంచిరం తిష్ఠంతు స్వాహా రక్తం తుస్వాహా ॥

శ్రీయాదిదేవానాం-బ్రహ్మాది పరివారాణాం చేవమెవ కుర్యాత్.

ఇతి ప్రాణప్రతిష్ఠా విధి :

కలశాభి షేకం

ఉక్తేన్య గర్భ గేహస్థానాం త్రిభిఃక కలశైరేకే నహస్నాపనక్రమోక్తరీత్యాక్రమేణస్సపనం కురోయేత్. ఆత్రవిశేషాః ఉచ్యంతే. కలశానాం సదభో నవ పంచవేష్టనం స కూర్ప పల్లవ ప్రకైక పశు గభా గేహ ద్వారతోరణాది పూజాన, కర్తవ్యా పూర్వమేవకుర్యాత్. అత్ర స్నానాంగ రక్షాబంధనం మూలాదిబింబెషుకుద్యాత్. తదతరి కైవచారాన్మూలాదికూచేషు తత్తన్మంత్రేణకుర్యాత్. ఇదం విష్ణురితి నాద్యేనాపోహిష్టైత్యర్చ్యేణ ఇమంమెవరుణ ఇత్యాచామెన పవిత్రంత ఇతిపంచగవ్యేనఘ తస్నాతేలి సామ్నాఘ తేప దధి క్రావేణ్ణేతి దధ్నాపయో వృతసామ్నాపయ సామధు దాతే తిమధునా మజ్జాయ యజ్జియేతికషాయేణ మానస్తోకేత్యుష్ణ తేయెన వషడై విష్ణు వాస్రతిరత్నాం భస్మాయాః ఫతినీతి ఫలాంభసాహిరణ్య గర్భస్సమ వర్తతేతిలోహవారిణ్ శన్నూదేవీతిమాజ్ నాంభసాగంధ ద్వారేతిగంధాంభసాత్రాతారమి తిసామ్నా అక్షతవారిణా ఇదంవిష్ణురితియవాంభసా ఇతికూర్పాసీ స్వస్వకలశైరభిషేచ్య నరద్యకూర్పానిపు రుషనూకై న శుద్ధో దక్రెననహస్రధారాభిరబిషేచ్యవిముక్త సంధీనిపరిహృత్యమూలాదిబింబాని తత్తన్మంత్రైర్వస్త్రాది నీరా.నాంతోపఛారైః పూజయేత్. దీపప్రభంమణి మహావిష్ణు నామకం వ్యక్తావయవం ఆవాహనాధికరణ విగ్రహ సదృశం పరిణతతద్విగ్రహ వత్సేన విగ్రహైకం ధ్యాత్యా. తంమూలైనావాహ్య బ్రహ్మ రంధ్ర ద్వారాస్త్రః ప్రవిశ్యవ్యాప్య స్థితంధ్యాత్యా. బహుబెరం వగోహనేవక్య మాణరీత్యా మూలబెరె మహాకుంభగత మిత్యారభ్య గురోః గ్రహప్రవేశానంతం కుర్యాత్. వాహన విషయేవిశేషః. స్వరూపతో గుణతశ్చ అనవధి కాతిశయ బృహత్సయ్యుక్తం స్వరూపసత్యతదైక రూపం సకల జగరాధారధేయం కర్మ రహితం ఇంద్రియావశ్యం సర్వత్రోజ్వలం సదోజ్వలం

సర్వలక్షణ అధ్యయనాన్ని సమగ్రంగా అర్థమై స్వతీయ్యరహితం సర్వదా చలన రహితం అనుకరణల జ్ఞాన పూర్ణాన అనుభవ అనుభవ స్వరూపం అనుకరణ చర్యల కర్మ ర్విశేషాన రహితం సర్వకాలేషు సర్వస్వస్వరూపం సర్వ విషయ ప్రకాశక రూప జ్ఞానపతలం అనుభవఅనుభవ సామర్థ్యం సమగ్రం సర్వ ధారణ సమర్థం సమస్త మేస్తు నిషయమన సమర్థం సత్వేషు క్షేత్రం రహితం అనుభవవిషయ సమర్థం కర్మోపద్రయ రహితం అనుకరణల జ్ఞానేంద్రియ రహితం సర్వత్ర కర్మ జ్ఞానేంద్రియ రహిత్యై సుతస్కార్య సమ్యతం గమనాగమన రహితం అది కోటి ప్రభం జ్ఞాన స్వరూపం సర్వాస్త్రర్యామిసం.

అశ్శుక్యాత్మకం సర్వగద్వాసితం సర్వ కారణం అష్టాక్షరప్రతిపాద్యం సర్వసంతోషరరం ప్రణవప్రతిసాధ్యం ఏవంసర్వదావిష్టుంధ్యాత్వా॥ అవ్యక్తైవయంమగ్నైవా విశిషకతత్వేన మహావిష్టునామకం వ్యక్తా వయవం అవాహనాదికరణ వతగ్రహ సమానం పరిణత తద్విగ్రహవత్వేన విష్టునామకంధ్యాత్వా+తం విష్టుం స్వప్యాత్పర్యే విరమిష్టి మంత్రణా బ్రహ్మరంద్రేణ్ వాహ్యాః అంతః మనసాఆర్జ్యపాద్వా చమనః గంధ పుష్పధూపదీపాదీ : సంనాద్యమూలనాభ్యర్చ్య అంజల మధ్యేధ్యాత పీఠే హృదయ మధ్యే బ్రహ్మరంధ్రేణా పురుష మంత్రణా వాహ్యాః విశ్వమంత్రణతుజో నిధానం స్వకకృపావ్యతిరేకణమెధ్యాస విషయం నారాయణమజం విభుం అంజలిపీఠం వృత్తి మంత్రణ ప్రతిమాయావాహ్యా బ్రహ్మ రంద్రేణోన్తః ప్రవిశ్యవ్యావ్యస్థితం ధ్యాత్వాక మూల బేరములెన మహకుంభగతాం మూతోం తదుపకుంభగత విష్టాది మూతోంక వృతత్తన్మంత్రణ తతః బాలకుంభగతోం మూతోం మూలన తదుపకుంభతోయ విష్టాది మూతో నావాహ్య బ్రహ్మరంద్రాన్తః ప్రవిశ్య పూర్వమావాహితమూర్త్యా ఏక్ భూతాః ధ్యాత్వా బింబ బ్రహ్మరంద్రే ఓంనమోనమితి ప్రణవం విన్యధ్య తెనపిహితంధ్యాత్వా జితంత్రే పుండరీకాక్షనమస్మై విశ్వభావనః నమ సైస్తు హృషీకే కేశ మహపురుష పూర్వజా॥ ఇతిమూలాభిముఖోభవేత్సుక్త్యాః తెనైవ మంత్రణ చాష్టాంగం ప్రణమ్య ప్రణామ ముద్రాందశో యిత్యా ఆవనత పూర్వరాయ అద్ధాయస్యామిన్ స్యాగతంకిమితుక్త్యా స్యాగతావాహన ప్రతిమాముద్రాందశో యిత్యా ఏతదావాహనానన్తరం మూలమూర్తిమమూలమంత్రాక్షరన్యా సంకుర్యాత్ స్థితాస్థితమాసనే సృష్టిం సంహరశయని సంహృతిం సృష్టిశయను సృష్టిం యాగ భోగశయన యార్యశ్య రూపచస్థితిం యాశ్రియంసర్వత్ర స్థితిం వాకుర్యాత్ తత్తన్మద్రాంచదశో యేత్॥ ఏవంకృత్యా ఆంగబింబావాహనంకుర్యాత్ అవాహనపాత్రం విష్టుగాయత్ర్యా ఆద్భిః ప్రకాళ్య మూలమంత్రణా పూర్వహస్తాభ్యాంల లాటె అహృతజప్తివీషాద్దీ పాస్తరమివ మూలబింబాదుత్పన్నా నావాహనాధికరణబింబ సకలం మూలం అనుభవం అనుభవమాచో నతజ్జలేన తద్వింబమూర్ధానాం కే సంసచ్యత త్త్రేయగతాం మూతోం మూలేనాంగబింబే బ్రహ్మరంద్రాదన్తః ప్రవిశ్యవ్యాప్తాంధ్యాత్వా ప్రణమ్యతన్మద్రాంచ దశో యిత్యాకించిదుద్ధాయస్యాగతంకిమితుక్త్యా తన్మద్రాంచ ప్రతి మాముద్రాంచ దశో యిత్యా ఈత్రసన్నిధత్స్యేత్సుక్త్యా తన్మద్రాంచశయిత్యానిత్యం

స్థాతవ్య మితిప్రార్థ్యతస్మ్య ద్రాందశఖయిత్యా పుండరీకాక్ష విద్యయాసముజ్జోభవే త్యుక్త్యా
 ఆవాహను ముద్రాందశ యిత్యా పూర్వం మంత్రన్యాసం ఏవంసర్వేషామజ్జబింబానాంబింబ
 క్రమేణవా బింబర్యాసౌకారైకయః తత్తన్మాతోవాహనానస్తరం తత్తన్మాతోశ్రీయాచీనాం
 తత్తన్మాతోశ్రీవత్పాదంగ బింబానామివ ఆవాహ్య మహకుంభద్యయజ్జ లెనకూచో న
 తత్తన్మం త్రైణప్రోక్త్య తత్తన్మంత్రపడంగవ్యాసంకృత్యా యానాస్తఖః పరివారాణ్
 ఆనిరుద్ధపాదాదేవం ఆవాహనప్రోక్షణేకృత్యా బ్రహ్మారంధ్ర యోః క్రమేణ
 సృష్టిసంహృతిన్యాసౌకృత్యా ఇతరేషాం తత్తన్మంత్ర సడంగన్యాసం కృత్యా శాలంతః
 పవిత్ర్య గరుడపింఠికాం గ్రహీత్యాత దాలయం ప్రదక్షిణీ కృత్య పుణ్యాహజలెన ప్రాక్త్యపింది
 కాంతన్మంత్రేణ గంధాదిభిరభ్యర్చ్య పూర్వవద్యస్తాచాదన చక్రధ్యానే కృత్యా శాలస్త గరుడ
 మూతి సంపూర్వోక్తాలం కారవేదవాద్య ఘోషైర్మూతో పైరానీతాంతదాలమం ప్రదక్షిణీ
 కృత్యద్వారే స్థితాపూర్వ వత్తత్తన్మం త్రైణాభ్యర్చ్య ఆచార్యః మూతో పైస్సహ మూతోం
 గ్రహీత్యాస్త్రః ప్రచిత్య ఇత్యారభ్యషవం శ్రీభువావపా స్థాపయత్వైతి విహయః
 పుణ్యాహజలైరప్రోక్త్యత్వస్తం కృత్యా పద్మస్థితాసనే పద్మముద్రాంప్రదశ క్త్యా తదంగ
 పింబంబందస్త్రంత్రైణ సంస్థాప్య తత్పురతః తదభిముఖం నవ్యాసప్రసూపచిత్య తస్మా
 లబింబేవాసుదే వాదిమూతో భ్యఃదీపాద్దీపాస్తరమివనిగ్ తిశంచతస్రగ్ రుమూతో
 మావాహసంకృత్యా పునః ఏకీభూతాః ధాక్యత్యాతామేకీభూతాం గరుడమూతో మావాహనాధికరణ
 సమాంధ్యత్యా కర్మాచో యామి వావాహ్యతస్మాత్త దంగడ బింబేవ్యవ మావాహ్యమహా
 రుంభజలెనత న్మంత్రేణ ప్రాక్త్య తన్మంత్రేణ న్యాసం కుర్యాత్ ఆనంతస్యాపిసంకషణ
 దెవమావాహనాదికం కుర్యాత్ మూల బింబెన సాకంకృత ప్రతిష్ఠాంగక్రియాణాం కాలాంతరేకవి
 ప్రతిష్ఠాక్రియాణాం సర్వేషాం కుముదాది పరివారాణాం ఏవమావాహనాదికం కుర్యాత్
 ఆచార్యేష్టంమహా కుంభజల ప్రతిష్ఠితంచేన్మహా పీరంతత్రనిక్తిపేత్ తదభావేకూపాదౌ
 నిక్తిపేత్ వహనస్రవిధివదగ్ని ప్రతిష్ఠాప్య ఆది మధుశ్రణిమ ప్రక్తిప్యతస్మిన్ సవ్యంజన
 భక్త్యహపీంషి పక్తుంనియమ్య నయజమా నూయురుః ప్రతిష్ఠితమూతిన్ పార్శ్వం
 సమాసాద్య భమాదండవత్ప్రణమ్యోద్ధాయం చితాంజలి పుటః ప్రహ్యస్త్రీష్టమ్ గురువ
 త్సల భక్తానామభిప్రేతోధో సాధకః ప్రార్థయెత్యా మహందేవ మదనుగ్రహ కామ్యయా
 సన్నదత్త్యచిరం స్తానై కల్లితే శ్రద్ధయామయా ప్రసీద దేవదేవైశ పూజా మగ్నిగ్రహణమే
 గ్రామన్య రాష్ట్ర దేశానాం ప్రజానామందిరా మపి దేహి పుష్టిం చతుష్టించ గతించ పరమాం
 తథాః ఇతి గాధాం వాసుదేవాయ విజ్ఞాప్యతస్మాతో మంత్రేణ మదుపకోం నివేదయెత్
 తతో గుర్వసుజ్ఞ యాయజమానః భక్తి గోమాస్యర్థాం దదామీతి దేవా దక్షిణ హస్తై ఉదక
 పూర్వకం దద్యాత్ దేవపాదయోః అత్యానం పుత్ర పౌత్రాది దారాహస్త్యాది వాహనదానీదాసాది
 సర్వసన్వహితం యుష్మత్స్యామి కమితి విజ్ఞాప్య తదాలయస్య నానాలంకార పరికల్పితైః

నానా విధ వాద్యఘోషైః నృత్యైః నైర్వదఘోషైశ్చ భగవన్సంతోషయిత్వా, నానాసంఖ్యాకే
ఘోషచార్యోచార్యః యాంకాంచక సంఖ్యా మాశ్రిత్య ఉపచార్ చతుర్విధాన్నై వివేదనాన్తం
కుర్యాత్, మహాననే ఆగ్నేయ యామ్యయోర్మధ్యే పూర్వం కల్పితోత్పత్తి ష్టాగ్నిగోహో పత్య
వృత్త కుండాదగ్ని మాహృత్యత త్పుర్వభగన్త ఆహవనీయ చతుర శ్రకుండెక్కురే ప్రక్షిప్య
వరణం తత్తస్థానేషు నిక్షిపేత్, తేషు ప్రతిష్ఠితానాంద్యాతానాం వాద్యారా వరణ దేవానాం
బలిదాన పూర్వకం ఉత్సవం కుర్యాత్, = వెదభాష్య ప్రబోధ పారాంశ్చ పరిసమాప్య
కర్పూర నీరాజనాదికం కృత్యా మహదాశీర్వాదంచా కారయేత్ = ఆచార్యః పూజ యేత్తస్మి
ప్రతిష్ఠాదివసె ప్రభుం, సౌవర్ణైః కుసుమైర్వస్త్రైః నూతనైరంగుళీయకైః కేయూర హారవలయైరు
పవీతోత్తరీయకైః, కైత్రా రామ గృహైర్విత్తైర్లజ వాజధనైస్తథా, దాసీదాసిన చతధాహస్త్యశ్య
శబ్దికాదిభిః, ఏవం ప్రకారై రన్వైశ్చ తోషయేద్గురుమాత్మవో, ఆత్మానం పుత్రదారాంశ్చ
సోదరాంతన్నివేదయేత్, మాతత్యన పితృనత్యై బంధుత్యైన గురుత్తమం, స్వాత్మత్యైన
సంభ్రామ్య ప్రణమ్యవపునః పనః, సహస్రంధెన వేదేయా దక్షిణా గురవేతదా, సహస్ర నిష్క
ప్రతిమాణతి దక్షిణాచోత్తమోత్తమా, తదధోమధ్య మజ్జైయా తదధో లోధమామతా, ఆధవా
దక్షిణోదేయా శతం హేమమనుత్తమం, యధావిత్తాను సారేణ దక్షిణా పరికిర్తితా, కర్మణాకష
ణీ దీనం అంగత్యైనయ ధామతం, తదిష్ట శిష్టం సకలం గురొరవధ సంభవేత్,
ఋత్విజామపినర్వైషాంత ధామ్నాయైస్వధీ తినాం బ్రహ్మణానాంత్య విదుషాం భక్తానాం
పురుషోత్తమే, తదైకాయన నిష్ఠానం ద్విషట్కృనిరతాత్మనాం, వాస్సుదేవే కనిష్ఠానాం ప్రస్తద్వాక
విధామపి, యతీనాం బ్రహ్మచారీణాం వనస్థాశ్రమ వాసినాం, అన్వైసాం విష్ణు భక్తానాం
అస్మిన్సాధో నుయాయినాం, విష్ణుకర్మ రతానాంచ సదస్యానాంచ దక్షిణా దేయాగోభూహిరణ్యాది
యదావిత్తానుసారతః, కాలజ్ఞానాంతథా గీతనుత్య వాద్యాది కుర్యతాం, యధాహోం
విత్రవాసోభిః కుర్యాత్ప్రప్తిం యధేష్పితాం, స్థాపకోదేవ దేవస్యయః పూర్వం దేశికోత్తమః,
తేషాన్త సదనం కార్యం తద్యం త్రైరపి నిగుణైః, పూజా ప్రీతికరీచైవ దేవస్య కమలాసనం॥
= ఏవంభగవన్తం గుర్యాదీంశ్చ తోషయిత్వా స్థితం శుద్ధం ప్రవణం వినయాన్వితం కర్త
విష్ణుగాయత్రాకౌళితం సువర్ణారిపాత్ర దేవస్య పురతోధాన్యరాశౌ మూలెన నిక్షిప్య, గంధామ్బునా
పూర్వ ఆష్టాణోన ద్వాదశాణోన వాఅభి మన్వైతి విష్ణు గాయత్రా సకృత్స కృదభిమున్వ్య
ఆష్టావనె కృత్యా, పూర్వోక్షరీత్యా ప్రణవేన స్పృష్ట్యై త్యారభ్య కూచో నప్రోక్త్యైత్యన్తం ఆర్ఘ్య
సంస్కారం కృత్యా, పంచోపనిషన్మంత్రైః స్వహృత్పద్యాత్తదఘోక్యో దకీ విష్ణుమావాహ్య,
ప్రణవేన గంధ పుస్పావీధి రభ్యర్చ్య, తతత్తత్కర్తారం దేవసమీపె తదధిముఖం దాయిత్వా,
తదంబలింసాధితార్ఘ్యో దక్షైస్సం పూర్యాచార్యో భగవన్తముద్దిశ్యత్య యావినాన మెకించినాం
వినాతవ శస్తథా, తస్మాన్నామాత్మ సాత్కర్తుం ప్రసీదవరమేశ్వర, వామాస్థలిత పాదాన్తం

భూమి రెవావలంబనం, త్వయ్యేవ ప్రతిపన్నానాంత్యమేవ శరణం విభో, ఇతి విజ్ఞాప్య
 స్వస్థాన్ననసః యజమానాంజలిస్తః సపుష్పార్ఘ్య త్తేయంస్యాంజతా గ్రహీత్యా ద్యాదశాక్షరేణ
 తత్త్రేయంభగవత్పాద పంకజ యెస్సమన్యో, కర్తురాత్మానమపి అయమాత్మాయుష్మదీయ
 మితిసమర్చ్య దేవం త్రిః ప్రణమ్య, స్వాత్మానమపిసమప్యయేత్, గభోగేహస్త సర్వభింబా
 నూతనైం కంబళైర్య సైర్యాసమంతా దాచ్ఛాయేత్, ఏకబెర విషయేత్ర్య హంకవాపం
 బంధయేత్, చతుర్థోహన్యద్ధాపయేర్యజమానః భగవతాను గ్రహతేజాన్ గురుం పురస్కృత్య
 బహినోగేత్య కృతకృత్యేన చెతసా గురుం సాక్షా ద్భగవంతం ధ్యాత్యా ప్రణమ్యయానమారోప్య
 నానావిధ ఛత్రచామరాద్యలంకార వాద్యఘోషైః గ్రామం ప్రదక్షిణీ కృత్యతహం ప్రవేశయిత్వా,
 తదనుజ్జయా స్వగృహం గచ్ఛేత్ గురుః ఏకబెర బహుబెరయోస్త్రిరాత్రం దేవాదిభిః
 పూజ్యమానత్వాత్పూజ్ఞీం స్థిత్యా చతుర్థోహనిసుముహూరై ఏకబెర బద్ధం కవాటముద్ఘాటయేత్,
 ఉభయత్రా పిచతుర్థోహనిషట్పూక్తం మధ్యయ స్సపనేషు చతుర్థస్నానాచోనసహితం
 అన్యతమస్సపనం నిత్యోత్తవాంతం పూజాఞ్చకృత్యా, తద్దినేధ్యజ మారోప్య ధ్యజారోహణ
 పూర్వకముత్సవంకుర్యాత్, తదారభ్య ఏక మారభ్యద్వాదశానైషు యధాశక్తి అభిమత
 కాలం సంకల్ప్యతదాది పూజాం కుర్యాత్|| = ఇతి శ్రీరంగరాజేన కృతిః శ్రీపాద్మ తంత్ర
 ప్రతిష్ఠా ప్రయోగస్సంపూర్ణః|| =

ప్రతిష్ఠా ప్రయోగస్సంపూర్ణః

శ్రీ - శ్రీ - శ్రీ -

శ్రీరంగరాజ: కురుతే అంకురావాప పద్ధతి:

ప్రథమాపరణివాపి ద్వితీయార్యవరణిపివా, తృతీయార్యవరణిపివా చతుర్థాపరణిపివా పంచమాపరణిపివా స్యాభిమతేవే దేశికోత్తమః। చతుర్థోక్షుచతుర్థ్యారంచతుర్థ్యందసమాలికం। దర్శనమాలాపరిక్షిప్తం ముక్తాదామ విరాజితం, వితానకౌమ విస్తారం గోమ యాలిప్త భూతలం, ప్రదీప మాలావితత మక్షత్రైశ్చాపి సర్వశః, సుదాచూణ్ణోశ్చదవళైశ్చిత్రితాభ్యంతర స్థలం, మంటపం కల్పయిత్వేవం షోడశస్తంభ సంయుతం, అత్ర అవరణాని పారమేశ్వరోక్తాని॥ షోడశస్తంభ సంబద్ధ: విశ్వామిత్రోక్త:॥ అన్యమంటపస్య ఆయామవిస్తారౌ పాలికాట తత్సంఖ్యాది పరిమాణాను గుణో సంగ్రాహ్యా పాద్మె యాగోప కరణానాం మాత్రాంగుల విధానాత్, మాత్రాజ్జలైః, అష్టాజ్ఞ లోబ్రాహ్మయేణ అగ్రే ఏకాజ్ఞల వలయషోడశాజ్ఞల విస్తారేణ మాత్రా్యాయాత్ చిలాస్తం క్రమాస్తం ప్రాస్యేనవదనేన, ద్వాదశాజ్ఞలోబ్రాహ్మయేణ షోడశాజ్ఞల మధ్యాధ: ప్రదేశేషు సప్తవట్టతు రంగుళ విస్తారేణ అగ్రాత్మమాత్ ప్రాస్యేన బిలేన పంచాజ్ఞలోబ్రాహ్మయ అష్టాజ్ఞల విస్తార పీఠేన చయుతో ద్దుర్వ కుసుమా కారా లంభోజ సర్వ ముభావంచవి శత్యం గులోత్పేధాపాలికా, సప్తాజ్ఞలో బ్రాహ్మయేణ ఘటికారేణ షడంగుల విస్తీర్ణ మధ్య వదనే నదిన్పతుష్టయ సైచతురంగుల వదనైః షోడశాజ్ఞల విస్తీర్ణోదరేణ ఊర్ధ్వ భాగేన, ఆర్ధోత్తర దశాజ్ఞలోబ్రాహ్మయేణ పూర్వ వద్విస్తార ప్రాస్యే యుక్తైః బిలేన సార్ధచతురంగులోబ్రాహ్మయాష్టాగుల విస్తారయుతేన పీఠేన చయుతాద్వా వింశత్యంగులోత్పేధా ఘటకా: షడంగులోబ్రాహ్మయేణ అగ్రేద్వాదశాజ్ఞల విస్తారేణ శరావారేణ క్రమాత్ ప్రాస్యేన వదనేన దశాజ్ఞలోబ్రాహ్మయేణ ఊర్ధ్వమధ్యాధ: ప్రదేశేషు సపాద పంచాజ్ఞల సార్ధ చతురంగులోగుళిత్రయ విస్తారేణ ప్రకమాత్ ప్రాస్యేన బిలేన చతురంగులోబ్రాహ్మయ ద్దుర్వంగుల విస్తారయత పీఠేన చయుత: పింశత్యంగులోత్పేద: శరావాశ్చ, ఏతే ఏవంకర్తవ్యా:। ఆత్లోబ్రాహ్మయాదికంపారమేశ్వరోక్తం యద్యోబ్రాహ్మయాదికం పాదోనమర్ధం పాదం వావిభవాను గుణం భవతు, పాలికాడయ: యథా విభవం స్వర్ణాది లోహజావామృణ్మయావా సంపాదనీయా:। ఆన్యాన్య పిమ్మత్సం గ్రహణాంకురాపణోపయుక్త ద్రవ్యాణి సంపాద్య, తత: ప్రధా సకర్మచి.నాత్, పూర్వం ద్వాదశేనవమేసప్తమే పంచమే తవాహని అంకురావోణంకుర్యాత్, ఆస్మిన్ ఆంకుర కర్మణి బ్రహ్మణం త్యాం వృణీమహే, ఆచార్యం త్యాం వృణీమహే, ఋత్విజంత్యాం వృణీమహే, ఇతితత్త్త్రియా నుగుణం సంఖ్యావిశిష్ట యజమాన కత్యోకరణానస్తరం ప్రక్షాళిత పాణిపాద: కృతాచమన: ఆచార్య: సాయంకాలేతత్త త్రుధాన

ప్రేమా సంకల్ప పురస్కరం తపస్సుయోగ్య తయా అంకురావృత కర్మకరిష్యామీతి
 సంకల్పం యజమానేన సహసాక్షత పుష్పాంజలిః గర్భో గోహస్త్రపిప్యుః భగవన్సురతః
 ప్రసిద్ధా మూలోత్పవబింబే ఆర్ద్ర గంధ పుష్ప ధూపైరభస్మ్య శంఖనాద మంగళ గీత
 సాసతూస్యనాద సంస్కృతీ ఘోషైస్సుహ ఉచ్చైః గిరా దేవదేవజగన్నాథ యాత్రోత్సవ
 సమాకులేః ధ్యజాఘోమంకురాలోసం కరిష్యామి ప్రసీద ఓం ఇతిధ్యజాఙ్కారే + దేవాపి పాలి
 పాలిన స్వంకురారోపం కరిష్యామి ప్రసీద ఓం॥ ఇతి ఉత్పవాఙ్కారే దేవదేవ జగన్నాథ
 తీర్థ యాత్రాసిమిత్తతః॥ ఇతి తీర్థాఙ్కారే॥ దేవజగన్నాథ ప్రాయశ్చిత్తనిమత్తతః॥ ఇతి
 ప్రాయశ్చిత్తం పఠె॥ దేవదేవ జగన్నాథ మహస్మాన నిమిత్తః॥ పాలికాస్వాఙ్కారారోపం
 కరిష్యామి ప్రసీద ఓమితి॥ స్మనాంకురే విజ్ఞాప్య కుర్వితితదా జ్ఞాంశిరసా ధృత్యా
 అలంకృత్య సెనాస్యం గరుడం చయానమారోహ్యం చత్రధ్వజ పతాకాత్రి విభాఙ్కార
 భాజన తూర్యఘోష భక్త భాగవత యుతిముని శాకున సూక్తపారకైశ్చ సహప్రాచీముదీచీంచా
 ఆదూరాం దిశం గత్యా అత్రభగవదనుజ్ఞా స్వీకార సహితః విష్యక్నేన గరుడ సంబంధః
 పాద్యే॥ ఉత్పవాధ్యేయోక్తః॥=॥ అనుజ్ఞా స్వీకార ప్రకారశ్చ పారవేశ్యరోకత్తః॥ ఆయంచ
 భగవదధో ప్రతిష్ఠానంతరాంగాం కురావోణవివ ప్రతిష్ఠాయాం పూర్య భగవద్విష్యక్నేన
 గరుడానామభావాత్ ప్రతిష్ఠాం కురావోణే అనుక్తత్వాచ్చ తత్రమనోహరే శుచోదే శతత్తదం
 కురావోం మృత్యం గ్రహణ కర్మకరిష్య ఇతి సంకల్ప్య ఓం సహస్రార హంఫడితి
 పుణ్యాహం వాచ్యతజ్జలెన అస్త్రమవ్రేణ ధరణీం ప్రోక్ష్య సంస్పృశ్య ఏకాగ్రచేత సావరాహ
 ముతీం ద్యాయో భూసూక్తం జపిత్వా బంభూమ్యైన మితి కుసుమైరభ్యర్చ్య ఖనిత్రేణ ఓం
 సమోభగవతే వరాహయేతి ప్రాఙ్ముఖ మృదం ఖాత్యా లోహజెవా వెత్రజెవాభాజనే మూల
 మంత్రేణ పాలికాది పూరణోపయుక్తామ్ మృదం సంగృహ్య ఏవన్నది గోకులాభ్యాం
 వాలుకాగోమ యేచ పృథక్పృథక్ ప్రాత్రే సంగృహ్యవాస సాచ్యార్ధ్యతాని పాత్రాణి రథేవాగజెవా
 అశ్వేవా ఆరూఢైః ఋత్విగ్నిర్వాపయో ఆచార్యః పూర్యవద్విష్యక్నేనాది సహితం గ్రామం
 ప్రదక్షిణీ కృత్య అంకురావోణ శాలాం ప్రవిశ్య తత్రపాత్రాణి స్థాపయిత్వా బహిసోగోత్యస
 ఋత్విగాచార్యః స్నాన పవిత్రోర్ధ్వ పుండ్ర ప్రాణాయామన్యాస పూర్వకగాయత్ర్యా దిజపసం
 శుద్ధః నూతన క్షమాధరోత్తరీయ వస్త్రోష్ణిషాంగులీయ కకుండల పరిమళ గంధ సృగలంకృతః
 బహిశ్కాలాయాః పాణిపాదో ప్రక్ష్యాళ్యాచమ్య అంతః ప్రవిశ్య శుద్ధ జలెన పాలికాది కైత్రం
 అస్త్రమంత్రేణ సంప్రోక్ష్య షోడశ సంఖ్యాక మాత్రాఙ్గాల పరిమిత కోష్ఠార్థం శాలామధ్యే
 అత్రషోడశ సంఖ్యా శాలామధ్యధాగో పారమేశ్వరోక్తా అష్టోత్తర శతసంఖ్యాపన గాయతనాని
 పంచదశ చనిపాత్య పశ్చిమ భాగమారభ్య చతుః చతుః పజ్జి విహాయ ఏకైకాం విమృశ్య

దక్షిణ బాగమరభ్యతిస్త్రి: పజ్జిర్యహాయ ఏకైకాం విమృష్టి హిభిర్యాధక పరిమితై: ప్రతికోష్ఠం క్రమణ చతురశ్రం వృత్తంవా పీఠం కృత్యా; పాలికానాం పాద్నాదిపరిమాణ పక్షాశ్రయణే; పీఠప్రీహినామపితదైవ; పాలికావిష్ణు గయత్ర్యా ప్రక్షాళ్య; తత్సంధేహం సహదేవిదూర్యాశ్యద్ధ పల్లవానిబద్ధా; కుశకాశత్యజైస్తద్విల మూలాన్యావరుద్ధ్య; మృద్వాలు కాకరీవ చూడైనం క్రమణా పూర్య ప్రాజ్ఞు ఉదజ్ఞుభోవా; ఓంకాం నమ: పరాయ పరమెష్ట్యాత్మన ఇతి మధ్యేష్ట పదయోఘోటికా: ఓం యాం నమ: పరాయ పురుషాత్మన ఇతి ఆగ్నేయాదివైఋరుత్యాస్తం పాలికాశ్చ; పరమెష్ఠిమంత్రణ వారుణే ఘటికాశ్చ; బంఠాం నమ: పరాయ విశ్వాత్మనేనమ ఇతి వాయువ్యాదీశానాస్తం శరావాంశ్చ సంస్థాప్య; సంస్థాపనంచ ఏవం ద్యాదశ కోష్ఠాత్మక బ్రహ్మపదే; పూర్యపశ్చిమ మధ్యే పశ్చిమ భాగే ఏకం కోష్ఠం విహాయత పూర్యాదైశాస్తం ప్రాదక్షణ్యేన ద్యాదశ ఘటికాన్య స్థాప్య; ఏవం ఇతర కోష్ఠ సంఘెష్టపి ఘటికాది ప్రత్యేక మశక్తా ప్రతివ్యూది హి; వాససోపరిభాగే సంకైప్య; అష్ట చత్యారిం శత్యై; ప్రాగాయతానినవ; ఉదగాయతానిచ ద్యాదశ సూత్రాణి నిపాత్య; పూర్య పశ్చిమ దక్షిణోత్తర పంజ్ఞు మధ్యాయోవిహాయ; ఏకైకాం పంజ్ఞం విమృజ్య పూర్య పశ్చిమ మధ్య మపంజ్ఞా పశ్చిమ భాగ ఏకం చతుష్ఠం విహాయ; పూర్యాదైశాస్తం చతుష్ఠెమ ఏకైక కస్మి్చతుష్ఠె; ఆగ్నేయా దైశాస్తంచ పూర్య వద్ధటికాదీ సంస్థాప్య; షట్పంచశత్యై; ప్రాగుదగాయతానిచసూత్రాణినవనిసాత్య; పూర్య వద్విమృజ్య; బ్రహ్మాదైశాస్త చతుష్ఠెమ; పూర్య వద్ధటికాదీ సంస్థాప్య; చతుర్వింశ పక్షి; ప్రాగాయ తానినవ; ఉదగాయతాని షట్పని పాత్య; పూర్య వద్విమృజ్య; ఐంద్రాదైశాస్త చతుష్ఠెమ పూర్యవత్సం స్థాప్య; ద్యాదశపక్షై; ప్రాగాయతాని చతు: ఉదగాయనితాని పంచచని పాత్య; ప్రాగాయత మధ్య పంజ్ఞపశ్చిమ ద్వితీయాదైశాస్తం పూర్యవత్సం స్థాప్య: (ప్రాగాయత మధ్య పజ్ఞపశ్చిమది) షోడశ పాలికా మాత్రపక్షై; ప్రాగుద గాయతానిచ పంచని పాత్య; ఆగ్నేయా దైశాస్తం పాలికాస్తం స్థాప్య; యద్యే కుంభం పరిత: షోడశాష్టావిదిక్షు; చత్రస్ర: పాలికాస్తుసంస్థాప్య; సర్వస్మిన్న పిప్రక్షిక్షాళనాది వస్త్ర వెష్ఠినాస్తం పూర్యవత్; ఘటికా దిత్రితయాశ్రిత మష్టోత్తర శతాదిసంఖ్యాపంచక మంకుర పాత్రయద్యప వికల్పైన ప్రాప్తం; తథాపిమహోత్సవ; ధ్యజారోహ; తీర్థపవిత్రారోహ ప్రతిష్ఠా జీణోద్ధార సహస్ర కలశాంకురెమ; అష్టోత్తర శత సంఖ్యాత్మ కోత్తమపక్ష: అష్ట చత్యారింవత్షట్పంచ సంఖ్యాత్మక మధ్యపక్షై శ్రాదరణీయ: నతుచతుర్వింశతి సంఖ్యాది; పారమేశ్వరే మహోత్సవేత్యారభ్య ధోక్షత్యాత్; పాద్యై; ఉత్సవ తీర్థంకురయో: ఉత్తమ మధ్యమ పక్షయోరే వవిధానాచ్చ; ఉత్తమాక్షిప్తిరుదితాజ ఘన్యాక్షిప్తిరుచ్యతే; ఇతి పాద్య వచనాత్; జఘన్యత్వేన పరిగణిత

ఘటికా దిత్రితయాశ్రిత సంఖ్యా చతుష్టయమధ్యైః ప్రాథమిక సంఖ్యాద్యయ స్యమధత్యమ
 పశిష్ట సంఖ్యాద్యయ స్యేధమత్యంచ సిద్ధం. పాలికానాం పశ్చిమ దేశై ఆడకధాన్య పీఠే,
 ఆధక పూరణహం సనూత్ర వస్త్రం గంధోదకరత్న త్రయంకుంభం నిక్షిప్యతస్మిన్నశ్యద్ధ
 పత్నవాని నిదాయః సీవారశాలిముద్గశ్యామాక ప్రియంయవతిల గోధూమ సప్ఫఫమాష
 కుళుద్ధ నిష్పావ వైణ వధాన్యా వినూతన పాత్రేనిక్షిప్య, తదృత్విజ్ఞూర్ని నిక్షిప్య, సుతూర్య
 ఘోషమ ధామప్రతదక్షిణీకృత్య, మంటపం ప్రవిశ్యపాలికా పూర్యభాగే, ద్రోణ శాలితదధ
 తండులకల్పిత పీఠే విన్యస్య, తానిబీజ నిగోక్షీరేణ ప్రక్షాళ్య, నవవస్త్రేణి చ్చాద్య పుణ్యాపాం
 వాచయిత్వాతజ్జలెన శాలాం అంకురావ్ణ సామగ్రీశ్చ సంప్రోక్ష్య, బహిశ్శంఖ భెర్యాది
 వాద్యాన్యా ఘోష్య, ఘటికాసు క్రమేణ జట మకుటం ముఖ్య హస్తాభ్యాం యోగ ముద్రామ
 పరాభ్యా మక్త మాలాకుండికే చబిభ్రాణం కుండలాద్యాభరణ పీతామృర స్రక్ చందన
 అలంకృతం పద్మే బంధ స్యస్తి కంచతుర్ముఖం, పాలికాసు ప్రాదక్షిణ్యం పద్యచంక శంఖ
 దండధర చతుర్ముజం పీతూర శ్రీవత్సకాస్తుభాకల్ప వనమాలాది భూషిత మతిరిక్తం
 జనాదోనం, శరావేషు, త్రినెత్ర మరుణం జటమకుట ధారిణం చతుర్ముజం నీలకంఠ
 మిందురేఖా విభూషితం చైర్యాప్రమ చర్మవసనం సర్వాభరణ భూషితం, కరాభ్యామపి
 ముఖ్యాభ్యాం వరదాభయం స్థిత పరాభ్యాంచ హస్తాభ్యం బిభ్రాణం పరశుం మృగం,
 ఈశానం చధ్యాత్య॥ తోరణ ద్వార కుంబాంశ్చయథా విధి సమభ్యర్చ్య, పాలికాదీనాం
 అష్టదిక్తుః, కుంభేషు శుద్ధ ప్రాచ్య కుమదాదీం శ్చభ్యర్చ్య, గౌమాద్యం పాలికావాసం
 వినాన్యత్ర సమాచరేత్, దేవప్రాగాది ఘృత పూర్వం కుర గంధశాలి తండుల్ పృనెమ
 సంగృహ్య, తాభ్యాం ఘృతం గృహీత్యా, ఘటికాదిషు బీజావాప నక్రమేణ ప్రతిసాత్రం
 పాదేశుశోభనమితి సంహిమధ్యే సుభద్రమితి మూర్ధ్ని సుమంగల మితి సంసీచ్య,
 ఏవందూర్త్యాం కురగంధ తండులాసుక్తస్థానేషు, ఉక్త మంత్రేనిక్షిప్య, తోరణధ్యజ
 ద్వారకుంభాం శ్చయథావిధి సమభ్యర్చ్య, పాలికానాం అష్టదిక్తుః, కుంభేషు శుద్ధ ప్రాచ్యా
 కుముదాదీంశ్చాభ్యర్చ్య, గ్రామాద్యం పాలికావాసం వినాన్యత్ర సమాచరేత్, దేవ ప్రాగాదియోగేన
 బలిం స్థానత్రయైత్యపి, ఇతి పారమేశ్వరోక్త ఉత్పవాధ్యాయ వచనాత్, ఘటికాసు ప్రత్యేకం
 బంబ్రహ్మణేనమ ఇతి గంధ పుష్పధూప దీపైః పాలికాసుబం నమో భగవతే జనాదోనాయ
 ఇతి శరావేషు బం ఈశానాయనమ ఇతి క్రమేణీభ్యర్చ్య, ప్రక్షాళిత మవాహన పాత్రం బం
 సోమాయనమః ఇతి జలేనా పూర్య హస్తాభ్యాం లలాట సమముద్భృత్య, అగచ్ఛశిరస్కం
 సోమ మంత్రం చతురుచ్ఛార్య సోమం పాత్రేవిచన్త్య తస్మాత్సోమంకుంభే ప్రతిష్ఠ గోక్షీర
 వణ్యో కుముదాలంకృత ద్వీభుజం శిరశ్చ క్రమస్థానే విప్రల మండలం దివ్యకీరీపాది

చూడగ వస్త్ర మాలాలంకృతం పద్మ మధ్యే ఆసీ భంధ్యాత్వా సోమమవ్రేణార్జ్యది
 భిరజ్యర్జ్యః పాయసాన్నం నివేర్యపాలికా దీనాం పూర్య భాగే చతురశ్ర కుండెస్థంఠిలెవా
 విధి పదగ్ని సంస్కృత్యః ఘృతేన ఓం నమోనారాయణాయ స్వాహేతి అష్టోత్తర
 శతాహుతీంశ్చ హుత్వా చరుణానృసూక్తిన షోడశాహుతీః మూలమవ్రేన పూర్ణాహుతిః
 సంపాత గ్రహణీ సోమ మవ్రేణ శతాహుతీశ్చ హుత్వా లోహజమృణ్మయే వాపాత్ర
 సంపాతాజ్యం సంగృహ్య అగ్నిముద్వాస్యః హస్తాభ్యాం దూర్వామూలాని గృహీత్వా
 తపగ్రైస్త దాజ్యం గ్రహీత్వావ్యత్యస్త హస్తాభ్యాం ఘటికాదిమస్తాపన క్రమేణ
 ప్రతిసంఘదూర్వాభేదేనచ ఓంసుశోభ నాయనమ ఇతి సించేత్ ఘృతారోపణ ప్రకారః
 పారమేశ్వరీకృత్తః అవశిష్ట సంపాతాజ్యం బీజపాత్రేనిక్తిష్య సోమమస్తం శతవారం జపిత్యా
 ఆచార్యః శ్రీవైష్ణవానుజ్జయా ద్వాదశాక్షరేణ ఘటికాదిమ క్రమేణ బీజానిపాజ్యుభః ఉదజ్మభో
 వావాపయేత్ ఆచార్యసుజ్జయా అన్యేపి శ్రీవైష్ణవాః వానదేవ ధ్యాన పురస్కరం తూష్ఠి
 క్రమేణాపయేయః ఉక్తబీజానా మలాభేముద్గమేకం వావాపయేత్ సర్వత్ర బీజాని
 మృచ్చిరాచ్యాద్యః ఉక్తబీజాని కుసుమవాసి తవారిభిస్సంసిచ్యః ఘటికాద్ ప్రతివ్యాపాః
 చితానైరాచ్యాద్యః ఓం కుముదాయ నమః ఇతి ప్రత్యుప చారం మంత్రోచ్చారణ పూర్వకం
 ఇదం పుష్పం గృహాణ స్వాహా ఇమంధూపం గృహాణ స్వాహా ఇమందీపం గ్రహాణ స్వాహా
 ఇదం ఆహ్వాణం గృహాణ స్వాహా ఇతి పూజాపూర్వకం బలిందత్వా ఏవం కుముదాక్షాద్
 నామ పితృత్సంత్రేణ శుద్ధాన్నేనన పూజాపురస్కరాం బలిం దద్యాత్ ఏవం ప్రతి దిన
 వివానిశం బలిందద్యాత్ సోమకుంభే సోమం ప్రతి దినం దివానిశం పాయసాన్న
 నివేదనాస్తం సంపూజ్యః తత్రదీపావనిర్యాణో కృత్వా శ్రీవైష్ణవో గంధపుష్ప తాంబూల
 ఫలైస్సంపూజ్యః గుర్యాచార్య ఋత్విక్పరిచార క్షాయధా విభవం విత్తైస్తోషయిత్వా
 బీజాన్యభివృద్ధ్యర్థం ప్రతి దినం హరిద్రావారిభిస్సంచేత్ అమావాస్యాది శ్రవణీది
 మేషసంక్రమణాదిమున్నప నానాం నియమేన క్రియమాణత్వేన నిత్యత్వాత్ నతేష్యం
 కురాపణం నిత్యేచస్సవనేనాపికాతుకంనాం కురాపణ మితిపాద్య వచనాత్ నైమిత్తిక
 కామ్య స్సపనేష్యపి పితృతీయ దినేస ద్యేవా అంకురాపణుః పూర్వేద్యురంకుర న్యాసోబ
 ధ్యావౌతక మంగళం అధివా సశృబింబస్య సద్యోవాసకలంభవేత్ ఇతి వచనాత్
 ఉత్సవాంకుర స్సప్తమదిన ఏవ కర్తవ్యంః ఉత్సవారంభ దివసాదర్పాగహని సప్తమే
 అంకురానావ ప్రదితి వచనాత్ యాత్రాజ్ఞా రస్తు ప్రథమదినే ప్రథోషయా గసదనై ఈశాన
 భాగే సంస్థాప్య ఇతి వచనాత్ ఇతరాంకురావేర పాస్తురా వెవశాలాస్తరీకర్తవ్యాః పారమేశ్వరే
 అంకురానవయేద్రా త్రాదిత్యారభ్య అహ్నినిషేధాత్ మంటపాస్తర విధానాచ్చ సద్యోజ్ఞారావాపస్తు

సదాకర్తవ్యః, అంకురాపణ కర్మయోనారబ్ధం తెనైవ తత్రుధాన కర్మకర్తృత్వేన కర్తవ్యం, తదశక్తేస్తత్పుత్రస్తశ్శిష్యః, ఋత్విజోవా తదనుజ్ఞ యాకురుః, మృణ్మయా: పాలికాదయః, సకృదుపయుక్తాః, పున:ససంగ్రహ్యః, తత్సంగ్రహే, అంకురేష్యపిరక్తేషు శ్యాద్యవణో యంబతేషువా, అప్రరూఢేషు సర్వేషుతథా తిర్యగ్గతేషుచ, అస్సుశ్యేనైతేషాంభిన్న భిన్నషు చిపునః, పాలికాపిషునస్త్వేషు పతితేషు యధాతథా, వల్మీకాది ప్రరోహచ మూషికాద్యైశ్చ భక్తితే, శాంతి హోమశ్చకర్తవ్యే బ్రాహ్మణానాస్తుభోజనం ఇతి వచనాత్, సకృదుపయుక్త మృణ్మయ పాలికా పున: సంగ్రహోది మూషికాది భక్షణోన్మదోషేషు అంకుర పాలికా సంబంధిషు, శాన్తిహోమ బ్రాహ్మణ భోజనే ప్రాయశ్చిత్తతతయా విహితే, అత్రశాన్తి హోమ: బంధోప నిషదాద్యైస శతసంఖ్యయాకర్తవ్యః, కషణ మారభ్య బహుషుస్థలేషు తదైవ విధానాత్, బ్రాహ్మణ భోజనంచ యధాశక్తి యధాదోషం కర్తవ్యం, ప్రధాన కర్మమధ్యే పాలికాపిషు దుష్టేషు తెషాంత్యాగ ఏవ, నతుపునస్థాపనం, ప్రమాణిభావాత్,= చోర్యాగ్నిదాహాది దోషేషు ఇదమేవ ప్రాయశ్చిత్తం, ఆరబ్ధ కర్మమధ్యేనైమిత్తికం కర్మాన్తర మగతంచేత్ తదధో మేషు అంకురాపణం కర్తవ్యం, యతికంచిత్యర్థార్థ మంకురాపణోక్తే తత్రుధాన కర్మణో విఘ్నో జాతే, తానంకురో పరిత్యజ్య, ప్రాయశ్చిత్తార్థం పూర్వవచ్చాంతిహోమం కృత్యా, అష్టోత్తర శతవార సంఖ్యయామూలమంత్రజపం కుర్యాత్, హరి: బం||- ఇతి శ్రీరంగరాజకృత: పాద్యోక్తాం కురాపణ సమాప్త: -

శ్రీ - శ్రీ - శ్రీ - శ్రీ - శ్రీ

యాగోపకరణ విధి:
(కుండలక్షణంచ)

హరి: ఓం॥ శ్రీస్వస్తిహ్యగురుపూర్వసంతతిం వాసుదేవ పద్మ పద్మశేఖరాం, పంచరాత్ర పరిశీలనో ద్యతాంభోవయా మినతతం దయానిధిం॥ యాగోప కరణానాంచ లక్షణం లిఖ్య తఘనా, శ్రీస్వస్తిహ్యతనూజేన రంగరాజేనధీమతా, ప్రాచీం నిశ్చత్య చతుర్విం శత్యాచార్య ముష్ట్యం గులిపరిమితాం ప్రాకృశ్చిమ రేఖాం కృత్యా తన్మధ్యేలాంఛయిత్వా ప్రాకృశ్చిమ రేఖా పరిమిత సూత్రస్య ఆదిమత బ్రేజా ప్రాగగ్రేనిధాయ తత్పూత్రాగ్రం వృత్తార్థం భూయయిత్వా ఏవంపశ్చిమార్గ మారభ్య వైవరం కుర్యాత్, ఏవం వృత్తద్యయే కృతే పక్షిణోత్తరం పశ్చిమత సూత్రే పరిసూత్రాన్తర నిపాః, తయోర్మధ్యే పూర్వరేఖా మధ్య లాంఛనంప గ్రహీత్వా దక్షిణోత్తర రేఖాం కృత్యా, తస్యాం రేఖాద ధికాంశం పరిత్యజ్య, తత: ప్రాకృత్తం రేఖాగ్రతుష్టయ పార్శ్వయోస్తద్రేఖాష్ట పరిమితాష్ట సూత్రాణి పాతయిత్వా,

తద్గుంధి చతుష్టయే కేణార్థం లాంఛయిత్వా; తల్లాంఛన మధ్యదేశేషు రెఖాచతుష్టయ
 కృత్వా; తద్రేఖా మధ్యదేశి చతుర్వింశత్యంగు మూనెన ఖాత్వాఖాతాదు పరితద్య్వంగుల
 విస్తారా శతం కృత్వా; తద్దహిర్వాదశాఙ్గాల విస్తారాం చతురంగులోన్నతాం తామసమేఖలాంచ్యత్వా;
 తదుపరి అష్టాంగ విస్తారాం చతురంగులోన్నతాం రాజసమేఖలాం తదుపరి చతురంగులోన్నత
 విస్తారాం సాత్విక మేఖలాంకుర్యా దేవం చతుర శ్రకుండం కృత్వా; ఏతత్కుంబ మధ్యా
 ద్యాదశాఙ్గాల పరిమితమాయామార్థ భాగం గ్రహీత్వా మధ్యాదధాకాష్టాఙ్గాల పరిమిత
 కేణార్థంచ గ్రహీత్వా; తదుభయమెకీకృత్య అర్థాధిక వింశత్యంగుల పిరమిత మెతత్సూత్ర
 మూలం కుండమధ స్థాపయిత్వా; ఏతదగ్రం పూర్వ పశ్చిమ భాగయోరంక యిత్వా;
 తదంకోన మధ్యదేశై ఏకోత్తరచత్వారింశదంగులి పిరమితాంజ్యం కృత్వా ఏతజ్జ్య
 మధ్యాదతత్తైత్రం దక్షిణ స్థాపయిత్వా; పూర్వజ్యగ్రాన్తం బ్రామయిత్వా; తతః పశ్చిమజ్యగ్రాన్తం
 బ్రామయెచ్చావ కుండం భవతి; చతురశ్ర కుండమధ్యాత్కేణ సూత్రం గ్రహీత్వా; తత్సూత్ర
 ద్యాధశాఙ్గాల పరిమిత కుండార్థ భాగామాదాయ అవశిష్ట భాగం ద్వైధావిభజ్య అగ్రతః
 అర్థాధిక ద్య్వంగుల పరిమిత ఏకం భాగం పరిత్యజ్య అవశిష్ట భాగం కుండభాగమెకీ
 కృత్య; అర్థాధిక చతుదశాఙ్గాల పరిమితైః తత్తైత్ర మూలంకుండమధ్యస్థాపయిత్వా
 తదగ్రం సర్వదిక్కుబ్రామయెచ్చేద్యత్త కుండం భవతి ఏవం వృత్తకుండం కృత్వా; x
 చతురశ్ర కుండం షోడావిభజ్య ఏతత్షడ్భాత్రం ద్యాత్రిం శదంగుల పరిమితం మూలతః
 కుండమధ్యేసస్థాప్య అగ్రం పార్శ్వ యోగ్మయిత్వా; ఏతదగ్రయోర్పార్శ్వదేశద్వైత్రిం
 శదంగుల పరిమిత సూత్రం పాతయెచ్చైత్రికోణ కుండం భవతి; పంచధా విభజ్యైతి
 పాదాన్తరమాదాయ వాత్రికోణకుండం కుర్యాత్; చతురశ్రకుండ మష్టధా విభజ్య; ఏతదష్టభాగం
 నవాంగుల పరిజతభాగత్రితయేన ఏకీకృత్యద్వైధావిభజ్య ఏకభీగ సూత్రమధా ిధిక
 షోడశాంగుల పరిజతం మూలతః కుండమధ్యే స్థాపయిత్వా; తగ్రం పట్టుకోణేషు
 పాతయిత్వా తదగ్రమదేశేషు సమభాగమషట్కూటాణి పాతయెచ్చైత్ షట్కోణ కుండం
 భవతి; చతురశ్ర కుండం చతుర్విం శతభాగం కృత్వా; పశ్చిచ్ఛతద్క్షు బహిరేకైకం భాగం
 పరిత్యజ్య చతురశ్రకృత ద్యావింశత్యం గులిపరిమిత కుండమధ్యే సూత్రం స్థాపయిత్వా
 తత్సూత్ర్యాగ్రాత్కేణార్థ గృహీత్వా తదగ్రం చతుదిక్షులాంఛ యిత్వా; తనదిజ్యుధ్యాం
 కంకోణ యోర్ధ్యదేశేష్యష్టసు సూత్రాణిపాతయె కెపజ్జిః ఓష్ఠాద్భూహిః చతురంగులోన్నతి
 విస్తారాం అగ్రెకించిన్ని మనుక్షురేఖాంకణిః కాంకృత్వా; తతః ద్య్వంగుల విస్తీర్ణాం కణి
 ికాయాం ఈషదున్నతాం కెసరావనితస్యాంనవ వ్యుత్తర శతసంఖ్యాన్యూనసంఖ్యాకాః కెసర
 కారేఖాః యూవచ్చైదష్ట కోణ కుండం భవతి; పంచదశాఙ్గాలసూత్ర మూలంకుండ మధ్య

స్థాపయిత్వా తత్పూత్రాగ్రం సమం పచధావిభక్తేషు దిక్ష్యంకయిత్వా తదం కనమధ్యదేశేషు పంచసుతిర్య గష్టేదశాజ్గుల సూత్రాణి పాతయెచ్చెత్వంచ కోణం భవతి. దశాజ్గుళ సూత్రేణ వృత్తం కృత్యా తద్వహి: పంచదశాజ్గుల దీఘో మూలమారభ్యాగ్రాన్తం క్రమేనదశషట్పతుద్వికోశాజ్గుల విస్తీర్ణమశ్యద్ధ పత్ర సదృశాం యోనింకృత్యా యోనివృత్తయోర్మధ్య సూత్రం లోపయెచ్చెద్యోని కుండం భవతి. అధవా అంగులివశాత్ కుండకల్పనముచ్యతే. పూర్వోక్త స్థానయోషష్ట్యంగుల చాపయుక్తం షట్త్రుం శదం గులాజ్యాయుక్తవ అర్థ చంద్రకుండం కుర్యాత్. ద్వ్యాత్రింగ్ మయిత్వా తదగ్రయోర్మధ్యతస్తిర్యక్ ద్వ్యాత్రింశదంగుల సూత్రం పాతయెచ్చెత్రికోణ కుండం భవతి. పంచదశాజ్గుల సూత్రమూలం మద్ద్యతస్థాపయిత్వా తదగ్రం గ్రహీత్వా దిక్షుభ్రామ యెచ్చెద్యుత్త కుండం భవతి. ఏవం వృత్త కుండం కృత్యా పూర్వవత్కర్ణికాదళాని కుర్యాచ్చెత్పద్మ కుండం భవతి. అంగుల పంచమాంశ సహిత షోడశాజ్గుల సూత్రమూలం మధత స్థాపయిత్వా తదగ్రం సమేషు పంచస్తానెష్యంకయిత్వా తదంకన మధ్యదేశేషు పంశ్య: కర్తుంన కృత: కృత్యాతత: కెసరాపెక్షయా ఈషదున్నెతాంచతురం గురిస్తారాంవళింవని. తస్యాంద్వాదశాష్టావా దళానికృత్యా తతస్సదపెక్షయా ఈషదున్నెతాం ద్వ్యంగుల విస్తారా మగ్రావనింతస్యామూర్ష్య ముఖానిసూచ్యగ్రేసదృశానితచ్చాగ్రాణి కృత్యాతదగ్రమధ్యేషు ఉపదలాని కుర్యాచ్చెత్పద్మకుండం భవతి॥

చసుఅంగుల పంచమాంశ సహిత ఏకోన వింశత్యంగుల సూత్ర పాతయెచ్చెత్పంచ కోణకుండం భవతి. షోడశాజ్గుల పరిమిత సూత్రమూలం మధ్యతస్థాపయిత్వాతదగ్రంన మెషుషట్ స్థానెష్యంకయిత్వాతదంకన మధ్యదేశేషు షట్సుషోడశాజ్గుల సూత్రం పాతయెచ్చెత్ షట్కోణ కుండం భవతి (ప్రాదోన షోడశాజ్గు పరిమిత సూత్ర మూలం మధ్యత స్థాపయిత్వా తదగ్రం సమేష్యష్టి స్థానెష్యంకయిత్వా తదంకన మధ్యదేశేష్యష్ట సుద్వాదశాజ్గుల సూత్రం పాతయెచ్చెదష్ట కుండం భవతె) పాదోన షోడశాంగుల పరిమిత సూత్ర మూలం మధ్యత స్థాప యిత్వా తదగ్రం సమేష్యష్ట స్థానెష్యంకయిత్వా తదంకన మధ్యదేశేష్యష్టసు ద్వాదశాజ్గుల సూత్రం పాతయెచ్చెదష్టకోణ కుండం భవతి. అస్మింపక్షే పూర్వదద్యోని కుండం కుర్యాత్. ఏతదంగుల వశాత్షణ్ణ వత్యంగులి పిరిమితాదివ తురశ్రాది కుండాని కృత్యా సర్వేషాం కుండానాం ఖాతాదుపరి ఏతద్వ్యంగుల విస్తారేణ గళం కృత్యా తత్తత్కుండాను గుణ్యేన పూర్వవన్యేఖలాత్రయం కుర్యాత్ పద్మకుండ వ్యతిర్వి సర్వకుండానాం ఖాతమధ్యే శంకుం స్థాపయిత్వా ప్రతిదిశం చతురంగుల మానెన వృత్తం కృత్యా తద్వహిష్టదంగుల మూనెన వృత్తం కృత్యా ప్రథమ వృత్తే మూలంతం ష్టాంగులాయ మచిస్తారామగ్రాన్తం క్రమేణాధికాయామ విస్తారాం షడంగులోనతాం కణికోకాం కృత్యా

ద్వితీయ వృత్తి అష్టసుదిక్తు అష్టదలాని అష్టాజ్ఞలోన్నతాని కుర్యాత్, ఏదం పద్మం కృత్యా
 యస్య కుండస్యయప్యాం దిశ్చిత్వాహోమం కరోతి తస్యాం దిశ్చిమెఖలోపరి పంచదశాజ్ఞా
 లాయతాం మూలదశాజ్ఞల విస్తీర్ణా మగ్రోపిరాజ్ఞల విస్తీర్ణం మూలె ఏరాగ్రతఃపిరాజ్ఞలెన
 కుండాస్తః ప్రవిష్టాం మెఖలాకోటి సంబంధాం మెకలామధ్య భాగం రంధ్రామశ్శర్ధదళ
 సదృశాం యోనిం కృత్యా, యోముల భాగి చతురంగులోన్నతం మూలెత్త్యంగులె నహీన
 మగ్రేషడంగుల నహ నంనాళం కుర్యాత్, యోని కుండుతునయోనిః కార్యః॥ ఇతి కుండ
 లక్షణం సంపూర్ణం॥

శ్రీస్వక్కువ లక్షణ ముచ్యతే:

స్ఫుటిత సక్రిమిభన్నద్ధ్యోశుష్కసకోటర వాతాదిపతి తవ్యతిరిక్తా సలాకబదిర పిరంరత
 చిల్యశమివ్యారణాశర్ధ వటప్తశిక్తోదుంబరార్యస్యతమ యజ్ఞా వ్యవస్థాభిత్త్యా తిసవ్యర్ధ
 మూలాగ్రాను గుణ మూలాగ్రాస్సుక్కువో కుర్యాత్, అథవా ఏవల స్ఫుటావ్యవస్థాపాచ్య
 సువర్ధాద్యస్యతమ లోవాన భూషయెత్, యద్యా సువజోరమ్భత త్వాహం ఏవాపరాంశ్యస్యత
 మెనకుర్యాత్, తత్ర స్రుకర్కణార్ధమావార్య బాహుడంద సమాయుతం పంచవింశత్యావార్య
 మష్టయం గులాయతం దాషడంల విస్తారం ఫలకం సంపాదయతం త్రీధా విభజ్య
 ఏతత్త్రిమభాగోవ్యగ్రేభాగం పునర్ద్వీధావిభజ్యతయోరగ్రభాగం పునః పంచ ధావిభజ్య
 ఉపరిచతుర్ధాగ్ర్యూల మారభ్యాగ్రాస్తం క్రమేణ షట్పంచ ధావిభజ్య, చతుస్త్రీభ్యైరాంగుల
 విస్తీర్ణం క్రోడ వక్రసదృశం స్రుచోగ్రం కల్పయిత్వా, అవశిష్ట పంచమాధోభాగం ద్వైరాంగుల
 విస్తీర్ణం గళం కల్పయిత్వా, గళోభయపార్శ్వ మర్ధాంగుల సిమ్నాయామసదృశ విస్తారం
 కృత్యా, ఏతద్గళాదగ్రాస్తం ఉక్తమానాదధి భాగం ఛేదయిత్వా, ఏతదధోభాగం దండోపరితనం
 సమ్నామ విస్తారం చతురశ్రం వృత్తం వాకృత్యా, తంత్రీధా విభజ్య మధ్యభాగం
 సమాయామ విస్తారగధం శోభనాకారం వృత్తంగతం కృత్యా, గతం బాహ్యం సమం
 త్రిధామండలీ కృత్య ప్రధమ మండలెఅష్ట దళాని కృత్యా, ద్వితీయ మండలం చతుర్ధా
 మండలీ కృత్య, ప్రధమంనాభిం కల్పయిత్వా, ద్వితీయ త్రితయమండల యోర్ధ్వాదళ
 వోషడ్యా అరాణి కృత్యా, అవశిష్ట మండలంనేమిం కృత్యా, తతీ బహిష్ఠితమండలెయ
 వోన్నతాం మెఖలాంకృత్యా, చతురశ్రపక్షె మెఖాలాయా బహిః కోణేషు చతుష్కోణబా
 కుర్యాత్, తమారభ్యా గ్రాస్తంచతుర్యవ విస్తీర్ణం చివరం కుర్యాత్, గతాధార వ్యవస్థాభాగం
 సరోజ పృష్ఠసదృశం కూర్మపృష్ఠ సదృశంవా మధ్యే చతుశ్రపీరియుర్ధల కుర్యాత్,
 ఏతస్మాదమాభాగద్యయ మష్టదా విభజ్య ఏతేషుమూలె ఏక భాగం ద్వైధావిభజ్య తయోర

చో భాగిన కుండల కృత్యా తదాస్యే ఉపరితనభాగిన ఊర్ధ్వ దళపద్మం కృత్యా తత్తజ్జీ
 కానుధ్యేదండం స్థాపితం కుర్యాత్ అధవతస్కూల భాగం త్రైధా విజ్యయవోన్నత
 దలంకరయంకితం కుర్యాత్ ఏతస్కూల భాగాదుపరిభాగ పంచకేన సృత్రమష్టాశ్రం
 వాపడంగుల సహసందండం కుర్యాత్ శుడుపరిత నాష్ట మాగ్రేభాగిన ఊర్ధ్వదళ పద్మం
 కుర్యాత్ అధవతద్భాగం త్రైధావిభజ్యయ వోన్నత వలయంత్రయాంకితం శ్రుచంక్రత్యా
 చతుర్వింశత్యార్య ముష్ట్యంగులాయతమూలాదారభ్య అగ్రాంతంశ్యంగుల ఘనవిస్తారం
 సమతలోపరిభాగం సరోజస్పృష్టై న కూమోపృష్టై నవాసద్యశ్య పృష్టభాగం వృత్రం కృత్యా
 ఉపరితస్కధ్యేయవోన్నతాయదఘనాంభిత్తిం కృత్యా తత్పర్వ యోర్ధాఙ్గాల నిమ్న
 ముర్ధాఙ్గాల విస్తీర్ణం నాసాగతోసమంగతోద్వయంకృత్యా తత్పరితోవిధ్యమాన భాగం గళం
 కల్పయిత్వా తత్రయవోన్నతమయుగ్మ వలయం కృత్యా గతోపృష్టమధ్యతః యవోన్నతాంరేఖాం
 కృత్యా అధావశిష్టభాగం ద్యావింశత్యం గులాయమతం మూలాదార భ్యాగ్రాంతం క్రమాత్
 కృత్యంగ్లాంగూలాకృతిం కుర్యాత్ ఇతి స్రుక్రువ లక్షణం సంపూర్ణం॥

ద్వారతీరణ లక్షణం

ద్వారతీరణ లక్షణముచ్యతే ప్రాగాది ద్వారేమచతుష్టాపవార్ధం క్రమేణ అశ్వద్ధేదుంబర
 వటపక్ష స్రువ్రువోక్త రీత్యానిర్మితైస్తారణ చతుష్టయం కర్తవ్యం తత్తద్విగుక్తవృక్షా లాభె
 ఏకేన వాప్యైత తీరణ చతుష్టయమపికతోవ్యం ఏతత్తీరణ చతుష్టయమపి అవ్రాశ్యద్దదళ
 గ్రథితదర్శరజ్జు రూప వందన స్రాజా అలంకృతం కుర్యాత్తీరణానాం చతుర్థామష్టా
 పాదాస్సప్తభిః పంచభిస్త్రిభిర్యామాత్రాంగులహస్తై రాయతాద్యావింశత్యంగుల కృతవేష్టన
 మూనావృత్తీవాచతుర శ్రావాకర్తవ్యాః వృత్రపక్షైపికలశాదికరణార్ధం చతురశ్రీకృత మధ్యభాగేమ
 తెదుపాదేమ మధ్యధం ఉద్ధోపట్టకారోపణార్ధం స్తంభమానాతిరిక్త మానేన వృత్తాశృంకవః
 కర్తవ్యాః తేమపాదేమమధ్యతః ప్రాగుత్తర మారభ్య ఉత్తర ప్రాక్పాదాంతం క్రమేన కలశ
 దక్షిణాపర్వ శంఖ చక్రద్యజ పటహాకామోకనాగే ష్టైకంపాదస్తంభ విస్తారాసు గుణవిస్తారం
 విస్తారాసు గుణోత్సేధం పరస్పరాభిముఖం కుర్యాత్ ఏవం పాదాష్టం కంకృత్యాయాగ
 మంటపస్సపూర్వ ద్వారాత్ బహిరంతర్యా మాత్రాఙ్గాలంకృతం ఏకహస్తం పరిత్యజ్య
 పాశ్చాత్యైవ పట ద్యయంకృత్యా తయోరాశ్యేద్ధం స్తంభద్వయం పాదాయామార్దమానాస్తరాలం
 పూర్వం ముఖం పశ్చిమం తయోః ప్రవికూల్యాః కృత్వీ కుర్యాత్ తయోరుపరిఅత్యద్ధాంచతుర
 శ్రాంపాదసమవేష్టన స్తంభాగ్ర శంకుప్రవేశితాగ్ర రంధ్రాం స్థాపయేత్ ఏతదుపరి
 అశ్వర్చానిపిష్టీలాయతాని వృత్తాని అష్టాంగుల వేష్టనమానాని శూరకారణీ త్రీణి హులాని

పట్టుకారంద్రైమస్యమూల శంకుస్యాతి రిక్తమాన్ ప్రవేశయిత్వా స్థాపయేత్ ఏవం పూర్వ
 బాగేతోరేషు ఉదుంబర వటపక్షతేరణీ నిక్రమేణ స్థాపనీయాని తతః ప్రాతం యథాయోగ్య
 మానం దండవలంబితం ధ్యజద్యయం సంస్థాప్య ఏవం దక్షిణ పశ్చిమోత్తర ద్వారపాశ
 క్షయోః క్రమేణ పీతనీలశ్వేతవణోం పూర్వోక్తమానం ధ్యజద్యయం సంస్థాప్య ప్రతిద్వారమంతః
 పాశ క్షయోస్సువనాధ్యాయోక్త ద్రవ్యైరెకరిత్యా ప్రత్యేకంప్రీహిభిః పీరికాం కృత్వా
 సువర్ణాదిలోహజాన్యామృణ్మయాన్యాఅధికేడక పూరణయోగ్యా నస్తాకలశ్సంపాద్య విష్ణు
 గాయత్ర్యా ప్రక్షాళ్య యువానువాసిత వప్రవెష్టిత్ సాశ్యాత్త వల్లవ్ ముష్టిమాత్రగోధూమ
 సహితోదక పూరిత్ కుంభానిదం విష్ణురితి మంత్రేణ పూర్వక్రిప్త పీరికానునిక్రిప్య ప్రాగుద
 కుంభ మారభ్య ఉదక్రాక్కుంభాన్తం పద్మరాగ ప్రవాళ వైడూర్య పుష్పరాగనీల మరతక
 ముక్తా ఫలస్ఫుట కేవ్యప్లనుక్రమేణ ఏకైకం నిక్రిప్యరితతః ప్రాక్షేరణ మృగ్గ్విద రూపత్వేన
 ఇంద్రాధినకత్వేనచధ్యాత్యాః ఓంసుశోభవాయనమః పుష్పం గ్రహణ స్వాహోధూపం-దీపం
 పరిగ్రహణ స్వాహోస్వాహెత్యభ్యర్చ్య తతప్రాగ్ద్వారోత్తర పార్శ్వస్థ ద్యజేతుహినాచల సంకాశం
 ప్రథమేవయసి స్థితం నానావిధాచరణ కుండల మాల్యగంధాలంకృతం చతుర్భుజం
 దక్షిణాధః కరమారభ్య వామాధః కరాన్తం ప్రాదక్షిణ్యేన క్రమేణ తజ్జనీముద్రా శరఖు చక్ర
 గదాదరం పీతాప్యరం కిరీటి నంద్యార పాలం కంకుముదం ధ్యాత్యా తద్దక్షిణ ధ్యజేం
 కుముదాక్షం ధ్యాత్యా తతః ప్రాగ్ద్వారోత్తర భాగస్థకుంభోదరేరక్త వర్ణం దంష్ట్రాకరాళ వదనం
 సిగ్రహాను గ్రహక్రము కుముదసదృశం పూర్ణం ధ్యాత్యాత దక్షిణాస్యాదరే అతిరక్తం
 పూసదృశం పుష్కరంధ్యాత్యా తతః దక్షిణతోరణం యజుర్విదత్వే నయమాధిష్ఠానకత్వేన
 చద్ధ్యాత్యాః ఓం సుభద్రాయనమః ఇతి దక్షిణ ద్వారస్థ ధ్యజేమాత భుక్భ్రుంకుముద
 సదృశం పుండరీకంధ్యాత్యా తత్ పశ్చిమ ధ్యజేమాతభుక్ ప్రభుం కుముదసదృశ్యం
 వామనంధ్యాత్యా దక్షిణ ద్వారప్రాక్కుంభోదకేపీతవణోం పూణోసదృశ మానందం ధ్యాత్యా
 తత్పశ్చిమోదరేహెమాభం పూణోవధ్యాత్యా x వరుణాధిష్ఠా నకత్వేనచధ్యాత్యా ఓం
 సుబంధవేనమ ఇతి పాశ్చాత్య దక్షిణ ద్యజే ఓం పకాభంకుముద సదృశం శంకుకణ్
 ధ్యాత్యా తదుత్తర ధ్యజేచంపకాభం కుముదసదృశం సర్పనే త్రంధ్యాత్యాపాశ్చాత్య దక్షిణ
 కుంభోదరే కృష్ణాభం పూర్ణసదృశం వీరసేనం ధ్యాత్యా తదుత్తరోదరఅంజనవణ్
 పూర్ణసదృశ్యం సుషెణం ధ్యాత్యా తతః ఉత్తరతోరణమధర్వణవె దత్వేన సోమాధిష్ఠాన
 కత్వేనచ ధ్యాత్యా ఓం సుహోత్ర కాయ నమః ఇతి ఉత్తర ద్వార పశ్చిమధ్యజే
 ముద్గపలశ్యామంకము సదృశం సుముఖం ధ్యాత్యాతత్ప్రాక్ధ్యజే ముగ్గ ఫలశ్యామం
 కుముద సదృశం సుప్రతిష్ఠతంధ్యాత్యా ఉత్తర ద్వారపశ్చిమ కుంభోదరశ్వేత వణ్
 పూర్ణసదృశం సంభవం ధ్యాత్యా తత్ప్రాగుదరే కుందవణం పూర్ణ సదృశం ప్రభవంచ

ద్వాత్య ఏతద్ధ్యానానంతరం ప్రణవాదినమోస్తతత్తన్నామమంత్రైః పుష్పం గ్రహణ స్వాహా
 గంధం గ్రహణ స్వాహాధూపం గ్రహణ స్వాహాదీప గ్రహణ స్వాహాత్యభ్యర్చ యేత్, ఇతి
 తోరణ లక్షణం సంపూర్ణం అష్టమంగళ లక్షణం. అష్టమంగల పకల లక్షణముచ్యతే,
 యథాపసుసుక్కువోక్తరీత్యాలోహజాన్వాయజ్జదారుజాన్వా ద్యావింశతి మాత్రాంగులోత్సేధా
 ిద్యోంగుల ఘన నష్టాఫలకాన్సం పాద్య, తదధోభాగము ద్యావింశత్యం గులాయతేషు
 మధ్యతశ్చతురం వులోన్నతోశంకుోకృత్యాతతః ఫలకేషువృక్షేషు శ్రీవత్సపుర్ణ కుంభభేరీద
 ిణమండల మత్య్యయుగ్మ శంఖ చక్రకాశ్య పనందనేషు ఏకైకం ద్యాదశాన్గలోన్నతం
 తదనుగుణ విస్తారం సుందరం లిఖిత్యాతత త్యాశ్యోయోస్సుదండె చామరెలిఖిత్యా తదురి
 షత్రం లిఖేత్, తతః ఏతత్ఫలకాని యజ్జదారుజెషు చతురంగుల ఘనెప ఏతత్ఫలక
 ధారణాయోగ్య ఆయామ విస్తారేషు పీఠేషు తద్విస్తారాగుణ విస్తారాణి విస్తీర్ణకణి
 కాయుక్తాన్యష్ట దళాని పద్మాని లిఖిత్యా ఏతత్కర్ణికామధ్యేషుసుషిరాణి కృత్యా తెషు
 సుషిరేషు శంకు ప్రవేశ పూర్వకం స్థాపయిత్వా, తతః ఏతత్పత్రీరఫలకానివేదికో పరితత్త
 స్థానే భగవదాభిముఖ్యే స్థాపయేత్, ఇత్యష్టమంగళ ఫలకలక్షణం సంపూర్ణం॥ హరిః॥
 శ్రీలక్ష్మీ నృసింహానహాయెన లిఖితం- శ్రీ

ఆస్థాన మంటపవిధి :

ఆస్థాన మంటపాదీనాంతు మంటప శోధన పర్యగ్ని కరణ ప్రోక్షణహోస్తుపూజాహోమ
 పుణ్యాహవాచన బలికుంభస్థాపనాది చైకస్మి కుండెతత్తద్దెవతా హోమంతన్నామైవ
 ప్రతిహోమమష్టావింశత్యష్టా వాకృత్యాచార్య స్సుముహూరై మహోకుంభజలెన పూర్వవత్ప్రేక్షయేత్,
 సర్వకర్మ సద్యోవాకుర్యాత్ గురవేదక్షిణా పూర్వవత్॥ గోపురప్రతిష్ఠాం విమాన
 ప్రతిష్ఠావత్కుర్యాత్॥ప్రాకార ప్రతిష్ఠాయాస్తు అంకురాప ిణం సర్వమ ియదాపూర్వం
 విధాయ గురవోమో మంత్రణ ప్రాకారం ప్రోక్షయేత్, దక్షిణాపూర్వవత్ ద్వార శాఖాకావాట
 ప్రతిష్ఠాత దైవకుర్యాత్-

విభవమూర్తి స్థాపన విధి :

అధవిభవమూర్తి స్థాపనవిధి రుచ్యతే, మత్స్యాది మూర్తీ నాంప్రతిష్ఠాయామివ
 అధివాసాదికం సర్వమపి కృత్యా అత్రతువిశేషః, కధ్యతే, మత్స్యమూర్త్యేర్వరుణ సామ్నా
 నృకైన మహోకుంభ మభిమన్వ్ర్యతస్మి ఓం నమోభగవతే ఘోమత్స్య మూర్ధయేనమ ఇతి

వామూలెన గ్రానమావాస్య ఆచార్యః కుంభ జలెన ప్రోక్ష్యమీనాత్మనెన మస్తుభ్యం ఉదరక్షా
 విధాయినే, ప్రళయాణ్ వదుర్వార వారిపూర విహారిణి, ఇతి మంత్రేణోపతిష్ఠత॥ శ్రీ॥
 కూర్మస్యవారుణ సూక్తెన మహాకుంభ మభిమన్త్య అష్టాక్షర విద్యయాసమావాహ్య కర్మావ
 సానే, తుభ్యంనవస్క్రియాం కుర్మాకూర్మ రూపాయ వేధసె, ధారణె మందరస్యాద్రిర్వి
 ఋన్నన్దదాయినే॥ శ్రీ॥ ఇత్యుపతిష్ఠత॥ వారాహస్య వారాహరూపిణ మహా కుంభే పురుషసూక్తే
 నావాహ్య కర్మావసానే క్రోడాత్మనే నమస్తుభ్యం యజ్ఞదేహాయ వేధసె, దంష్ట్రాగ్ర విధ్యతాం
 విశెష ధరణీ ధాణీధర॥ ఇత్యుపతిష్ఠత॥ శ్రీ॥ నృసింహస్య నృసింహ రూపిణం మహాకుంభేయుం
 జత్యెత్యనువాకెనసమావాహ్య కర్మావసానే॥ నిశాత ఖదం భళిదలితా సురవక్తెన॥ దశోతా
 శ్రితవాత్సల్య నృసింహృవపుషెనమః॥ ఇత్యు పతిష్ఠత॥ వామనస్య, వామనం మహారుంభే
 యుంజత్యెత్య నువాకెన సమావాహ్య కర్మావసానే॥ బలిద్విషెనమస్తుభ్యం పరిత్రాతస
 విద్విషె, వామనాయ మహాకాయవంచితా శెషయె నమః॥ ఇత్యుపతిష్ఠత॥ శ్రీ॥ భాగ
 వరామస్య, జామదగ్ని మహాకుంభే పౌరుషెణ సూక్తేనావాహ్య కర్మావసానే॥ త్రిసప్తకృత్య
 త్రాణాం నిహంత్రే తిగ్మభేతసె, నమస్తుభ్యం భగవతే పరశ్యధ వివారణె॥ ఇత్యుపతిష్ఠత॥
 శ్రీ॥ రాఘవస్య, రామం సీతా లక్ష్మణా దిభిక్యభైతం రహితం వమహాకుంభే పురుష సూక్తే
 నావాహ్య, కర్మానుసానే, నమస్తుభ్యం భగవతే రాఘవాయ మహాత్మనే, రావణాది జగద్వెష
 నిబహ్ణ మహాజనె॥ ఇత్యుపతిష్ఠత॥ ఏవం రామం ప్రతిష్ఠాప్య పర్యైత్పరివారాత్క
 నోహనూమత్ర ముఖాశ్చ ప్రథమా వణేప్రాచ్యాంభరతం దక్షిణె జానకిం ప్రతీచ్యాంజాంబ
 వంతం ఉదీచ్యాం లక్ష్మణం చాగ్నియాదిమ సుగ్రీవ విభీషణ నళశతుష్ఠాంశ్చ సంస్థాప్య,
 ద్వితీయావరణె పూర్వాది దిక్తువసిష్ఠవామదెవ జాబాలి గౌతమ భరద్వాజ కౌశిక వాల్మీకి
 నారదాంశ్చ, తృతీయా వరణె ఇంద్రాది లోకపాలాంశ్చ గరుడస్థానే హనూమంతం
 విష్యశ్వెనస్థానే నీలంగుహం వాస్థానయెత్, ఉత్సవేతు ధ్యజపటె గరుడం హనుమంతం
 వాలిఖిత్వా, ధ్యజారోహణం కుర్యాత్॥ శ్రీ॥ బలరామస్య బలరామం పూర్వవత్కుంభే
 సమావాహ్య కర్మావసానే, బలినే బలభద్రాయ నమశ్శేష మహారయె, తుభ్యం మాలెదమహాత
 ధరాయెన శిరోద్రితా॥ ఇత్యుపతిష్ఠత॥ శ్రీకృష్ణస్య కృష్ణం బగవద్ద్విం బవత్సం స్థాప్య,
 కర్మానై, వృష్టివంశ్యాయ కృష్ణాయ నమస్తుభ్యం మధుద్విషె, భూభార భూతకం సౌటి
 మహాసురనిఘాతినే॥ ఇత్యుపతిష్ఠత॥ శ్రీ॥ రుక్మణీ సత్యభామాదినాం శ్రీయానామిస
 ఉద్యాహ కర్మకుర్యాత్, కల్కి విష్ణోః పూర్వవత్కృత్యా, కర్మానైతు॥ మైచ్చానామపసంహాత్ర
 సాధూనాంస్థితహతవే, నమస్తుభ్యం భగవతే భూసురాన్వయ జన్మనే॥ ఇత్యుపతిష్ఠత॥ శ్రీ॥

ఇత్యాది దశమూర్తీనాం షోడశన్యాసోన్వేష్యతే, జంగమానాంచతాశ్శలా మధ్య శ్చెజ్జలాధి

వాసాదికంశెషం కర్మపూర్వం కృత్యా పశ్చాద్ద్యజ్ కలాపం విధాయానన్తర మావాహనాదికం
 కుర్యాత్, ధృవభింబెస్థితే భిన్న కారినెకర్మాధ్య చాస్థాపనం యదితాసాం పృథగేవ
 శయనాదికం సమాన కాలినెతు సహైవ వెదికాయాం శయనమావాహనమపిముల
 బెరాదెవ కుర్యాత్, బ్రహ్మై కర్మాచాం యామ్యెచోత్సవకౌతుకముత్తరెత్తీర్థస్నపన బింబ
 శయనోద్ధాపనబింబె దక్షిణే చాన్యాని లోహ బింబానిష్ట భూమిమచ స్థాపయెత్, యద్యోత్సవార్థ
 బింబాని ద్వారపాశ్యో యోర్యాఅభిషేక మంటపేవా దక్షిణాభిమకాని స్థాపయెత్, జలాధివా
 సయోగ్యానాన్తుచాయాధివాసం కూచోదశో మండలెస్నపనంవకూర్పవ ద్వారశయనాదివాంచ
 కృత్యా, సర్వమవశిష్టం షోడశన్యాన చతుధ్స్నపన వజ్జీతం పూర్వవత్కుర్యాత్, శ్రీ॥
 పటపత్ర శాయిసన్తు, గభ్రోమందిరోదరభివారిధిం విలిఖ్య ద్వారోపరిచత న్యగ్రోధం
 మాయావయం విలిఖ్య తద్గళిశయానాం శ్యామళం కేమలాకృ తింబాలవపుషం దేవం
 చిత్రాభాసెనకల్పయిత్వా, ద్వారపాశ్యోయోర్మార్కండేయం మహీంచ విలిఖ్య, చిత్రాభాసోక్త
 విధినా ప్రతిస్థా కర్మకుర్యాత్, లక్ష్మ్యాది దేవీ నాంప్రతిష్ఠవిధిః, అథ లక్ష్మ్యా దేవీనాం ప్రతిష్ఠా
 విధిరుచ్యతే, దేవస్యదేవీనాంచ స్థాపనం, యదినమాన కాలీనంతదావెద్వాం సహైవ
 శయనం కాలభేదేతుపృథ గేవ కుర్యాత్, పూర్వవత్సమం మధ్యవేదికం మంటపం
 కల్పయిత్వా, తస్మిన్వెదికాయాం పరితః పూర్వావాశాసాసుసరసి జచాపనోతత్రంయోనికుండాని
 క్రమేణ విధి వత్రకల్ప్య, తెష్వేవహవనం కుర్యాత్ స్నావనెతు నృసూక్తేనా చోసం
 చయధాపూర్వం శోధయిత్వా, ప్రాగాది తోరణెమ బాలాకినివనమాలిని విభిషి కాశం కర్యశ్చ
 ద్వారకుండమద్వంద్యశం జ్యేష్ఠా విద్యా శ్రద్ధాకాన్తీ శ్రీతుష్టి క్షమావృద్ధి మావృద్ధిశ్చ
 పూర్వధ్యజెషు ద్వంద్వశః ధృతిలజ్ఞా జయా మాయా సావిత్రీ క్షమాశ్రద్ధా శ్చసంపూజ్య, ప్రాగాది
 హేమకుండేషు లక్ష్మీసరస్వతి పుష్టి సృష్టిశ్చాపహ్య స్వస్వమంత్రేణ హోషుః
 కలశదేవతాన్తు, వాగీశ్వక్రియాకీర్తి లక్ష్మీ సృష్టి ప్రహీసత్యం బ్రాహ్మ్యః మహాకుంభే
 శ్రీవచైవం విధి వత్సం పూజ్య, షోడశన్యాసరహితం శెషంకర్మ పూర్వ వత్ కుర్యాత్,
 షవిధిరస్యాతంత్ర్య, స్యాతంత్ర్య తుగ్రామేవానగరెపరణె వాలయే శ్రియా స్థానం గ్రామాభి
 ముఖం కల్పయిత్వా, మానోపరిచత స్పష్ట దిక్కుతుష్టిపుష్టి సావిత్రివార్ధేవీశ్చ కోణెమ
 సింహ్కం చైసతయం వాకల్పయిత్వా తత్రబ్రాహ్మేస్థాన శిలామయీం ప్రకృతిం స్థాపయిత్వా,
 స్వస్వస్థానెషు పరివారాంశ్చ ద్వారపాశ్యోయోశ్చండీం ప్రచండీంచాధోమంటప ద్వారెదక్షిణ
 షోలాశినీ ముత్తరెన మాలినించ ప్రథమ గోపుర ద్వారేవిభిషేణ శంకిణీంచ ద్వితీయ గోపుర
 ద్వారే శంక పద్మనిధిచ తృతీయ గోపుర ద్వారెనదీకూజరజృ భరో చతుధ్ గోపురద్వారెణీ
 చిరుండల మణి భద్రాచపంచమ గోపుర ద్వారేజ యాంవిజయాంచ విష్యక్నేసన్ధానే

చతుర్భుజాం వామెనవేరం ఇతరేణ హస్తేన తజసం కుర్వంతీ మపరాభ్యాంహస్తాభ్యాం
 పద్మేదధానాం వీతవణీం సుముఖీం స్థాపయిత్వా, ప్రాసాదముఖమంటపం వైనతెయంచా
 అమూతేరివ పరివారకల్పనంచ కృత్వా, ఏవం స్వాతంత్ర్యే, ఏవం కల్పయిత్వా, చతుర్భ
 హానిన్నవనంకృత్వా తద్దినేద్యజముత్థావ్య మహోత్సవం కుర్యాత్॥ ఇతి
 క్రియాకైరవచంద్రికాయాంలక్ష్మి ప్రతిష్ఠావిధిర్నామ ఏకేన వింశః పరిచ్ఛేదః॥ శ్రీ

శ్రీయాదిదేవీనాం పాణిగ్రహణ విధిః

అధశ్రియాది దేవీనాం పాణిగ్రహణ విధిరుచ్యతే, యధోక్తదివసె అంకురాపణం కృత్వా
 ఆచార్య ఉద్యాపాది వసెఖభే ముహూర్తే దేవస్యశ్చదేవ్యాశ్చ సంకల్ప పూర్వకం పృథ
 గుద్యాహెకౌతు యథావిధి బధ్ధ్యా, దేవంక్రమ వస్త్రోత్తరీయ కిరీట హారకుండల్యాభరణ
 గంధ పుష్పాద్వై రలంకృత్య+ శిబిశామారోప్య గ్రామ ప్రదక్షిణీకృత్య వైవాహిక సందనం
 ప్రవేశ్య, తత్రదేవమర్హ్వా దిభిరభయర్భ్య, స్థండిలంకల్పయిత్వా ఉల్లిఖ్య అగ్నిం ప్రతిష్ఠ్యా
 ప్యాచార్యోదేవేన సహంత గౌహం ప్రవిశ్య దేవమాసనే నివేశ్య అభ్యర్చ్య, దేవీన్నూతనేవ
 వాససాయువా సువాసాతి ఇతి మంత్రేణ ప్రదక్షిణం పరిధాప్య ఆచమయ్యా భరణ
 పుష్పాద్వైరలంకృత్యా చార్యోస్వయం దేవీం దేవేన వేదాదినా సంయోజ్య, తదనుయజమానః
 ప్రాణానాయమ్య సంకల్ప్య జగత్కారణ భూతాయ ఆదివాయ, మదీయాం గోత్రజాం
 మదీయాం కన్యాం ప్రజా సహత్య కర్మభ్యః ప్రతిపాదయా మీతిదేవిం దేవ్య ఏవసర్వాభరణ
 సువణో గోభూసహితం సహిరణ్యోదనం పూర్వం దేవాయ దదాయత్, తతోగృహీత పాణిం
 దేవీం దేవంచ మందిరాత్మల్యాణ మంటపం ప్రాపమ్యా చార్యో దేవం దేవించా సనే
 వినివేశ్య, స్వయముత్తరాశాభిముఖ స్పన్ద్రాణానాయమ్య, సంకల్ప్య, పూర్వోక్తవహ్నా
 పరిస్తీర్య పురస్తాత్తంత్రం కృత్వా, విధ్యుక్తవత్కౌనాక్రమేణాధార హోమాదీని శ్రీమంత్రేణ
 సూక్తేన సమిద్ధిః షోడశాహతిశ్చరుణా విష్ణుగాయత్ర్యా చతుర్వింశత్యాహతి శ్రీసూక్తేన
 ఘృతేన హుత్యాభూమ్యాశ్చయుగపదుద్యౌహకర్మయద్యుభయోర వ్యంకురాదికం పృథగేవ
 కుర్యాత్, ఏకకత్వోత్త్యచైక శాలినె పవిత్రీభూమ్యోరంకురాదికం సర్వం పృథగేవ, ఏకస్మిన్
 కాలేపర్యాయేణ కృత్వాతిష్ఠేద్యదిత ప్రావిభిన్నమాచరేత్, ఆనుపూర్వ్య వశేనాపిశంకావిభక్త
 మేవస్యాత్, యద్యాముహూర్తం భిన్నేతు వైవాహికం కర్మభిన్నమేవ సుహూర్తయారోగ్య
 పద్మేశ్రియా మాశు పూర్వాంనయేత్, శ్రీభూమ్యోభిన్నకత్వోత్త్యయాగ పద్యోద్యాపె
 తత్రాపివిధిః యోగపద్యోద్వాహై శ్రీ భూమ్యాః ప్రతిసరః పృథగేవ, దైవస్యత్యేక ఏవతయారప్యై
 కాగ్నౌ భిన్నాగ్నౌ వాయుధాభిమత ముల్లెఖనాది పురస్తాత్తంత్రం కృత్వా, శ్రీభూమ్యోరపి
 పారతంత్ర్యే సర్వాః క్రియాః ప్రతివ్యక్తి పృథగేవపూర్వం శ్రీయైపశ్చాద్భూమ్యైవర్యాయేణ

కుర్యాత్ భూమెస్త ద్వాపెభూమి మంత్రణ సమిద్వి: షోడశాహతిర్విష్ణు గాయత్ర్యా
చరుణాచతుర్వింశత్యాహతి: పురుషసూక్తేన షోడశాహతిశ్చమాత్యా తతోవిష్ణు
సూక్తేన లాజ హోమంకృత్యా అగ్నిం ప్రదక్షిణీకృత్యా చార్యోలాజశేసం ప్రణవేణ సకృద్భుత్యా
ఇమమ్మోవరుణ తత్యా యామిత్యన్నో అగ్ని సత్యన్నో అగ్నిత్య మగ్ని అయున ఇతిచపంచ
వారుణీకై: పంచోపనిషన్మంత్రై: ప్రాయశ్చిత్తాహతిర్ద్వా దశక్షర మంత్రణ పూర్ణాహతిం
చమాత్యా బ్రాహ్మణాంస్తోష యిత్యా దేవమర్హ్వాదిభిరభ్యర్చ్య ప్రతా రోపణ మాచరెత్
ఘృతా రోపణస్తు ఘృతమాజ్ఞుర చందన శాలితండులాని పాత్రే నిధాయహస్తాభ్యాం తదాదాయా
చార్యోదేవస్య దేవ్యాశ్చాంగేషుసు మంగల మితిదూర్యాం పాదయోస్సు శోభన మితిఘృత్యాంసుభ
సుమితి చందన శాలితండులానిచమూఢీ క్షీప్త్యా స్రైస్యైర్పితృణాం పితృణాం యిత్యా
(రసెనాస్మి) తిమధుపక్ం నివేద్య: లక్ష్మీపతించహారాద్వైరలంకారై: ప్రసాద్యయథాహై :
ర్మాల్యాను లెవనాద్వైరప్య లంకుర్యాత్ తదను యజమానోదేవం ప్రణమ్య: తస్మైధేనూశ్చ
గురవేయథావిత్తాను సారతోదక్షిణాందద్యాత్ తత ఆచార్యోహరోసోరాయపి విధాయ మంటప
దేవవెద్యోచార్యోరాజోపచారైరుపచర్య మహాహా వినోవేద్యంతే బ్రాహ్మణా భోజయిత్యా
ఏవం దివతురీయ దినాపరంరాత్రౌ సమిధాజ్య చరుబిర్మూల మంత్రాధ్యాం దేవసెదేవం
దేవ్యాచత్రైలినాభ్యజ్య విధివత్సం స్నాప్య మహాహా వినోవేద్య గ్రామ మహోత్సవం కుర్యాత్
తత ఆరభ్య శ్రీభూమి సహితం దేవం మందిరే అభ్యర్చ్య: ఇతరాసాం దేవీనాం
చేద్యశోవిధి: జామదగ్న్వాది దేవీనాముద్యాహం స్నాత్వత్యోనా కుర్యాత్ ఇతి శ్రీవరాహ
గురువీరచిత్తాయాం క్రియాకైరవ చంద్రికాయాం శ్రియా దేవిపాణి గ్రహణ విధిన్మ వింశ:
పరిచ్ఛేద:॥

విమాన ప్రతిష్ఠా విధి

అధవిమాన ప్రతిష్ఠా విధిరుచ్యతే॥ మహాప్రతిష్ఠాయామిప విమానస్య పురతో మంటపం
మధ్యే చతుహ్ంస్త సమానైకపాస్తోత్పైధ మధ్య వేదికాయుతం చతుభి కొరష్టభిర్యా
కుండైర్మూలం కల్పయిత్యా తత్ర ప్రతిష్ఠాపయుక్తానిపాలికా ఘటికాశరా వాష్టధాన్య
కుంభకలశకర కశాలితండుల తిలనవవస్త్రరత్నతోరణ ధ్యజాష్టమంగళ స్సవనద్రవ్య
స్రుక్కుంపనమిద్దర్ప కసుమ ఘృతదీప స్తంభాస్యాదిన్యన్యానిద్రవ్యాణి సంపాద్యాచార్యో
యజమానా నుజ్జయా మూతి కొపైస్సహం కర్మారంభది నాత్యూద్యాదశావహేనస్తాహే
పంచెమెష్టని తృతీయ్యోహ నివాబ్రాహ్మణానాహూయా శిషోవాచంకృత్యా దక్షిణంచవి
తీర్య తేభ్యోనుజ్జాం ప్రాప్యమృత్యంగ్రహణార్థం ప్రాచీముదీంచీం వాదిశం గత్యా తత్రపూర్య

వధ్యధావిధి మృత్యుం గ్రహణం కృత్యా అమకురాపణ మంటపం ప్రవశ్య అత్ర
 పాలికాదిమ పారతమ యధాభిమతం పూర్యం కురానప ియిత్యాశిల్పినా విమాన
 దిగధైవతానాంచనం నెమ మీలితెమతం చవస్త్రాభరణాదై: తోషయిత్యా తస్మిన్నిగ
 క్తెసదనే మాజ్నాలెపన పర్యగ్నికరణపం గవ్యప్రాక్షణాదిభిశ్చుద్ధీకృతే పుణ్యాహం వాచ
 యిత్యా లబ్ధింగైర్మంత్రై గోర్భగహం అంతబోహిశ్చ సంప్రోక్త్య గోఘృత దీపకాళాగరు
 ప్రముఖ గంధ ద్రవ్య ధూప సుదాచూణ్ దూర్యాక్షరైస్సదనం సర్యతస్సమలంకృత్య
 తతోపరాష్టా సమయమానాదీనాం న్యూనాతిరెక దోషశాస్త్యర్థం ప్రాసాదాగ్రే యధావిధి శాన్తి
 హోమంకృత్యా నమస్తుభ్యంగ భగవతే త్యుపస్థాయ సదభైన్ వవస్త్రైర్ముల మంత్రేణ
 ప్రాసాదాన్తర్గత ప్రతిమాశ్చాచ్ఛాద్యోత్త రీయంచ దత్యా విష్ణుగాయత్ర్యార్ఘ్యాది భిస్సంపూజ్య
 ఛాయాధివాసార్థం విమానస్యతద్గత దెవానాంచ స్వస్వచ రక్ష బంధనం కృత్యా విమాసం
 ద్యౌదశాక్షరేణాభ్యర్చ్య తస్యపురత: ఛాయా ధివాసార్థం వ్రీహితండులతిలై: స్థండిలంకృత్యా
 తస్మిన్స్వర్ణ లోహనిర్మితం కటాహం తాదృశింజలద్రోణీంహ సంస్థాప్య జల స్వశోషణాది
 కృత్యాక్షీరాణ్ణవం ధ్యత్యా తస్మిన్నాధారాది పద్మాన్తం పీఠం కల్ప యిత్యా అష్టాతింశతిదభ
 కృత కుచోములవిద్యయా విమాన మావాహ్యభ్యర్చ్యా చార్యస్సంహార క్రమం స్మర
 స్తస్మిన్సంప్రాక్సీరసం శాయయిత్యా చక్రముద్రాం ప్రదశ్య్ విమాన గతదెవానామ
 సద్యావెంశతిదభ కృతకుచో ద్యారాపృథక్రృదక్ స్వస్వ పురతో భాజనేమ యధావిధి
 ఛాయాధి వాసంకృత్యా పూర్వస్థాపిత జలద్రోణ్యాంయామ్యాయాం దిశియధోక్ష ధాన్య
 కృత స్థండిలసలక్షణం సకరకోప కుంభాష్టకం రక్షకుంభం సంస్థాప్య పరిస్తీర్య పణ్యాహం
 వాచయిత్యా ప్రోక్త్య మధ్యకుంభై బ్రహ్మాణంకర కెసుదశోనం ఉపకుంభాష్టకె ఇంద్రాదీంశ్చ
 ఆవాహ్యభ్యర్చ్య ప్రత్యేక శస్పర్యాంగిణైన్ వైర్వాసోభిర్విమానం తద్గత ప్రతిమాశ్చాచ్ఛాద్య
 రక్షహణతి మంత్రేణ సర్యత స్పిద్ధార్థాన్వికీర్య దిగ్బంధనం కృత్యా దీపాసుద్ధీప్య చతస్రుముదిక్షా
 వేదానాఘోష్య ద్యారేసు దశోనమావాహ్యభ్యర్చ్య చక్రముద్రాం ప్రదశ్య్ ప్రాదక్షిణ్యేన
 సదనాన్నిష్ఠ్మ్యచార్య స్పర్యాలంకార యుతోమాతి పైర్వేదవిధ్ధర్మాహ్మణైస్సాకం
 పూర్వోక్తమంటపె యధావిధి పూర్వవద్యాస్తు హెమం కృత్యా తతో మంటపం మాజ
 నాలెవ నాదిభిస్సంశోధ్య వితానస్తంభష్టవ ముక్తాదానుస్రక్ దర్పమాలాతోరణఫల పుష్ప
 బహు దీపా గరుధూపవతాకానాళికెర కదళిభిర లంకృత్య ద్యారతోరణ ధ్యజ కుంభాన్యపి
 సంస్థాప్య యధావిధి వస్త్రాద్యైస్సంయుతాన్విధాయ తతో గురురంత: ప్రవిశ్య: ఛాయాధి
 వాసీతో సర్యాదెవో విమానము ద్యాన్య విమాన స్థితవస్త్రాదీ నవనియతెమ యధావిధి
 పూర్వోక్త వత్సోనానయాన్నిల్య తతస్సప్త దశకలైమోద్రవ్యయుతైహోరిద్రాచూరైశ్చ

విమానస్యదిగ్దేవ తానాంచ పృథక్పృథక్దైవ మృదాలెపక పూర్య కన్న పనకలాపం
 సకూచోదబోణేకృత్యా పురావాహ్య విమానాదికం నవైర్యాసోభిరాచ్యద్యః ప్రతిష్ఠా విధివిధ్య
 వేదికోపరిశయాంకృత్యా తస్యాంకూచోద్వారేణ విమానదేవతాశ్చావాహ్యః శాయయిత్యా
 తత్రప్రీహ్యోది ధాన్యకల్పితకుండిలెస్వర్ణాది లోహజమ్బుణ్ణ యంవాససూత్ర వేష్టనం
 సకరకోరత్న లోహవస్త్ర కూర్పపిమ్బులదలాపిధానా కృత్యా పుణ్యాసంవాచయిత్యా
 ద్యారతేరణ ధ్యజకుంభేషు యధాక్రమంత శ్రీదైవతాశ్చావాహ్యభ్యర్చ్యః మహా కుంభే
 ఆధారాది పద్మాంతం పీఠసంకల్ప్యః తస్మిన్సహస్రశిషోం పురుషం సహస్రాక్షం సహస్రవం
 సహస్రకుంతలోపేతం సహస్ర మకుటాన్వితం సహస్రాదిత్య సంరశం సహస్రెందునిభాననం
 సహస్రవాహనైర్ముక్షంసర్య దిజ్ఞానిన్వితం శంఖ చక్రగదాపాణిం సర్యప్రహరణోన్వితం
 ప్రాసాద రూపిణం దేవంద్యా త్రైవావాహయేద్గురుః॥ ఇతి ధ్యాత్యాః ఓం నమోభగవతే
 విమానాధి దేవతాయ నారాయణాయాగచ్ఛేత్ప్రీతి ఇత్యావాహ్యభ్యర్చ్యః కరకెసుదశ
 సముపకుంభాష్టకేవిష్ట్యాది మూర్తి శ్చావాహ్యభ్యర్చ్యః విమానం చతథాధ్యాత్యాభ్యర్చ్య
 చతుర్విధ మన్నం నివేద్య బ్రాహ్మణోభోజయిత్యా శిషోవాచ యిత్యాతేభ్యోపి దక్షిణాం
 వితీర్చ్య కుండెవ్యగ్నిం యధావిధ్యుపసమిధ్య పురస్తాత్తంత్ర పూర్యకం మూర్తో హోమాది
 కంకృత్యా ధామమోమాదినిర్మితం రత్నఖచితంధ్యాత్యా తత్రబీమభిధ్యాయేత్ వ్యాపకం
 తదుపార్ధకం) బుద్ధిం చపిండికాం పాదానహంకారం తద్దైవచ॥ పాదో పాదశిలాజంఘ
 గభోగోహుతధోవరం స్తంభోబాహూకటుంచాపితదైవకటుమెఖలాం జిహ్వం వర్ణం
 తధానేత్రం ప్రతిపద్యాశ్చమేహనం అపానం జలనిర్మాణం నాసికానాసికాం తతా గవాక్ష
 మక్షీ శ్రీవాంచ పురస్కంధం కపోలం శిరశ్చకలశం మాంసం ప్రలెపం సృశోనంసుధాం॥
 ఆస్థినీచశిలాస్త స్థాస్నాయుం దారుణిఖో ధ్యజ కేశరూపాణి కూర్పం ధ్యాత్యా ధామపుమాకృతిం
 ఇతి విమానం పురుషాకృత్యా తదనుజీవాదికంత హోదుం ప్రణవాదిస్యాహోస్తం
 పృథగఞ్చోత్తర శతం అవిష్టాంశతి రష్ట్రావాజ్యేసహత్యా సంపాతాజ్యం సంగృహ్య విమానస్య
 తత్రదంఘ్రిమ తత్రన్యంత్రైవ సంస్పృగేత్ ఓం మం మనః పరాయ స్ఫటికాభాసాయ
 జీవతత్వాత్మనే స్వహా ధామనిః ఓం భం నమః పరాయనిత పట్కూరోయ ప్రక్రూతిరాత్మనేస్వాహా
 తత్రైవ ఓం బనమః పరాయ స్ఫటికా భాసాయ బుద్ధితత్వాత్మనే స్వాహా తత్రైవ ఓం ఘ
 నమః పరాయ పాటలవర్ణయాహంకారాత్మనే స్వాహా పిండికాయాం ఓం పంనమః
 పరాయ శుక్ల వర్ణాయ శబ్ద తన్మాత్రాత్మనే స్వాహా క్షుద్రనాదన్మాత్రాత్మనేస్వాహా సుధాలెపే
 ఓం చంసమః పరాయ జ్యోతిర్మయార వర్ణాయ రసతన్మాత్రాత్మనే స్వాహా వణో ఓం తం
 నమః పరాయనిత వర్ణాయ గంధ తన్మాత్రాత్మనే స్వాహా మహానాసికాసు ద్వంశం నమః
 పరాయపాటల వర్ణాయ శ్రోత్రేంద్రియాత్మనే స్వాహా పార్శ్వనాసికాసు ఓం ధం నమః

పరాయహేమ వర్ణాయ త్యగింద్రియనేత్రేంద్రియాత్మనేస్యాహ్, గవాక్షి ఓం రం నమః
 పరాయ కారవణోయజిహ్వ్యాంద్రియాత్మనే స్యాహ్, వణో ఓం టం నమః పరాయ
 సితవర్ణయగ్రాణేంద్రియాత్మనే స్యాహ్, మహానాసాసుః ఓం ఇం నమః పరాయసిత వర్ణాయ
 వాగింద్రియాత్మనే స్యాహ్, వణో ఓం క్షుంనమః పరాయ రక్త వర్ణాయ పాణింద్రియాత్మనే
 స్యాహ్, పాదేషుః ఓంజం నమః పరాయ రక్త వర్ణాయ పాదేంద్రియాత్మనే స్యాహ్, పాద
 శిలాయాం, ఓం భం నమః పరాయ రక్త వర్ణాయపానెంద్రియాయ స్యాహ్, జలనిర్వాణే,
 ఓం చం నమః పరాయ హేమ వర్ణాయ మెహనెంద్రియాత్మనేస్యాహ్, తత్రైవ, ఓం జం
 నమః పరాయ జలద వర్ణాయ నిరాకారాయ ఆకాశతత్వాత్మనే స్యాహ్, నాసాది శిఖా
 కుంబాంతం॥ ఓం ఘం నమః పరాయ ధూమ్ర వర్ణాయ వెదికా కారాయ పాయుతత్వాత్మనే
 స్యాహ్, గభోగోహాది నానాన్తం, ఓం గం నమః పరాయ లోహితవణోయత్రి కోణాగ్ని
 తత్వాత్మనే స్యాహ్, గభోగోహే, ఓం ఖంనమః పరాయస్పటిక వర్ణాయ అర్ధ చంద్రా
 కారయాస్త త్వాత్మనే స్యాహ్, ఉపవీరాజల నిర్వాణాన్తం, ఓం కం నమః పరాయ పీత వణా
 యచతుర శ్రయే పృథ్వీతత్వాత్మనే స్యాహ్, ఉపవీర పాదేషుః ఏవంతత్య హోమన్యాసంచ
 కృత్యా, తతః శక్తిహోమన్యాసంచ కుర్యాత్ ఓం ప్రకృత్యైస్యాహ్, ఉపానె ఓం శాన్వై స్యాహ్,
 జగత్యాబం పృథివ్యైస్యాహ్, కుముదే ఓం వాగేశ్వరైఃస్యాహ్, గళి బంధత్యైస్యాహ్
 పట్టికాయాం ఏవం పంచాణ్యుక్త విమానే, ద్వాదశాణ్యకల్పనేతు, ఓం కీర్త్యై స్యాహ్
 మహాపట్టుకాయాం, పుష్ట్యైస్యాహ్, గళి, ఓం మహీశ్వై స్యాహ్, వాజినెబంతుష్ట్యై స్యాహ్,
 పత్యాబం సృష్ట్యై స్యాహ్, ఆంఘ్రిమ ఓం మాయాయైస్యాహ్, కపోతేషు ఓం రోహిన్వై
 స్యాహ్, భూత నూలాసు అష్టాదశాణ్య కల్పనేతు, బందు మహాకల్పి స్యాహ్, కూటేషు ఓం
 వసుదాయై స్యాహ్, పంచకేషు బందు హశ్వైస్యాహ్, శాలాసు బం అతి మోహిన్వై స్యాహ్,
 ప్రస్తరేషు స్యాహం శ్వైస్యాహ్, వెద్యాయై స్యాహ్, ధామ్ని ఇతి శక్తి హోమన్యాసంచ రకృత్యా,
 అనంతరం పూర్వ వచ్చాన్వి హోమస్సుశోమంచశదను దిజ్ఞూర్దీనాంత త్యహోమన్యాసంచ
 పృథక్పృథక్సహస్రంశతంవా బ్రాహ్మణానాంబోజయిత్యా, తెభ్యోపి దక్షిణానాంచదత్యా,
 విమానస్య ప్రతిష్ఠార్థంపంచవింశతి తంతుభిః పట్టుకాయాంచ దిజ్ఞూర్దీనాం సౌవర్ణేనచరక్త
 బంధనం విధి వత్సృత్యా, తదను పలలరజనీ చూణ్ లాజదధి నక్తుభిః బల్యన్నం
 సంయోర్యతేన, ఆధ్యాశ్చ కర్మజాత్యై వయేభూతా ప్రాగ్నిశిస్థితాః, ప్రసన్నఃపరితుష్టాస్తై
 గృహ్లాంతు బలకాంక్షిణ॥ వక్త్రేషు పర్వతాగ్రేషు యేవిదిక్తుచ సంస్థితాః, భూవ్యోమ్ని
 స్థితాయేచ బలిం గృహ్లాపతేపిచ, వినాయకాత్రైపాలాయేచాన్యై బలికాంక్షిణః॥ పూషాద్వాః
 పావోదాశ్చైవ గృహ్లాంతు బలిమధ్యతే, ఇతి మంత్రైస్సర్వత్రా దిక్తు బలిదానం కృత్యా,
 తదనుప్రబాతే సుముహూరై సర్వాలంకార సంయుతే గురుః మహాకుంభేతుమూర్తి

కుంభాస్పమాదాయ గచ్ఛద్భిర్మాతీ^౯ పైస్సహ స్వయంకరకమాదాయ అగ్రే గళం
 తికాగళద్యారిధారయా పరిషిచ్య ధామ ప్రదక్షిణీ కృత్యః విమానాగ్రిప్రీహ్యదిధాన్యకృత
 స్థండిలె తాన్నిధాయాచార్య ఉదజ్జుఖ స్సన్మహాకుంభస్థ శక్తిం విమానముల మంత్రేణ
 చమూతో కుంభగతాశ్శక్తీశ్చ ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కృత్యాః మూల మంత్రం చవిన్యస్యః విమానం
 సహస్ర శీషం పురుసం ధ్యాత్యా మహాకుంభం సమాదా యదిజ్మాతీ^౯: స్వస్యమంత్రైః
 ప్రోక్ష్యః తద్దైవాన్యావిమాన స్థాదేవాంశ్చ తోవిమానం తదగ్రత దేవతాశ్చ ఆర్ఘ్యాదిభి రభ్యర్చ్యః
 మహాహవిన్^౯వేదయెత్. తదన-యజమానో గురుం ప్రణిపత్యః జీవాజీవాత్మకైర్దోనైర్మూల
 పానన్యాంశ్చయ ధావితాసు సారతస్తోషయెత్. ఇతి శ్రీవరాహ గురు విరచితాయాం క్రియా
 కైరవ చంద్రికాయాం విమాన ప్రతిష్ఠావిధిన్^౯ మ ఏకవింశః పరిచ్ఛేదః॥

మంటప ప్రతిష్ఠా విధి:

అథ మంటప ప్రతిష్ఠా విధిరుచ్యతే. పూర్వవద్వేదికాం నిర్మాయాలయ వివేధనాదిధ్యానాస్తం
 సకలంకర్మజాలం విమాన ప్రతిష్ఠోక్త విధినా కృత్యాః గురుస్వస్యం, ఇతి ధ్యాత్యాః
 విధివస్నాం పురస్తాత్తంత్రై పూర్వకం సంస్కృ్యః తతశ్శాంతి హోమం కృత్యాః సంపాతాజ్యేన
 మంటపస్యతత్ర స్థానేషున్యసెత్. ఓం ప్రకృత్యై స్వాహా ఉపాసె, ఓం వసుధాయై స్వాహా
 జగత్యాం । ఓం క్రియాయై స్వాహా, వప్రె, ఓం మోహిన్యై స్వాహా, కంబెపంశాన్వై స్వాహా
 ఉత్తరీబంరంత్యై స్వాహా, వ్యాజనే, ఓం జ్ఞానాయై స్వాహా, గ్రీదాయాం ఓం వాగీశ్వర్యై
 స్వాహా, ప్రాంతకం పె, ఇష్య శక్త్యై స్వాహా, కుముదెబంక్త మాయైస్వాహా, పట్టకాయాం ఓం
 బ్రాహ్మై స్వాహా, స్తంభ పాదశిలాయాం, వైష్ణవ్యైస్వాహా, స్తంభై, ఓం కమలాయైస్వాహా
 స్తంక పోతే, ఓం శాన్వై స్వాహా, ఉత్తరీ, ఓం పద్మాయై స్వాహా, తులాయాం । ఓం ఐశాన్వై
 స్వాహా, సోపాన పజ్జిమ, చతుర్థ మంటప ద్వారతీరణేషు, అధః ఓం శాన్వై స్వాహా, దక్షిణ
 శాయాం ఓం వాగ్దేవ్యైస్వాహా, ఉపరి ఓం వ్రియైస్వాహా, ఉత్తర శాఖాయాం ఓం రత్వై
 స్వాహా, ఇతిసంపాతేన న్యస్య శాన్తి హోమావసానికం సర్వం కర్మ పూర్వ వన్నిర్వర్త్యః తతః
 ప్రభాతేసుముహూర్తై గురుస్వస్యం మహాకుంభ మాదాయ పూర్వోక్తశిక్త స్వస్య మంత్రేన
^౯ మోనై రాగచ్ఛపద సంయుక్తైః మంటప పూర్వోక్త స్థానేషు న్యస్యవ్యాపక పక రూపేణ
 విచిన్యః తత్ర స్థాని విచిత్రాణి చిత్రాభాసాని వకుంభస్థ వారిణాకూచేన స్వస్య మంత్రేణ
 యథాపూర్వ ప్రోక్తయెత్. తదను యజమానశ్చ పూర్వ వద్గుర వెదక్షిణాం దద్యాత్. అస్థాన
 మంటపాదీనాస్తు మంటప శోధన పర్యగ్ని కరణం పంచగవ్య ప్రోక్షణ వాస్తు హోమ
 పుణ్యాహవాచన బలికుంభ స్థాననాది చైకన్యో కుండె షాహతీశ్చ కృత్యాః ఆచార్యస్సుముహూర్తై
 మహా కుంభ జలెన పూర్వ వత్ప్రోక్తయెత్. సర్వమపి కర్మ సద్యోవాకుర్యాత్. గురవేదక్షిణాచ
 పూర్వవత్. గోపుర త్రిస్థావిమాన ప్రతిష్ఠావత్ కుర్యాత్. ప్రాకార ప్రతిష్ఠాయాస్తు అంకురాప

క్షణాదికం సర్వం కర్మ యథాపూర్వం విధాయ గురువోర్మ మంత్రేణ ప్రాకారం ప్రోక్షయేత్ |
 దక్షిణా పూర్వవత్, ద్వారశాఖా కవాట ప్రతిష్ఠే యావదాదావే వోక్తాః ఆత్రాపితా ధైవ
 కుర్యాత్ | ఇతి శ్రీవరాహ గురువిర చితాయాం క్రియాకైరవ చంద్రికాయాం మంపాది
 ప్రతిష్ఠా విధిన్ మద్వావింశః పరిచ్ఛేధః || శ్రీ శ్రీ శ్రీ

సన్నే పయాగిసము యస్తః వాజాః సంవృష్టిస్యభిమాతిషాహః ఆప్యాయమానో అవయస్యాది
 విశ్రవాగ్స్యత్రమాసిధిష్య ||

శ్రీ పాద్య సంహితా = లఘుసంప్రోక్షణ విధి :

ఓం నమస్తుదన ఇతి సదస్యాన్వణమ్యః సర్వేభ్యశ్రీవైష్ణవేభ్యోనమః అన్యదేవ దేవస్య
 భగవతోనారాయణస్య శ్రీభూనీళాసమేతస్య అనస్త గరుడ విష్వక్సేనాది దివ్యసూరిసవేం
 తస్య శ్రీవరాజ్యాశ పరకాలయతి వరాదిభక్తానురక్తస్య శ్రీస్వామినః స్పృష్టా స్పృష్ట
 దోషశుద్ధ్యర్థం లఘు సంప్రోక్షణం కర్తుం యోగ్యతాసిద్ధిరస్త్యిత్యనుగ్రహణా ఇదం విష్ణురితి
 మన్త్రేణ

ప్రక్షాళ్యః ప్రాణానాయమ్యః సంకల్ప్యః విష్వక్సేనం సంపూజ్యః అన్యదెవేదెవస్య లఘు
 సంప్రోక్షణ కర్మాంగం సర్వోపకరణ శుద్ధ్యర్థం భగవత్పుణ్యాహ వాచనం కరిష్యే తత్పుణ్యాహ
 జలేన ధామాదికంప్రోక్ష్య సప్త దశకలశన్నపనం కృత్యా సంస్నాప్యః ప్రీహ్యోడకపరిమితైః
 తదధో తండులైః తదధోతిలైః సాస్తరాస్తర వస్త్రా చ్ఛాదన కూర్మాశ్యద్ధ పల్లవా పిధాన మహా
 కుంభం తాదృశంకర కంచాష్ట కుంభాన్నిక్షిప్యః పుణ్యాహ వాచనంకృత్యా పుణ్యాహజలేన
 కుంభా ప్రోక్ష్యః ఉపకుంభేమ విష్ణు మధు సూదన త్రివిక్రమ వామనా-విదక్షుశ్రీధర
 హృషీకేశ పద్మనాభ దామోదర్ష మహాకుంభేమూల మూర్తిం నారాయణం కరకే సుదశ
 సుచావాప్యభ్యర్చ్యః కుండెస్థండిలెవా విధివదగ్నిం సంస్కృత్యః వాసుదేవ మావాప్యః
 సమిధాజ్యతిలైః పృథగష్టా తర శతాహతీర్ముత్యా శాన్తి హోమం కృత్యా స్వప్త కృదాహుతీర్ముత్యా
 పంచోపనిషన్మం త్రైః అష్టోత్తర శతం అష్టావింశతి రష్టాప్రాప్రాయశ్చిత్రాహుతీర్ముత్యా
 పూర్ణాహుతిం హుత్యా అగ్ని స్థంభగవస్తం స్వహృద్యుద్ధాస్యః విధి వద్రక్షా బంధనం
 కృత్యా కరక జలెన పరిషిప్యః ఉప కుంభాష్ట క జలెన మూల మన్తేనచ ప్రోక్ష్యః
 మహాన్నమపినివేదయేత్ | ఇతి సంప్రోక్షణ విధిః

శాన్తి హోమం= ప్రాచీన కుండె ఓంభూస్యాహేతి మధునా అష్టోత్తర శతాహుతీర్ముత్యా
 సంపాతెన పాదోస్పృష్ట్యా దక్షిణాగ్నోభువస్యాహేతి పయసాతథాహుత్యా ఓం సువస్వాహితి
 మన్త్రేణ దధృతథా హుత్యా సంపాతెనవక్త్రం స్పృష్ట్యా ఉత్తరాగ్నో భూర్భువస్సువస్వాహేతి
 ఘృతేన చతదాహుత్యా దేవస్య శిరసిస్పృష్ట్యా తత్ర గుడాజ్య దధిపయోభిర్విష్ణు గాయత్ర్యా

ప్రత్యేకతదా హుత్యా; సంపాతనచ దైవస్యసర్వాంగం స్ఫుశేత్ తదనం ఆచార్యోవేదికోపరికోణ
భాగస్థ కుంభజలైః ప్రతిమాసించేయుః; లోహశైలదారుమ ఏషవిధిః-

ధృవాద్యో ధృవా పృథివిధృవా విశ్వమిదంజగత్- ధృవాపర్వతా ఇమెధృవా రాజావిశావయం-
ఇహై వైదిమావ్యధృష్టాం - పర్వత ఇవా విచాచలిః- ఇంద్ర ఇవైహధృ వశిష్టాః- ఇహ రాష్ట్ర
ముదారయా- అభితిష్ఠప్వతస్యతః- అదరేసంఘృత్య శత్రవః - ఇంద్ర ఇవవృత హతిష్టా- ఇతి
మంత్రేణ కుంభజలైస ప్రోక్షయేత్-

ఇతి లఘు సంప్రోక్షణ విధిః :

అధర్షధ ప్రతిష్ఠా విధి :

శ్లో॥ రథ ప్రతిష్ఠాం వక్త్యామి దేవదేవస్య శాజ్ఞాః; తస్మాత్పర్వ ప్రయత్నైనరథం కృత్యా
సులక్షణం॥ రథ స్వస్థాపనం వక్త్యే సమస్త శృణు సువ్రతా రథస్వశిధిలం యద్ధినవీన
స్థాపనం శృణు॥ ఉత్తరాయణ ఆసేతు దక్షిణాయ నమోవచ; ప్రశస్త పక్షైనక్షత్రే సుతిథౌచ
సుభోధయే॥ సప్త పంచదినాత్పూర్వం అంకురార్పణ మాచరేత్, శుభాంకురంతతః
పశ్చాత్ప్రతిష్ఠాకర్మ మాచరేత్॥ పున్యాహం తత్రకుర్వీత మృత్తికాగ్రహణం తథా; ప్రథమంచాఙ్కారం
వావిద్వితీయంజల వాసనం॥ అక్తిమోక్షంత్రతీయస్తు చతుర్థం స్నాపనం తథా; పంచమంచాధి
వాసస్తుషష్ఠ మంస్థాపనం తథా॥ సప్తమం వాస్తుహోమాంచ పూర్ణాహుతి తథాష్టమం
స్థాపనం నవమంప్రోక్షం దశమం న్యాసముచ్యతే॥ దక్షిణాస్తు తతః పశ్చాద్వ్యాధావిత్తాను
సారతః; షోడశ ద్వాదశాష్టాచ పాలికానాం యథా క్రమం॥ యస్యోత్తరేతు పూర్వేవా దక్షిణే
చోత్తరే పివా; కోణేషు వాస్తరాళేషు అన్యదేశేతు వజ్ఞయేత్॥ షోడశ స్తంభ సంయుక్తం
ద్వాదశ స్తంభమేవవా; అష్టస్తంభ మథావాపి చతుస్తారణ భూషితం; దభ్రమా
సమాయుక్తం పుస్పమాల్యైరలంక్య; నానాచిత్ర విచిత్రైశ్చవస్త్రై శ్చ పరిశోభితం; ద్వారేత్రి
శూల సంయుక్తం కదళీస్తంభ సంయుతం॥ క్రముకైర్ములుంగై శ్చనాళికైర ఫలైశ్చభైః;
పుష్పమాలాపరిక్షిప్తం మంటపాంకరయేద్బుధః॥ ధ్యజారోహణసంయుక్తం అష్టమంగళ
సంయుతం; తన్మధ్యే వేదికాం కృత్యా త్పూర్వోక్తాంశుభ లక్షణాం; తస్మాస్తు పరితశ్చాష్టాదిక్కు
కుండానియోజయేత్; అశ్రేతు యదివాకుర్యాత్ప్ర శస్తం కారయేద్బుధః॥ కుండేవాస్థండిలేవా
పిహోమం కుర్యాద్విచక్షణః॥ రథా దీనాంచసర్వైషాం గరుడస్వాధి దేవతం॥ చాయాధివాసనం
కుర్యాత్కుంభస్యాం భసిపూరితే; తత్పాశ్చైద్రపణం స్థాప్య కుంభైష్టోడశభిః క్రమాత్॥
పల్లవో పంచనిక్షిప్య నవరత్నానినిక్షిపేత్; చాయాది కుంభకూర్పాని అష్టావింశతి దభ్రకం॥
చాయాదికం భికలశోవేష్ట యిత్యాదుకైలకైః; ఇంద్రి దికలశాన్వ్యస్య త్రపిమావస్త్ర వేష్టితా
॥ గుంజద్యయంత థామాషం నిమ్మం మాషస్యవింశతిః; నిష్కాష్టప్రతిమాన్వ్యత్యా తదర్థం

కుర్యాత్ గీత నాట్యకన్యత్రంకం॥ అష్టధాన్యాని పరితః పాత్రేపివినివేశయేత్॥ స్పృహసం
 సప్తదశభిః రథం నైస్థాప్య పూజయేత్॥ రథేపి గరుడం ధ్యాత్వా ప్యథివాసన మాచరేత్॥
 రథస్యనేమిమూలేతు త్రయభారేణ శాలినా॥ అష్ట ధాన్యాని పరితః పాత్రేషు వినిశేయేత్॥
 తదధో తండులైర్ముక్తం తదధో తిలసంయుతం॥ పృథగ్గన్త్రైణ సంభాద్య అధివాస
 నమాచరేత్॥ రథస్యరక్తిణే పాశ్యేవాస్తుమపమాచరేత్॥ ష్టావిధేశ్వర్ కుంభో పూర్వపద్మస్య
 సేత్కమాత్॥ గరుడం మూల మన్త్రైణ ఆవాప్య ఘటమధ్యమే॥ హోమకర్మ సమారభ్య
 పూర్వకుండా దిమ క్రమాత్॥ కుండెవాస్థండిలే వాసి ఆగ్నిరాయతనేపివా॥ వైసతే యస్య
 మన్త్రైణ సమిధాజ్యిచరుా హునేత్॥ వృధగష్ట సహస్రం వాపుష్టోత్తర శతం తువా॥
 ఆష్టావింశతీ వాకుర్యాజ్ఞ హుయాత్కాథ కోత్రమః॥ మంటపేస్థండిలంకృత్వా పూర్వోక్త స్య
 విధానతః చతుర్వింశతి కుంభానితన్మధ్యేవిన్యసేత్సుధీః॥ ఏకైక స్యపృథగ్గన్త్రం నవవస్త్ర
 సమన్వితం॥ మృత్తికా పంచ సంయుక్తంపంచత్యత్పంచ పల్లవైః॥ గంధైశ్చాష్టాదిభిః
 పూజ్యామూల మన్త్రైణ మన్త్రవిత్॥ పుణ్యాహం పూర్వపత్మర్యాత్కైతు కంబంధ
 యైత్సుధీః॥ ఏకైక ప్రతిమాంస్యస్యనిష్కమాత్ర ప్రమాణతః॥ తద్వేది మధ్యభాగేతు త్రపిమా
 మధివాస్యచ॥ అపరేద్యుఃప్రాతాయాం శర్వర్యామా ఉపారకే॥ శోధితే రథకారేణ శోభితచ
 యథాతథం॥ తోషితే రథకాశాయనమః ప్రహ్లాదకైధఃనైః॥ ఆచార్యోమూర్తిపైస్సార్థం కృత
 కృత్యో జితేంద్రియః॥ నవాంబర రథాస్సవేధృచ ధృతపంచాజ్ఞ భూషణః॥ గంధమాల్యాధరా
 భద్రాస్యోత్త రీయం పరిచ్ఛదాః॥ ధృతోర్వపుండ్రరచనాస్యోష్ఠిషా మృషమండలాః॥
 అధిష్టాయజమానేన జీవా జీవాత్కైధఃనైః॥ వాస్తు నాధం సమభ్యర్చ్య పూజయేద్గంధ
 పుషకైః॥ వాస్తుహోమం ప్రకుర్వీత కర్మదేవం యథావిధి॥ అనచోవాస్తుదేవేకృతం కర్మాసు
 రంభవేత్॥ యాజ్ఞానంగేమయాలెపం ప్రోక్షణం మంటపం తథా॥ సుధాచూర్ణోరలంకృత్వా
 ద్యాసమంతా పడం తథా॥ సిద్ధార్థా న్యికిరే దిక్షు అస్త్రమన్త్రైణ మన్త్రవిత్॥ ఏతానయెచ్చు
 ఖైర్యప్రైః పతాకాభిశ్చ శోభితః॥ ముక్తదామభి రన్వైశ్చ ఫలైః పుష్పైశ్చ గుంభితైః॥ స్పృశైశ్చ
 మంటపెతస్మి వ్యాసోభిర్వెష్టయెన్నవైః॥ మహామేరు శిరస్సౌమ్యం స్థాపయెద్గర్భమందిరే॥
 తతోబ్రహ్మాది దేవానాం హరిగేహం స్థితం భవతే॥ చతస్రోధెనవోదెయా వస్త్రాలంకార
 భూషితాః॥ దక్షిణాదావయేత్తత్ర దశనిష్కాన్తంతోధికాః॥ భూదానానితతః కుర్యారాచార్యాయ
 స్సృశిక్తితః॥ పూజాక్ తోమయేత్పశ్చార్యస్త్రాలంకార భూషణైః॥ దశదానోని కృత్యాధకుర్యా
 ద్రాహ్మణ బోజనంబుత్పి గ్నో దక్షిణాం దర్యాధ్యధావిత్తాను సారతః॥ గురవేదక్షిణాం
 దర్యాజ్యోవీజ్జవాధికారిణీం॥ ఇతి శ్రీపాఞ్చరాత్రం శాసక సంహితాయా ద్యాదశద్యాయ॥

రథ ప్రతిష్ఠావిధిస్సంపూర్ణ.

శ్రీహనుమత్రప్త్యావిధి:

ఆచార్యః త్రిభిః పంచభిః నవభిః సద్యోవారాత్రౌ అంకురార్పణం కృత్వా,
 వీరమంజలి పంచాస్య మారుతిర్యత్రకుత్రచిత్ - భవతి॥
 తస్మాత్సర్వప్రయత్నైన ప్రతిష్ఠాకారయేద్విజః,
 వీరోవీరవతాంరాజా అంజలింగ్రామవర్ధనం
 పంచవక్త్రమహాకాయోపాపీనాంగ్రహనాశనం॥
 యథాచాభీష్ఠదారాజా తదేవాచరతేద్విజః
 ద్విజానామప్యనుజ్ఞాత్ ఆలయంచ ప్రచేశయేత్,
 నేత్ర ఉన్మీలనం కుర్యాత్ శిల్పినం పూజయెద్గురుః
 ఊర్ధ్వంచాధయథాదృష్టిః తత్ర్యజేత్బుద్ధిమా[ం]సుధీ॥
 సమదృష్టిర్యథాబింబం ప్రతిష్ఠాకారయెద్ధవం,
 వాస్తుహోమంచ శాంతించ కంచవాసో²చరే ద్విజః
 పరేద్యురేవకుర్వీతరాత్రౌధాన్యాధి వాసనం॥
 ప్రీహితం దులతిలాదీనినిక్తిపేదుపరోపరి॥
 కంబళం రత్న కంచైవవ్యాఘ్రచర్మంతతోపరి
 కృష్ణాజినం తథాక్షేమం కార్పాసాన్^౯ వస్త్రకా^౯ శుచీన్
 నానాచిత్ర విచిత్రంచగధాదినిచవాహనాన్
 శయ్యాంచపరితః కుర్యాత్ అధివాస్యహునెద్ద్విజః
 మూర్తిహోమం కళాహోమం శాన్తి హోమంతధైవచ॥
 సంపాదేనచపాదాది సంస్పృశు సుశిరోపరి,
 త్రోదానారాధిత్రోవిద్రూగాయకాన్ బహుభిర్వృతః,
 పంచకాలేషు ఏనైవ నైవేద్యాన్తం ప్రపూజాయేత్॥ ౧౩౬
 సులగ్నై సుముహూర్తేషుప్రతిష్ఠాంక^౯ కయేద్విజః,
 నయనోన్మీలనం కుర్యాత్ పురతోనిక్తిపేపద్భువి
 ధాన్యానిచహి రణ్యాని కన్యాయాంచగవాదికం
 కుంభమన్నంచ చిత్రాన్నం మంగళాయ నవూర్తికాం,
 స్నపనం చతథాకుర్యుః యథావిత్తునుసారతః॥

పుజయిచ్చు అతిదవం నిత్యంనిత్యం సుకోభితం॥

బ్రాహ్మణాన్భజయిత్వాధముత్పిజానాం తదైవచ॥

ఆచార్యశృధనాదీంశ్చ త్పయేద్గురు సత్తమః॥

వస్త్ర భూషణ పుష్పాణి భాజనాదీన్యనేకశః॥

దత్వాప్రదక్షిణంకృత్వాధనధాన్యాది కానిచ॥

ఏవం విధిం ప్రతిష్ఠాప్య రాజాతు విభవాన్ భవేత్॥

శ్రీ అంజనేయ ప్రతిష్ఠావిధిస్సమాప్తః

గరుడ ప్రతిష్ఠా

ఆధవైనతేయ ప్రతిష్ఠా విధిరుచ్యతే

అంకురావాపనాదికర్మయథా విధిపూర్వవత్ కృత్వా

ఆచార్యః పూర్వదినేమ చతుర్ముఖేషు క్రమేణ

సత్యసువర్ణ గరుడతారాక్ష్యన్ ఆవాహ్యతేషు క్రమేణ

బృహత్సామ సువర్ణమను రధస్తర గరుడ గాయత్రీ మన్తైః

ప్రతిద్రవ్యం ప్రత్యేకం అష్టిత్తర శత ఆహుతీనాం హుత్వా

పురస్తాదు పరిష్టాచ్చ శిష్టం కర్మ యదాపూర్వం కుర్యాత్

గురవేదక్షిణాచదేయా=

భక్తప్రతిష్ఠా

భక్తానాం ప్రతికాయం స్వతంత్రంస్వామితంత్రంవా

శిలాదిభిః యథాతథం కృతాంజలి పుటం సౌమ్యం

స్థితం ఆసీనం వాయుధావర్ణ రూపం యథా ఆశ్రమ ధర్మం

యథావయోరూపధరం పద్మపీఠే ప్రతిష్ఠితం కర్మానురూప్యే

ణవా ప్రతిష్ఠితం శిల్పినా కల్పయిత్వా శుభెదినే

గురుః ఆదౌ అంకురాన్ యుగ్మాన్యేవ పాలికాసు అర్చయిత్వా

వేదికా అధివాస కుంభాష్ట కరహితం సర్వం అన్యత్ కర్మజాలం

పూర్వవత్ ద్వారతరణ యజన పూర్వకం ప్రణవేన అన్వైః

మన్తైశ్చయథావిధికృత్వా కుంభప్రోక్షణం తన్మంత్రైన్వ

కుర్యాత్ తేషాంస్వాతన్త్రై సింహ్మాది మూర్తి వర్ణితం మందిరం కుర్యాత్

ఇతి భక్త ప్రతిష్ఠావిధిస్సంపూర్ణా

అగ్ని స్థాపన విధి :

అగ్నికార్య విధిషగభోగేహాత్మ్యచనాలయ ద్వారం గత్యా తద్వారె దక్షిణే బహిశ్చండ ప్రచండ కైత్రపాల భగేశ్వరో తద్వామెగణనాయ కజ్జంబల మాణిభద్ర శిబికుండలో ప్రణవాది నమోనై స్రుతన్నామ మంత్రై: గృహాణ స్యాహెత్యం తైగ్ంధపుషు ధూపదీపైరభ్యర్చ్య, ఇదంచ ద్వారదెవతా పూజనం నిత్య హోమ విషయం, అంత: ప్రవిశ్యకుండం స్థండిలం వాగేమయెనోపలిప్య, అక్షతైరభ్యర్చ్య, ఆసనే పూర్వాభిముఖం బాధకే సత్కుఉత్తరాభిముఖం వోపవిశ్యసంకల్ప్య, హోతు: ప్రాజ్ఞుఖ త్యెప్రాగగ్రేషు కుశేషుహో తురుదజ్ఞుఖత్యె ఉదగగ్రేషు కుశేషు స్యదక్షిణేకించి ద్దురత: పుషుభాజనం స్యవామో ఆజ్యపాత్ర చరుస్థాలీ ప్రాక్షణి సమిత్కుశ ప్రణితాతండులోదక పాత్ర పరిధి సృక్కువదర్చ్యగ్ని విహరణ వ్యజనమెక్షణ యాజ్ఞియ్య శుష్కుకాష్టస్సందిలాజ ధూపదీప పాత్రాణి హోతాపూర్య ముఖశ్చైత్పిమాంది పూర్వాన్త ముదజ్ఞుఖ శెద్దుద్దక్షిణాద్యుత్త రాన్తం దక్షిణోత్తర భాగస్థతయా ప్రాక్కుశ్చిమ భాగస్థతయావద్వంద్య కాన్యంతరాణాని విన్యసెత్, తెప్యధోముఖ యోగ్యానతులదోముఖాని విన్యసెత్, దభోకాండద్యయెన మూల మంత్రణ త్రిధావి భక్తఖాతా భూమి మధ్యభాగ్యి దక్షిణాద్యుత్తరాంతం ప్రాగాయతాన్తి ప్రోరెఖా: పశ్చిమాది పూర్వాన్త ముదగాయతాన్తి ప్రారఖా శ్చసమాన్తరాణా: కృత్యా కాండ ద్యయం పరిహృత్య హస్తా ప్రక్షాళ్య కుండం దభోద్యయెనాద్భి: ప్రాక్ష్య, దక్షిణ హస్తెన హస్తాభ్యాం వాఆరణ్యం మణిజందా పోణం లోకికం వాగ్నితామ్రాది పాత్రాదాసిచ్యయత్ర స్థిత్యా హోమం కరోతి తద్దిశాకుండ మధ్యే ప్రక్షిప్య విహరణ పాత్రణ ప్రసార్యాద్భిరాద్రోపాణజతలెన అధోముఖెన దక్షిణ మస్తెన ప్రాగాద్యుత్తరాన్తం తిర్యక్పరిసమూహ్య, త్రితయాదిభి: పంచవింశత్యంత్యైరద్యంద్యై గ్రంధీ కృతాగ్రై: ప్రాగగ్రైరుదగగ్రైశ్చ ప్రాగాద్యుత్తరాన్తం పరిస్తీర్య తత్ర దక్షిణ పరిస్తరణం ప్రాక్కుశ్చిమ పరిస్తర ణోపరిమూలోపరినిక్షిప్య ఉత్తర పరిస్తరణో పరిప్రాక్కుశ్చిమ పరిస్తరణాగ్రై నిక్షిప్యోధోముఖ పాత్రాణ్యార్థ్య ముఖానికృత్యా, తత్ర ప్రణీతామద్భిస్సం పూర్య అక్షతైరభ్యర్చ్య, ఆసాదిత పాత్రాగోష్ఠిర్మధ్యే నిక్షిప్యదభో ద్యయెన రూచో కృత్యా పవిత్రణచ్చిత్వా, త్రిదభో పవిత్రం పరిహృత్యద్విదభోకూచోన సహప్రణీతాజలే యోసారం గుప్తానామికాభ్యాం ప్రాజ్ఞుఖశ్చెదు దగగ్రం కూచో మూలాగ్రైగృహీత్యా, ఉతజ్ఞుఖశ్చైత్పాగ్రం హిత్యా, కూచోనజలంత్రిరుత్పూయ తజ్జలంకూచోనాదాయ ప్రాక్షణీం సర్వహోమద్రవ్యాణిచ సంప్రోక్ష్యతానిహోమద్రవ్యాణి తత్తన్నామ్నా సంగృహ్య స్పృశ్య,

అవశిష్టప్రోక్షణీజలెన సర్వహోమద్రవ్యాణి పరిషిచ్యః ప్రణీతామునద్ధిరా పూర్య తత్ర ప్రోక్షణీ
 స్థకూచోంచనిధాయః తజ్జలెనపీరం వాసుదేవం చతుభుజమిత్యాదినాధ్యాత్యావాసుదేవ
 మంత్రేణ గంధ పుష్పధూపదీపైరభ్యర్చ్య స్యప్రాచ్యాగ్ని దక్షిణభాగేదాభోసనస్థపంచ వింశతిదభై
 ః కృతకూచే పీఠంధ్యాత్యాతత్ర ఆగచ్ఛపదశిరస్సు బ్రహ్మ మంత్రేణబ్రహ్మేణ మావాహ్య
 జటామకుటం ముఖ్య హస్తాభ్యాం యోగముద్రామ పరాభ్యా మక్రమాలాఇంకుండికెచ బిభ్రాణం
 కుండలాద్యాభరణీపీఠ మ్పరస్రక్పందనాలంకృతం పంచస్వస్తికంధ్యాత్యా గంధాదిభిరభ్యర్చ్య
 విష్ణుగాయత్రాచరుస్థాలీం ప్రక్షాళ్యఆడక తండులంత త్రనిక్షిప్య కృద్ధోల్కాది షడంగ మంత్రైః
 తండులం ప్రక్షాళ్య కుండస్థ త్రిపాద్యాంకుండా దగ్నిసహితమల్యాం వాచరుస్థాలీమారోప్య
 చరుపాక విధుక్తరీత్యాశ్రమయ్యత్రావిత గాళిత ఘోఘృత మాజ్య స్థాల్యాం నిరూప్య
 తత్రమూల మంత్రేణ దభోగ్రద్యయం విన్యస్య కుండా దంగారా నుద్ధృత్య ఆసాదితపోత్రోత్తర
 భాగే పశ్చిమ భాగేవానిధాయ తత్రాస్యస్థాలీం నిధాయ దాభోజ్యాలయా పర్యగ్ని కృత్య తద్ధభా
 షోన్పరిపూత్య ఆజ్యస్తాలీం స్యపురతేవిన్యస్య తదంగారాకుండే ప్రక్షిప్య ప్రణీతాస్థ కూచో
 నాజ్యంతిరుత్పాయః ఆపః స్పృష్ట్యా విస్పృష్టగ్రంధిం కూచోం కుండే ప్రక్షిప్య ఆజ్యం
 సురభిమనైణ సురభిముద్రయా అమృత కృత్యదభోరాచ్చాద్య కుండభితు్య పరిప్రాగాద్యష్టదిక్షు
 క్రమేణ శ్యామం కిరీటీది సర్వభూషణం సవజ్ర దక్షిణం సంబద్ధ వామ మింద్రం జ్యామండల
 మధ్య స్థంవతరద దక్షిణం సశక్తవామం మకుటాది సర్వభేషణ మగ్నిం మెచకచ్చవిం
 యమంభోమదశోనం దంష్ట్రాకారావ దనం భృకుటికుటి లెక్షణ మభయ దక్షిణం సఖిగ్ధవామకరం
 మకుటాది సర్వభూషణం నిఋతిం శ్యామళం సపాశ దక్షిణ భయాద వామకరం డమకుటాది
 సర్వభూషణం వరుణం ధూమ్రం సాంకుశ దక్షిణం కటిసంబద్ధ వామంకరండ మహదాది
 సర్వభూషణం వాయుం రక్తం రక్తాంబర శిరశ్చ క్రస్తానె చిలబండలం కరాభ్యాం ధృత
 కుముదం కిరీటాది సర్వభూషణం శ్యమంతగోరస్కంసోమంత్రినైత మరుణం జటామకుటాది
 సర్వభూషణం నీలకంఠ మిందుశిఖరం వ్యాఘ్రంవ సనం పరాభయదముఖ్య హస్తద్యయం
 పరశుమృగంధరోద్ధోహస్తం ద్యయమీశానం చధ్యాత్యా ప్రణవాది నమోస్తతత్తన్నా మమంత్రై
 గౌహాణస్యాహేత్యంతైస్తత్తద్ధ్యా నాస్తతరంగంధ పుష్పధూప దీపైరభ్యర్చ్యః ఉష్ణలెన స్సుక్కువౌ
 ప్రక్షాళ్య స్రుక్రువమూల మధ్యాగ్రాణి పంచదభో కూచో మూలమధ్యాగ్రైః క్రమేణ సకంమ్మజ్యాగ్ని
 ప్రతితవ్యపూర్వవన్నిక్షిప్య విస్పృష్టగ్రంధింకూచో మగ్నోప్రతితవ్యః సువేణాజ్యేనా సాదితద్రవ్యాణి
 చరుంచ సంసిచ్చ త్రిపాద్యాదౌ విద్యమాన చరుస్థాముదగా మోప్యస్యప్రాచ్యకుండ

పశ్చిమభాగేపాలాశాదియాజ్ఞయామ్యాన్యన్య తమసమిధంకుండాది సమదీఘంస్థాలం
 పరిధిముదగ గ్రం విన్యన్యః ఉత్తరేకుండాద్య పెక్షయాకించిద్ధస్యంకృశంపరిధిం విన్యన్య
 స్యప్రాచ్యాకుండా గ్నమ నౌద్రమోణ యోరంతః ఊర్ధ్వముఖ సమిధౌ నిక్షిప్య లక్షిపతిం
 మనసాధ్యాయన్నకత్గ్రాః ఘృతాక్రాః పంచదశ సమిధాముష్టిముద్రయా హుత్యా స్యప్రాజ్ఞైర్పృతా
 దైశానావృం ఓం ప్రజాపతయే స్వాహేతి వాయవ్యాదాగ్నియాన్తంః ఓం ఇంద్రాయస్వాహేతిచా
 జ్యేనహుత్యా స్యప్రాచ్యా కుండ దక్షిణ భాయ్యేమగ్నయే స్వాహేతిఉత్తర భాగేచం సోమాయ
 స్వాహేతి దక్షిణాభాగాజ్యేన హుత్యా మధ్యేభూరాదివ్యాహృతిభిరాజ్యేన ఆహుతి చతుష్టయం
 కృత్యా దక్షిణాదిమారభ్య క్రమేణ ధూమ్రాలోహినీకాళీ స్ఫులింగినీ సంజ్ఞక కృష్ణలోహిత
 కృష్ణశ్యామకరణోజ్వచతుష్టయ యుక్తా దక్షిణ వక్రంవామాది మారభ్య విశ్వరూపా కరాళికామ
 కూజవాసంజ్ఞక స్ఫులింగ స్ఫటిక తపనీయనిభజివ్యాత్రి తయయుక్తం వామవక్రం దక్షిణే
 అధోభాగ మారభ్య వరశక్తి స్పక్కువ ధరపాణి చతుష్టయంవామే అధోభాగమారభ్య అభీతిచమా
 డ్యధర పాణిత్రితయం త్రిపాదమగ్నింధ్యాత్రి తమగ్ని పురుషం కుండాది మధ్య భద్రాన
 నంధ్యాత్యా తత్రసర్వా భరణ భూషితాం సర్వావయవసంపూర్ణాముతుస్నాతాం లక్షీం ధ్యాత్యా
 సరద్యలక్షణ లక్షితం చతుర్భా హుంవిశాలాక్షం కూమలం పీతవాసనం శంఖ చక్ర గదా
 పద్మేశుతూర్పిః కృతలక్షణం కంజపాణితథాపాదం శ్రీవత్సాంకితవక్షసంకాలమెఘనిభంశాన్తం
 చంద్రబినిభాననం హరకెయ రారకటకకీరీలైరుప శోభితం దెవం నారాయణం చధ్యాత్యాతే
 తత్తన్యం త్రిణ గంధపుష్ప ధూపదీ పైరభ్యర్చ్యః తత్ర దివ్యాంశ య్యాంధ్యాత్యా తస్యాంతయాశ్శయ
 నంతతస్యంగమం యభా ధానంత తోలోకరీత్యా అగ్నిబీజముచ్చార్యనిగ్ంధ్యాత్యా
 తతోగ్నిపురుషస్యజనన దూషశాన్త్య ర్థం హోమంకరిష్య ఇతినంకల్ప్యః అజ్యస్తికతిలైరష్టోత్తర
 శత సంఖ్యయాద్యా దశాక్షరణ కుండాది మధ్యే హుత్యా మంత్రలెపాది దూషశాన్త్యర్థం హోవంకరిష్య
 ఇతినంకల్ప్యః కుక్కుటాండ ప్రమాణం ఘృతాఘ్నాతంచరుపిండంస్రుచో గర్తే నిక్షిప్య
 స్రువేణోభిఘార్య సమిద్ధర్చకుసుమానిచ నిక్షిప్యమూల మంత్రేణ హుత్యా పంచోపనిషన్మీంత్రి
 రాజ్యేనాహుతి పంచకం చప్రాయశ్చత్తరూపం కృత్యా కుడుపమానెన పాత్రాన్తరే అజ్యం
 గ్రహీత్యాస్పచాగత్ సంపూర్ణదభో సమిధౌచ నిక్షిప్య నాసికాగ్రాన్తముద్భృత్య స్ఫువేణ
 పిధాయ మూలమంత్రేణ పూర్ణాహుతిం కుర్యాత్ ఆహుతి సయే అవశిష్టాభ్యంచ స్పచ్ఛోగత్
 నిక్షిపేత్ ఏవమగ్నిం ప్రతిష్ఠాంప్యతత్తత్త్రి యాక్రాహుతయః కతవ్యాః ఏవంప్రతిష్ఠాన్తరం
 నిత్యహోమార్థం పూర్వవ దగ్నింధ్యాత్యా ఓం రం అగ్నయేనమః ఇతి గంధాదిభిరభ్యర్చ్యః

స్వాత్మానంలాజాకతైస్సం పూజ్యప్రణీతా జలెనస్రుచం సంపూర్యతేన మంచం
 మ్యుల్కాయస్యాహేతి పరిషిచ్య అగ్నిమధ్యే అలంకారాసనం ధ్యాత్యా తదధోభాగ మూచయ్య
 పద్మాంత మాధారశక్తీ ధ్యాత్యా వాధ్యేనక్రమేణ తత్రన్మంత్రైప్యాహనైస్స కృత కృత్త్వ
 త్వాస్యహృదజ్జైపదం జాతిశ్చైతన్య ఘనమక్షరం సర్వశం పరమాత్మానంధ్యాత్యా - తతః
 క్రవ్యక్త వయవ విగ్రహ విశిష్టం - తతః వ్యక్తవయవ విగ్రహ విశిష్టం - తతూ మూలబీంబ
 పద్మాతం పరమాత్మానం సుహృమ్మయాబ్రహ్మ రంధ్రాత్ బహిర్నగమయ్యా చతురుచ్చారితా
 గచ్ఛపశయంక్రాష్టాంక్షరేణ తత్ప్రేరి ఆవాప్య ప్రత్యుద్ధానాదిసార్ధానాంతం కృత్యా -మౌతిబింబయేను
 పూజాకృతాతేన ఆఘ్నా దినివేదనాంతంత్రయోదశుపచారార్థంత్రయోదశాజ్యా హుతీతాజ్యేన
 కృత్యా అష్టాక్షరాదిజవార్థంతత్రన్మంత్రేణ సకృత్స కృద్ధత్యాశ్రీమత్సాది సేనాధిపాస్త పరివారత్తత్సా
 నైమధ్యాత్యా తత్రన్మంత్రేణ్జ్యేన సకృత్స కృజ్ఞహయాత్ ఆధారశక్త్యాది సునాధిపాంతాహుతీ
 స్సమిద్ధళ పుష్పబీజ ఫలాన్యతమేనవా కుర్యాత్ అగ్నిస్త పరమపురుషం ధ్యాయంఫతచధో
 పాదాష్టచతుష్టయాన్య తమ సంఖ్యయా మూలమనైణ ఘృతాస్తాస్మిధం నృసూక్తేనముక్తృంభ్య
 వయయాజ్యావనీక్త చరుంపూర్వాక్త శతాద్యన్య తమ సంఖ్య మాజ్యంచ హుత్యా
 పూర్యవత్ప్రాయశ్చిత్తాహుతిం పూర్ణాహుతించ కృత్యా స్మృచంప్రణీతాజలెనాపూర్యతేన కుండాద్వ
 హిః పరిషిచ్య ప్రణీతాస్థవారిశేషేణ స్వశిరస్సంప్రోక్త్య కుండభస్మాలాలాబేతిలకం కృత్యా
 ఆత్మనూగ్రెస్సుచోతన్య చామ్యే ఆజ్యస్థాతీం స్సుగోత్రరెస్సవంచ నిధామాత్రోపయుక్తకు శాన్సర్వా
 హస్తాభ్యాంహౌతుః ప్రాజ్ఞుఖత్వే ఉదగగ్రం ఉదజ్ఞుఖత్వేప్రాగగ్రంగృహీత్యా ఆజ్యపాత్రేమూలం
 స్సుచోమధ్యేమధ్యం స్సవగతే ఆగ్రం చక్రమేణ స్పశ్ మిత్యాతదైనదభా నగ్నై నిర్లిప్య
 పరిధూర్ష్య సమిధో క్రమేణహుత్యా నిత్యహౌమార్థం నిత్యంధార్యమాణ్గ్నై ఆవాహితస్య
 భగవతః ఉద్యాసనంనకత్యోః ఉత్పవాది క్రియాసుచతత్త్రియాం చతురుచ్చారిత
 ఆయచ్ఛపదశిరస్సు అష్టాక్షరేణావాహనవ్యుత్క్రమేణాద్వాసనంనకత్యోః అగ్నిప్రతిష్ఠాదిర
 ప్రతిష్ఠయా సహనుష్ఠియ్య మాన క్రిచాంతెగచ్ఛపదశిరస్సుబ్రహ్మమంత్రేణబ్రహ్మణ ముద్వాస్య
 భగవన్మందిరంగత్యా మూలబింబస్యాప్య్యోం సమపయిత్యా భక్త్యాయదగ్నావిహితం
 యథాశక్తియథావిధి ఆరాధనంతదైవేతి గృహణపరమేవ్యరం ఇతివిజ్ఞాపనంకత
 ప్యంఇదంవిజ్ఞాపన మఘ్నోవాసం చయద్భింబై అనుష్ఠియ్య మానక్రియాంగ తయాహౌమః
 క్రియతే తదంతే కర్తవ్యం అగ్నై భయవద్ధ్యానం చతద్భింబవత్కర్తవ్యం తదారభ్య
 నిత్యంధార్యమాణాగ్నై క్రియమాణనిత్యహౌమప్రకారోలిఖ్యతే అగ్న్యగారద్యార పూజామారభ్య

పాత్రాసాదనోన్తం కృత్యా, నిత్యకమోణి పరిధి నికైప్రోవైకల్పికః అగ్నిధ్యానాది విజ్ఞాపనాన్త
 క్రతయాంభగవదాభి ముఖ్యకరణాత్మకాదా హనా సహితం కుర్యాత్, చవోపేనభిన్నార్థ
 పురాతనక్రతసశాఖ స్థూల ప్రాస్వదీఘో సజంతు సమిధః పరిత్యజ్య, తాలా ష్టాంగుల
 చతురంగులన్యతమమానతీఘో కనిష్ఠానహనపాలాశాది యాజ్ఞయ్య సమిధాం ఘృతాక్తానాం
 హోమో సైనకావ్యః, యన్మో హోమే అన్నవిశేష విధానం తత్రతదన్నేనయత్రాన్న సామాన్యవిధానం
 తత్రపాయసాద్యష్ట విధాన్నైమ భగవదారాధనాహో ము అభిమతాన్నైన వజోత్కరలవణ
 తింత్రిణీరసంగ్రా సమాకెనఘృతావసితైనగ్రా సముద్రయా పత్రణమెకణనవా హోమః కర్తవ్యః॥
 గవ్యఘృతక్షీర మధ్యాదిదధివ్య తిరిక్తద్రవ్యహోమః॥ చతు రంగుల ధారామాకెనస్రువెణ కర్తవ్యః,
 దధిహోమః శుక్తిమానెనస్రువెణర్తవ్యః । గ్రాసార్థమానెనభక్తైః ఫలపుష్ప పత్రైరఖండితైః
 నిష్పావ బీజమానెన ధూపద్రవ్యైః ముష్ట్యర్థార్థమానున తిలవ్రీహ్యది బీజైలా జైశ్చషడ
 గంగులదీఘో భిరఖండితాగ్రాభిర్హో ర్యాభిః ఖ జుో రబీజమానెనగోమయై మృద్భిశ్చహస్తైన
 కుర్యాత్, కుక్కుటాండ ప్రమానాన్నప్రాయశ్చిత్త హుతి పరిషేచనపూర్ణాహుతీః సృచాం
 కుర్యాత్॥ అభిఘరణంచ స్రువెణ కుర్యాత్, నిత్యాగ్నౌ పూర్ణాహుత్యనన్తరం శాన్త్యాది
 కిమనియదిస్యాత్ తదాయాజ్ఞయ్య సమిధాదిభిః నిత్యహోమై సమిదుక్తశతాద్యన్య తమ
 సంఖ్యయామూల మవ్రైణ జుహుయాత్సర్వేపి హోమః కుందాది మధ్యేకత్ వ్యాః, అగ్నిద
 క్షేణ వక్త్రాది మజిహ్వమారభ్యవామవక్త్రాంతి మజహ్వన్తస్థానైమ మారణ్డీఫలైమ యత్ప
 లంకర్తురభిలషితతత్ఫలసాధనీ భూతజిహ్వస్థానేనిత్య హోమైక్రియమాణ సమిధా ద్యాహు
 తయః కత్వ్యాః, పూర్ణాహుర్యత్ర విధీయతే తత్ర సర్వత్రాపి కుక్కుటాండ ప్రమాణ చర్యా
 హుతిం పంచోప నిషన్యంత్రైః రాజ్యాహుతీంచ ప్రాయశ్చిత్త రూపంకృత్యైవ పూర్ణా హుతించ
 కుర్యాత్, హవన విషయై ప్రాయశ్చిత్త ప్రరాలిఖ్యతే ॥ ఏకస్మిన్వినైకప్త సంఖ్య పూజాసు ఏకకాల
 హవన లోపెద్విస్తీయకాలె ఆక్యెన పంచోపనిషమ్మంత్రైః ప్రత్యేకం శత సంఖ్య యాప్రాయశ్చిత్త
 హుతింకృత్యా, శతాది సంఖ్యాసుయాం సంఖ్యామాశ్రిత్య నిత్యహోమః క్రియతేతద్వియుణీన్స
 మిధాజ్యాహుతయః కత్వ్యాః, కాలద్వయహవనలోపెపితృతీయకాత్ర త్రిగుణాః కత్వ్యాః,
 ఏవమెకాదశకాలోన్తంహవనలోపి పిద్వాదశకాలపూజాయాంప్రాయశ్చిత్తహుతిపురస్సరం
 లుప్తహోమ సంఖ్యాపూరణీయా, ఏకదినహవనలోపే సప్తదశ కలశన్నపనం, సం చ దివసపర్వన్తం
 హవనలోపే పంచవింశతి కలశన్నపనం, దివసదశకాదు పరిమాసాన్తం హవనలోపే, ఏకాశీ
 తికల శన్నపనం, ప్రాయశ్చిత్తరూపం కృత్యా, నిత్యహోమః కర్తవ్యః, మాసాదుపరి

సంవత్సరాంతంపావనలనోప్ర అష్టోత్తరశతకతశస్సపనం, తిలాజ్యచరుభిః ప్రత్యేకమష్టోత్తరసహస్ర సంఖ్యయాద్యాదశకై రణహోమం పంచోపనిషన్మంత్రైః ప్రత్యేకం శత సంఖ్య యాశాన్వి హోమంచ ప్రాయశ్చిత్తం కుర్యాత్, వత్సరాదు పరిష్కాద్ధవన లోపెమధ్యమోత్త మన్నవనం, తిలప్రీహియ వలాజకాల పుష్ప సమిచ్చరుఘ్నైః ప్రత్యేక మష్టోత్తర సహస్ర సంఖ్యయా హోమంపూర్వ వచ్చాంతిహోమం విప్రాణాం యథా శక్తిదాన భోజనెచ ప్రాయశ్చిత్తం కుర్యాత్, రక్షితగ్నైహవనలోపె ఏతానిప్రాయ శ్చిత్తానికత్ వ్యాని, వానైగ్నై మధనాదినాగ్నిం సంపాద్య ప్రతిష్ఠాప్య వ్యక్త సమస్తవ్యాహృతిభిః పంచోపనిషన్మంత్రైః ప్రణవెనచ్చప్రత్యేకను ష్టోత్తరశత సంఖ్యయాజ్యేనాశీఠ్యుత్తర సహస్రహుతీ రష్టోత్తరశత సంఖ్యయా మూల మంత్ర జపంచ ప్రాయశ్చిత్తం కృత్యా, నిత్యహోమాదికం కురూత్, హోమోక్తమంత్రద్ర వ్యాదీనాం ఉక్తక్రమ లోపెపి ఏవమెవ ప్రాయశ్చిత్తం కర్త వ్యం, హోమెమ విహితసమిధామభావె ఆజ్యేర్యా చరుభిర్యా హోమం కుర్యాత్ ప్రర్యాజ్యయోరభావెపి బీజైర్యా సమిద్భిర్యా హోమం కుర్యాత్, ప్రతిష్ఠితైగ్నై కేశాన్ధిలోష్ఠాద్యశు చిద్రవ్య రూపితెసతి శూద్రాద్యస్సు ప్తైవివ్యస్త సయస్తవ్యాహృతిభిః ప్రత్యేక మష్టోత్తరశత సంఖ్యయా ఆజ్యేన హోమం ప్రాయశ్చిత్తం కుర్యాత్, అగ్నై పుష్ప వత్సాస్సుపై కుండాదిస్థమగ్నిం పరిహృత్యమధనాది అగ్నిం సంపాద్య ప్రతిష్ఠాప్య మూల మనైణాజ్యే నాయుతా హుతీః కుర్యాత్, ఆగ్నికార్య ప్రయోగస్సంపూణేః.

బలహరణాని

నృసింహార్య యురూన్నత్యా విష్ణ్వ తాన్విద్యతంత్రతః, శ్రీరంగరాజః కురుతెనియతోత్సవ పద్ధతిం॥ ప్రతిదినంప్రాతద్యుద్యం దినెరాత్రోచ బలిస్నానతీర్థయానూత్సవాన్యతమ బింబేన, అధవా, ప్రాతః రాత్రోచ బింబెన, మధ్యాహ్నాఅన్నెన, అధవాత్రికాల మన్నెన, అధవా ప్రాతశ్చుద్ధ తండులెన, మధ్యాహ్నా అన్నెన, రాత్రోకుసుమ సంఘెన, నిత్యోత్సవం కుర్యాత్, నిత్యోత్సవార్థం ఉక్తబల్యుద్యన్య తమబింబె, భగవన్సం మూల బింబాదావాహ్య, గంధపుష్ప ధూప దీపైరభ్యర్చ్య, పాత్రస్థ శుద్ధశాల్యస్సం పాత్రస్థ పుష్పాణి కరక స్తోదకంఘంటం ధూపదీప పాత్రై, తద్ద్రవ్యాణిచ ఆఘ్నోపాత్రాత్కిం బిజ్జలం పాత్రైగృహీత్యా, తత్వాత్రం వామహస్తై సంస్థాప్య, మూలెన సప్తవారమశిమన్త్య, తజ్జలెనచ వీర్యయాస్రాయ ఫదితికూచోన ప్రోక్త్య, ఏవం సంస్కృతద్రవ్యై శండాదీనాం బలిదానం కుర్యాత్, గభో గృహద్యారదక్షిణ భాగే, ఓం చండాయనమః, ఇదం పుష్పం గృహణ స్వాహా, ఇదంధూపం గృహస్వాహా, ఇదందీపం గృహణస్వాహా, ఇదమహ్ణం

గృహణ స్వాహ ఓం చండాయనమః ఇదం బతిం గృహణ స్వాహా ఇతిహస్తాయామవిస్తారేణ
 గూమయాలేపి తెమండలె బల్యన్నం ప్రక్షిప్యః ఓం చండాయనమః ఇదముదకం గృహణ
 స్వాహేతి ఘంటానాదెన తీపైశ్చ సహచండస్య పుష్పాదికముదకాంతంచ బలిందత్వా
 ప్రచండానామ పె్యవంకుర్యాత్. తద్వామెప్రచండాయనమః అథో మంటపద్వార దక్షిణ భాగే,
 ఓం శంఖుత్త మాంగినె నమః; ఓం తదాకవమెచ క్రూత్త మాంగినె నమః; ప్రథమాం కణె; అలం
 కృతం శిబికాద్యన్య తమం వాహనమానియ్య; తత్ర భగవన్తమారూప్య; ఆధవా; శుక్లాం
 బరధరం సౌమ్యం శుక్ల యజ్ఞో పవీతినం; సోత్తరీయంచ సోష్ఠిషం స్వనలిప్తమలంకృతం;
 అన్యమారాధక మాహూయతంగరుడం భావయిత్వా తచ్చిరసి భగవన్తమారోప్య వితాన
 ధవళచ్చత్ర చామరవ్య జనాదిభిః; పుష్ప ప్రభయా నానావిధ వాద్య నృత్రగానైః ఋగాదివెద
 ఘోషైశ్చ సహ; వాహనెనవా సర్య పూక్తస్యస్త్వయన మంగళ పారకెన ఆరాధకెన వానీయమానస్య
 భగవతస్సమీపె ఏకావరణ విమానస్య బలిదాన క్రమముచ్యతె; నృత్తార్థ మంటప్రాచ్యా
 ప్రాగ్గార్ధి ఇం ఇంద్రాయనమః; ప్రాకారె అంతఃదెవప్రాచ్యా గోపుర వామభాగే ఓం రవయెనమః;
 తద్దక్షిణె ఓం చంద్రమసైనమః; ఆగ్నేయ కూణెభంఆగ్నేయెనమః; తత్రాకారె ఆగ్నేయకోణాపి
 ఓం కామాయ నమః; యామ్యాం కణె సప్తమాత్యభ్యో నమః; బమగ్నేయె నమః; తత్రాకామోపరి
 ఓంబ్రహ్మణె నమః; నైరుఋలాంకణె; ఓం శ్రీయైనమః; ఓం నిరుతయెనమః; తత్రాకారునరి
 గయజాన నాయనమః; వారుణాంకణె ఓం వరుణాయ నమః; తత్రాకామో పరిచంపణ్ణుఖాయ
 నమః; వాయుకె ఆణాంకణె ఓం వాయునెనమః; తత్రాకామో పరాబందుగాో యనమః;
 ఉత్తరాంకణె ఓం సోమాయనమః; తత్రాకామోపరాధనాధిపాయనమః; తదంకణెసోమె
 శయోరంతరాళే ఓం విష్ణ్వేనాయనమః; ఈశానాంకణెభఈశానాయనమః; తత్రాకా మో
 పరిభం శంకరాయ నమః; భంకైత్ర సాలాయ నమః; గోపురస్యాన్తర్బో హిర్యాకత్పిత్ర మహాపీఠె
 దిక్షుసర్వాసు పీఠస్యవాతిత్రఘోషితెభ్యశం బల్యన్నప్రకైప సహితం ఓం విష్ణు పావో దేభ్యో
 నమః; ఇతి మహా పీఠాపరి మందిరాభిముఖంస్థిత్వా; పుష్పదానాద్యుదకదానాంతోపచార్తైః
 పూర్వవత్క్రూత్వా నిరవశేషెణ బల్యన్నం మహాపీఠార్ధ్వే నిక్షిపెత్; గోపురస్సు బహిర్యది బలిపీఠం
 తత్పూర్వ భాగస్థ గోపుర ద్వారనిగన్ మనంరెవస్యకెవల శంఖధ్వజేనైవ పీఠం ప్రదక్షిణీ కృత్య;
 దెవమంతః ముఖ మంటపం ప్రవేశయిత్వా; సాదుకె సమవో యిత్వా యానాద్దెవము వరోప్య
 సిహ్మాననే ప్రాజ్ఞాఖం స్థాపయిత్వా; ఆఘ్యో గంధ మాల్యధూప దీప తాంబూల నివేదనాస్తూ
 పచార్తెస్సం పూజ్య; తత్రత్థాలోచితోపహారో నమన్యిత్వా; బల్యర్థ బింబం యథా స్థానం

ప్రవేశయిత్యా బహిరంకణభూమిమ వాద్యగేయన్యత్రైమి న్యూనీభావం సమాధాతుం శుద్ధతాం
 దవం కారయేత్, బల్యర్థబింబన్యమూలెనార్థ్యం సమర్పయిత్యా, తద్గతం భగవంతం యూలెన
 మూలబింబె ఉద్యాసయేత్, ఇత్యేకావరణర్యుయిక్తస్య బలిదానక్రమ ముక్త్యా ఏకాదిపంచమాలతా
 వరణయు క్తస్య బలి ధానక్రమముచ్యతే॥ ఓం॥ గభో గృహధో మంటపద్వారదేవతాః॥ గరుడ
 విష్వక్సేన సప్తమాతరశ్చ పూర్వవత్పూజ్యాః॥ శుద్ధప్రాచ్యా ప్రథమాంకణ్ణాపాగ్నాగే, ఓం చక్రీణె
 నమః, అతర్మండల నాయక ప్రథమ ప్రాకారదేన ప్రాచ్యా, ప్రాగ్నాగస్త గోపుర వామభాగే ఓం
 పురుషాయ నమః, తద్దక్షిణే ఓం అచ్యుతాయనమః, ఆగ్నియాం కణ ఓం ముసలిసేనమః॥
 తత్రా కామోపరిభం హయగ్రీవాయనమః, యామ్యాంకణే భంశంః నేనమః, తత్రా కామో
 పరాచంసంకషోణాయనమః, నైరు ఋతాంకణే భంఖద్ధినేనమః, తత్రా కామోపరాచం
 వరామయ నమః, వారణాంకణే ఓం గదాధరాయనమః, తత్రాకారోపరి ప్రద్యుమ్నాయ నమః॥
 వాయవ్యాంకణే చంశాజీణేనమః, తత్రాకారోపరిచం అనంతాయనమః, ఉత్తరాంకణే ఓం
 పద్మినేనమః, తత్రాకామోపరిఅనిరుద్ధాయ నమః, ఐశానికణే ఓం వజ్రీణేనమః, తత్రాకామోపరి
 ఓం నృకసరిణే నమః, బహిః ప్రథమప్రాకారే, ప్రాగ్నాగ దక్షిణభాగే ఓం జయాయ నమః॥
 తద్వాయేచం విజయాయనమః, శుద్ధప్రాచ్యా, ద్వితీయాంకణ్ణాపాగ్నాగేచం ఇంద్రాయనమః॥
 అంతహారాఖ్యద్వితీయ ప్రాకారదేవ ప్రాచ్యాపాగ్నాగరవామభాగే, చంసూర్యాయనమః, దక్షిణే
 ఓం చంద్రమ సేనమః, ఆగ్నియాంయ ణేచం ఆగ్నయేనమః, తత్రాకామోపరిచం కామాయనమః॥
 దక్షిణంకణే ఓం యమాయ నమః, తత్రాకామోపరాచం బ్రహ్మణే నమః, తనన్వైరుఋతాంకణే
 ఓం నిరురుతయే నమః, తత్రాకామో పరిచంగ జాననాయనమః, పశ్చిమాంకణే ఓం
 వరుణాయ నమః, తత్రాకారోపరి ఓం షణ్ముఖాయ నమః, తద్వాయుమోక్షంకణే ఓం వాయవే
 నమః, తత్రా కామోపరి ఓం చుగ్గోయేనమః, ఉత్తరాం కణే ఓం సోమాయనమః, తత్రాకారో
 పరిధనాధి పతయేనమః, త్రిశానాంకణే ఈశానాయ నమః, తత్రాకామోపరి ఓం శంకరాయ
 నమః, బహిః దేవస్యతృతీయ ప్రాకార్పాగ్నాగర వామభాగే చంధాత్రెనమః, ఓం ఆర్యమైసేనమః॥
 ఓం విదాత్రెనమః, ఓం మిత్రాయనమః, ఓం వరుణాయనమః, ఓం భగాయనమః, తద్వాయుమే
 ఓంవివస్వతేనమః, చంపూష్టేనమః, ఓం సవిత్రెనమః, ఓం రవయే నమః, చంత్వష్టేనమః॥
 ఓంవిష్టవే నమః, ఆగ్నియాంకణే ఓం కుముదాకాయనమః, తత్రాకామోపరి ఆగ్నియదక్షిణీణ
 మధ్యే బంధరాయనమః, ఓంధువాయనమః, ఓం సోమాయ నమః, ఓం ఆపాయవేనమః, ఓం
 అనిలాయ నమః, ఓం అనలాయ నమః, ఓం ప్రత్యూషాయ నమః, ప్రభావాయ నమః, ద్వితీయ

ప్రాకార దక్షిణ ద్వార దక్షిణ భాగి బంఖడ్గ ధరాయనమః॥ తద్వ్యామె ఓం హజ్జ్ధరాయ నమః॥
 దక్షిణీంకణె ఓం పుండరీకాయ నమః॥ తత్రాకారోపరి దక్షిణనై ఋతమధ్యే ఓం కవ్యవాడనలాయ
 నమః॥ ఓం సోమాయ నమః॥ ఓం యమాయ నమః॥ ఓం ఆర్య మణీయ నమః॥ ఓం
 అగ్నిప్యాత్రైభ్యోసమః॥ ఓం సోమపెభ్యో నమః॥ ఓం బహిష్షదెభ్యో నమః॥ నైరతాంకణెః ఓం
 వామనాయ నమః॥ తత్రాకారెనైరత పశ్చిమ మధ్యే ఓం రుద్రాయ నమః॥ ఓం అగ్నయై నమః॥
 ఓం సవిత్రెనమః॥ ఓం విష్ణవేనమః॥ ఓం క్రతవేనమః॥ ఓం దక్షయై నమః॥ ఓం కాలకమ్యాయ
 నమః॥ బఓం వసవేనమః॥ ఓం సత్యాయ నమః॥ ఓం శుచయై నమః॥ ఓం రుచవేనమః॥ ఓం
 పురూర వార్ద్రవాయ నమః॥ ద్వితీయ ప్రాకార పశ్చిమ ద్వార దక్షిణభాగి ఓం చక్రధారిణె నమః॥
 తద్వ్యామె ఓం ఋసలధారిణె నమః॥ పశ్చిమాంకణెః ఓం శంకు కర్ణాయ నమః॥ తత్రాకారోపరి
 పశ్చిమ వాయుమధ్యే ఓం అవహాయ నమః॥ ఓం వివహాయ నమః॥ ఓం ఉద్వహాయనమః॥ ఓం
 సంవహాయనమః॥ ఓం నివహాయనమః॥ ఓం అనువహాయ నమః॥ ఓం వ్యవహాయ నమః॥
 వాయుకోణీంకణెః ఓం సర్వన్నెత్రాయ నమః॥ తత్రాకారోపరివాయూత్తర మధ్యేః ఓం ఆత్రవేనమః॥
 బంభృగవేనమః॥ ఓంకుత్నాయ నమః॥ ఓం వసిష్ఠాయనమః॥ ఓం గౌతమాయ నమః॥ ఓం
 కాశ్యపాయ నమః॥ ఓం ఆంగీరసాయ నమః॥ ద్వితీయ ప్రాకారోత్తర ద్వారదక్షిణ భాగిః ఓం
 పాశధరాయ నమః॥ తద్వ్యామె ఓం అంకుశ ధరాయ నమః॥ ఉత్తరాంకణె ఓం సుముఖాయ
 నమః॥ తత్రాకారోపరి ఉత్తరైశాన మధ్యే ఓం మృగవ్యాధాయ నమః॥ ఓం శర్యాయ నమః॥ ఓం
 నిరుతయేనమః॥ ఓం అజాయై కపదోయనమః॥ ఓం అహిర్బుధ్నియాయ నమః॥ ఓం
 పినాకినెనమః॥ ఓం యవపాయ నమః॥ బం పార్శ్వతీ పతయై నమః॥ ఓం స్థాణ వెనమః॥ ఓం
 భవాయ నమః॥ ఓం కపాలినెనమః॥ ఓం రుద్రాయ నమః॥ ఓం కైత్రపాలాయ నమః॥ వెశానాంకణెః
 ఓం సుప్రతిష్ఠాయ నమః॥ తృతీయ ప్రాకారస్య బహిః దేవప్రాచ్యా పాగ్ధ్వార దక్షిణ భాగిః ఓం
 ధాత్రెనమః॥ తద్వ్యామె ఓం విధాత్రెనమః॥ చతుర్థాంకణె శుద్ధ ప్రాచార్య ప్రాగ్భాగి ఓం ఉపెన్ద్రాయ
 నమః॥ మర్యాదాఖ్యచతుర్థ ప్రాకార దేవ ప్రాచ్యా పాగ్ధ్వార వామ భాగిః ఓం సాధ్యేభ్యో నమః॥
 తద్దక్షిణె ఓం మాతృభ్యో నమః॥ అగ్నియాంకణె ఓం ప్రకృతయై నమః॥ తత్రాకారా కోణె ఓం
 గ్రహ దేవతాభ్యో నమః॥ తత్ర ఆగ్నియ దక్షిణ మధ్యే ఓం అంగిరోభ్యో నమః॥ తృతీయ ప్రాకార
 దక్షిణ ద్వార దక్షిణ భాగిః ఓం భద్రాయ నమః॥ తద్వ్యామె ఓం సుభద్రాయ నమః॥ తదంకణె ఓం
 పుణ్యాయ నమః॥ తత్రాకారె దక్షిణ నైరుత మధ్యేః ఓం అశ్వినాభ్యాం దేవాభ్యాం నమః॥
 నైఋరుతాంకణె ఓం పుష్కరాయ నమః॥ తత్రాకార నైరుత కోణె సత్రిదేవతా గణెభ్యో నమః॥

తత్రాకారెనైఋత పశ్చిమ మధ్యే ఓం లోకేశభ్యో నమః; తృతీయ ప్రాకార పశ్చిమ ద్వార దక్షిణ
 భాగే, ఓం కృతాన్తాయ నమః; తద్వామె ఓం అనుర ధ్వంసాయ నమః; తదంకణె ఓం
 వివ్యభావనాయ నమః; తత్రాకారె పశ్చిమ వాయవ్య మధ్యే, ఓం షాన్తు దెవెభ్యో నమః;
 వాయవ్యాంకణె, ఓం అనురఘ్నాయ నమః; తత్రాకార వాయుకూణె ఓం నక్షత్రభ్యో నమః;
 తత్రాకారె వాయవ్యోత్తరమధ్యే ఓం పాషాండేభ్యో నమః; తృతీయ ప్రాకార ఉత్తర ద్వారదక్షిణ
 భాగే ఓం కుబెరాకాయ నమః; తద్వామె ఓం కుబెరకాయ నమః; తదంకణె ఓం కృతాన్తాయ
 నమః; తత్రాకారెఉత్తరశాన మధ్యే, ఓం తత్య పతిభ్యో నమః; ఐశానాంకణె ఓం భూతనాథాయ
 నమః; తత్రాకారోపరి ఓం సిద్ధేభ్యో మనః; (బహిః చతుర్థ ప్రాకార ప్రాగ్ద్వార దక్షిణెభాగే ఓం దుజ
 ియాయ నమః; తద్వామె ఓం ప్రబలాయ నమః; శుద్ధ ప్రాచ్యాం పంచమాంకణ ప్రాగ్భాగే ఓం
 విగ్నేశాయ నమః; దేవ ప్రాచ్యా మహామర్యాదాఖ్య పంచమ ప్రాకారె ప్రాగ్ద్వారవామ భాగే ఓం
 నాగభ్యో నమః; తద్దక్షిణె ఓం అనురభ్యో నమః; తదంకణె అగ్నియకూణె ఓం విశ్వ కృతె నమః;
 తత్రాకారె అగ్నియ కోణ ఓం రాక్షసేభ్యో నమః; తదాగ్నియదక్షిణె భాగే విశ్వభావనాయ నమః;
 తద్వామె ఓం పుష్కరాయ నమః; తదంకణె ఓం విశ్వాననమః; తత్రాకారె, యామ్యై నైఋరుత
 మధ్యే ఓం విద్యాధరేభ్యో నమః; తన్నైరుతాంకణెబం విశ్వాత్మనెనమః; తత్రాకారె నైఋతకోణ
 ఓం సౌర భయేభ్యోనమః; తత్రాకారె నైరుతవారుణమధ్యే ఓం గుహ్యకేభ్యోనమః; చతుర్థ
 ప్రాకార పశ్చిమ ద్వార దక్షిణ భాగే, ఓం సంభవాయ నమః; తద్వార ఓం ప్రభవాయ నమః;
 తదంకణె ఓం విశ్వలోచనా నమః; తత్రాకారె పశ్చిమ వాయవ్య మధ్యే, ఓం గంధర్వేభ్యో నమః;
 తదంకణె వాయుకోణె ఓం అపురోభ్యో నమః; తత్రాకారో వాయువ్యోత్తర మధ్యే, ఓం
 ప్రజాపతిభ్యో నమః; చతుర్థ ప్రాకారోత్తర ద్వార దక్షిణభాగే, ఓం సువోభనాయ నమః; తద్వామె
 ఓం సుభద్రకాయ నమః; తదంకణె ఓం విశ్వభుజాయ నమః; తత్రాకారె, ఐశానోత్తర మధ్యే ఓం
 మత్స్యేభ్యో నమః; తదంకణె ఈశాన కోణె (ఓం రోహిణీభ్యో నమః;) ఓం విశ్వకమ్కోకృతెనమః;
 (తత్రాకారె రోమిణిభ్యో నమః; బహిః దేవప్రాచ్యాం, పంచమ ప్రాకార ప్రాగ్ద్వార దక్షిణ భాగే, బం
 కుముదాయ నమః; తద్వామె కుముదాకాయనమః; తతృశ్చిమ ద్వార దక్షిణ భాగే, ఓం
 శంకుకణియ నమః; తద్వామె ఓం సర్వనేత్రాయ నమః; తదుత్తర ద్వార దక్షిణ భాగే ఓం
 సుముఖాయ నమః; తద్వామె ఓం సుప్రతిష్ఠాయ నమః; ఇతి పూర్వోక్తరీత్యా పుష్పదానాద్యుదర
 దాన్తేపచారై స్సంపూజ్య, అత్రాపి ఏకావరణమాత్ర పక్షోక్తరీత్యా మహాపీఠ బలిదానాది శుద్ధ
 తండులాన్తం కారయెత్, ఉద్యాసనంచ కుర్యాత్, ఏవం ప్రాతర్మధ్యందిన రాత్రౌచ ప్రతిదినం

త్రివారం, అధవా మధ్యందినే ఏకవారం, సఅదానం నిత్యేత్సవం కుర్యాత్, ఏవం పంచ
 స్వప్యావరణేఽఽమ బలదానెన సహక్రియమాణః నిత్యేత్సవః ఉత్తమః, ఏకావరణం న్యూనః
 మధ్యమః, ఆవరణద్వికన్యూనః అధమః, ఆవరణ త్రికన్యూనః జుష్టన్యః, ఆవరణ చతుష్టన్యూనః
 క్షుద్రః, మహావాతాది సంక్షేభేన నిత్యేత్సవ మాచరేత్, బలి ప్రధాన మాత్రంతు కుర్యాచ్చసతిసంభవే,
 సర్వత్ర బలిదానేఽఽపాధి సంభవే చండ ప్రచండయోబ్ లిందత్యా, తయోర్మధ్యేతుపురతః
 మూలమంత్రముచ్చార్య, ఓం భూతోభ్యోనమః, ఇదం పుష్పం గృహాణ స్వాహేతి పుష్పందత్యా,
 ఏవం ప్రత్యుపచారం మూలమాత్రం, భూత మంత్రముచ్చార్య, సబలిదానముదకదాన్తే
 పచారైః కుర్యాత్, ఆవరణదెవ్ గరుడ విష్యక్సేన దుగ్ గణెవ్ అన్య దెవాంశ్చ బలిదానానన్తరం
 నృత్ర పక్షస్వర సమతాళ గాంధారరాగైః, ఆగ్నియే, సర్వతోభద్రనృత్ర ఋషభస్వర బద్ధావతాళ
 కాలిరాగైః, యూమ్యై, భేటకనృత్రగాంధార స్వరభృంగినీతాళకౌశిక రాగైః, నెరుతి, చక్రమండన
 నృత్రమధ్యమ స్వరమల్లతాళసంభాషికరాగైః, వరుణదిశి, కౌన్తామకుట్టిమనృత్ర పంచమ స్వర
 మంగళతాళ శ్రీకామదరాగైః, వాయువ్యై, వృషకుట్టుమనృత్ర దైవత స్వరజయతాళ శ్రీకేశీరాగైః,
 కుబెరదిశి, కటుబంధన నృత్ర నిషాదస్వర భద్రతాళ రక్తరాగైః, ఈశానదిశి, వామజానూర్ష్య
 నృత్రదైవత స్వరధక్కరి తాళ చాళాపాణ్యరాగైః, తాక్ష్శ్ం విష్ణుక్రాన్తా నృత్రమ ధ్యవస్వర గరుడ
 తాళగళరాగైః, సెనాపతి స్వస్తికనృత్రఋషభస్వర బలితాళైః, దుగాం సర్వమంగళ నృత్ర
 దైవతస్వర భద్రతాళైః, గణపతిం మన్తినృత్ర పంచమస్వర భద్రతాళైః, సర్వ మంగళ నృత్ర
 దైవతస్వర బలితాళైః, అన్యోస్వరదెవ్ సర్వమంగళ నృత్ర దైవతస్వర భద్రలాళైః, దక్షరాగైస్సంతోష్య
 ద్వారాంకణ ప్రాకార మహాబలిపీఠస్థ దెవానాం యత్రయత్ర బలిదానం క్రియతేతత్ర త్రత్రపూవ
 ిమెవ బల్యర్థబింబస్య గరుడధ్యజం శ్రీవత్సాద్యష్ట మంగళంచ సన్నిధౌ చోయిత్యా, అనంతరం
 బలిప్రదానం కుర్యాత్, బలిదానానంతరం ప్రతిస్థానం బల్యర్థబింబస్య పృథుకానిభక్త్యాణి
 కాలపక్యనానావిధ ఫలానిచ ఆరాధనాధ్యాయోక్తరీత్యా అపొణెనవినాని వెదయిత్యా, తాంబూలంచ
 నివేదయేత్, అధతండులాదినానిత్యేత్సవే క్రియమాణేవిశేష ఉచ్యతే, పూర్వదలంకృతం
 పరిచారక మాహూయ తన్మాధ్ని తండులాన్న ప్రసూనా న్యతమపాత్రం నిధాయ, తండులాదిమ
 ద్యాదశదళ పద్మం కల్పయిత్యా, కణి్కాయాం మూలబెరాద్భగవన్తమా వాహ్య, ప్రాగాది
 ద్యాదశదళమ విష్ణ్వాదిదామోదనాన్తమూత్య్ ిష్టకం తతః కెశవాది గోవిందాన్త మూతి
 ిచతుష్కంచక్రమేణావాహ్య, పూర్వవత్సం పూజ్య, ఏవంపూజిత భగవన్తం వహ్న్ పూర్వ
 వత్సూకాది పఠ్, పరిచారకః మల్లాదితాళవైజయన్తీ నృత్ర ఋషభస్వరైః, వితానధవళ ఛత్ర

చయామరవ్య జనదీపైశ్చసహసర్యానావరణాక్రమేణ పరిభ్రమేత్, తత్స మీపెసర్వేషాం
 ద్యారాంకణప్రాకార దెవానాం బలిదానం కుర్యాత్, తతః మహాబలిపీఠం ప్రదక్షణీకృత్య దేవ
 మంతః ప్రవేశ్యమందిరంచ ప్రదక్షణీకృత్యగభగృహం ప్రవేశయేత్, తత ఆరాధకః పాత్రస్థ
 భగవతః మూలమవ్రేణ విష్ణ్వాదిమూతీనాంచ తత్తన్మంత్రేణాఘ్నో సమవ్యయత్యా, భగవన్తం
 మూలబెరి ఉద్యాన్య విష్ణ్వాదిమూతీంశ్చేద్యాన్య, బలిశెషయత్కించిత్ గృహీత్వావిష్కృత్యైన
 మూర్ధని నిక్షిప్య, అవశిష్ట బలిద్రవ్యం మహా బలిపీఠే నిక్షిపేత్, చండాది సర్వదెవానాం
 ఉదకదానానన్తరం నృత్రదశ తాత్పర్యం ముషజ్జరూపాం బలిముద్రాందశయేత్, సర్వదుఃఖ
 హరఃపుంసాం సర్వభూత ప్రహషణం॥ రాష్ట్రస్య రాజ్ఞే గ్రామస్య యజమానస్య సదృశః॥
 సుఖావహం శాన్తికరం పున్యమాయుర్వివధోనం, తస్మాన్నిత్యేత్సవంకుర్యాదాలయే ప్రత్యహం
 బుధః॥ ఇతి శ్రీమహావ్యాయనకు ఉద్భవ శ్రీకోదండరామార్య పుత్ర శ్రీపంచ రాత్రా పాఠావారపారీణ
 శ్రీసనీహ్యసూరి మహగురుకృపాదీక్షాతి శయలబ్ధ శ్రీభగవచ్చార్లతత్వజ్ఞానైకన్త నిత్యేత్సవ
 ప్రయోగస్సంపూర్ణః॥

జీణోద్ధారోధ్యాయః॥

బ్రహ్మోవాచ, ప్రతిమానాంత ధాధామ్నాంజీర్ణానాం భగవన్మహం రంశ్రోతుమిచ్ఛామిత
 స్మిన్నేహీయదా తథా॥ శ్రీభగవానువాచ, స్వాయంశుచావోంది వ్యేషుమాను షెషు చతుర్వహిం
 అంగహారెత్సజెషు తత్తజ్ఞాంబూనదైసః పునః, నమాయోతవ్యమెవాంగం నత్యాజ్యంశైలజుష్యపి,
 తత్యదేవ సమాధానె వారుజాతిషు వంచసు, హీనాంగ నితుబింబానిభిత్వాతాని పునస్సజెత్,
 అంగమాత్రె సమాధానె సృష్టే సర్వాత్మనాపిచ, కుంభేశక్తిం సముద్ధాన్య నిర్మాయ చధాపురం,
 అధివాసాదికం సర్వం ప్రతిష్ఠాయామిచారేత్స్థిత వత్స్యేషు బింబేషు సమాధిర్వది శక్యతె,
 నత్యాగోయుజ్యతెషాం సర్వేషామెవ పద్మజ, త్యక్తంచ లోహజం బింబంద్రావ యిత్యా
 పునస్సజెత్, దెవెజ్జిర్ణే పునస్సృష్టాదెవ్యః ప్రాచ్యయధాస్థితాః, తాభిరెవపునదోవో యోజ్యోనాన్యాత్సు
 జెత్సునః, నోద్యాహశ్చ పునః కార్యం సంతతె తాసుపూజనె, ప్రభావద్వాననాదీనాం వైకల్య
 చలసేపిచ, ఆయుధేపిచ చక్రాదో యష్టద్యోనో సమాపితె, ఉద్యాన్య ప్రతిమా శక్తిం మూలబెరి
 ఘటేపిసా, చక్రాధజశ్చ సమాధానంకార్యం తస్మి సమాహితె, సంప్రోక్త్య పూజయెచ్ఛక్తి
 మావాప్యా ప్రతిమాసుతాం, బాలాలయంకల్పయాత్యా తత్రైలాది వస్తుషు, బింబెష్యశక్తి
 మావాప్యాజీణోభ్యః పూజనంహరిః, త్యక్తంచ బింబం నిఖనేత్క్షితా వాంభసినిక్షిపేత్, ప్రాసాదెవాపి

శిధిలె పూజయెద్దాలవేశ్యని, ఉపెతం పరివారై స్వైదోపం మూలయధా తథా, అజీణోధ్యవ
 బింబె తుజీణోద్వారుణి తల్లిత్, దెవోదెవపరివారాన్మూల బెరెనివేశయెత్, అజీణోధామనిష్టా
 నాంజీణో తుధ్యవ కాతుకి, నోద్వోసాన్యత్రకతోవోద్వేదెవదీనాంచతుర్ముఖ, అజీణోనాం గీనాచ
 దామాధోనైవకల్యయెత్, ఆత్మహోనిధ్యవత స్యయజమాన స్యసాన్యయా, యదిప్రమాణ రహితం
 ప్రమాదాత్మల్పితా త్పూరా, ప్రాసాదాదితదా ప్యూర్ణంజ్జల్పయెల్లక్షణీన్యితం, బహుబెరైక బెరెసు
 కల్పనం స్యాద్యధా పురం, బహు బెరెనైక బెరం నైకబెరె తథాపరం, దెవి విరమితంపూర్యం
 బహు బెరం కృతం యది, భూయః ప్రకల్పనేతస్యదెవిభ్యాం సహవాదినా, అమానుషంచ
 బింబాది పూర్యం లక్షణ వజోతం, జీణక్తోద్ధారపి కర్తవ్యంతదైన తదన్యధా, శయనం వాసనం
 స్థానం యానం వాతద్యధాపురా, బింబస్య పునరుద్ధారతదైవ స్యాదమానుషె, మానుషెత్తా
 దీనాం బింబానామిచ్ఛయాభవేత్, పునస్సుష్టినోదెషాయతధాసతి చతుర్ముఖ, దివ్యం విమానం
 యద్యస్తుయన్మానం యాదృశం పురా, తాదృగివ పునస్సుష్టానాన్యధాత త్రప్రకల్పయెత్,
 అన్యధాకల్పనేదోషోరాజ్ఞోరాష్ట్ర స్యచద్రువం, మానుషం సదనం చాషో చైష్టకం వాధమ్మ
 ణ్మయం, జీణో పునస్సుముద్ధారై శైలెనెష్టకయాపివా, ఉప పీఠాదికం క్షుప్తం రక్షార్థం బంధ
 యెద్దపిః, స్థాపయెన్మేల బెరెస్యరక్షార్థత్వాన్నదూషణం, సాలగోపుర పీఠాదిచలనే జీణో ఏవవా
 ద్రుమంశిలాదిభిః కుర్యాద్విస్తీర్ణ మధవాన్యధా, నద్యాది జలవెగెన చలితెనష్ట ఏవవా, ప్రాసాదాదో
 పునస్థానెని బోధెన్యత్ర కల్పయెత్, యామూతి ర్యెన మంత్రెణ యాదృశేనాధి కారిణా
 ప్రధమెకల్పనైవద్విస్తీయ కల్పనైభవేత్, మూతోస్తదైవ మంత్రంచ సైబవ స్థాపయతే పునః,
 అపూర్యకల్పనే జీణశ్రోసముద్ధారెద్వయోరపి, తుల్యంఫలం కల్పనానాద్ధామాదేనోస్తి సంశయః,
 తంత్రాధికారి మూతీనాం వ్యత్యయెకల్పితే పునః, నృణాం నరపతే చాపి రాష్ట్రస్యచ భవతే
 క్షయః, బహుబెరె ప్రతిష్ఠాయాం జీణోద్ధారే యధాపురం, కమోచో స్సాపయెద్వెద్వయాంశాయ
 యెచ్ఛాపి మంటపె, నాధిఆసోజలెకార్యోన నేత్రోన్మీలనంతథా, నతత్యసంభారోత్పాదో సర్వకమా
 ిన్యదాచరేత్, మూలబింబ సమాసాద్య ప్రాగ్యత్పర్యం సమాచరతే, బాలకాతుకమభ్యర్చ్య
 యాత్రామన్య త్రతర్గతాం, శక్తి కుంభె సమావాహ్య కుంభతో యావశెషెణపరివార ప్రకల్పనం,
 ఉత్పవం కారయెదం తెసర్వశాస్త్రై కరోహినః, ఇతి జీణోద్ధార విచారః, ప్రాయశ్చిత్త విధిః,
 బ్రహ్మోవాచ, నైమిత్తికానాం నిత్యానాం కర్మణీం భగవన్నరే, ఆరాధనానాం వైక్యం లోపావాప్రాయ
 సంస్కృతః, తస్యచిత్తం సమాధానం ఇతి నిర్వచన క్రియా, కన్యకీం వాసమాధానం కః
 ప్రకారోస్య కధ్యతాం, శ్రీ భగవానువాచ, అస్మాతో వోపవీతావాన కృత్యా తిలకం తథా, అచ

యోధైవ దైవశం ప్రాయశ్చిత్తియ తెనరః సమాధానం మూలమంత్రం శతంజప్యైత దచన్సం।
 అకృత్యా పాదయోశ్శివ మనాచమ్యాపివాచన్వైపంచోప నిషదాంజాపః ప్రాయశ్చిత్తంత దచ
 న్సం। సరోవా ముక్త శిషావాసిన్నాంగోవా హస్శ్యస్సన్ కుప్యన్యా ప్రలపన్యాపి పూజాయాం
 శతంజపెత్ శక్రత్వేస్త్ర మత్రస్య సమారాధనమన్యతః। కేశాన్తిలోమలోష్టాది స్పశ కోనేనైవ
 నిష్క్రియా వసాన్ నిలమలిన్ క్షిప్తంవాసో పవిత్రక చ యోమ్మాల మంత్రస్యనవస్తవ్య
 ప్రతిక్రియా రత్యాస్త్రియ మనాపుత్య పూజయె స్థాపయెద్ధరిం పంచగవ్యైస్తతః పంచమ
 హోపనిషదాంజప విణ్మాత్రరోతో రుధిర బాలాదిస్పశ కోనేసతి అస్నాన్ పూజనెదెవం
 స్నాపయెత్కుశవారిభిః మూలమంత్రజపశ్చేక్తే నిష్క్రియా తస్యకమణః వస్త్రం
 రజస్వలాయావృస్సుష్టాదెవాచోనేకృతే పంచగవ్యైస్సాప యిఅ్య పంచోప నిషదాంజప
 శ్శానం రజస్వలాయాం యూపంచండాలం వెద విక్రియం చితించ నీచం చైత్యస్థం వృక్షం
 స్సుష్టా తదచోనే పంచవారుణ మంత్రైశ్చస్నాపయెత్కు శవారిణాః కారిసాపండ
 పతితప్రతిలోమఖరాదిపం అస్సుశ్యమన్యదప్యేవం స్సుష్టాప్రాయ త్రుతిక్రియా
 కెసాదిదూషదుష్టై పుష్పైణ్ రాధనే కృతే క్షీనెణస్నాపనం కృత్యాశ్చాన్తి హోమః ప్రతిక్రియా
 పురుషాదికమాక్రమ్యయద్యనాపుత్య పూజయెత్ స్నాపనంకుశసాధూభిఃజపః ప్రాయత్ప్రతి
 క్రియా న్రియోవానుపనీతో వాన్సుశేద్వింబం ప్రతిక్రియా ఉక్తణం కుశతోయెన
 మంత్రణపరమోష్ఠినా ఆరాధనే సంప్రవృత్తై నిష్ఠావాదికమన్తరా మద్యాపనే దాచ మనం
 స్సుశేద్యా దక్షిణంశ్రవం ప్రళయాదిక్రమాద్దేహమలంశోధ్య సమాధినా మంత్రన్యా సమకృత్యాచ
 పూజనౌ పూర్యవజ్జపః అచో నంచ పునస్పర్షం కృత్యాదెవస్యనిష్కృతి చందాలాద్వైరసం
 స్సైకోహో విన్సుష్టం నివేదయెత్ యదిప్రమాదాత్ స్నపనం గోఘృతెన ప్రతిక్రియా శాన్తి
 హోమశ్చ కర్తవ్యస్తదనై కమలాసన దృష్టంచ స్పట్కబష్టవత్తద్యత్ప్రగా లాద్వైశ్చదూహితం
 ఆచార రహితై రన్వైస్తధావాశుచిదస్తుభిః ఆయాజ్ఞమైః మోద్రవాద్వైహో విభిక్గృ నివేదనె
 పూర్యవచ్చసమాధానం మూల మంత్రాయుతంజపెత్ ఏకమూల పరైలో హ్యేతెయాధ్యైశ్చ
 విసజో యెత్ స్నపనంశాంతి హోమశ్చమూల విద్యాజపస్తధా అత్యుష్ణస్యాతిశీతస్యహ విషశ్చ
 నివేదనెనివృత్తి మంత్రజా పశ్చ విశ్వమంత్రజపః క్రమాత్ శనాదిదూషితెగెహపశ్యస్యహ
 విషస్తధా నివేదనేచస్నపనంశా వ్తి హోమస్తధైవచ క్రిమికెశాది దుష్టస్యహ విషశ్చ నివేదనె
 పౌరుషేణైవ సూక్తెనకుర్యాచ్చుద్ధాభిషె చనం ముఖవాతహతాఘ్రోతంరజస్సుషకణ్న్యితం
 మృత్యాషాణశకృత్రాయాదూషితస్య నివేదనె మూలమంత్రాయుతంజప్యైతద్యత్ప్ర

రుక్మీతంయదినివెదితస్యహ విషోభాయోయది నివెదనం, స్నానం పూర్వచ నం
 మూలమంత్రస్యచజపస్తథా నివెదయెచ్చ నిర్కాల్య ముచ్చిష్టంవాప్రతి క్రియాకంభద్వ్యా
 దశభిస్నానం శాన్తిహోమోజక పస్తథా, గుర్వ్యాది మనసావాచా కర్మాణా మతఃకరె, స్థితానిసా
 విరాదీని పుష్పాదీని చతుర్ముఖః పూజావస్తూనిమోయానికైవారాధన కర్మణి, తైరచ నే
 పంచకుంభై స్సవనం పూర్వవజ్జిపః, వాసుదేవం ప్రణమతః పూజాస్తూ వస్త్ర నిహస్తయాః,
 స్థితానినాచ్ సాహ్ ణి సెనాన్వైతాని నిక్షిపెత్, తైరచనంచెన్నవనం కలశైస్సప్తభిభో వేత్, శాన్తి
 హేమామశ్చకర్పవ్య మూల మంత్ర జపస్తథా, మండూకమూషికా నహ్ బిదాలాద్వైశ్చ జంతుభిః,
 క్రిమికీటపతంగాద్వైః పంచభిర్యాయసాదిభిః, స్ఫుష్టందుష్టంహవిన్వో వదెవాహోతన్నివెదనే,
 స్సవనం కలశైరెవ త్రిభిహో మాస్త మచోనం, మక్షికాద్వైశ్చసం స్ఫుష్టంప్రోక్ష్యదెవాయకల్పయెత్,
 భుక్తశెనం ప్రమాదాచ్చెల్లో భాద్విదేవమచో మెత్, మూలమంత్రా యు తజపశస్తయె
 తస్యకలకపనే, దత్తశెష ప్రదానెన తద్వదేవచ నిష్కృతిం, స్నానే పర్వషితాం భోభిః
 పునరెవమధాంబుభిః అబ్లింగైః పావనైర్మంత్రైః ప్రాయశ్చిత్తం తదుచ్యతె, పుణ్యతీర్థసరిత్రేయెన
 పర్వషితదూషణం, సముద్రతాయం దశమాత్పరం పర్వషితం దినాత్, తిర్యగన్యోని
 భిరస్ఫుశ్యైర్వామ పైరపిలంఘితం, స్ఫుష్టంచ వారిభిస్నానయోగ్యైస్నాకెవవారుణైః, స్నానం
 పునర్యథా తవ్యం శాన్త్యర్థంతస్యకమోణ, అజాశ్చముఖసంస్పృశో నదూషాయ కదాచన,
 గోముఖనైవ సంస్ఫుష్టం వజో నీయం సమచోనే, ప్రాయశ్చిత్తం పునస్నానం మూలమంత్రం
 జపస్తథా, విణ్ముత్రరుధిరాపెయ యుక్తైస్సోయాదివస్తభిః, నాచో యెదచో యెస్నానం కలిశైరధ
 మాధమై, శివనిర్కాల్య దుష్టెన తోయ ప్రభతి వస్తునాణ, పూజనెకలశైస్నానమధ్యమైహ్మధ్య
 మైర్పవేత్, శవాదిదూషితం కూపం జలముద్భ్యు పూర్వకం, సర్వంతదంతె పుణ్యేహం వాచ
 యెజ్జల శుద్ధయె, పశ్యాది మరణెకూపె చందాలస్నాన పానయోః, తథారజస్యలాదెశ్చ ప్రతిలో
 మైవో గహితై, కూపస్థంతజ్జలం సర్వం ఉద్ధరేత్కమలాసనమచ్యుందద్యాధి మరణెజలస్యాధ
 ం సముద్ధరేత్, దివాస ముద్ధరేత్త్రేయందాత్రో చెదగ్ని నన్నిధౌ, ఉద్ధరెదస్యదాతో యైరుపయోగధ
 వారుణై, పంచభిజో హుయాదగ్నౌ బ్రాహ్మణోనపిభోజయెత్, పూజాకాలెతు దీపస్యా నిర్వాణె
 ద్వియుక్తోర్వనం, దీపముద్దీప్యజప్తమ్యో విశ్వమస్త్ర శ్చతావరె, అకస్మాదెవ నిర్వాణెశాన్తిన్వో
 వతు హైతుకే, అనిర్వాణస్య నిర్వాణె దీపశ్యస్సవనం హరె, క్షీణమూలమంత్రస్య సపస్యాష్టోత్తరం
 శతం, సహోషా తిలతైలెన దీపామోపణ మాలయె, నాన్వైరెరండలైలాద్వైన్ జావిమహిషాధిభిః,
 స్సెహైరామోపణం కుర్యానచ ప్రాణ్యంగ సంభవైః, ప్రమాదాత్తలజై సైలైస్సవనెహవి, నివెదనెచ

హెమచన్న హైరన్యేశ్వనిందితై. అనుష్ఠానకృతకుంభైస్సాపయేన్మధ్య మోత్రమైః శాన్తి
 హోమస్తదా సంద్యజైభ్యోభోజనంతథా. అజప్రభృతిదధ్యాద్వైస్సానాదో విహితేసతి. ప్రాయ
 శ్చిత్తం యథాపూర్వమచరెత్కమలాసనన. పూమ్నోపచారక్ష్ప్రాతున్యూనానాంక్షిప్త వస్తుభిః, వస్తుభిది
 క్స్యగుణైర్భూయ స్సమారాధ్యమధుద్విషం. సవిశ్వాష్టోత్తరశతం జుహుయాన్మూలవిద్యయా।
 మంత్ర వానైక్రియాహానో ముద్రాహనోతధైవచ, జపహనోధ్యానహనోహీనేష్యన్యేమకేముచిత్।
 మూలమంత్ర జపస్తస్యయథాశక్తిప్రతి క్రియా. గెయవాదిత్ర నృతైషు పూరద్యక్షిప్తైషుపూజనే।
 హీనేకస్మింశ్చిదారా ధ్యే హరిన్నపనవత్కనా, వాద్యహనోతుపయసాన్పత్రహనోఘృతేనతు।
 గానహనోతు మధుసా జుహుయాత్పూర్వ సంఖ్యయా పూర్వక్షిప్తోవదం శాది హరేద్వి గుణవస్తుభిః।
 నివెదయేస్సానపూర్వంకాల తిక్రమణిచిచ, భోగద్రవ్యైశ్విగుణితైరా రాధ్యక్రమ్యతామితి।
 ఉచ్చారయేత్తదా సంధ్యా తిక్రానైద్వా దశస్యపిక్రాలె మక్షీప్త సరఖ్యేషు హనోకాలస్య కస్యచిత్।
 ద్వ్యగుణైర్వస్తుభిః పూజకాలెమచయధూత్తరం, కాలంప్రథమమారభ్యద్విగుణైస్త్రి గుణైస్తదా।
 చతుర్కోణైః, పంచగుణైరేవ మాద్వైస్స్తు వస్తుభిః, పూజయేజ్జపహే మాద్యంతద్యదేవయధా
 యధం, అతిక్రాన్తే దినవిధో విధిరేషె ప్రకీర్తిత, ద్వీవీనాదోతు పక్షానైపూజాహీనేషుప్తైస్తదా।
 అధమోత్రమ మగ్గోణస్సాయెత్తస్యశాన్తయే, మాసెచపూజావికలె మధ్యయోత్రమ వర్మనా।
 తిలిజ్యవరభిశ్చైవ జుహుచాన్మూల విద్యయా, సంవత్సరార్యస్మాసా మూర్ధ్వమనచి త్ర
 సంప్రోక్షణంభవె దూర్ధంప్రతిష్ఠా విధిరుచ్చతె, భృగుస్తామె పివైకాహ ముధృత్య ప్రతిమాంప్రతి,
 సంప్రోక్షయేద్భూహచో యామారాధనవిలోపనె, స్నాపనం పంచగవ్యేన సూక్తేన పురుషాత్మనా,
 శాన్తయేజుహుయాదగ్నై బ్రాహ్మణీనపితవో యెత్, మాసాదూర్ధ్వం తుషాణ్మా సంపూజాహీనే
 చతుర్ముఖ, కుంభైషోదశభిస్సానంసూక్తేన పురుషాత్మనా, ఊర్ధ్వం సంప్రోక్షణం కార్యంసా
 వత్సం వత్సరావధి, ప్రతిష్ఠావిధిరూర్ధ్వంతు వత్సరాదుక్రవత్నాం, త్రిదశాది ప్రతిష్ఠాయాం
 పూజాలోపన దూషణం, ప్రాయశ్చిత్తంతుమతా క్స్యనాం ప్రతిష్ఠాయాయుదీరాతం,
 సారగ్రమశిలాదీనాం పూజాలోపాన దూషణం, తదైవావుచిసంస్పృశ్ః క్షాళయిత్వాచో యెత్సునః,
 సర్వదాలోపనెవాన్తి నైకకలోయథాభవేత్, అజ్ఞానాదధవాజ్ఞానాద్యహ్నితపాణ వజ్ర నే,
 పంచోపనిషదైర్మంత్రైస్సప్తే మాజుహుయాచ్చతం, ఏకాదికీలో తిక్రానైద్వి గుణ్ది యథాపురం॥
 బహుభిః కలశైర్వో వంస్సాపయేద్ధివసాత్సరం, మాసావధిత దూర్ధ్వంతు కలశైర్వత్సరావధి,
 అష్టోత్తరశతైః కుర్యాత్ స్నపనంజుహు యాత్సునః, అష్టోత్తరసహస్రెణతిలాజ్యక చరుభిః
 పృథక్, ద్యాదశాక్షరమంత్రేణ శాన్తి హేమస్తదాభవేత్, వత్సరాదు పరిష్ఠాత్సున్నపనం

మధ్యమోత్తమం, కుండెచాగ్గిం స్థాపయిత్వా తిలప్రీహియ వైరపిలాజశ్చకాలపుష్టేశ్చ
 సమిచ్చరుఘ్నుతైరపి, అష్టోత్తరసహస్రేణజుహుయాన్ములవిద్యయా, శాన్తిహోమస్తతోదానం
 విప్రాణంచాపిభోజనం, సత్యగ్నావప్యహోమేతు ప్రాయశ్చిత్తమి తీరితం, అగ్నోశాన్తై
 మధిత్వాగ్నింశాన్తి హోమం సమా చరెత్, పంచోపనిషదైర్మంత్రైః వ్యాహృతిప్రముఖైరపి,
 సుపరీస్తీర్యచకుశైహోమఃప్రణవ విద్యయా, అష్టోత్తరశతేనాజ్యైర్ములమంత్ర జపస్తధా,
 ఆయధూక్త క్రమే తద్యత్రాయశ్చిత్తం విధీయతే, కామ్యే పరిధ యూనెష్టా నిత్యకణ్ణో దానవా,
 ఆలాభే సమిధామాజ్యైశ్చరుభిరద్యహతిభ భవేత్, తయారలోభేభీజైర్నాసమిద్ధిర్యాయధూధితైః,
 అగ్నోకేశాదిభిశ్చైష్టై అస్పృశ్యస్పృశో నెతధా, హోమోవ్యాపతిభిః కార్యేవార సష్టోత్తరం శతం,
 ఆయుతం పుష్పవత్సాస్తుస్యశో మదటజెహ్నిలోపాకస్థానె చంతిస్పృశో నరైః పూర్వ్యాదితస్తధా,
 వాదిభిస్థానమాలి ప్లంగేమయేనమహనం, ఆనీ యాన్య తరశ్చుల్యాం నూణ్యేహంవాచ
 యేద్విజః, విణ్ముత్రాద్వైస్త ధాస్పృశేః పూర్వవచ్చు ధ్విరిష్యతి, పక్వేనచుల్యాందుష్టాయాం
 హవిషాచనివెదనం, పరివారాచో నచ్చనై తత్తన్నామాద్యుదీయన్, సనిషాజుహుయా దగ్నౌ
 ప్రత్యేంత్యష్ట సంఖ్యయా, ద్విగుణీద్వైద్వ్యై కాలిదోబల్యధ్ధంచహ విర్యది, మూసితంకె
 శకీటాద్వైరస్పృశ్యైర్మను జైస్తధా, కాకాదిభిశ్చతత్యక్త్యాహ విషాజ్యేన కర్మతత్, యది దష్టేన
 హవిషా బలిందద్యాత్ప్రమాదతః, శాన్తిహో మస్తదాకార్యశ్చాస్త దృష్టేనవత్కోనా, తండులెవోదనే
 పుష్పై బల్యర్థే పాత్ర సంభృతే, దేవేచావాహి తెతస్మిన్ పూర్వవద్దూషణం యది, పతితేవా
 బలిద్రవ్యే మూలబెరేధవత క్మిని, ఉద్యాన్య దేవమానిహ్య ద్రవ్యాస్తరమదూషితం,
 తస్మిన్నావాహ్యదేవేశం యధాపూర్యం పునన్ యేత్, తమ్మోషశాస్తయే పశ్చా దధాక్షీరణవాహరిం,
 స్నాపయెజ్జుహు యాచ్ఛాన్తిన్ముల మంత్ర జపస్తధా, బలిబించెని పతితే యానిదో ఉత్సవేద్యహిః,
 స్థాపయిత్వా యధాపూర్వంబలిశెసం నయేత్పునః, శాస్తయేనవభిః కుంభే స్నాపయేత్పతితేభువి,
 అధమా ధమమాగోణ శాన్తిహోమోజపస్తధా, న్మగీయరతానార్యోగాణిక్య వధవేతరా, దేవదా
 స్యోదూషయేయూరజోభిః పృథివీతలం, రజస్యలారజో దృష్టంభూతలం జానుమాత్రకం,
 ఖాత్వాచమద్వి రస్యాభిః పూరదయిత్వా మహీతలం, ఆలివ్యగేమయాం భోభిః పుణ్యవా,
 వాచయేత్తతః, ప్రోక్షణం పంచభిగ్ వ్యైస్సన్ని కృష్టంచ కౌతుకం, ఆధయోత్తయయాగోణ
 కలైస్తాప యెద్ధురుః, తిలాజ్యచురుభిహోమః ప్రత్యేకం మూలవిద్యయా, సహస్ర కృత్యస్తదను
 శాన్తిహో యోజపస్తధాక్త కవాటాదిక మప్యన్యత్ స్రష్టం ప్రక్షాళ్యమంభసా, తాసాం గోస్సంశోధ్య
 గేమయాం భోభిరుక్తణం, చోరబైతైరా బ్రహ్మణ్ ద్వైస్సృష్టతైరప్యచోదితే, చోరస్పృశో నిమిత్తంతు

స్వప్నం కలశైవో రః; వణో నామాను పూర్వ్యణత్య ధమాధమ పద్ధతిః; ఆరభ్యగణితైః; కుర్యాత్సం కరైరపితద్భవై బింబప్రయుక్త కలశై స్వప్నంశాస్త్రయై భవేత్; శాన్తిహోమోబ్రాహ్మణానాం భోజనం దానమెవచ; ఆజ్ఞానజోతి సంస్పృశో స్నాపయే దుత్తమోత్తమైః; శాన్తి హోమోద్వైజ్ఞాణోతోషణం దానమెవచ; త్రివస్తుకంమృణ్మయంచలెప బింబంచభిత్తిజం; చిత్రణీచైర్యది శ్చుష్టం చందలోద్వైస్తధాపరైః; న విధేరణమాస్థైయం సంప్రోక్షణ విధిస్తధా; ప్రతిష్ఠాదాయధావిత్రంమోషభూయస్తయాధవా; పటస్పృశో క్షాళయిత్వా యధాపూర్యం పునస్పృజేత్; దీక్షితైరన్యశాస్త్రైషు స్పృష్టైన్న పనమాచరేత్; దీక్షితైరితరైర్యాపి దూదైస్తద్యత్సమాచరేత్; మహాపాతకి సంస్పృశో స్వప్నంచోత్త మోత్తమం; ఉపనాతకి సంస్పృష్టైస్వప్నం వాధయమోత్తమం; పరస్మీగమనాసక్తైస్తధానియతత్తిభిః; స్పృశోచనవభిః కుంభైస్వప్నం కౌతుకైర్భవేత్; ఆస్పృశైరితరైర్యాపి కుండాదిస్పృశోనేనతి స్వప్నం పూర్వవత్కార్యం స్త్రీభిదుష్టాభిరవచ; అనులోమాస్త్రియశ్చూద్రావృత్రయగ్ భోమందిరం; భూతలం పంచగవ్యేనసించద్వ్యా గేమయాంబుభిః; చండాలైః పుల్కసైర్యాపి పతితైర్మద్యపైస్తధా; శ్యవచైరందిరాభ్యంతః ప్రవేశమ్మయాంస్త్యజేత్; తత్రస్థానీక్షాళయిత్వాస్త్యః కవాహదిమహీతలం; ఆలిప్యగేమయాంభోభిః ప్రణ్యహంవాచయెజ్జలైః; ప్రతిమాశ్చాపితత్ర స్థాస్నాపయెత్కల శెర్గురుః; శాన్తిహోయోజ్య పశ్చైవద్యిఆనాం దానభోజనే; ఆశోచవత్ప్రవేశేచ పూర్వ వద్విధి రిష్యలై; చండాలశ్యవచోవాపిలా ద్యశాంపుల్కసాదయః; ఆజ్ఞానాద్గర్భో గేహతు కదస్యధిక్రతాయది; వసెయుశ్చైవతైస్సార్ధం భోజ్యంవాచస్తుతా దృశం; క్రియా సమభిహరణ ప్రాయశ్చిత్తమి హోచంయతె; శోధయెన్మందిరం పూర్వం గేమయాలెప వారిభిః; పుణ్యహం వాచయిత్వాధ బ్రాహ్మణం స్తత్ర భోజయేత్ || స్వాధ్యాయం పరికుర్యోర్ బ్రాహ్మణోన్యెదపారగాన్; ఇతిహస పురాణోని పరెయుర్వాదివానిశం క్రపిలోశ్చుప్రదేశేషు తత్ర తత్రాదివాసయేత్; ఏవం మాసోదికాలెషు మోషగౌరవలోఘవం; ఆపెక్యశోధితౌధామ్నిం బ్రాహ్మణంస్తోషయెద్ధనై; ప్రతిమానాం యధాయోగం ఉద్ధారశ్చాన వీకృతం; కుర్యాత్తతోయధాపూర్యం నిమిత్తివానవానధిక్యతై; ప్రతిష్ఠాప్యయధాశాస్త్రం స్నాపయెత్కల శైరపి; సహస్రైణ పురావృత్తం దూషాణ్ మనుపత్రయై; అన్వైమహోత్సవః కార్యోనచెద్రాష్ట్రం నృపక్తయం; బింబంనచాలయెచ్చెలంన నవీకరణం తథా; తదైవదివ్యమాఘోచ స్వయవ్యక్తంచ కౌతుకం; తథాసైర్కాగధాద్వైశ్చ ప్రతిలోమైశ్చ గహి శ్చైః; ప్రథమాదిప్రవిష్టంచెద్ధామవారుణ భూతలం; ప్రోక్షయెత్పంచ గన్వేస్వ పుణ్యోహ మపివాచయేత్; యామశ్యసం తథాన్యస్య బలిపీఠాదికస్యచ; స్పృశెత్కృత్యాయధా పూర్వంశాన్తి మాచరేత్; దెవోసంస్నాపయె

దెవప్రధమాపరణ్ణీదిభిః సన్న్వీళ్ళరుత్తిలై హోమ మూలినాష్టోత్తరం శతం, బదెఱ్ఱాతస్సశ్ నేదెవం స్సాపయెన్నువభో టైః పూజాకాలికవాత్సల్యబంధనం చెదసంకులై అష్టాత్తరశతమూల మంత్రైజపిష్యతే, సంకులై బాధనం చైవదైషాయభవతిక్యవితీ, ప్రభాపిగాత్ర సంస్సశ్ బింబస్సశ్ వదిస్సతే, ఆచార్యః పూజకశ్చాన్యేత దైవపరిచారకాః, ఆసనేష్వాది కాంభుక్తిం శయసంచయధా తథం, కుర్వ్యః కర్మణ్యధి కృతాదూషోచైవతథాభవేత్, అన్యేచేత్కుర్వ్యదవనిం ప్రోక్షయెద్ధ్వామయోంబుభిః, ప్రాకారమంటపేధామ్నిగూపురేపాకవేశ్యసి, దభే గ్నినాసమాధాయ పూర్వ వస్కుండపాదికం, ప్రతిష్ఠాప్యయధాపూర్వంతతశ్చాన్తిం సమాచరేత్, ఆధమోత్తమ మాగేణ స్సపసంశాన్తిదంభవేత్, శాన్తిహోమస్తుకత వ్యూద్వీజానాందాసభోజనైః, ప్రతిమాద హనే చాపిసమాధాయ యధాపురం, స్నానం సహస్రకలశైః ప్రతిష్ఠాప్య యధావిధి, వస్త్రాదిదహనేతస్యాః ప్రభాదిదహనే తథా, నవభిః కలశైస్నానం హోమాదితదనన్తరం సుదశో కెగ్నినా దగ్గెస్నానంనవ ఘటైర్ప వేత్, ధ్యజెవితానెఛత్రై చగ్ధివా స్తరణ్ణీదికె, పునరుత్పాద్యతత్పూర్వంశాన్తిహోమాదికం భవేత్, ప్రాసాద్యవకాశాని వద్ధిశ్చైత్పూర్వతేభవేత్, యద్యాప్రాచ్యాముదీచ్యాంహ వృద్ధిన్ న్యత్ర ణోభనా, దక్షణ్ణవన వృద్ధిశ్చైత్ స్నాపనంచేత్తమోత్తమం, శాన్తి హోమోద్వీ జైన్తాణ్ణం తర్పణం భోజనాదిభిః, శోభనం సర్వతే వృద్ధిరువ పీరస్యచేష్యతే, ప్రధమా వరణె యావద్భూషస్యాద్ధివ సిర్భితే, వజ్రోతం యదిపూర్వోక్షం స్సపసం శాన్తిదంభవేత్, సపూజయెత్పూర్వోక్షం యామాదిన చచాలయెత్, పారాణికం సరః పీరం ధామచిహ్నంచవైష్ణవం, నూర్ధ్వత్యపూరయాత్యా వానవృద్ధిగ్ పురాటసు, అల్పయః ప్రాశ్చిమానాదిదివ్యవగ్ంధనైః పునః, వధో యేచ్ఛ్రద్ధయాముఖ్యైద్ర డైరెరచ్ స్న యెద్గురుః॥ ఇతిశ్రీ పాద్యతంత్రై చర్యాపాదో ప్రాయశ్చిత్త విధిన్ మ అష్టాదక్షంరో ధ్యాయః॥

అథజేణో ధ్వారణ విధి రుచ్చత్రై । స్వాయంభువావో దివ్య మానుషేషు చతురీష్యపిరక్త జెష్యంగహనార్యుదితత్త దంగంపునస్తవనీస్యమాధాయై తవ్యమెవనత్యా గేయుజ్యతే, శైలజేష్యపిత ద్వదెవ, దార్యా దిషువంచసుహీనాం గెమతానిసంత్యజ్య పునస్సుజేత్, సర్వాత్మానా స్సృష్టాదంగ మాత్రం సామాధానే చతచ్చక్తిం కుంభే సమావాహ్య, యధాపురం నిర్మాయుజలా ధి వాసా దికం సర్వం ప్రతిష్ఠాయామివకారయేత్, స్థిత్యా సనశయ నయానారూఢేషు టంబెషు సమాధిశ్చక్యతే, యదితెషాంత్యాగేనయుజ్యతే, దెవజే పునస్సృష్టా దేవ్యా యధావత్ స్థితా, శ్చైత్ పునస్సుజేత్, తాసుపూజనే సంతతే పునరుద్వాహశ్చనకార్యః, ప్రభావద్వాసనాయుధాదీనాం వ్రాకల్యేచలనెవా

ప్రియ సమాహితే ప్రతిమాశక్తిం ములబింబె వూద్యాస్యః తానియధాపురం సమాధాయ యధానిధి
 సంప్రాప్త్య తాంశక్తిం పునర్బిం బే సమావాహ్యపునఃపూజయేత్ బాలగేహంనిర్మాయ తత్ర
 శైలాదిమజ్జేణోభ్యశక్తిమావాహ్యః సమాధానానన్తరం పునరా వాహ్య పూజయేత్ తత్రాపి
 సంధాన యోగ్య సంధేయమయోగ్య కస్తుక్తితావంభ సివానిక్తిపెల్ ప్రాసాదేశిధి లైవ
 పరివారైరు ప్రతందెచం బాలవేశ్మని యధా పూర్వం పూజయేత్ అజ్జేణో ధృవబింబెదారుణిజీణే
 సతిత్స్థితో దేవాగ్నేవ పరివారాన్ములబింబెనివేశయేత్ అజ్జేణోధామని జీణో ధృవబింబెతం
 నిష్ఠదెవతానాముద్యాసోనాన్యత్రకతో వ్యః అజ్జేణో వాంగభంగాదిరహితే యామకాన తినపునః
 కల్పనంకార్యం యదికల్పయెదాత్యహానిభోవతి పురాప్రమాదాత్ ప్రమాణ రహితం కల్పతం
 ప్రాసాది పునః కల్పనై లక్షణిన్యితం కుర్యాత్ బహుబైరైక బైరెషు యధాపూర్వమెవ కల్పయేత్
 విపరీత కరణైమహాదోషా భవతి బహుబైరం పూర్వం దెవిభ్యాం సహితం యదిభూయః
 కల్పనేతాభ్యాం సహదినావానకుర్యాత్ అమానెషెతు బింబాదికం పూర్వం లక్షణవజ్జీతం
 యదిజీణో :ద్ధారే పితదైవనతదన్యధూ అమానుషెతు బింబానా మాసనశయనస్థాన యానాని
 పునరుద్ధారె యధా పూర్వమెవ మానుషేతు తేషాంపునస్పృష్టా యధేశాచకరణంన్నదోషాయదివ్యం
 విహానం పురాయద్యస్తు యన్మానం యాదృశం పున స్పృష్టా దృగివనాన్యధా ఆషోమానుషం
 సదనమైష్టకం మృణ్మాయం వాజీణో పునః కల్పనై శైలసప్తక యావాకార్యం క్షుప్తానాముప
 పీహానం రక్షణార్థం బహిర్వర్ణ నెన దోషాయ సాలగోపురపీరా దౌచలితేజీణో పిశిలాదిబిద్భం
 విస్తీర్ణ మన్యధావకుర్యాత్ నద్యాది జలవేగిన నష్టం చలితం వాప్రాసాదాదినిబో ధేం స్యత్ర
 స్థానై పునః కల్పయేత్ ప్రధమ కల్పనెమాతోతంత్రాధి కారిణో యాద%గ్గిదాస్తయైవ ద్వితీయ
 కల్పనెనాం న్యాధా యామాదీనాం పూర్వకల్పనేజీణోద్ధారేవ ఫలం తుల్యమెవ తత్రమూతి
 వ్యక్త్యయం నకుర్యాత్ బహు బైరావయవ మారతం జీణోద్ధారి ప్రతిష్ఠాయా మివకమాచో
 వేద్యాం సంస్థాప్య శయ్యాయాం శాయయిత్వా జలాధివాసన యనోన్మీలనతత్య సంహారోత్పాతనాని
 వినోసర్యకమాణి కుర్యాత్॥

బాలాలయ ప్రతిష్ఠా

అథబాలాలయ ప్రతిష్ఠా విధిరుచ్యతే ఆచార్యో యజమానెన సహవైష్ణవో సకల శాస్త్ర విదాగమ
 పురాణ జ్ఞో బ్రాహ్మణీ నపిన్యయ మాహూయ ప్రణిపత్య ప్రార్థయానెత్తోభోజయిత్వా సువర్ణా
 భరణ వస్త్ర గంధ తాంబూలాద్యై రుపచర్యతో ప్రదక్షిన్వీకృత్య ప్రణమ్యకృతాం జలిస్సన్యా

సుదేవం ధ్యాత్యా చెతివిజ్ఞాపయేత్|| పూజాంబింబ మిదం విఘ్నోనస్థాపితం పూర్వ సూరిభిః|
 పూజ్య మానెంగ వైకల్యే దూషణం చెహవత్|| అస్యజీణోస్యబింబస్య చోద్ధారం కుర్తు
 ముద్యతే| ఆగమస్య వశాత్కతుం వ్యవసాయ ముపాస్మహే|| యదైవ దేవపూజాయాం
 వినయిక్త మనిందిత| గంధ పుష్పాదికం పశ్చాం నివోల్యమితి నింద్యతే|| తదైవాజీణీ
 తంబింబం పూజాయాం ఉపయుజ్యతే| పశ్చాత్తజ్జీణీ తంబింబం నిర్మాల్య మివనింద్యతే||
 అస్యబింబస్య చోద్ధారం కుర్తుమిచ్ఛామి సంప్రతి| భవన్తోనుజానన్తు భవదాజ్ఞాం కరోమ్యహం||
 ఇతి విజ్ఞాప్య తైరనుజ్ఞాతస్స|| ప్రాసాదాగ్రేదూర్వాభిర్ముఖముక్తేభిరాహతీనాం లక్తం సహస్రత
 ముద్దోత్తర శతం వావ్యాహృతి భిహోత్వా| పంచోపనిషన్మంత్రైశ్చాన్తి హోమవిధాయ|| బ్రాణ్యణైస్సహ
 పుణ్యోహం వాచయిత్వా| శాన్తిం చాత్మసమహాణ పూర్వకంగురుం నమస్కృత్య దక్షిణీం దత్వా|
 లోహజం దారుజం వాద్యవిధం పూర్వ వల్ల క్షణోపేతం కల్పయిత్వా| జలాధిసానాదీనికహోణీ
 మంటపే క్షాత్యా| పూర్వోక్త ప్రదేశ ఇష్టక యాదారుణి మహాదావా విమానానుగుణ్యైవైక హస్త
 సముచ్ఛవతింకణీకాదళయుతాం వెదికామాపాద్య తదుపరి బాలబింబం సంస్థాప్య వరెహ
 స్పృశవతిచ్ఛాప్య| తదుపరేహని రాత్రౌ మూలగేహం ప్రవిశ్య| స్పృశనాదిభిర్వదా క్రమం పూజ్య|
 రక్షా బంధనం కృత్వా| ప్రాసాద స్వచ తస్రమదిక్కు పూర్వ వచ్చాన్తి హోమం చవిధాయక మా
 చోయాం పురతః స్థండిలం కృత్వా| లోహజం హృణ్మయం వామహాకుంభం తత్పరితః కలశా
 ష్టకంచ విన్యస్యత్ ససూత్ర వస్త్రాదీ బధ్యాసకూచో ననిష్ఠ ప్రమాణ దళాష్టకయుత స్వర్ణ
 పద్మా కృత్వా| మహా కుంభే మూలమంత్రేణ మూలం మూర్తిం కలశేష్యపీష్టా దీనా
 వాహ్యాభ్యర్చ్య| కుంభస్యోత్తర దేశే గురుశ్చయిత| తదను ప్రభాతేస్సాత్వా ఆచార్యో బాలగేహం
 సమాసాద్య| పూజయిత్వా| ప్రళయోదయమాగ్గణ శోధయిత్వా| యోగపీఠం గాధాముదీరయేత్||
 ప్రద్వారుదేవేశ కల్పితే బాలమందిరి|| అద్యలభ్యతి దేవేశ ద్యాదశాబ్దాదివ ప్రభో| త్వదన్యా
 కైవోపాదీంశ్చవాసు దేవోనుమన్యతే|| ఇతి ప్రహృష్టైన మనసాదేవం ప్రణమ్య| బద్ధాంజలి పుటం
 ఛూత్వా| గాధామిమయుదీరయేత్|| బగవద్దేవ దేవేశ శంఖ చక్రగదాధర| నీచాలయ మహంకర్తుం
 చింబంవా పిమనోహరం|| వాంఛామితం వదేవేశ తదనుజ్ఞాతు మహోసి|| ఏవం యజమాన
 ఆచార్య ప్రార్థయోమనసాశనైః కాలం విగ్నాప్య మహాకుంభంచ మంత్రేణి హాహ్య| ప్రణవేననిరుద్ధ
 మహాకుంభం పూజయిత్వాద్భుత్య దేవాలయాద్యినిష్ఠమ్య| ప్రాసాదం ప్రమాదణీకృత్య|
 బాహ్యాదేవాంచ| తస్యాగ్రతే మహాకుంభం నిదాయ బ్రాహ్మణీ నామనుజ్ఞ యాకాం విజ్ఞాప్య|
 పంచోప నిషన్మంత్రేణ మహాకుంభ జలెన బింబంసనిచ్య| తతోదేవం ప్రణమ్య సంపూజ్య|

ప్రాసాదా చరణేషు బలించ దత్వా బింబమలం కృత్య పుణ్యేహం వాచయిత్వా సృష్టి సంహరన్యా సంక%త్యా గంధ పుష్పాది భిస్సంపూజ్యః బ్రాహ్మణమ వైదికతాంత్రికాన్లం త్రంజపత్సుషోష్ణి షోలంక%తో గురు హైమాలాం గల మాదాయ మూల మంత్రిణ పీరబంధనం మెచయిత్వావిష్యక్సేనం ధ్యాయ బింబం గోహం వానిర్భ్యావత్ సృ%త్యా వస్త్రైరాచ్ఛాద్య వ్యాహృత్యరజ్జు బద్ధ్యా సముద్ధృత్య వాద్య ఘోషైస్సహో చార్యః క్షితావం భసివానిక్షిప్య విధివత్సాత్ప్యా ప్రసాదః ప్రవిశ్యే పుణ్యేహం వాచయిత్వా సమంత హోమ బలించదత్వా గోహస్యాం దెవాసుద్యాస్యః తత్రగావాసయిత్వా ఖాత్వేద్ధృత్య వాలుకాభిస్సంపూర్యః ప్రాసాదాగ్ని రక్షాహోమం కృత్యా ఋచం పశ్చిమాయా ముత్తర స్యాం ప్రావ్యాం చయజురధర్వణం దక్షిణ స్యాందిశి బ్రాహ్మణాన్వారయిత్వా చైవం శాన్తిహోమం కృత్యా చతుర్ధేష్నా బాలబింబస్య ప్రాసాదదెవో స్సవసం కృత్యా తదంతే పుష్పయాగావసానికం ఉత్సవం కుర్యాత్ యజమానో గురవేయధావిధి దక్షిణం దత్వా మాలగోహం బింబం వాయధావిధి సమాప్య ప్రతిష్ఠాం చయధాధి కుర్యాత్ ఇతి శ్రీవరాహ గురువిరచితాయాం క్రియాకైరవ చంద్రికాయాం జీణో ధ్ధారణ విధినో మ పంచత్రింశః పరిచ్ఛేదః॥ ఇతి జీర్ణోద్ధారవిధి సమాప్తంః

సంప్రోక్షణ విధిః

అథ సంప్రోక్షణ విధిరుచ్యతే॥ సంప్రోక్షణ విధిః ప్రాసాదేచాంగ భంగాది సంధానెనూతనె కృతే ప్రతిమాయాచ పీఠచ ప్రభానాంచాయుదెషుచ ఆరాధనెచ విచ్చిన్నై భూగుప్తీకమలాసస రోదనెస్యెదనెచైవకంపనెపతేపిచ వల్మీకాది సముత్పన్నై వషోవాతాది దూషితే కుండగోళక సంస్పృశేవెదవిక్రమ కారకైః స్పృశేనే ప్రతిలోమాద్యైసోత్యా మైశ్చ సూతైశ్చరథరారకైః వైభానసైశ్చ సంస్పృష్టి భాగోవాగమ పూజకైః శైవాదిభిశ్చ పోషండెబ్రహ్మహత్యా రిపాతకైః క్షయాప స్మాధికుష్టాద్యైః వ%త్రభిః మూలమోగభిః ఉదక్యాదిభిరన్యైశ్చ నిల్పిభిస్సృశో దైషిత విణ్మాత్ర రుధిరాపెయస్పృశోయిష్టైవ మందిరె జననే మరణెచైవశ్యస్రుగాలఖరాదిభిః స్పృష్టైవ బింబెతంత్రాణిం సంకరి సమువస్థితే ఏవయాదిమచాన్యేషు సంప్రోక్షణవిధిభో వేత్ భూమాదికంచ సంప్రోక్ష్య ప్రతిమాదికమవ్యధా అచో న్రరాష్ట్రయధిపః ప్రజాంశ్చనదనం హరెః శూన్యస్యాన్మరణ ప్రాయము పద్రవసమాకులం దుబోక్షకలహవ్యాధిమృతిప్రాయాస్యగీతయం తస్మాత్సంప్రోక్షణం కార్యంధామాదీనియధావిధి ఆచార్యస్తదధో మృత్సంప్రాణ పూర్యకమం కురాపణం కృత్యా పహ్రానిబింబ ప్రాసాదపీఠాని స్వచ్ఛో దక్షిణోద్ధయిత్వా పుణ్యహం

వాచయిత్వా, విషెజ్జర్నుకమిదం విష్ణురితిద్యాభ్యా అంబ్లిం గైర్మత్తైశ్చసంకృత్య, ఉత్తమాదీమ
 స్పృపనేమ యాధా విద్యైకతరణ పుణ్యహ పూర్వకంసంస్థాప్య, యాగమంటపమలం వృత్య,
 పేణ్యహం వాచయిత్వా, ద్వారతరణకుంభాదీనభ్యర్చ్య, మంటపమద్యైవేదికాయాం కృత్యా,
 వింశద్భారైస్త్రిహిభిస్తదధో నతండులెనస్తదధోన తితేనాన్నరావస్తా చ్చాదన సహితంపీఠం
 కృత్యా, తన్నద్యై పద్మమాలిఖ్య, పుణ్యహంవాచయిత్వా, తత్రమహ కుంభం సంస్థాప్య,
 సూత్రవస్త్రాదియుతం క%త్వా, ప్రతిమామేక పిష్ఠుప్రమాణేన స్వర్ణేనచన వరత్నానిచ నిక్షిప్యస్త్ర
 మంత్రణ పిధాయ, తద్గక్షిణతః కరకంచతధాసంస్థాప్య, తత్పరితః కుంభాష్టకం చతుత్తరయదాత
 ధాతస్మిన్మండలవ్యాఘ్రు చర్మాద్యువేకరణ్ణిభిః పూర్వవచ్ఛయాంక%త్వా, వితానాద్వైర లంకృత్య,
 పుణ్యహం వాచయిత్వా, తతద్రైవేశంశోఘ యిత్వా, కుంభైపరమాత్మానంకదెసుదశ్శోనము
 పకుంభాద్యష్టకెవాష్ట్యైదీం ధ్వావాహ్యభర్చ్య, నైవేద్యాన్తం సంపూజ్య కుండెస్థందలెవాగ్నిముస
 సమిధ్య, యథావిధి సమిధాజ్యచరుభిః మూత్రసచతత్తన్మంత్రైర్ముతోహమంచకృత్యా, పుణ్యహ
 పూర్వకం రక్తాబంధనంచ విధాయతతః ప్రభాతేశాయితబింబం ఉత్థాప్య, స్థాపితకుంభానిదాయ
 మూతో పై స్నాకంసవెదవాద్యఘోషంధామప్రదక్షిణీ కృత్య, ద్రవస్యపుడతో ధాన్యరాశా సంస్థాప్య
 పుణ్యహంవాచయిత్వా, కూచో నకుంభతోయమాదాయ మూలమనైణ పంచోప నిషదాబ్లింగైరి
 తరైశ్చాన్తిమంత్రైశ్చదేవం సంప్రోక్ష్య, అర్ఘ్వాదిభిమ్ హ హావినో వెద్యాన్తంయథావి విధూయెత్,
 యజమాన ఆచార్యమూర్తి పపరిచారకాణం యథాహం దక్షిణం దత్వా, బ్రాహ్మణ్నోన్వజ
 యిత్వాతైభ్యోపి దక్షిణందద్యాత్, ఇతిశ్రీవరాహ గురువిరచితాయాం క్రియాకైరవ చంద్రికాయాం
 సంప్రోక్షణ విధినా మవట్టుంశఃపరిచ్ఛదః॥ పదిత్రోత్సవవిధిః అధతావత్ప విత్రామోపణ
 విధిరుచ్చతి॥

పవిత్రోత్సవ విధి :

నిత్యనైమిత్తికకామ్యానాం సర్వేషాంనూ్య నాతిరేకదోష శాన్త్యర్థం పూర్ణాహుతి వత్పవిత్రోత్సవ
 కార్యః॥ శ్రావణ్ణోష భాద్ర పదాశ్య యుషుమాసెనుసితె పక్షేద్యాదశీ ప్రతిపత్సైర్ణ మాసి
 పంచమ్యేకాదశీత్రయోదశీ ద్వితీయాసుతిధిమ పుష్య రోహిణి రెవతి భరణీస్యాతిపాస్త
 పునర్వస్యాదిమ ఋక్షేమ పవిత్రోత్సవం కుర్యాత్॥తంతూ బ్రాహ్మణ కన్యాభినిమి
 తాందోషరహితాకాపా సాన్యాకౌశ్రయాన్యశ్చా శ్రీతాన్యాస మనియమాద్గాది చూడై
 ఘృద్ధవారిభిస్సంకృత్యాతపె శోధయిత్వా, తాంత్రిగుణ్ణకృత్య తాద%శాన్సనస్తధాకృత్యాత

పన్నాపిచతుగుణ్ణీన్యద్యాత్రిగుణితాన్యాచతుగుణ్యం వాత్రిగుణ్ణీ త్రిగుణీ త్రిగుణీ కృత్య
 దాధవాతానైక తాంసీత్యాభూమింమోమయేనా నులిప్యః తత్రయుజూ వ%క్ష సంభూతం శంకు
 ద్భయం యమధూక్త మానాను పారణ సంస్థాప్యాచార్యానుజ్ఞయా భగవద్భక్తాస్సాతాన్న+న్నిమా
 ిణసీపుణ్ణః ప్రాజ్ఞుభాస్త త్రతంతూనామోప్యయధాభూషణ్ణీ తథాపవిత్రాణీకరున్యః
 మూలబెరాదిబెరాణ్ణం ఆద్యమధివాసార్థం పవిత్రానిభ్య విధిమానం అష్టోత్తరశతైస్సూత్రై
 ద్యాత్రింశత్ గ్రంథి భిర్భుతంచమండల కుంభకుండలకుంభై పద్మగళమ్నోమానిదితాదృశానిచ
 నిర్మయః ఆపరేద్యుః పవిత్రంతుచక్రాబ్జస్పదద్వ నాభ్యరనేమి బాహ్య పవిత్రాణీ చతుశ్శతశ
 త్రయద్విశతైశ శత చతుశ్శతైస్తంతుభిః మానిని తాద%శా నిచనిర్యాయః ఆపరేద్యుః పవిత్రంతు
 చక్రాబ్జస్య పద్మనాభ్యరనేమి బాహ్యపవిత్రాణీ చతుశ్శతశ తత్రయ ద్విశత క్రమేణ సప్తవింశద్విగుణ
 త్రిగుణ చతుగుణ పంచగుణైః గ్రంథిశ్చ మహకుంభ సాష్టోత్తర శతతంతుయుతం
 సప్తవింశత్ గ్రంథియుతం కాకనైకాశీతి తంతుభివ్ శత తిగ్రంథిభిశ్చర్యతా పవిత్రంచ
 నిర్మాయః బెరాణ్ణస్త్వ శ్రీప వత్సకౌస్తుభవనీమాలాది కిరీటాణ్యయానినాభి హ%దయజంఘాకీరీట
 మానాని క్రమేణ్షోత్తరశతోశీలిషష్ఠి గ్రంథియుతానిబాహుార్థం త్రిశతతంతుభిస్సప్త
 వింశతిగ్రంథియుతంచ శతద్వయ తంతుభిద్వ్యో దశ గ్రంథియుతాంతాభి మః
 పవిత్రంచాష్టోత్తర సహస్ర తంతుభిరనైకగ్రంది యుతం చరణ మర్యాదం పవిత్రంచ సహ
 పీరన్యతన్మర్యాదమష్టోత్తర శతతం తుభిః పంచవింశతిగ్రంది భిశ్చ + ప్రభా పవిత్రంత్తుల్య
 తన్మర్యాద మనైక గ్రంథియుతంచ పవిత్రమేనం సర్వేషాం స్వతంత్రబిం బానాం పరతంత్రమ
 బింబెమ తూత్రమాదిత్రయమేవ శ్రియాదీనాందేవీనాంచైన మెవాష్టోత్తరవతశత సహస్రైబ్
 హుభిగ్రంథి భిశ్చయుతానిచా గ్నుకుండస్య ప్రతిమెఖలం సప్తవింశపంచ వింశద్యావింశకైస్సూ
 త్రైస్తన్మాన గ్రంథిభిశ్చమెఖలకూర్యదాని పవిత్రాణీ చస్రుక్కువాది పాత్రాణ్ణం పంచవింశత్సూత్రై
 బహుభి గ్రంథిభిస్తన్మర్యాధిని చాఘ్నోది పాత్ర ధూపదీప పాత్రఘంటాక్షమాలాదిమ సవ
 త్రాష్టోత్తర శతతంతుభిర్భిధిఫ్ణితం గ్రంథి ద్వోదశాబ్జల హనినచయుతానిచస్రనేశగరు దాదీ
 గ్ధైవత్యాహిణ దుగ్ వినాయకదుద్రాది పరివారిష్యష్టోత్తర శతతంతుభిద్వ్యోత్రింశత్ గ్రంథిభిశ్చ
 యుతాని హస్తమానాని చండాదీనాం సప్తవింశతి సూత్రైస్తావతి గ్రంథిభిస్తపాకయ పుప,రేం
 భతెనఫఖ దిమచతదా బలిపీరన్య కంరికామానంతు దృశంవార్యాణ్ణం యతానాం చాష్టోత్తర
 శతతంతుభిబ్ హు గ్రంథిభిశ్చ మూతో పానాం పూజకానాం బ్రాహ్మణీం చైకాశీతిసూత్రై నా
 ిభి మర్యాదానిచరాక్ష సత్యష్టోత్తరశత సూత్రైబ్ హ గ్రంథిభిస్తన్మానేనచ తదుప జీవినామెకాశీలి

సూత్రావైశ్యాదీనాం చతుశ్శతతమం తుభిశ్చ తేషాముపవీతవదేవం పవిత్రాణి నిర్మాయ మణి
 ముక్తాప్రవా ఛాది రక్షై స్వర్ణాదిలో హైవుపూరయిత్వా గ్రంథీ శంఖాకాన్ ధాత్రీ ఫలసద్భూ
 ి ముకా ఫలసమాన్వాబద్ధ్యా తదంతరాళానికస్తూరికా కుంకుమకర్పూ ర చందనాదాశ్యాలకద
 ి మైరాలిప్య, యెచాగ్రంధినా పూరణమలిక్పద్యైః పుష్పిర్యాకృత్యా, నిశచచ్ఛిరసురజ్యుదైవం,
 పవిత్రాణిసి సిద్ధాయ పూర్వమంటపం సమధ్య వెదికా కుంధం కల్పయిత్వా తేరణవితానదభ
 ి మాల్యాద్యైరంలం కృత్య, తత్రయానోపకరణే సర్వాణి సంపాద్య తద్దినాత్ సప్తాహే పంచాహృ
 తలీయోహని సమ్యోహసంకల్ప్య, పూర్వవద్విధి వదంకురా వాపసం కృత్యా తదర్యాచార్యః
 ి ప్రతకృత్య ఉపోషితో దశమ్యాంనిశాముఖే మూతో పైర్య జమానెనచ సహగభో గృహంప్రవిశ్య,
 దెవమర్హాదిభిర్యదావిధిపూజయిత్వా, తైస్సాకందేవంఞమ్య, ప్రాంజలిస్సంన్ని మాంగాధాము
 దీరయెత్త్, న్యూనాతివేశాస్వరధం పవిత్రామోహణం పరం, ఆచో సంభగవస్సర్వదురితో
 త్పారణక్షమం, సంపదం చాపి సర్వాసాంముత్పాదనమనుత్తమం, క్రియతేతద విఘ్నెన
 యధాస్నాకమో చోదితం, యధానుజ్ఞాపయామిత్వామను జానుహికమంతత్, ఇతిదేవం
 విజ్ఞాప్య, మందిరాన్నంట పంప్రవిశ్య, తదభాో ప్రాగ్రాసాస్తీర్య, తేషుప్రాగానన ఉపోషిత
 ఉపవిశ్య, సమహితమనాజ పధ్యానపరే రాత్రిం జాగరెణనీత్వా, అపరెద్యునిో శిధింన్యా
 మదధివాసనమ్ వక్త్రమాణెనవిధినాకుర్యాత్, ఏకబెరెతు మూలబింబన్న పనానస్తరంకొతుకం
 బహుబెరెతు కళ్యాణ కౌతుకెకౌతుకం బద్ధ్యా, తతక్ష నిర్గత్య, మంటపెప్రణ్యేహ పూర్వకం
 ద్వారతోరణం ిజానం విగాయ, దిగ్గి దికు చతువో దవిమోవి ప్రానన్యాంశ్చస్తాపయిత్వా
 తూర్వఘోషేమ మంగళిమ సర్వత్ర ప్రవతిో తేషు తనాచార్యః, పవిత్ర పాణ్యేదాయ
 మంటపె ధాన్యరాశి ప్రాగుదగ్భవి సంస్థాప్య పుణ్యేహంవాచయిత్వా, శోషణ్డిభిః పవిత్రాణి
 ి ివ్య గంధద్రవ్యై ధూో పయిత్వా, కస్తూరికాది కర్ధరాలిప్య పుష్పాణి విక్షీర్య, తాని పవిత్ర
 ి సవహసాసంవెష్ట్య, చక్ర ఆర్ధాంప్రదశ్యాో స్ర మంత్రెణసం పూజ్య, మంటపమైశానీందిశ
 మారభ్య సూత్రైరస్రైణ సంవేష్ట్య, మంటపస్యో పరిచక్రంచ భూవశా పద్మంద్యారేషు గదాంచ
 ధ్యాత్వా, తతదిగ్వి దిక్కుమాషోదనెసబలిందత్వా, బహుబెరెతుకళ్యుణకౌతుకం బహిస్సానాో
 ససేస్తాపయిత్వా, విధివత్సంస్నాప్సోపవితాస్తముపచర్య, వెదికాయాంచక్రాబజం వతో యిత్వా,
 సమభ్యర్చ్య కళ్యాణకౌతుకం చక్రాజ్ఞైసం స్తాప్య, హవిర్నావేద్య, మంటపేధాన్యరాశి సకరకం
 సోప కుంభాష్టకం మహాకుంభం సలక్ష్ణం సంస్థాప్య, తేషుమధ్యకుంభే మూలమూతోం కరకె
 ముచశోనం పూర్వాద్యాశాగతేషువాసుదెవార్దో మోణస్థేషుపురుషాదీంశ్చ పీఠంసం కల్ప్య

వాహ్యభ్యర్చ్య, సంపూజ్య కుండెగ్ని ముపసమిద్ద్య, సంపాతం సంగృహ్య పవిత్ర పాత్రైశుస్సృత
 మంత్రైః ప్రచయిత్వా, ఏకబైరేతల కల్యాణ కౌతుకం వినామూల బింబెన్నపనాదికం కృత్యా,
 పూర్యం పవిత్రాహ్యరోప్య, బహుబైరతః పూర్యంకల్యాణ కౌతుక కంభకరకాగ్ని చక్రాబ్జ మండల
 మధెష్విదం విష్ణురితి, పవిత్రాణ్యోమోప్య సర్వమంగళైస్సహ మూల మందిరం ప్రవిశ్య,
 మూలబింబమర్వాది భిదభ్యచ్యో, పూర్వోక్తమంత్రైః పవిత్రాణ్యో మోపరీ సర్వాబ్జ సుతధా
 కృత్యా ప్రాసాదంచవెష్టయిత్వా, వెదఘోషైర్వాద్య ఘైఘైస్సహతత్రైవతాందాత్రిం జాగరణ
 సీత్యా, ఆపరెద్దురమండలస్థందెవంస్నానా సన్నిసమామోప్య సంస్నాప్యాక్ లంకృత్యశోధితేమంట
 ప్రపూర్య వచ్చుకాబ్జం వత్యిత్వా, ద్వారాదియజనంకృత్యా చరక పద్మమభ్యర్చ్య, తస్మిన్కృత్యాణ
 బింబపూర్యవత్ సంస్నాప్యార్వాదిభిరభ్యచ్యో, కుంభాదికంచసం పూజ్య, చతుర్విధమన్నంనివేద్య
 అగ్నిపాయసాదిచతుర్విధాన్వైః పురుషపూకైస చప్రీహివేణుతిల తా. పుష్పాగరుఘృత సమిద్భిః,
 మూల ముద్రైః పృథగ్విత్తరశత మాహుతీనాంహత్యా, ఆచార్యస్సు ముహూర్తేపవిత్రాణాదాయ,
 చక్రస్థంసాక్షం పృథగిదం విష్ణురితిభూషయిత్వా, తదనుకుంభకరక కుండాగ్ని తరణ ద్వారకుంభా
 దీనాం పవిత్రాణంచ పవిత్రాణోప్య, తతోమండలస్థందెవం చతదను ప్రదక్షిణీకృత్య, సర్వ
 మంగళ సంయుతం మందిరమంతః ప్రవిశ్య, మూలబింబెన్నపనాదీనాం పూజితేహవిని
 వేద్య, తత్రస్థదేవతానాంశ్రీమాదీంచతధా కృత్యా, మూలబైరం సమారభ్య పూర్వోక్త మంత్రైః
 పవిత్రైర్భూషయిత్వా, స్వతంత్రాణీమస్వతంత్రాణాంజ్ఞా, బింబానామె వంకృత్యా, తదనుచండాది
 బతిపీతాన్తంచ బ్రహ్మాదిదేవతానాంతాక్షో సేనెశయోరన్యేషాం విష్ణుభక్తానాం విష్ణు గాయత్ర్యైదం
 విష్ణురితి వాష్టాక్షరైః ద్వారశాధో నవాసవిత్రారోహణం కృత్యా, తదనుబండాది బతిపీతాన్తంచ
 బ్రహ్మాదిదేవతానాంతాక్షో సేనెశయోరన్యే షాం విష్ణుభక్తానాం విష్ణు గాయత్ర్యైదం విష్ణురితి
 వాష్టాక్షరైః ద్వారశాధో నవాసవిత్రారోహణం కృత్యా, తదన్వాయోమూతో పైర్యజ మానెన
 సహ మందిరమంతః ప్రవిశ్య, స్వాంజలిరక్తైర్మేపుష్పైః కెవలైర్యా ప్రసూనైరా పూర్య, దేవం
 స్తోత్రైస్సుత్యా అంజలి స్థానిదేవపాదమూలవికీర్య, మనుష్యార్థం కృతానిచపిత్రాణీక్షామాదినిచ,
 పుష్పవద్దేవపాదయోవిన్యస్య దేవంవిజ్ఞాప్య, స్వయమాత్యనః కృతం క్షామాది పవిత్రంచ
 పూర్యం గృహీత్వా, తదను పూజకముఖ్యానాం ఋత్విజా సహకారిణ్ మన్యేషాంరాజ్ఞాం
 తదుపజీ వినాంవైశ్యాదీనాంచ పవిత్రాణీవితీర్యదేవసానసమాలోక్య, పాదాన్నష్ట్యా
 జనాంతికెన్యూనాతిరెక శాస్త్యర్థం ఇమాంగాధాం ఉదీరయేత్, భగవన్దేవదేవేశ వంఖ చక్రగధాధర,
 సంవత్సరోపచారాణాంపూరణార్థం కృతంమయా, ఆరాధనంగ్రహణీన్ద్రం భక్తానాంహితకామ్యయా,

నాహం స్వతంత్రకీంచుకరోమివిహితంహితం। కిస్తుత్యత్తైరితం సర్వం కరోమినవశస్వయం।
 తత్కృత్యం అశేషణ క్రియాల్పాద్యసుష్టితం॥ ఇతి విజ్ఞాప్యః అపరాహ్లాదేవం యానాదికమారోహ్య
 లంకృత్యః॥ గ్రామప్రదక్షిణ పూర్వకం సర్వోపచారై మహోత్సవం కుర్యాత్। ప్రత్యహం పవిత్రాణి
 పూజాకాలే ప్రోక్త్యారోపయెత్। ఏవందివ సోశ్చతుద శవేకవింశతీ సప్తవాత్రి
 రాత్రమేకరాత్రంవానిత్యమెవంద్యారయజమానహవనాది సహితం మహోత్సవం కృత్యా। సమాప్త
 దివసేత్తద్దేవతాశ్చోద్యాస్యః పౌరుషేణ సూక్తేనరధావ్రరణ వాత్రి సంపణ్ణో న మూల మనైఃసా
 పవిత్రాహ్యవరోహ్యః దేవస్యస్పృహనం కృత్యా। సంపూజ్యః ప్రచ్ఛంబుగుదవేతదనుభక్తానాం
 పవిత్రాదాపయెత్। యజమానూపిగురుః బీవాజీవాత్మైః ధన్వైస్త్రోపయిత్వా। ప్రణమ్యతం
 యాసమారోహ్యః సర్వ మంగళ సహితం తంమందిరం నయెత్॥ ఇతి శ్రీవరాహ గురు
 విరచితాయాం క్రియాకైరవచంద్రికాయాంపవిత్రామోహణ మహాత్మవవిధిన్ మసప్తత్రిం శః
 పరిచ్ఛేదః॥ హరిరబం॥

చక్రాబ్జ మండల దీక్షా విధిః

అధాతః ప్రతిష్ఠావిధిరుచ్చతే। ప్రతిష్ఠా విధిః చక్రాబ్జమండల దీక్షా విధిః ప్రతిష్ఠాకర్మసిద్ధ్యర్థం
 తత్కర్మారంభది నాదర్యాజ్ఞాదశాహసవాహపంచ మెహనివాత్రీ తయేతయహాహివాపాలి
 కాఘటుకాశరావే॥ శ్రీ నృసింహ గురు పూర్వసంతతిం వాసుదేవపదపద్యశేఖరాం। పంచరాత్ర
 పరిశీల నూద్యతాంభావయామిస తతందయానిధిం॥ శ్రీరంగరాజః కురుతే నృసింహ్య
 తనూభవః చక్రాబ్జమండలదీక్షా ప్రయోగం పాద్యతన్వతః॥ ఉత్తరాయణే - మకర మీస
 మేషవృషభమాసెషు। శుక్లపక్షేషు। మానాజ్ఞాలెనద హస్తా యామవిస్తారం చతుర్ధ్వారం
 దీక్షామంటపం కల్పయిత్వా। తస్మద్ధ్యేమానాన్తరాంగులెన మండలాధ్యాయరీత్యావేదిం కృత్యా।
 మానాన్తరాంగులెన తాలత్రయాత్ బహిః వెదిపశ్చిమభాగిబ్రాహ్మణవిషశ్చేదాచార్య కరాత్తాల
 ద్యయమితాన్తరంచతుర్ద్యోణ కుండం కుర్యాత్। గాయత్రి సహిత సంకరజాతినాంచ ఏవం
 క్షత్రియస్యగోకణ్ ధ్యయమితాన్తరం వృత్తకుండంవైశ్యస్యః విత్సద్విద్యయపరిమితం పూత్రం
 గ్రహీత్యా। తన్మూలంజ్యోమధ్యే స్థాపయిత్వా। తదగ్రందక్షిణోత్తర యోరంకయెత్। ఏతదంకన
 మద్యదేశేవితస్మి చతుష్పృపరిమితాం జ్యోరూపాంరేఖాం కుర్యాత్। తద్రేఖామధ్యే విత్సద్విద్యయ
 పరిమిత సూత్రమూలం నిక్షిప్యః తదగ్రందక్షిణోగ్రే సంయోజ్యః తదారభ్యతత్పశ్చిమే ఉత్తరాగ్రాన్తం
 చాపవత్పూత్రం బ్రామయెత్। ఏవంచాపకుండంకుర్యాత్। స్త్రీణాం శూద్రస్యచ గాయత్రి

రహితసంకరజాతీనాంచ ప్రాచ్యేష్యయ పరిమితం త్రిమోణకుండం కుర్యాత్. సర్వేషాంకుడానాం
 పశ్చిమేయోసి కుర్యాత్. ఏవంఘ్రుః క్రువ ద్వారతోరణ్ణామప్యాయామవిస్తారౌ బ్రాహ్మణీదిభేదేన
 తాలాదిభేదేనకథ్వే. ఏవమంత్రక్రమానెన సాకం ప్రతిష్ఠోక్తరీత్యా మంటపాది కంకాయత్వా
 గురుః డశహ్యం నమిధాది దీక్షాసం భారో సంగృహ్య. మధ్యాహ్నాస్నాత్వా. శుచిరేకభుక్తేన
 తిష్ఠేత్. ఏకాదశ్యాంప్రాతరుద్ధాయకృత స్నానాది క్రయః శుద్ధవాసోయు గంధధన్. శ్వేతగంధానులిప్తాజ్ఞశ్వేతమాల్యవిభూషితః. భూషితశ్చ యథాలబ్ధైర్బ్రూషణ్ణైరంబవజ్జీతః॥
 గురుః దీక్షా మంటపస్యమాజ్. సంగేమయానులేష్నకారయిత్వా. ఆజాను పాదావిమణి
 బంధనార్థస్తావ ప్రక్షాళ్యాచముగ్, ధీక్షామంటపం ప్రవిశ్య. పుణ్యహజలెన ప్రోక్త్య. సధాచూణ
 క్తతాబ్యామలంకృత్య. అస్తమణి మంత్రమంత్రితాన్ సిద్ధార్థాన్ వికీర్య. ప్రతిష్ఠోక్తవిధానెన
 తస్మాన్నాస్తికాది నిరసనం యాధాశక్త్యలంకరణంచ కృత్వా. స్వస్వదీక్షాప్రదానశిష్యుతత
 స్వీకారంచ మహదనుగ్రహణ్ణధికారం సంపాద్య. అముకశమాణం శ్రీభగవదారాధనార్థం
 శ్రీపాద్య సంహితేక్ష చరకాబ్జమండల దీక్షాయాసంస్కరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య. ద్వారతోరణ్ణేది
 పూజాం కృత్వా. బీజామాపంచ కుర్యాత్. దిగ్బంధాది బూతశుద్ధ్యంతం కృత్వా. నెదికాయాం
 మండలెమి. యస్మిన్మండలకేవాది చతుర్వింశతిమూత్ యంః పూజ్యం తెశస్కండలంకృత్వా.
 తదీశానభాగే తాలత్రయాద్భూషిః కల్పతాయాంసార్థహస్త త్రయాయా మవిస్తారాయాం
 ఏకసాస్తాస్నతాయాం వెదికాయాం డక్షిణభాగేభారత్రికణ భార్యయేనకభారణవా శాలిభివృత్తం
 చతురశ్రంపాపీరంకృత్వా. తదుత్తరేవిక ప్రస్థశాలిభిః పీరంకృత్వా. హేమరజతతామ్రమయం
 మహా కుంభం పక్వబింబఫలోపమచ్చిద్రంస్వనవంతం కాళమండలవజ్జీ తమభిన్నం
 పాషాణస్ఫోటవజ్జీ తంమృణ్మయం వామ్రోణమానం మహాకుంభం ఆధకమానమేవం
 భూతంకరంచనంపాద్య. విష్ణు గాయత్రాప్రక్షాళ్య. సవ్యహస్నేనిధాయదక్షిణహస్తైనతంతునా
 ఇంద్రంసత్యేతిమన్త్రేణ మ్నాత్క్షాక్షితేన ఏకాశ్గలెన ఏకాశ్గలాస్తరాళం మహాకుంభవెష్టనం కృత్వా.
 కరకస్యతదష్టహం. వెష్టనం తథాకృత్వా. ప్రణవెనగాళితంగంధూదక సంపూణ్. అ
 అష్టోక్తరంస్వస్తమాణిక్య పద్మరాగనీలవజ్ర పుష్యరాగ ప్రవాళ మౌక్తికవైడూర్యమరతకయుక్తం
 ఏక ఇష్టస్వర్ణ యుక్తంచ స్రక్పందన పరిష్కృతంయువాసువాసెత్య మహతవాససాభ్యామాచ్ఛాది
 తమధూముఖ చతుర్వం శతిదభ్ కూర్పయుక్తంసాశ్వద్ధ పల్లవం చక్రమంత్రేణ సాపిధానం
 మహాకుంభం ఇవెనశుదోధదక పూరితంభం సహస్రారహం ఫధితిన్యస్తైకరత్నార్దనిష్క
 స్వర్ణయుక్తంయు వాసువాసెతి ఏకవాససాచాద్రితం సప్తదభ్ కృతకూచ్ యుక్తం స్రక్పందన

ఓద్రవ మంత్రకరకౌపిధాన యుక్తం రరకంచసంపాద్య వెద్యాః ప్రాగర్యప్రాపక్షిణ్యనతికానాస్తం
 శతవారమస్త్రజప్తకరకజిలెన నాసారంధ్రాం నిగ్తోతనంభిన్నదారణ సింఛ్ గురుగ్చెప్తః॥
 పశ్చాదన్యః పరిశుద్ధా మహకుంభం వహ్ గచ్చెత్, ఏవంగత్యా దక్షిణ ధాన్యః పీఠ విష్ణు
 గాయత్ర్యా మహకుంభం తదుత్తర పీఠ ద్వాదశాక్షరేణకరకంచ, ఏకాదశియుక్తసాయంకాల
 సానుకూల ఋషినిక్షిపెత్, తతస్సాహ్నికం నిర్వృత్య, యాగశాలాంప్రవిశ్య, కుంభపశ్చిమే
 ఆసనైకుంభాభి ముఖము పవిత్ర్య ఆస్త్ర మంత్రేణ కకుబ్బబధ్యైత్యారభ్య ప్రోక్త్యకూచే
 నేత్యస్తంకృత్యా, దహనాప్యాయనశోధితే మహకుంభజలెన పద్మంపీఠంమనసాకల్పయిత్వా,
 తదధః ఆధారశక్తికూర్కా లాగ్ననన్తా సంపూజ్య ఉపాపదిపద్మాస్త్రవయవేముభూమ్వాది
 పద్మాస్త్రం సంపూజ్య, పీఠపాశ్చ బ్రహ్మపూజాది స్య గురుధ్యానాస్తంకృత్యా, స్యహృదజైవరంజో
 యతిశ్చైతన్యఘనమక్తరం సర్వగంపరమాత్మానంద్యాత్యా, తతః అవ్యక్తవయవ విగ్రహవిశిష్టం,
 తతః ఆష్టాక్షర ధ్యానరీత్యాధ్యాతం స్థితం పరమాత్మానం సుమమ్నయా బ్రహ్మరంధ్రాత్ బహిని
 గ్గోమయ్య, అష్టాక్షరేణ ఆగచ్ఛపద శిరస్కౌణ చతురుచ్చారితెన తత్పీఠ ఆవాహ్య, ప్రత్యుద్ధాన
 స్యాగతోక్తినమస్కారసాన్నిధ్య ప్రార్థనాశ్చకృత్యా, ప్రణవేన ఆసనాఘ్నోపాద్యాచమనస్నాన
 వస్త్రయజ్ఞోపవీత గంధ భూషణ మాల్యధూపదీప మధుపక్ నివేదనాస్తం కృత్యా, తతః
 దహనాప్యాయనశోధితే, కరకజలె, మహకుంభజల ఇవనపద్మ పీఠ కల్పనాది అవ్యక్తవయవ
 విగ్రహ విశిష్టధానోస్తం కృత్యా, తతః సహస్రారసహస్ర జ్వాలాపరివేష్టిత నాభినేమినమాయుక్త
 చక్రరూప వ్యక్త వయవ విగ్రహ విశిష్టం ధ్యాత్యా, తతః తంపరమాత్మా నమిత్యారభ్యసగ్
 మయ్యైత్యస్తం కృత్యా, చతురుచ్చారితెన ఆగచ్ఛపదశిరస్కౌణ బం సహస్రారహం ఛడితి
 మంత్రేణ తత్పీఠ ఆవాహ్య, ప్రత్యుద్ధానాదిసాన్నిధ్య ప్రార్థనాస్తం కృత్యా, తెన షడక్షరేణ
 గంధపుష్ప ధూపదీపైరభ్యర్చ్య, తతః మండల పశ్చిమే ననే మండలాభిముఖముపవిత్ర్య,
 మండలా ధ్యాయోక్త రీతిమనుస్మత్య, ఆవాహనాది మధుపక్ నివేదనాస్తం మండల పూజాం
 చకృత్యా, తన్మండల పశ్చిమహ్నిగేకుండాదృపిః స్యగిహస్థిత భగవన్నాతోం శ్రీభూమినహితం,
 మండలాభిముఖం వినీవేశ్య తన్నూతి మావాహనాది మధుపక్ నివేదనాస్తం పచ్చారస్సంపూజ్య,
 మధనెన అష్టాక్షరేణ అగ్నిం సంపాద్య, తంకుండమధ్యే ప్రక్షిప్య, వాసుదేవం చతుష్కొణచాప
 సంకర్షణం తథా వృత్తై ప్రద్యుమ్నానామానమ నిరుద్ధంత్రికేణ । సంపూజ్యవిధివ దగ్నిం
 ప్రతిష్ఠాప్య తదగ్ని పురుషోహర చతుష్టయా వరమానం గుళాన్నం యధావిధి శ్రవయిత్వా,
 తదన్నం చర్ధోవిభజ్య, కుంభమండల యోభ్యోగద్యయం క్రమేణ నివేదయిత్వా, స్యకీయం

భాగం స్యగ్రహమూర్తయేని వెద యిత్యా! బిల్వ సమిద్భిరా జ్యైశ్చ అష్టోత్తర శతసంఖ్యయా
 అష్టాక్షరేణ హుత్యా! అవవిష్టవతుద్ధోగుళాన్న భాగన అష్టాదశ ఋగుక్య పురుషసూక్తేన ఏకైక
 ఋవాషడాహతి క్రమేణ అష్టోత్తర శతాహతీ: కృత్యా! పూర్ణాహుతిం చ కుర్యాత్||

తత: శష్య స్నాతం జతక్రోధమమదాద్యేవఁ జిఁతంశుచిమహతకృ మవసన సోత్తరీయ
 మలంకృతం గురురాహూయ శిష్యస్యనేత్రే! ఓం తెజ ఉల్కాయ స్వాహోతినూతన వాససాబధ్యాయ
 స్వదక్షిణ పాశే క్షోప్రాజ్యుఖం వినివేశ్య! స్వయం శిష్యేణదబై :స్సం స్పృష్ట: సాహనైన
 జితస్తామంత్రేణ ఆజ్యేన చరుణి బిల్వ సమిద్భి: పుష్పైస్త్రైశ్చపుష్పధక్రూధక్ ద్యాదశాహుతి:
 కుర్యాత్! తత: ప్రస్మృతి ముద్రయాశిష్య మూద్ధానం ప్రాదక్షిణ్యేన త్రివారం స్పృష్ట్యా
 కుండస్తశ్యేతభస్మ గృహీత్యా! శిష్యమూర్ధ్ని అష్టాక్షరేణ ఊర్ధ్వ పుండ్రం కృత్యా! రక్షసూత్రపాత్రం
 గృహీత్యా! దేవం ప్రదక్షిణీకృత్య! శిష్యస్యపురత స్థాపయిత్యా! తస్యదక్షిణ హస్తే గురు:
 ఆస్త్రమంత్రేణ ప్రతినరసూత్రం బద్ధీయాత్||

ఆత్రబంధనానన్తరం భగవత్పూజా వ్యతిరిక్తం సర్వం భగవద్రక్తా బంధన ఇవకర్తవ్యం! గురు:
 ప్రణవేన పంచగవ్యం శిష్యం ప్రాశయిత్యా! స్వకీయ చరుభాగం శిష్యైస్సహ కాయశుద్ధ్యర్థం
 శిష్యేణ బద్ధీయాత్!తత:పాస్త్ర ప్రక్షాళనా చమనం కతోవ్యే! శిష్య: విహితకాశ్చైన దన్త ధావనం
 కృత్యా! తత్కాష్ఠం భూమోనిక్షిప్య! గండాషాచమనెకుర్యాత్! తత్కాశ్చైణీ గ్రంయది
 నైఋతుమారుతయామ్య గంతదా అశుభం భవేత్! తదశుభశాన్త్యర్థం నారసిహ్మాష్టాక్షరేణ తిలై:
 అష్టోత్తర శతాహతీ: కృత్యా! హత శిష్ట తిలొ శిష్యా నాచామయేత్! తతో గురు:
 స్వదక్షిణహస్తేన శష్య దక్షిణ హస్తం గ్రహీత్యా! దివ్య మంగవిగ్రహ చరణారవిన్ద సన్నిధౌగత్యా!
 మూర్ధ్నా ప్రణమ్య! సంసార పాశబద్ధానాం పశూనాం పాశమోక్షణ! త్యమేవ శరణం
 దేవగతిరన్యానవిద్యతే! పాశమోక్షణ హేతుర్యస్త్యత్సుమారాధనాత్యన:! తెనెమాఁజన్మ పాశేన
 పాశితో పశుజన్మన:!! విపాశయావిదేవేశత దనుజ్ఞాతు మహోసి! ఇతి విగ్ధావ్య! శుక్ల కృష్ణ రక్త
 సూత్రత్రయ మెకీకృత్య! పునస్త్ర్రిగుణీకృత్య! తెనపంచ వింశతి వేష్టనయోగ్యదైహే
 క్ష్యణమాయాసూత్రేణ శిష్య శిఖాప్రక్రమ్య పాదాన్తంపంచవింశతి సంఖ్య యావెష్టయేత్||
 తతశ్శిష్యేణ దబై స్పృష్టోగురు: అష్టాక్షరేణ ఆజ్యేన అష్టోత్తర శతాహతీ: పూర్ణాహుతిం
 చకృత్యా! శిష్యస్య సుస్వప్న శిద్ధ్యర్థం! ఒం నమో భగవతే స్యపా ధిపతయోవ్యోమాత్యనా!
 పూ్యం హ్యంవూ్యం స్వంపింపింస్యాహ! ఇతి మన్తేణ సర్విషా అష్టోత్తర శతాహతీ: కృత్యా!

నిస్తుషతండుల సమ్మానమాష ఫలకైస్సాకం మాడోద నం శ్రవయిత్వా, తెనశాలాయా
 బహుప్రగ్భాగి, అవ్యాశ్చ కర్మజాశ్చైవ యేభూతాః ప్రాకీదిశిస్థితాః, ప్రసన్నాః పరితుష్టాస్తై గృహ్లాన్తు
 బలికాంక్షిణః॥ ఇతి గాధయా బలిందత్వా, దక్షిణే వృక్షేఘపర్యత గ్రేమ యేవిదిక్తుచ సంస్థితాః॥
 భూమావ్యోమిన్ స్థితాయేచ బలింగృహ్లాన్తు తెపిచ, ఇతి బలిందత్వా॥పశ్చిమే, వినాయకాత్మతపాలాః
 యోచాన్యేబలికాంక్షిణః, పూషాద్యాపార్షదాశ్చైవ గృణ్య గృహ్లాంతి మంబలిం॥ ఉత్తరే, చండాద్యాం
 కుముదాద్యాశ్చమే భూతాః సర్యతస్థితాః, ఆగచ్ఛతు చతే సర్యే గృహ్లాంతు తమిమం బలిం॥
 ఇతి బలిందత్వా, గురుశిష్యస్య నేత్ర బంధనం విముచ్యతే, శిష్యతమోమాయా సహిత్రం
 చగృహీత్యా, శరావేన్యస్య, కుంభపాశ్చేన్య నిక్షిప్య ఆన్యేన శరావేణాచ్ఛాదయేత్, శిష్యస్తు,
 శాలాయామేవదభోనాస్తీర్య, తత్రప్రాక్పిరస్కంస్యాపం సమాచరేత్, తతో గురుప్రాతరుద్ధాయ,
 శిష్యంసుప్యస్నం జాతం సవేతిప్యచ్చేత్, తెనసుస్యప్నం జాతమితివాస్యమేవనజాతుమితి
 వాయద్యుక్తం శిష్యేణ సాకం స్నానార్థం గచ్ఛేత్, యది దుస్యప్నం జాతమిత్యుక్తం,
 తదాపూర్వవత్ శానిహోమం కుర్యాత్, తతః శిష్యేణ సాకం స్నానాది నిత్య కమః నివృత్త్య,
 యాగశాలాం ప్రవిశ్య, ప్రత్యేక మర్ష్యం కల్పయిత్వా, అర్ష్య గంధ పుష్పదూపైశ్చ ప్రాగారభ్యధ్యజాది
 పూజాం కృత్వా, మహాకుంభేజితం తెత్యు పక్రమ్య మధుపక్వోనివేదనాన్తం కృత్వా,
 తతః ఏవమర్ష్యాదికం గృహీత్యా, మండల బింబయోరాధార శక్త్యాది మధుపక్వోనివేదనాన్తం
 కృత్వా, కుండాగ్నిం చుల్యాం నిక్షిప్య, తత్రయథావిధి పాయసాన్న గుణాన్నముద్ధాన్తు
 చతుర్థా విభజ్య, అగ్నిరేక భాకం స్థాపయిత్వా, ఇతరాన్నానిరతి ధావిభజ్య, చతుర్విధమప్యేకైకం
 భాగమపూప సహితం, కుంభ మండలబింబానాం క్రమేణ నివేదయిత్వా, ఏ తెషాం క్రమేణ
 నమస్కార ప్రదక్షిణచక్రత్వా, గురుశిష్యం పూర్వవన్నూతన వాససానైత్రే బధ్యా, స్వదక్షిణపాశ్చ
 క్షోనివేశ్య, సమిధాజ్య చరుభిః ప్రత్యేక మష్టోత్తర శతమష్టాకరేణ హుత్వా, శిష్యదేహగత తత్త్వానాం
 సంహార క్రమం సృప్య, మాయాసూత్రం పాదాదికేశాన్తం చతువోం శతిభాగం కృత్వాపాదస్థలి
 ఏకభాగం భిత్వా, ఓం కిం నమః పరాయ వ్యోమాత్మనైస్యాహేతి భిన్న సూత్రేణ ఏకూమాహుతిం
 కృత్వా, అనెనైవ మంత్రేణాష్టోత్తర శతసంఖ్య యాష్టసంఖ్య యాకపిలాజ్యై జ్ఞోహయాత్, ఓం
 భిన్నమః పరాయమారుతాత్మనై స్యాహేతి సూత్ర ద్వితీయ భాగినాజ్యైశ్చ పూర్వోక్త సంఖ్య
 యాజుహుయాత్, ఓం గిన్నమః పరాయతేజ ఆత్మనైస్యాహేతి, తృతీయ భాగినాజ్యైశ్చ, ఓం
 ఘిన్న మః పరాయతో యాత్మనైస్యాహేతి చతుర్థ భాగినాజ్యైశ్చ, ఓం జిం నమః
 పరాయపృథివ్యాత్మనై స్యాహేతి పంచమ భాగినాజ్యైశ్చ, ఓం చిం నమః పరాయ ఉపస్తాయుత్మనై

స్వాహతి ఉష్ణభాగానాజ్యైశ్చ ఓం భి సమః పరాయ పాయాత్మనేస్వాహతి సప్తమభాగానాజ్యైశ్చ
ఓం జ సమః పరాయ పాయాత్మనేస్వాహతి అష్టమభాగానాజ్యైశ్చ ఓం యా సమః పరాయ
పాయాత్మనే స్వాహతి నవమభాగానాజ్యైశ్చ ఓం ఇ సమః పరాయవాగాత్మనేస్వాహతిదశ
మభాగానాజ్యైశ్చ ఓం బి సమః పరాయజహ్వాత్మనేస్వాహ తిద్వాదశభాగానా జ్యైశ్చ ఓం
పి సమః పరాయనైత్రాత్మనేస్వాహతి త్రయోదశ భాగానాజ్యైశ్చ ఓం థి సమః పరాయత్వగాత్మనే
స్వాహతి చతుర్దశభాగానా జ్యైశ్చ ఓం ణి సమః పరాయశ్రోత్రానే స్వాహతి పంచదశ బాగానా
జ్యైశ్చ ఓం తి సమః పరాయ గంధాత్మనే స్వాహతి షోడశభాగానాజ్యైశ్చ ఓం థి సమః
పరాయ రసాత్మనే స్వాహతి సప్తదశ భాగానా జ్యైశ్చ ఓం ది సమః పరాయ రూపాత్మనేస్వాహతి
అష్టదశ భాగానాజ్యైశ్చ ఓం థి సమః పరాయ సృశాత్మనేస్వాహతి ఏకోన వింశతి
భాగానాజ్యైశ్చ ఓం నీ సమః పరాయశబ్దాత్మనేస్వాహతి వాంశతి భాగానాజ్యైశ్చ ఓం పం
సమః పరాయమన ఆత్మనే స్వాహతి ఏకవింశతి భాగానాజ్యైశ్చభంపంసమః పరాయవలస
ఆత్మనే స్వాహతి ఏకవింశతి భాగానాజ్యైశ్చ భంపం సమః పరాయగవోత్మనే
స్వాహతిద్వావింశతిభాగానాజ్యైశ్చ భంబీంసమః పరాయబుద్ధ్యాత్మనే స్వాహతి త్రయోవింశతి
భాగానాజ్యైశ్చ భంబీంసమః పరాయదెహత్మనేస్వాహతిచతుర్విం శతి భాగానాజ్యైశ్చ ఏవం
ఏకైక భాగానా ఏకైకాహతిం కృత్యా తత్రదాహత్యనన్తరం అష్టోత్తరశత సంఖ్యయా అష్ట
సంఖ్యయావారంబల్జ్యై జ్జోహయాత్ గురుః స్యహ్మాత్మద్యేపరంజ్యోతిః సరమపురుషం
ధ్యాత్యా తతఃశిష్య దెహగతం జీవంసుషుమ్నయానాభి చక్రాదుపర్యారోప్య బ్రహ్మరం బ్రహ్మిత్వా
బహిస్ గో మయ్య స్యకీయ బ్రహ్మరంద్రేషు సుషుమ్నామాగోణ యోజయెత్ తతః శిష్య
దక్షిణ పదాఙ్గాఢైవేద్యా కారం యకారంధ్యాత్యా ధూమ్రేణ తదుద్భూత వాయునాదెహం శోష
యిత్వా తరంగుచ్చైత్రమోణం రక్తంవెపంధ్యాత్యా తదుద్భజ్యాలాభిదెహం దగ్ధై దెహోపరిచతుర
శ్రంలకారం ధ్యాత్యా తెనవాయునా సహస్థితమగ్నిం స్తంభయిత్వా కుంభకెన శిష్యదెహోపరి
వృత్తం స్ఫటికాభంవకారంధ్యాత్యా తదుద్భూతా మృతజలనదెహంక్షాళయిత్వా
క్షాళితంతద్దేహచ్ఛస్మ అండత్వేన పరిణతం ధ్యాత్యా తత్రళిప్యజీవం స్యహ్మాదయాః-ద్వహిః
పూర్వవస్నిగో మయ్యప్రవిష్టంధ్యాత్యా అందోదంతః ప్రకృత్యాది పృథివ్యస్తత్యానాం
స్పృష్టిక్రమంధ్యాత్యా స్పృష్టికాలె చక్రమేణ తత్రన్యంత్రేణ అష్టోత్తర శత సంఖ్యయా అష్టసంఖ్యయా
వాఙ్మహయాత్ తతః అండాదంతః సంకల్పితతత్వైః శిష్యజీవస్య సూక్ష్మశరీరాదిస్థూల
శరీరాన్త స్పృష్టింధ్యాత్యా అండభేదంవిచిన్త్య తస్మి శరీరెస్యహ్మాదయాత్ పరమాత్మానం ని

ముయ్యః ప్రవిష్టంధ్యాత్య ఏవంభూతంశిష్యదేహం మూలమనైణప్రోక్త్యః నెత్ర బంధంమోచయెత్
 తతః శిష్యః అన్యద్వాసః పరిధాయపాదై ప్రక్షాళ్యాచమ్యః అన్యవాసబద్ధనేత్రః
 గురుసమీపెప్రాజ్యుఖ ఆజీత తత్ గురుః ధం మంత్రాధ్యనెస్యాహేతి తిలనశతాది దశాన్త
 సంఖ్యాసు దశదశన్యానాస్తు దశవిధ సంఖ్యాసు ఏకాం సంఖ్యాయాశ్రిత్య హుత్యా సంపాతం
 గృహీత్యా తనసంపాతెన శిష్య మూర్ధానం స్పృశేత్ ఏవం భం పరాధ్యనెస్యాహేతిహుత్యా
 వదనంస్పృశేత్ ఓం తత్యాధ్యనెస్యాహేతి హుత్యా హృదయం భంభువనాధ్యనే స్యాహేతి
 హుత్యానాభిం వణ్ ధ్యనెస్యాహేతి హుత్యా మెద్రం భంకలాధ్యనే స్యాహేతి హుత్యా
 సంపాతెన పాదోస్పృశేత్ తత్భంస్యాహేతి మహవ్యాహృతివిద్యయా అష్టోత్తర శతసంఖ్యయా
 ఆజ్యెన హుత్యా సంపాతెన పాదైస్పృశేత్ అష్టాక్షరెణ తిలత్కనెశయచరుభిః ప్రత్యేక మష్టోత్తర
 శత సంఖ్యయా హుత్యా సంపాతైః క్రమెణ నాభిహృదయ శిరాంసిస్పృశేత్ తత్గురభిః
 స్వదక్షిణ హస్తెన శిష్య దక్షణ హస్తం గృహీత్యా కుంభ మండల కుండాని ప్రదక్షిణీ కృత్యః
 బ్రాహ్మణం సావిత్ర్యధికారిణోవణ్ దన్యాంశ్చమండలోత్తరద్వారాభిముఖంస్థాపయెత్
 క్షత్రియంప్రాగ్ద్వారాభి ముఖం వైశ్యం దక్షిణ ద్వారాభిముఖం శూద్రంస్త్రియః విహితానన్యాంశ్చ
 పశ్చిమ ద్వారాభి ముఖం స్థాపయెత్ ఏవంవిద్యమానశిష్యాంజలింమణిముక్త ప్రవాళైర్వావిక
 స్వరపుష్పిర్యా పూరయెత్ తత్గురు చోదిత శిష్యః అంజలిస్థం మండలవికిరీత్ వికీర్ణం
 చతచ్చ చతుర్వింశతి పద్మమద్యే యత్రాపతత తదధిపకెశవద్యన్య తమనామగ్రహీత్యా
 భాగవతపదెన భట్టారక పదెనవా సంయోజ్యకెశవభగవతః కెశవ భగవతః కెశవ బట్టార
 ఇతివానామకుర్యాత్ ఏవం నారాయణ్ దిక్పష్టాన్త నామానియోజనీయాని ఏవం బ్రాహ్మణవణ
 స్వ సావిత్రినిష్ఠయోః నామకరణం క్షత్రియస్య కెశవదేవిత్యాదిభిన్ మకరణం క్షత్రిమస్యకెశవ
 దేవిత్యాదిభిన్ మకరణం మైశ్యస్యకెశవ పాలిత్యాదిభిః శూద్రస్యవిహితసంకంజాతినాంచ
 కెశవపాసిత్యాదిభిః స్త్రీణంచక్రిశవదేవీత్యాదిభిన్ మ కుర్యాత్ ఏకీర్ధానిచతానియద్యనేక
 పదెష్యపతన్ తదాభూయసాం పతనం యత్ర తదధిపనామ కుర్యాత్ యద్యనెకపదెషు
 నమంపతన్ యదివాచతువింశతిపద్మేమనాపతన్ తదపిగురుః శిష్యస్య
 స్వాభిమతనామకుర్యాత్ తత్గురుః శిష్యస్యద్యగ్గుంధంమోచయత్యా చక్రాబ్జదశయెత్
 తతశ్శిష్య సహితగురుమండలస్థకణికామధ్యే అష్టాక్షరధ్యానరీత్యా భగవన్తంధ్యాత్యా
 శిష్యదక్షిణకణికా ఋషిభంమో దెవతాజ్ఞ మంత్ర బీజశక్తి కీలకస్వరవణ్ కైత్రధ్యానయుక్తం
 ప్రఅవముపదిశ ఏవం వాసుదెవద్యాదశాక్షర నారయణ్ష్టాక్షర మూతో మంత్రాది మహమంత్రా

టపదిశెట్టి= ఆయమపదేశ ప్రకారం; మరబాహ్యణోదివణోత్రయస్య; వణో దస్య సాచిత్రి
 సిష్టానాంచ; శూద్రాణీంస్త్రీణాం; ఆనులోమానాంచ ప్రణవనమస్యాహవ షట్; హుంఘట్; వజి
 తానికెవలవెష్టవానామాని ఏవం భూతాని భగవదారాధనోపయుక్త మున్నాస్తరాణిచ ఉపదేశ్యాని=
 - తతః శిష్యైః కుంభమండల పూజాంకారయిత్యా; గురుఃకుండ పశ్చిమభాగే పూర్వాభి ముఖం
 ఉపవిశ్య; కుణ్డ దక్షిణభాగేఉత్తరాభిముఖం ఉపవిశ్య; ప్రణతస్య కృతాంజలి పుటస్య శిష్యస్య
 మూర్ధ్ని స్వదక్షిణ హస్తే చక్రాబ్జమండలం ధ్యాత్యా; తద్విష్టంహస్తమోపేష్య; ఆచారనియమాను
 పదిశెట్; చక్రాబ్జమండలదీక్షితాదస్మిన్ ఉపచరాత్రికమంత్రాసూపదేశ్యాః; మందిరాద్భుషాః
 పుజాయాం క్రియమాణోదిముద్రాన ప్రద్యుశ్యా; మంత్ర సిద్ధిమాచార్యనామచనకధయ; గుర్యాజ్ఞాం
 లంఘయ; గురోశ్చయ్యాసనపాదకోః; నస్యోపభోగాయకల్పయ;నలంఘయ; గురుంనదూషయ;
 తద్విప్రియంనాచర; గురోరసన్నిధౌతద్దార పుత్రాదిషు; గురాదివసీతోయ; ఆచార్యా భుతశాస్త్రాణి
 సంసారోత్తారకత్వేన సమం సమ్మానయ; నాస్తికభిన్న మర్యాదదేవవేద బ్రాహ్మణ దూషకాన్న
 స్పృశజవ; దుర్దో శాస్త్రపితైన సంవస; నసంభాషయ;గురుదేవాగ్ని సన్నిధౌపాదైన ప్రసారయ;
 వదితవ్యాజ గత్సర్వంవా సుదేవమయంసదా; భగవన్నివేదితేరె వశరీరపోషణం కురుష్వ్య;
 సంధ్యా కాలేమభగవంతంజపస్తోత్రప్రణమ ప్రదక్షిణై స్సంపూజయ; భగవద్భాగవతారా
 ధనకమో ణిత్రద్విహితకాల మనతిక్రమ్యకురుష్వ; బ్రహ్మచర్యద్యాశ్రమినిష్ఠో బ్రాహ్మణో
 శ్రీవైష్ణవో ద్యుష్ట్యా భూమో దండవత్రుణమంకురుష్వ; పుత్రదారా గృహకైత్ర గజాశ్యగోవృషాదికం
 భగవన్నామ్నావ్యవహర; విహితహింసావ్యతిరిక్తజీవేషు; సమంసహింసమోభూవ; విహితాదన్యత్ర
 కామక్రోధోవజ్కోయ;భగవదసంబంధి శబ్దాది విషయేషు; శనైరింద్రియాణి నివారయ;
 సంసారోత్తారణోవ్యక్తస్సార్థం విహిత శాస్త్రాభ్యాసం; సమాచార; కామ్య వ్యతిరిక్త శ్రౌతస్మార్తాదిక
 మో ణి విహితకాలం మన తిక్రమ్యకురుష్వ; స్వసూత్రోక్త విధానెన నిషెకాది క్రియాః కురుష్వ;
 సర్వాణీకమో ణి భగవదారాధన రూపాణెతిమత్స్యాకురుష్వ; ప్రాకృత నామగోత్రగోపయ;
 గురుపంతి గుర్వధీన స్వనామచ ప్రకాశయ; ఆసీనోవాశయానూవాగచ్ఛో భుంజాన ఏవవా
 ననాతనంవాసుదేవంకీత్ యస్యస్మారాధనా; ఇతి శిష్యానియమాన్; సంబక్షధ్యద్వారతేరణ
 కుంభస్థ దేవతాః తత్తన్మంత్రైః గచ్ఛపదశిరసి చతురుచ్చారిత్తైరుద్యాస్య పూర్వవచ్ఛాస్తు
 హోమం కృత్యా; ఉపరిష్టాత్తన్త్రం పూర్వాహుత్యన్తం కృత్యా; అగ్నింవిస్రుజ్య; ఆవాహనోక్త
 మంత్రేణ విగ్రహ విశిష్టం పరమాత్మానం ండలపీఠాన్నిగో మయ్య; స్వకీయ బ్రహ్మారంధ్రం
 భిత్వా; సుముమ్నయాస్యహృత్పద్మే ప్రవేశ్య; విగ్రహరాహిత్యం ధ్యాత్యా; పరం జ్యోతిషా

ఏకీభూతం ధ్యాయెత్|| ఏవం మహాకుంభస్థమపి భగవన్నముద్వాస్యః| ఏవం కరకన్థ మపిసుదశేం
 తదావాహన మంత్రేణోద్వాస్యశిష్యం| అయురారోగ్య పుత్రార్థధాన్య బంధుబిస్సమ్మద్విః భగవద్భక్తి
 గురు భక్త్యాదిభిశ్చ ఆశిభిర్బుధో యెత్||= శిష్యశ్చతదాగురవేగో భూహిరణ్య భూషణ దానీదానవగో
 ణి స్వవిత్రానుసారతో దత్వా| అత్మానంచనివేద్యః| యథాశక్తి శ్రీవైష్ణవాన్సోజయిత్వా|
 తెభ్యోదక్షిణేందత్వా| కుంభమండలాదీనివదితైస్సాకంపాతశేషం భుక్త్వా| తదపాశేషం శాలాయా
 మేవమెకానివసెత్|| పూర్వాస్తమయాదనస్తరం వస్త్రభూషణ సుగంధ పుష్పాలంకృతః| గువా
 ిజ్ఞాపితః| బంధుబిస్సహస్యగృహం ప్రవిశెత్|| అనిన విధినాయశ్చక్రాబ్జమండలేదీక్షితః| సేవ
 బ్రాహ్మణ వెద విద్విదుషోసవా ిశ్రమిణోంచవదః| భగవన్మయఃపాంచరాత్రికః| సాత్వత
 పంచకాలవితే| ఏకాన్తికః| భగవన్మయః| పాంచరాత్రికః| భట్టారకః| ఇతిదివ్యనామభిరాఖ్యైయః
 అదీక్షితజన వదయంన్నాఖ్యైయః|| అత్ర అపెక్షితార్థః| ఏతస్యామేవ సంహితాయాం అత్యాత్యాభావే
 సంవెసంహితాస్తరాచ్చ|| సంగ్రహితః|| శ్రీమదాప్సాయ నకుల జలధి శారద్ధరాకావ న్రాయ మాన
 శ్రీమోరండరామార్యగభో సంభూత శ్రీపాంచరాత్రపారవారీణ శ్రీన్యసిహ్మా పూరి మహగురుకృపా
 కటాక్షాతిశయ లబ్ధభగవచ్చాన్తైతత్వజ్ఞానే తత్పుత్రేణ శ్రీ చక్రాబ్జ మండలదీక్షాలబ్ధ శ్రీధర
 భట్టారక నామ్నా శ్రీరంగరాజేన కృతః| చక్రాబ్జ మండలదీక్షాప్రయోగస్సంపూర్ణః|| హరిః ఓం||
 శ్రీపాద్యతోక్తమంతోద్ధార ప్రయోగోలిఖ్యతే||

స్నపన విధి:

స్నపన విధి: ఆధస్నపన ఇధిరుచ్యతే|| విష్ణు సంక్రమణ గ్రహాసయానద్య యద్వాదశి శ్రవణకర్త
 జనరినత్రయతిధి త్రయవ్యతిపాత రోహిణీదశో పూర్ణ మాసి పునర్యసలపః-| చమ్యాదిశుభతిధి
 నక్షత్రవారాదిషుకృతం స్నపనంకెనలం| ప్రతిష్ఠోత్పవాదిషుకర్మాఙ్గం కర్మాజ్ఞేనాజ్ఞోఒదానర
 రిజవాభూణో స్నపనాదికంకెనలెతు సర్వంచతుస్థానాచో నయుతంకుర్యాత్| తత్రోత్తమ
 మధ్యమాధమ భేదెన త్రేపిఛం| తత్త్రివిధమపిప్రత్యైకం| తాద్యశభేదెన త్రివిధమేవం
 నవవిధమెతెషు జాత్యుత్కృషో ధనూత్కృషోసమయకమాోను గుణ్యెనచోత్తమాదికం కుర్యాత్|
 ఆచార్యస్త్రాప్యద్యైయః| దెవస్యాఙ్కారప్రతిసరపురస్సరమధివాసం సద్యోవాకుర్యాత్| అధి
 వాసస్నపన ప్రతిమాయాంతీర్థ త్రికృతూవా తదలాభే ఉత్పవబింబ బలికమాో ర్వాకూవాో
 దిసులెనమ్మణ్ణయ ంభిత్తిస్థముస్థవిషయె సహకూచో దవో ణి ధివాసంకుర్యాత్| స్నపనార్థం
 ప్రాసాదస్యాగ్రతః| సర్వాస్వావరణ భూమిమ సర్వాసుదీక్తుయథా వశాం చతుర్ద్వార చతుస్తోరణ
 స్తంభ వెష్టనవితోన ముక్తాధామపూణో కుంభదభో మాల్యాదిఞర లంకృతం దశహస్త

భూమినుతంద్యగుణెనాయతం మంటపంకారయిత్యా తస్మిన్నూన్నూర్వక్షేప్త మంటపెతత్రైధా
 విభజ్యః తృతీయామ్మేపశ్చిమే చతురశ్రాంచతుహ్నవిస్తారాం హస్తోత్పేభాం శిలాది నిర్మితాం
 ఉపనాదియుతాంవెదికాజ్కల్పయిత్యా తదుపరిచతురశ్రంవృత్తవాప్రాదేశెన విస్తీర్ణమష్టాజ్గలెన
 షడంగులెన చతురంగులెనమోన్నతం వలయం వెదిమో పరిచాధారకుత్యా మాశ్యబ్రమెది
 నీంకుర్యాత్ మృణ్మయాదిమ బింబె సుబహిర్వెది ప్రకల్పనం ఏకబెరెతునబహిస్నాన
 వేదిప్రకల్పనం తోరణాదినకతో వ్యం గృహచో స్నవనె తథా ఇతివిధాయతతో సుధాచూణ
 క్షతదూర్యాజ్కర దీపధూపాజ్కరపాలికాదిభిరలంకృత్యః తస్య రౌద్రే కోణెగాళిత స్వాదు
 సగంధజలెన పూరితాని జలద్రూణ్యేదిభాజనాని చవెదికాయాం దక్షిణేభూనస్తే సవమానాదీ
 ఉక్తాన్యభిమన్రితం చాపిధానముపన్నానామ్ముభాజనం చ కల్పయిత్యా ఆర్ఘ్యాది దీపపర్యంతాని
 పూజాద్రవ్యాణిస్సవ నూపయుక్తానిచతదనువెదికాగ్రెచందనాద్దాణిసూత్రాణిచతుర్దశ ప్రాగాయత
 నాన్యదగాయతానిచో స్థాల్యతెప్పెకోన సప్తత్యుత్తర శతమోష్ఠెము ధాన్యపీఠానలరూపెణ
 షోడశాంగులాయామ విస్తారెషుబ్రహ్మదీశానవర్యున్తంనవనవ వదాన్యెకాశీతినంఖా
 కానికలశాన్యభోనివి సృజ్యః శేషివ్యష్టోత్తరాశీతి సంఖ్యాకాని శభ్యుర్థం సంమృజ్యః ప్రతిపదం
 ప్రీహిమాధకెన తదర్థేనార్థ ఆరెనహతండులెన తదధే నతిలెనచ పీఠితామాపాజ్య
 తదుపరిద్వాదర్శోప్రత్యస్య తదుపరిష్టాత్తదుపరిసౌపణ్ రోరాజతాం వాస్తామ్రాన్యామ్మృణ్మ
 నూన్యాపక్యబింబ ఫలోపమాన్ అచ్చిద్రాన్ స్వనవన్తః కాళ మండలవజ్ తాన్ అభిన్నాన్
 పాగాస్ఫోటవజ్ తో ద్రోణెన తదర్థెనవా వారిణ్ పరిపూరణోచ్చితా సప్తదశ కుంభో
 వాఘాన్దకెనపూరణోచితాంశ్చతష్టష్టి శ్చుద్ధోద కుంభాం ఆమృతం తనింద్రంసత్వెతి పరివేష్టితా
 విస్టుగాయత్ర్యా ప్రక్షాళ్యః కలశాస్పదమెదిన్యః పశ్చిమభాగేధాన్యపీఠ విధాయ ఆచార్య
 స్వయం భూతశుద్ధిం కృత్యాపుణ్యహంవాచయిత్యా తత్రోక్త్య తస్మిప్రాగ్రానుద గ్రాన్వాదభో
 సంస్తీర్యః తేష్యేతానూమితి బ్రహ్మదీశాన్తమధూముఖాన్సంస్థాప్యః తెషాము పరిచెం షాం
 నమః పరాయపరమెష్ట్యాత్మనె నమః ఇతిత్రో స్త్రీ దభాన్ వ్యన్యస్యః ప్రాజ్ఞుఖస్సన్న
 ఘ్యోతోయెన ఓం యాం నమః పరాయ పురుషాత్మనెనమః ఇతిప్రోక్త్యః ఓం రాం నమః
 పరాయ విశ్వాత్మనెనమః ఇత్యక్షతాన్యిఖర్యః ఓం వాం నమః పరాయ నివృత్యాత్మనె నమః
 ఇత్యుత్తానాని కృత్యా విధిన దగ్నిం సంస్థాప్యః విష్ణు గాయత్ర్యాజ్యేనాష్టోత్తర శతాహుతిహ్
 త్యా సంపాతాజ్యేనస్సవనద్రవ్యాణిసంసీచ్యః యధూచితం వస్త్రపూతైః ఘృతాదిస్సవనద్రవ్యైః
 తత్తన్మంత్రైః కుంభానాపూరయెత్ ఓం లాన్నమః పరాయనర్యాత్మనె నమః ఇతిసప్తదశ

కలశానుద్భవత్యః తేష్యైకం మధ్యమనకమద్యమ కుంభ ద్రోణ ప్రమాణేనఘృతేనః ఓం
 వాసుదేవాయనమః ఇతి సంపూర్యః మధ్యే సంస్థాప్యః తాదృశ ప్రమాణేనోష్ణోదకేనా పూర్యః
 ఓం పురుషాయనమఃః ఇతిఘృతకుంభస్య ప్రాచ్యాంచః తస్యాగ్నియాదికుంభేమోణీక్య
 పద్మరాగనీల వజ్ర పుష్యరాగప్రవాళమౌక్తిక మరతకవైడూర్యనామభిన్ వరత్నైస్సహ గంధోదకంః
 ఓం కేశవాయనమఃః ఇతి సంపూర్యః ఆద్యామ్యాయాం సోదకుంభేక దళిదాదిమ చూతా
 మలకబిల్వనాళికెరపనసమాతు లుంగాది భిన్నేదిభిన్ నైః ఫలైః ఓం సత్యాయనమఃః ఇతి
 ఘృతస్యనైఋఋతు కుంభేగంధోదకేన సువణ్ రజతతామ్రసీసత్ర పుకాంస్యాయోభిధానైః
 ప్రత్యేకం నిష్కప్రమాణైలో హైఃః ఓం నమోనారాయణయైతిః తత్పశ్చిమం సజల కుంభం
 రజనీ సుర్యవతో నీ సహదేవి శిరీష సదాభద్రకుశాగ్రైర్మాజ్ నద్రవ్యైఃః ప్రత్యేకం ముష్టిప్రమాణైః
 ఓం అచ్యుతాయనమఃః ఇతిః తస్యమారుతిం సజల కుంభంః చందన కోష్ఠకుంకుమా గరు
 శిరహ్రీచెరగిరి సంభవ మాంసీమునైఃః గంధ ద్రవ్యైఃః భంమాధవాయనమఃః ఇతితస్యకో బెరం
 సజల కుంభంః నీవారవేణుశాలిప్రియం గురువకం ధూమోరష్ణక గేధూమతండులైఃః ప్రత్యేక
 ముష్టి మాత్రైఃః ఓం అనంతాయనమఃఃః ఇతితస్యైగేనం సజల కుంభేయ వవేణుయవ
 వ్రీహిభిఃః ప్రత్యేకం కుడబ ప్రమాణైఃః ఓం గోవిందాయనమఃఃః ఇతిచ సంపూర్యఃః బ్రహ్మస్థానేవకస్య
 ప్రాచ్యాంకుంభనవకస్యః మధ్యమంకుంభ సోదకంః పాద్యాభిధానం తుళసీ పద్మ
 దూర్వాక్షతశ్యామాక విష్ణుపర్ణీ బిల్వపత్ర చందనైఃఃః ప్రత్యేకంపలమాత్రైఃః భంవిష్ణువేనమఃః
 ఇతియామ్యననకస్యమధ్యమ మర్ప్యాఖ్యంసోదకం కుంభం సిద్ధార్థాక్షతకుశాగ్రం పూమ్నోక్ష
 ఫలయువతిలచందనీ పుష్పైఃఃః ప్రత్యేక ముష్టిమాత్రైఃఃః చందనెనతుపల మాత్రేణఃః ఓం
 మధుసూదనాయనమఃఃః ఇతి పశ్చిమ కుంభనవకస్య మద్యమంటపస్యశ్ నాఖ్యం సజలం
 కుంభం తక్కేల చంపక ముకుళకర్పూర జాతిఫలైలాలవంగత్యక్పందన పుష్పైఃఃః పత్యేక
 పలార్థపరిమాణైఃఃః ఓం త్రివిక్రమాయ నమఃఃఃః ఇతి ఉత్తరనవకస్యమద్యమ పంచగవ్యాఖ్యం
 కుంభం దధిద్విగుణైనాఫారిణ తస్మాత్త్రిగుణేనపయసాషడ్గుణేనగోమూత్రణ తస్మాచ్ఛతుగ్
 ణేసశకృద్వారిణచః గోమూత్రం విష్ణు గాయత్ర్యా వాయుద్వాపరమేష్ఠీ శకృన్మంత్రోమో
 మూత్రస్యతుదధిక్రావ్ణమంత్రోభవేద్దధ్మూనివృత్తిస్సనో ఫాసాభవేత్ః పయసస్సవ్ మంత్రస్యాద్య
 ద్యాచాష్టాక్షరేణవా ఏవం సంయోజ్యరెవస్యత్యేతిస వాణ్యేకీ కృత్యః ఏవం సాదితనైతేన
 పంచగవ్యేన ద్రోణమూనెనబైవం సంయోజన ప్రకారస్సపన విధో ప్రోక్షణ త్యే తత్పూర్వం
 పంచకం ప్రాశనేతుః మోయయేన సమంమూత్రందధిస్సాద్విగుణం తతఃః తచ్ఛతుగ్ ణం

సర్పిస్పర్షి ఊష్ణగుణం పయః, ప్రాశనెపంచగ వ్యానాం ప్రమాణ మిదమీరితం, ద్రోణమానం పంచగవ్యం ఘృతమానంచతాద్యశంతా ద్రగేవదధిక్షీరం తావదెవచమాక్షికం, అర్థంవాస్యాదాధకం వాస్యానంచెదా సురంభవేత్, గృహచ్ భిషయి న్యూనం ప్రస్తేనైవ ప్రకల్పయేత్, పంచగవ్యాని గృహ్టీయాన్ మృత్రాత్రేనూతనెశుభే, కపిలాయావాంజరాయాంవాపంచగవ్యం ప్రశస్యతే, నాతా యాసచగర్విణ్యన వృద్ధాయాః కదాచన, నావత్నాయా ఉపాదెయాధెనోర్మూర్తంశకృ ద్యయం, భూమిమ గేమయం గ్రాహ్యంసోష్ఠంక్రమ్యాద్య దూపితం, నిషీడ్య నమ్యక్రా హ్నేయాద్గ్గా మయస్యరసంపునః, సద్యస్తప్తంఘీతం శుద్ధం అహోదాత్రోపితందధి, క్షీరం గ్రాహ్యమతప్తంచదశహ జ్జన్ననః పరం, ఏవం సంపాద్య, భంవామనాయనమః ఇతిచ ఆగ్నెయనవకస్య, మధ్యమ కుంభందద్ధా, ఓం శ్రీధరాయ నమః, ఇతివైఋత కుంభనవకస్య, మధ్యమంకుంభంపయసా, ఓం హృషీకెకాయనమః, ఇతిచ, వాయవ్యకుంభనవకస్య, మధ్యమం కుంభం మధునా, ఓం పద్మనాభాయనమః, ఇతిచనశాన్య కుంభనవకస్య, మధ్య మంకుంభంకషాయాఖ్యం, శమీపలా శఖదిరబిల్వాశ్యద్ధ వికంకతో దుంబరంస్య గ్రీధల్యగ్ని పలాధో పరిమితాభిః, భందామోద రాయ నమః, ఇతిచ సంపూర్యవిష్ణుగాయత్ర్యా సప్త దశ కుంభ ద్రవ్యకుంభా సు ష్టాప్య, మధ్య నవకస్య పూర్యనవకోద్యస్థనవక మధ్యద్రవ్యకుంభానాం పరితోష్టావష్టాశుద్ధోదక కలశో ద్యాదశక్తరమంత్రేణ సంస్థాప్య, పూర్వోక్తద్రవ్యాలాబెతు, పాద్యేదవ్యాస్త రాలాభేదూర్వేయా ఘోక్యచ సచో పాః, శస్తమాచమనీయేతుతక్మేలం మాజో నాంభసి సహదెవిగంధతోయ చస్తనక్తోదివ్యతే, కషాయతోయేనాశ్యద్ధం శితముష్కోదకేసి, రత్నోదకె వజ్రమెకం కదళ్యేకాపిలోంభసి, సువణ లోలహపానీయ్యేశాలితండులమికతే, యమోద క్రిమిప్రీహిప్రశస్యతేకమలాలనన, అలబ్ధెదధి పనిక్షీరం క్షీరాభెవెతుతద్దధి, మధూన్యలబ్ధే సవీంపిత దభావెభవెన్మధు, అలాభంపంచగవ్యానాం ఘృతమెవైకమివ్యతే, పంచగవ్యేషు యస్యస్యా దలాభేస్తత్పరేఘృతం, ఇతిభగవదుక్తైః॥ ఏవం ద్రవ్య పూరణం కృత్యా, పరిస్తీర్య, సప్తభిః పంచభిః త్రిభిర్యాదభైః, కృత్యాకూచా కుంభేష్యవగగ్రో మహకుంభేచతు వినం శతిదభైః, కృతం కూచోం, కంఠమానంత ధాక్షిప్య, తో చక్రమంత్రేణశరావైః పిథాయ, యువాసువాసా ఇతిమంత్రేణ వాససా ప్రత్యేక మలాభే ప్రతి కంఠానావేష్ట్య, ఆచార్యోమూర్తి పైః బ్రాహ్మణైస్సహదెవసమీపమాసాద్య, ఉత్తిష్టబ్రహ్మణ స్తుతిఇతిదెవముద్ధావ్య, భద్రం కర్ణెతిస్నానాసన వెదికాయాం వినివేశ్య, వెదదన్ని ద్రాహ్మణైర యుగ్మైస్సహ పుణ్యహం వాచయిత్వా, తాన్యధావిత్తానుసారంతోషయిత్వా, గురుః ప్రాణనాయమ్య, స్థాపితేషు తోరణ ధ్యజ కుంభేషు తత్తద్దేవతానా వాహ్యభ్యమర్చ్య, మంటప ద్వారెమతార్యత్రికంవత

యిత్యా, పూర్వ సంసాదితాగ్నయోవత్కలశసంఖ్యయాములమద్రైణాజ్యాహుతిహా త్యాన్యస్మి, సంపాతాజ్యం సంగృహ్య, చరుణాన్యసూక్తేన షోడశాహతీశ్చహుత్యా, దెవంగం ధాదిభిరభ్యర్చ్య, కుంభేషు సంపాతాజ్యోరోపణమాచర్య, ఘృతాదిద్రవ్యకుంభేష్యాధారాదివర్కాస్తం పీఠం సంకల్ప్యాభ్యర్చ్య, ఘృతకుంభే, ఓంనమోభగవతే పరమాత్మనైవాసు దెవాయాగచ్ఛాగ్నేత్యా వాహ్యభ్యర్చ్య, ఆర్ఘ్యాది తాంబూలాస్తం సంపూజ్య, ఉష్ణోదక ఫలమాజ నాక్షత రత్నలోహగంధయవపాదాఘ్యాద్యాచమన పంచగవ్యానిధిపయోమధుకషాయ కుంభేషు, పురుష సత్యాచ్యుతానస్త కేశవనారాయణ మాధవగోవింద విష్ణు మధుసూదన త్రివిక్రమవామన శ్రీధర హృషీ కేశ పద్మనాభదామోదరా క్రమేణ వాహ్యభ్యర్చ్యాఘృతాంబూతాస్తం సంపూజ్య, సర్వేషుశుద్ధోదకకుంభేషు చాష్టాక్షరేణావాహ్యభ్యర్చ్య, తదను, ఓం ధాన్యాధిదేవతాయై భూమ్యైనమై ఓం కూచ్ ధిదేవతాయా స్త్రాయఘట్, ఓం చక్రాధిదేవతాయ ఓం సుదశ నాయనమః, ఓం వాసాధి దేవతా యవిష్టవేనమః, అన్యైషాంయాగద్రవ్యాణం ఓం జనార్దనాయనమః, ఇతి చావాహ్యభ్యర్చ్య, దేవస్య విష్ణు గాయత్ర్యాఘ్ం, త్రీణీపదేతి పాద్యం, ఆపః పునన్వీత్యాచమనం, తద్విష్ణోరితి దంత ధావనం, విష్ణు గాయత్ర్యా జహ్వనిలెఖనం, వామదేవ్యమిత్యబ్యంగం, విష్ణోర్ను కమిత్యామలక వారిగత విష్ణోరిత్యభిషేకం, విష్ణుగాయత్రోద్ధృత్య, మూత్పదత్తమాచార్యః కర్కషీత్వా పాద్య కుంభస్థావాగ్రకూచా హృజ్జులెనదేవస్యశిరసిప్రణవేన సంప్రోక్ష్య, విష్ణుగాయత్రాపాద్యపారిణ ప్రవిష్ణురస్త్వీత్యఘ్ంజలెననతేవిష్ణురిత్యాచమనా, ఓం బునావిష్ణోః కర్మాణీతి పంచకవ్యేనదధిక్రావ్ణోతిదధ్నా, పయోవృతసామ్నాపయసోమధువతేతిమధునా చ పద్య ఇతికషాయేణత్యం విష్ణురిత్యుష్ణజలెనయాః ఫలినీరితిఫలవారిణాశన్నాదెవిరితిమాజ నాం భసా సావిత్ర్యాక్షతోదకెన త్రాతారమితిరత్నోదకెన మహావ్యాహృత్యాలోహారిణ గంధద్వారెతిగంధామ్నునా - శత ధారెతియవోదకెన - ఘృతన్నాతేతి సామ్నాఘృతెన చాధపపురుష సూక్తస్య ఋగ్విష్ణోడశభి ఇదం విష్ణురిత్యయాచోవాద్వాదశాక్షరేణ అష్టాక్షరేణ షడక్షరేణ విష్ణు గాయత్ర్యాస్యై స్యైర్మాతో మంత్రైః పాద్యాదిఘృతాస్తం ప్రతి ద్రవ్యకుంభస్థం పనం ఉపస్నానఘోత వస్త్రోత్తరీ యార్ఘ్య పావ్యాచమన గంధపుష్ప ధూపరీపాస్తందేవమభ్యర్చ్య అభిషిచ్య, ద్రవ్య కంభోద్ధారణం తరాస్తరా శుద్ధోదకకుంభాంద్వాధశాక్షరేణోద్ధృత్యాభిషిచ్య, తదను నవ సప్తపంచతీన్యా కుంభానామెకంవా కుంభం పుణ్యహపురస్సరం హరిద్రాచూణో తండుల స్వర్ణ చూర్ణైః సంపూర్వ ధాన్య నీరసిధాయతో సవస్త్ర రత్నలోహకూచ పల్లవాన్విధానాత్ కృత్యా, తతశ్రియ

మావాహ్యభ్యర్చ్య శ్రీ సూక్తనతైరభిషచ్య తతోదేవంప్రదక్షిణీకృత్య నత్వాస్తుత్యా సమాప్రధారయా
 స్నాపయత్యా అలంకారసనందత్యాః అఘ్నో మారభనీరాజనాంతమిష్ట్యాః ఖారిద్రోణం
 తదధోవా తండులం దత్యాః చతువీ ధాన్తంనివేద్యః నిత్యహోమంకృత్యాః తతస్సుఖాసీనం
 దేవంస్తుత్యా స్తుత్యామనోరథం ప్రార్థయేత్ యజమానోపిగుర్వేశతనిష్కపరిమితకం
 దక్షిణంబుత్విజాంతథోం పాదంపారిచారకవేద పారకాదీనాంచదత్యాః పూజార్థమాప్నోతశిష్టం
 సర్వమాచార్యాయదద్యాత్ ఏతదధమోత్తమం ఏతెష్యేకేత్రరాశీతి కుంభేసు సర్వకోణస్థద్వ్యాత్రింశత్
 శుద్ధాదక కుంభహీన మధమమధ్యమం॥ నవై శ్శుతుష్టప్తి శుద్ధాదక కుంభైహీనమధ
 మాధమం॥ మధ్యమోత్తమస్సపనం ఇతి మధ్యమోత్తమస్సపనం అధమధ్య మోత్తమస్సపన
 విధిరుచ్యతే మధ్యే పూర్వోక్తాధ మొత్తమైకాశీ తికలశ న్ధపన విహితే తత్సూత్రవత్కౌ నైన
 తదృహిశ్శుతుద్ క్రుతధా న్నాత్రాణ్యాస్సాల్యద్వై ద్యేపజ్వవీ ధ్యర్థేత్పరితస్సమ్నాజ్యే శిష్టేష్యేకాశీతి
 పదేమ మధ్యేకుంభానవక మిన్ద్రాదిసోమాస్తాసు దిక్కుప్రతి దిశం కటమాగ్నీయాది కోణేమ
 ప్రత్యేకం చతుష్టుం ఏవేకోన పంచాశత్ కలశాన్తంస్థప్యః శ్రిషాణంద్యాత్రింశత్ పదానాంచీద్యర్థం
 పరిమాజ్యో దైవంచతుద్ క్రుకృత్యాః ప్రో స్థిలైమోనపంచా శత్ కలశమధ్యనవకమధ్యమం
 కుంభం॥ ఓం వరాహాయనమః ఇతిగుళోదక్రినచ॥ దక్షిణైమోన ఏకోనప॥ చాశత్కల శన్నపన
 పంచాశత్కలశ మధ్య నమక మధ్యమం॥ ఓం నరసింహాయనమః ఇతిఓఉరసెనచ॥ పశ్చిమైకోన
 పంచాశత్ కలశమధ్యనవక మధ్యమం ఓం శ్రీధరాయనమః ఇతినాళికజలెనచ॥ ఉత్తరైకోన
 పంచాశత్ కలవమదయనవకమధ్యమంశాన్తి కుంభం తుళసి నీవారశాలిశ్వేత సమ్ పతవైస్తుళసీ
 వినాప్రత్యేకం కుసుమప్రమాణై ముష్టిమాత్ర తుళస్యాచశాన్తి ద్రవ్యాభావేతుళస్యైకయావా॥
 బంహయ గ్రీవాయనమః॥ ఇతిచగుళాభావె నకురసం తస్యాభావెగుళోదకం॥ గుళమానం
 పలాశితిరద్ధ మధోధోమేవవా॥ నాళికెరజలాభావేతత్స్థానైక్రీరమిజ్యతే॥ ఇత్యాపూర్వగుళోదకెన॥
 భంవరామయనమః॥ ఇక్షురసెస్ససింహాయనమః॥ నాళికెమోదకె శ్రీధరాయనమః॥ శాన్తివారిణీ
 భంహయగ్రీవాయనమః॥ ఇత్యాహ్యభ్యర్చ్య మధువాతెతిగుళోదకె మధునక్రమితిక్షురస్రన
 మధుమాన్న ఇతినాళికెర ఫలాంభ సావెదాహమితిశాన్తి జలెన జినన్త ఇతి శుద్ధాదకంభైస్సంన్యాప్య
 తదనుపాద్యాది ఘృతాన్తైస్సపనమాచదేత్ స్సపనాన్తై సర్వత్రని శాచూణ్ స్సపనం కుర్యాత్॥
 ఇతి మధ్యమోత్తమస్సపన విధిః॥

మధ్యమ మధ్యమస్వపనం

అథమధ్యమ మధ్యమస్వపన విధిరూపత్యై ఏమోత్తరా శీతికలశస్థచతుష్టష్టిశుద్ధాదక కుంభా త్పురితశ్చతస్రసుమదిక్తుస్థాపితై వోనపంచాశత్ కలశస్థద్విసవతు్యత్తర శత సంఖ్యాక్ శుద్ధోదక కుంభాంవు క్రోడీకృత్యః షట్పంచాశత్ ఉత్తర శీతశుద్ధాద కుంభైష్వర్గశుద్ధాదణ్ నువాక్రీనసర్య గంధామునాయా భషధీతి సర్య మూలాషధిజలెనాష్టాకరణ శుద్ధ జలైశ్చ స్నాప్యానస్తరం ఘృతాస్తం స్నాపయేత్. ఇత్యుత్తమోత్తమం। సర్యత్రక్రోడీకృత్యాష్టాచత్యారింశ దుత్తరచతుశ్చత శుద్ధోదకుంభై హీ నముత్తమ మధ్యమం. సవైర్లష్ట చత్యారింశత్ దుత్తరచతుశ్చత శుద్ధోదకుంభైర్విసాపంచవింశతి ద్రవ్య కుంభైరెవకృతం ఉత్తమాధమం॥ ఇతిస్వపనవచక సమాప్తం॥

అష్టోత్తరశతకలశస్వపనం

అథ అష్టోర శతకలశస్వపన విధిరుచ్చతే॥ కలశస్థానభూమౌప్రాగాయతేమ సత్పదగాయతే ఉతధాసూత్రాప్యాస్థాలితేమ పంచవింశతి పదానిభవేయుసైసు మానుషేద్వాదశ పదానిపిత్యా మధ్యే బ్రహ్మదివ్యష్ట పదనవకమేకీకృత్యః సూత్రవత్ నామోష్టానాం యధాశతం భవతితథా ర్చత్యాః తత్రప్రాచ్యామవాచ్యాం ప్రతీచ్యామదెచ్యాంద్యేద్వేపజ్జవీత్యాః తత్పురతేద్వేద్వేపజ్జస్న మాజ్యో తత్రబ్రహ్మదీశాన్తానుదిక్తువిది క్తుచచత్యారికుంభాస్పదాని. మానుషేస్థానే ఇంద్రాదీశాన్తా సుదిక్తున్విదిక్తు చనవపదానికుంభాస్పదాని. ఏవమనయారీత్యాష్టోత్తర శతకలశాస్పదాని కల్పయేత్, బ్రాహ్మమధ్యకలశ చతుష్టాగ్నై పదకుంభం పూర్వోక్త ప్రమాణేనఘృతేనావశిష్టోత్రీ చ్చుద్ధాదకేనా పూర్యః తత్పురితః। పూర్వాదీశాన్తాష్టదిక్ష్ణి తాష్టచతుష్టా గ్నై కుంహిష్టకం చక్రమణోష్టోదక రత్నపలలోహమాజ్ననగంధాకతయవద్రవ్యైః పూర్వోక్తమానైరా పూర్యః మానుష భాగే ప్రాచ్యాం దీశాంతాంతు స్థిలైకషాయైః। పూర్వోక్తమానైః క్రమేణ పూర్యేషవం కృతే ద్రవ్యకృత్యాస్పదశ శుద్ధోదక కుంభానా మెకోత్తరాశీతిరేవం సప్ మపిస వనవపదానిభవన్తి। ఏవంసతి బ్రహ్మ దివ్యష్ట పదాని షట్పంచాశత్ మానుషేస్థానెంతరాళ పదాష్టకంసంమాజ్యో శైష్వేన్ద్రాదీశాంతోష్టసు పదేమ తిర్య గూర్ధ్వోర్భాద్వియెనకృతనవకపదాని ద్విసప్తతిః। మిర్చిత్యాష్టోత్తర శతాని పదానిభవన్తి । తేష్వష్టోత్తర శత పదేమ బ్రహ్మదివ్యష్ట కుంభైమ సంహితక్రీత్యా ద్రవ్యాని నిక్షిపేత్. ఏవంసతి బ్రహ్మదీశాన్తాగ్నై కుంభాని నవద్రవ్య కుంభానిమానుష స్థానైన్ద్రాదీశాన్తనవ మధ్య కుంభో అష్టే ద్రవ్య కుంభాని. మిర్చిత్యాసప్తదశ

కుంభాని ద్రవ్య కుంభాని, శెషాణ్యకోత్తరనవతి కుంభానిశుద్ధాదకాని, దెవతా మంత్రాభిషేకాశ్చమూలై ద్రష్టవ్యాః॥ కలశస్థాపన భూమప్రాగాయతెమ ఉదగాయతెమచ షట్పూత్రైష్యాసాలతెమ పంచవింశతి పదానిభవేయుః॥ తెమమానుషెషోడశ పదాని బహిష్కార్యామధ్యై బ్రహ్మాదివ్యస్థ పదనవకమేకీకృత్య, సూత్రవత్కనా మోష్ఠానాం యధాశతం భవతి తథాకృత్యా, తత్రకారః॥ బ్రహ్మాదిమస్థపదనవక మేకీకృత్య, తత్రప్రాగాయతాస్యదగటాయతాని చైకాదశ సూత్రాణ్యస్థాలితేమ శత పదానిభవన్తి, తత్రప్రాచ్యామవాచ్యాం ప్రతీచ్యాముదీచ్యాం బహిద్వ్యై ద్యై పజ్జహి త్యా తతో ద్యైద్యైపజ్జస్సమ్మాజ క్త్యై, తత్రబ్రహ్మశాస్త్రానుదిగ్వి దిక్కుచత్వారి చత్వారికుంభాస్సుదాని పదానిభవన్తి, తతః మానుషెస్థానెవి స్పష్టషోడశపదేమ దిగ్విదిక్తుతరాశెవ్యష్ట స్వస్థపదాని సంమ్మాజ్క్యై, శెషెవ్యైంద్రాదీశాస్త్రాష్టను పదేమ ఆంతః ప్రతిపదం తిర్యగూర్ధ్వ రెఖాద్వితయం కృతేసక్రోదీ కృత్యాష్టోత్తరశతం కలశానాంభవతి, దెవ మంత్రాభిషేకాశ్చ పూర్వవత్॥

ఏకోనపంచాశత్కలశస్థపనం

ఏకోనపంచాశత్కల అవిధిది ఆధైవోనపంచాశత్ కలశస్థపన విధిరుచ్చతే॥ ప్రాగాయతాని దశమదగాయతానివ సూత్రాహ్యవంచేదేకోత్తరశీతి పదాని భవేయుః॥ కలశాస్సు దన్యైచతస్రము దిక్తుద్యై ద్యైపజ్జహి త్యా, తత ఏకసాక్యమెకస్యాం పజ్జైసమాజ్ తాయాం మధ్యై నవకం దిక్తు ప్రతి దిశం షట్కాని విదిక్తు ప్రత్యైకం చతుష్కాం పంచదేకోన పంచాశత్ కలశాస్సుదానిభవేయుః॥ మధ్యై నవదిక్తుచత్వారోవిదక్తు చత్వారోద్రవ్యకం భవన్తి, ఏవంచేత్సప్తదశ ద్రవ్య కంభా ద్యాత్రింశత్ శుద్ధోదక కంభాః మంత్రదెవతాస్సు పనరాచపూర్వవత్॥ పంచవింశత్యలశస్థపన విధిః

పంచ వింశత్యలశస్థపన విధిః

అథ పంచ వింశత్యలశస్థపన విధిః॥ ఏమోత్రరాశీత పదా నియధాభవేయుః॥ స్తథా సూత్రాహ్యస్థాలిత సృమదిక్వైకైకాం పజ్జంహిత్యా, తతోద్యైద్యైపజ్జస్సమ్మాజ్క్యై, మధ్యై నవప్రతిదిశంత్రైం ప్రీ ప్రతికోణమైకైకం కలశానాం సంస్థాప్య, నుద్ధస్థన వత్రిక చతుష్టయ ముద్ధస్థాశ్చకోణ చతుష్టయ స్థితాశ్చత్వారశ్చ ద్రవ్యకుంభాస్సు ప్తదశాషోకటరేఖాశ్చుద్ధోదకాః ద్రవ్యమస్తదెవతాస్సుపనంచ పూర్వవత్॥ యద్యా, చందనాగరుకాశ్శీర కష్టస్థగర వీణాసితాగరుహరి చందన హ్యగ్ంధ ద్రవ్యైవో ధ్య కుంభనవకం దిక్తు స్థితాం శ్చతురో విదిక్తు స్థితాంశ్చతురశ్చ

మాలితకుష్ట సురపణి రజః, కర్పూరనాగకెసర ముస్తంచంపక ముకుళ ప్రీయంగు పుష్పకాలెయ గ్రంధిపల్లవ జటా మాంసిఖజ్జా రశైలే య ప్రీహ్ బెర సురద్రుమ మురైర్యా సర్వా కుంభా పూరయోత్||

షోడశకలశన్నపన విధి:

అథషోడతకలశన్నపనవిధిః|| ప్రాగాయతానినవతధూదగాయతానిచ సూత్రాణి తథాసతిచతస్రు ముదిక్తు ఏకైకాంపంజ్జహి త్యా, ద్యయోద్వయోపజ్జ్ఞాస్సమ్మాజి త యోర్మధ్యేచత్యారి దిక్తుద్వైద్వైవిదిక్తుచైకం ఏవంషోడశకలశాన్నపదానిభవేయుః, మధ్యే చతుష్కుస్యాగ్నైకంభం పూమోకైణ వభిరత్నైణై ఋతంతథాసప్తలోహైర్యాయవ్యం తథా గంధ ద్రవ్యైరైశానంత ధాఙ్యైనచాపూర్య, పూర్వదిస్థితద్వాదశ కుంభా పాద్యా ఘ్నూధ్యాచమన పంచగవ్యకీరాతమాజ సమధుకషాయకుశోదయవైః, పూమ్నోక్తమానైః, క్రమేణ పూర్య, పురుషాదిదామో దరాన్తా నోవాహ్యః నృనూక్తషోడశ ఋగ్ని స్నపనం కురాత్||

ద్వాదశకలశన్నపన విధి:

అథద్వాదశ కలశన్నపన విధిః|| ప్రాగాయతానిస్తుతధూదగాయతానిచ సూత్రాణి, తథాసతి మధ్యేచతుష్కుం విహాయ, చలస్సుప్యపి దిక్తు ఏకైకాంపంజ్జసంమృజ్య, కోణే మచతుష్ పదేము, మృష్టైము చతస్సున్య బహిపి ప్రాచ్యామావాచ్యాం ప్రతీచ్యాముదీచ్యాంద్వైద్వైపదే భవతి, ఏవం సతి ద్వాదశ కలశాన్నపదానిభవేయుః, మధ్యేచతుష్కుస్యాగ్నైకం కుంభం పురోకైణ వభిరత్నైర్య ఋతంలో హైర్యాయవ్యంగంధద్రవ్యైరైశానంసహి షావాపూర్య, తద్బహిః, పూర్వద్వైత్రాన్తపదస్థితానష్టాకుంభా క్రమేణపాద్యదధ్యఘ్నైకీలరా చమనమధు పంచగవ్యఫలైః పూమ్నోక్తమానైరపూర్య, మంత్రదేవతాః పూర్యవత్|| ఏతేషామలాభేతుమధ్య చతుష్కుమాగ్నైకంభంభ్య బహిస్థితసోమకుంభాన్తంమోష్టాగుకాళీయ గ్రంధిపల్లవ బీజ చందన రాశ్మీరమాంసిత మాలమురపర్వతోత్తసురపణి రజః, కణ చంపక ముకుళ ఖజ్జ రద్రవ్యై ప్రాచక్షిణన్యైనా పూరయోత్||

నవకలశన్నపనవిధి:

అథనవకలశన్నపనవిధిః|| ప్రాగాయతానిచ సూత్రాణి చత్యారితధూదగాయతానిచతథాసతిపదానిని చఛయోముర్మధ్య కుంభమారభ్య సౌమ్య పర్వంతం మణి ప్రవాళవకాక్తిక వజ్రవైడూర్య

పంచలోహైర్య ద్యామధుగతాజ్యదధిపయోభిః పంచామృతైర్వాక్రమేణ్ ధవాప్రత్యైకైశః
 పంచగవ్యైరాభిపూరయెత్. ఈశానకుంభాన్తంఘృతపాద్య దధ్యఘ్యోక్తీరాచమనమధు
 పంచగవ్యఫలైః క్రమేణ నవతత్తైర్వాపూరయెత్.మంత్రదేవతాః పూర్వవత్.

పంచ కలశస్సపన విధిః

ఏక కలశస్సపనం అథ పంచకలశస్సపన విధిః॥ ఏకోమధ్యైచతస్పృషిదిక్షుచత్వారః;
 మధ్యమారభ్యసౌయ్యపర్యన్తం మణి ప్రవాళ మౌక్తిక వజ్రవైడూర్య పంచలోహైర్యద్వామధు
 గృతాజ్యదధిపయోభిః పంచామృతైర్వాక్రమేణ ధవాప్రత్యైకశః పంచగవ్యైర్వాపూరయెత్. గురవె
 దక్షిణ యథాశ్చినిష్ఠమానాదెయో॥ ఇతిశ్రీ వరాహగురువిరచితా యాంక్రియాకైరవచంద్రికాయాం
 ఉత్తమాదిస్సపనవిధినా మ ఏకత్రింశః పరిచ్ఛేదః॥ పంచకలశస్సపనవిధి :

ఏకోత్తరసహస్రకలశాభిషేకం

ఏకకలశస్సపన విధిః అష్టదశపద్మనివిలిఖ్య మధ్యైకా కలశనిక్షిప్య - పంచామృతిపూరయెత్
 పరమాత్మాను చావాహ్యఅభ్యర్థ్య స్నాపయెత్ । ఏకోత్తర సహస్రకలశస్సపనం ఆచైకోత్తర
 సహస్రకలశస్సపన విధిరుచ్చతే॥ పూర్వైర్వైరెవ భగవతష పూర్వవదంకుర ప్రతినరాధివాసాశ్చ
 కృత్యా; ద్యాత్రింశద్దన్త విస్తారం ద్విగుణేనాయతం కలశస్వదభూభాగపూపుల్యానుగుణం
 మహదన్యంమంటపం కల్పయిత్వాయథాపురం ద్వారాదినిచకలశస్వదభూమిం పంచవింశతి
 యావిభజ్యమధ్యం బ్రాహ్మంపద మెకోత్తరా శీతిఘటకాస్పదం యథాభవతితథా భవతి తథా
 విభజ్య; బ్రహ్మదీశాన్తం నవనవపదాన్యైకా శీతిఘటాస్పదానికృత్యా; శ్రీష్టాన్త్యష్టోత్తరాశీతిపదాని
 సమ్మాజ్యే; ప్రతిపదం ప్రీహీణ్ మాడకనతండులోనాంత దర్ధెనతిలానాం పీఠికాంకృత్యా
 తదుపరిద్వైద్వైదభో విన్యస్యతదను సువర్ణాదిలోహజ్ మృణ్మయానివాపూర్వోక్త లక్షణయుతాం
 ద్రూణేనవాజలనాం తదిర్ధెనవాపూర్వద్రవ్యకంభో జలనా మాధకెన పూర్వ్యాంశ్చకలశా ని్యమ
 ఙ్గాయత్ర్యా ప్రక్షాళ్యమృణ్మ యాంస్తువామకరతలెవిన్యస్య; తదితరణ తండులంవేష్టిత
 తంతునామన్తరాళంయవ మాశ్రమ ర్థాజ్గులమంగుల మాశ్రం వాయుధాభవేత్త ధెంద్రంత్వైతి,
 మంత్రణవేష్టి; కలశాస్వదమెదిన్యా పశ్చిమైభూతలెధాన్య పీఠం విధాయపున్యహం వాచయిత్వా
 ప్రోక్త్య తస్మిన్పాగ్రానుదగగ్రాన్యాదభాో సంసీర్య; తత్ర బ్రహ్మధీశానపర్యన్తం కుంభాన
 ధూముఖానామితివిన్యస్య; తెషాముపరిపూర్వవత్ త్రింశ్రీ దభో పరమెష్టి మంత్రణ విన్యస్య;
 ఆర్ఘ్యతోయెన పురుష మంత్రణ ప్రాజ్ఞుఖాో ప్రోక్త్య; విశ్వమంత్రణాక్షతాన్వికీర్య; నివృత్తి

మంత్రిణాత్మానా కృత్యా తదనువిధివదగ్నిం సంస్తాద్యః సపి షా విష్ణు గాయత్ర్యాష్టోత్తర
 శతాహుతీహు త్యా సంపాతెనస్పవన ద్రవ్యాణిసంసిచ్యః వస్త్ర పూతైః స్పవన ద్రవ్యైః
 స్రత్రద్దైవతామంత్రైః కృశ్ సంపూర్యః ద్రవ్యకలశానుద్భుత్యః విష్ణు గాయత్ర్యా యథాస్థానం
 వక్ష్యమాణేన విధినాస్థాపయేత్ మధ్యేబ్రాహ్మిభాగ ఏకేత్రరాశిఘటా దివ్యే వెంధ్రదివ్యయామ్యే
 దివ్యే వారుణే దివ్యేనవ్యా ప్రతిదిశయేకేత్రరాశితికలశాః దివ్యభాగమాగ్నయా దికోణ
 చతుష్టయేష్యపిప్రతికోణ మెకోనపంచాశత్సంఖ్యాకాః కలశాః తేషాస్తుప్రాగుదదగ్రాణి దశ
 సూత్రాణ్యస్థాల్యం పూర్వాది దిక్షుద్వేద్యేపజ్జహృత్యా పరిత ఏకైకాం పజ్జం సమ్మాజ్యేః
 మధ్యేనవపూర్వాద్యుత్తరాస్తంపట్పట్ అగ్నియాదీశాస్తం చత్వారికలశా స్థాప్యాః తత్పరితశ్చ
 మానుషే భాగ షోడశ స్థానేమ చప్రతిస్థానం పంచవింశతికలశాస్థాప్యాః తేషాస్తుప్రాగుదగ్రాణి
 దశసూత్రాణ్యస్థాల్యబతస్పమదిక్ష్యేకైకాంపజ్జం హిత్యా తదనుద్వేద్యేపజ్జస్సమ్మాజ్యేః
 మధ్యేనవదిక్షుత్రీణీ త్రీణి విదిక్ష్యైకం ఏవం పంచవింశతికలశా స్థాపయేత్ ఏవం
 చేత్కలశానాం సహస్రమేకేత్రం భవతి బ్రాహ్మీ మధ్యేనవకెనవక మధ్యమే సర్వలోహానిసువణ
 రజకతామ్రసీ సత్ర ప్రకాంస్యాయ స్సారాం నిష్కమాత్రాక్ మాణిక్యపద్మరాగనీల వజ్రపుష్పక
 ప్రవాళముక్తామరతకపూడార్యాణి కదళి బీజ పూరకోపద్రుదులక బిల్వనాళికెరపన సమాతు
 లుంగాని మాంసీకుష్ఠ హరిద్రాద్వితయ మురశైలెయ చంపకముకుళముస్తవ్యాక పుష్ రాణి
 పృథక్ పృథక్ పలమాత్రాణి కపూర కుంకుమకుష్ఠమాంసా చ్యనముర ప్రియంగుకె
 సదముస్తాతమాలనాగకెసరమూలద్యయ కచ్చీరసురపణీకె సరోశిరతగరలో ధ్రవారిచంగర
 నాగరుద్యయ సితకుష్ఠకాలెయగ్రంధి పల్లవ చంపకము కులానిప్రత్యేకం పలమాత్రాని మాణీ
 కృతాని శ్రీవత్సవనమాలో శంఖ చక్ర గదాంబుజజాజ్ఞాణి స్వర్ణ నిమిత్తాని ప్రత్యేకం
 నిష్కమానానిచ సజలె కుంభే ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయైతి వినివేశ్యతంయువాసువాసా
 ఇతివాసోభ్యా మావేష్ట్యః సకూచో పిప్పల దళ పిధాసం కృత్యా తత్రయోగపీఠం సంకల్ప్యః
 తస్మి్ సాంగం సపరివారం వాసుదేవమావాప్యః ఆర్హ్వాది దీపాస్తమభ్యర్చ్యః బ్రాహ్మీతస్య
 ప్రాచీనే కుంభనవకమధ్యమెకుంభే సూర్యకాస్త పద్మరాటోత్రస్య పురుషోదేవతా బ్రాహ్మీ
 ఆగ్నియై కుంభనవక మధ్యమె కుంభేప్రవాళ గరుడో, తస్యసంకవో ణోదేవతా బ్రాహ్మీవారుణ
 కుంభనవక మధ్యమె కుంభే పురుష స్ఫటుకౌ తస్యామ్యుతో దేవతా- బ్రాహ్మీవాయవ్య
 కుంభనవక మధ్య మెకుంభే పద్మరాగమరతకే తస్య ప్రద్యుమ్నోదేవతా బ్రాహ్మీసౌమ్య
 కుంభనవక మధ్యమె కుంభే వజ్రరజతే తస్యానంతో దేవతా బ్రాహ్మీరౌద్ర కుంభ నవక

మధ్యమే కుంభే తామ్రమౌక్తికే; తస్యఅనిరుద్ధోదేవతా; సర్వము శుద్ధోదకేమ మౌక్తికాస్తైషాం
 దేవతా నారాయణః; తస్యప్రాచ్యాందివ్యేభాగే ఏకాశీతి ఘటా స్వదేమధ్యనవక మధ్య మెకుంభేక
 దళిపన సామ్ర మాతళుంగభవ్యజంబూకెసరబదరీఫలాని; తస్య దేవతా తత్సాత్మా; తస్యైంద్ర
 నవకమధ్యమే కుంభేమాతుళుంగదాడిమఫలే; తస్యదేవతాపృథ్వీ; తస్యాగ్నియ కుంభనవక
 మధ్య మేఘటెజంబూనారంగఫలే; తస్యదేవతా మపామధిపతఃత్రి; తస్యయామ్యనవక
 మధ్యమే కుంభే; తమ్కాలేలాదికె; తస్యతెజస్వీ పురుషో దేవతా; తస్యనెర్ముత కుంభనవక
 మధ్య మెకుంభే క్షీరకామలకఫలే; తస్యవాయుదో వతా; తస్యవారుణనవక మధ్య మెఘటె
 ద్రాక్షా ఖర్జూ రఘటె; తస్యాకాశాత్మాదేవతా; తస్యవాయవ్యనవకమధ్యమెఘటె చూతపారావతఫలే;
 తస్యదేవతామనః; తస్యసౌమ్యనవక మధ్యమెఘటనే క్షుద్రసంపనసఫలం తత్యదేవతా
 అహంకారః; తస్యైశాననవక మధ్యమేఘటె బిల్వ కదళీఫలే; తస్యదేవతాబుద్ధిః; సర్వము
 శుద్ధోదక కుంభేమ; బదరీఫలాని; దేవతాపూర్వపత్ అష్టాక్షరేణ పంచోపనిషదైః కుంభానామభి
 ముద్రణం; దివ్యయామ్యేఏకాశీతిఘటా స్పదేమధ్యనవక మధ్యమెకుంభే; ఉశీరికుంకుమ
 కుష్ఠమాంసికులయజమురప్రీ బేరాగరుపిష్టాని ప్రత్యేకం పలమాత్రాణి; తస్య దేవతాత్రై
 లోక్యమోహాని; తస్యైదంమూలె నవకమధ్యమే కుంభే తస్యదేవతా బ్రహ్మః; తస్యాగ్నియ
 నవకమధ్యమెఘటెక పూర్ రకాశీరె తస్యదేవతాశౌరిః; తస్యయామ్యనవక మధ్యమెఘటె
 చంపకముళ మాంసిపిష్టె; తస్యదేవతాదాశాహ్ :; తస్యనైము ఋ తనవక మధ్యమెకుంభే
 చందనరక్త చందనక్షూదౌ; తస్య ద్రవతాంనాం దీపతిః; తస్యవారుణ నవకమధ్యమెకుంభేను
 రవణీ మౌరజనీ; తస్యదేవతావై కుంఠః; తస్యవాయవ్య నవకమధ్యమే కుంభే
 ప్రీహకృధధవళాగరుక్షూదౌ; తస్యదేవతావృషాకపిః; అవశిష్టేషు శుద్ధోదకేమ తస్యసౌమ్య
 నవకమధ్యమే కుంభే కుష్ఠశిత కూపపిష్ఠి; తస్యదేవతాముకుందః; తస్యైశాన నవక మధ్యమే
 కుంభే జంబుమూల య్రుంగవ మూల రజానితస్య దేవతా పురుషోమః; అవశిష్టేషు
 శుద్ధోదకేమత మాల పత్రాణి; దేవతాః పూర్వపత్ పురుష మంత్రిణ పమానాదిభిః సూక్తైః
 కుంభాభి ముద్రణం; దివ్యవారుణ్యే ఏమోత్తరాశీతి ఘటాస్పదేమధ్య నవక మధ్యమే
 కుంభేవాపినీరిత్యువ హృద్రహ్మి హిదుపగా సమంత్రతటాకవాధానీ నవస్యైత్రదనవక
 మధ్యమే కుంభేవాపీజలం; అగ్నియనకుంభనవకమధ్యమెకుంభే సరిజ్జలం; తస్యయామ్యనవక
 మధ్యమే కుంభే కూపజలం; తస్యనైము తనవక మధ్య కుంభే హృదజలం; తస్యవారుణ
 నవకమధ్య కుంభేవృష్టిజలం; తస్యవాయవ్యనవక మధ్యమెకుంభే హిమజలం; తస్యసౌమ్య

నవక మధ్యమెకుంభె ఆపగాజ్లం, తస్యేశాన నవమధ్యమెఘటె సముద్ర జలం, ఏతెషాం
 దెవతాస్తు క్రమేణ బాగ్ వరామహితా మత్స్యాదయః॥ శద్ధుదకానామపి పూర్వవత్॥ దివ్యేసౌమ్యే
 మధ్యనవక మధ్యమెకుంభెయవగూ ధూమ ప్రీహిశాలి ముద్గ ప్రయంగు రూషశ్యామాకనీవారాణి,
 తస్యగరుడారూఢః, పద్మనాభోదెవతా, తస్యేంద్రనవకమధ్య మకుంభెయమం తస్యదెవతా
 వనమాలా, తస్యాగ్నియనవక మధ్యమకుంభెప్రీహిః తస్యదెవతా చక్రం, తన్నై ఋతనమక
 మధ్యమఘటెశాలిస్తస్యదెవతాకొస్తుభః, తస్యవాయవ్యనవక మధ్య మఘటె ప్రయంగుస్తస్య
 దెవతాశాజ్లం, తస్యసౌమ్యనవక మధ్యమఘటె మాషాంతస్యదెవతాగదా, తస్యేశాన
 నావకమధ్యమఘటెశ్యా మాకనీవారస్తస్యదెవతాఖడ్గః, శిష్టగాఙ్గుద్ధుదకాః, దెవతాశ్చతథా,
 ఆగ్నియేఏకీనపంచాశతేఘటాస్పదే మధ్యమనవకేఘృతంతస్యే వ్రషట్కేగేమూత్రం,
 తస్యయామ్యషట్కేరం వారుణషట్కేదధి, సౌమ్యషట్కేగేమయరసః, తస్యాగ్నియ కుంభ
 చతుష్టయే ఉష్ణోదకం, నైఋ ఋత చతుష్టయే పంచగవ్యం, తస్యవాయవ్య కుంభ
 చతుష్టయేపంచామృతం, తత్తుక్రీరదధిఘృత మధు శకోరాః, తస్యేశానకుంభచతుష్టయేనక్తవః,
 తెషాందెవతానారాయణః, దివ్యనైర్ఋతూకోన పంచాశత కలశాస్పదమధ్యమనవకేతైలం,
 దెవతామత్య్ మూతిః, తస్యేంద్రషట్కేఘన సారద్రవ్యం, యామ్యషట్కేలాజం, వారుణ
 షట్కేమాజ్ నాంభః, సౌమ్య షట్కేచ మాజ్ నాద్రవ్యాణితు రజని సూర్యవతో ని సహదెవి శిరీష
 సదాభద్రకుశాగ్రాణి వృధతీ ముష్టి మాత్రాణి, తస్యాగ్నియాదిదీశానాన్తకేణ చతుష్టయ కుంభ
 చతుష్కేమ షోడశసుగడవారి, ఏషాందెవతా వాసుదేవం, దివ్య మారుతైకూనపంచాశతే
 కలశాస్పద మధ్యమనవకే మధ్యేసషట్ పతైలం, తత్రావ్యాంషట్ పూద్రూక్రపాద్య ద్రవ్యాణి,
 తస్య యామ్యషట్క ఆఘ్నోవారిపూమోక్షం, వారుణ షట్కేచా చమనీయం పూమోక్షం,
 వారుణ షట్కేచోచమనీయం పూమోక్షం, సౌమ్యషట్కేమంగళోదకం, ఇన్ద్రవల్యాది
 ఆగ్నియాదీశాన్తమోణ చతుష్టయషోడశకుంభేష్యేక్షురసంః, తెషాంసర్వేషామనిరుద్ధాదెవతా,
 దివ్యేశానైమోనపంచాశతే కలశాస్పదే మధ్యమనవకేమధు, తస్యేంద్రషట్కేపర్వగంధూదకం,
 కపూరకుంకుమాది, తస్యమాయ్యఘటెశాన్తివారి తులసీ వెణునీవారా వారుణషట్కేసౌమ్య
 షట్కేచతథా, తస్యాగ్నియచష్కేనైర్ఋతచతంష్కే వాయవ్య చతుష్కేచ నాశిరగంజలంతస్యై
 శోనచతుష్కేరం, తేషాందెవతాహరిః, మాషెపదేప్రాచ్యాం కుంభానాం పంచ వింశతే మధ్యనవక
 మధ్యమె కుంభేక్షేత్ర తీర్థాబ్జితైలగజ సూకర శ్రీంగాగ్రవల్మీకవృషశింగాగ్రమృత్తికాష్టై, తత్పరితస్థితై
 కుంభా ష్టకేప్రాచ్యా దీశానాన్తాపూమోక్షః, క్రమేణైకైకాంనవకస్యదెవతాకేశవః, శిష్టషోడశ

శుద్ధోదక కుంభేషుదెవతానారాయణః తత్రైంద్రాశ్నియాత్తరాళ పంచవివశతౌ నవకమధ్యమ
 కుంభే సహదెవిరద్యాశతమూలశతవారీ మూలక్షూధాః తత్పురితః స్థితేకుంబాష్టకె క్రమేణ
 సహదేవ్యామూలకా ఏకైకాః నవకస్యనారాయణః శిష్టమషోడశ శుద్ధూదకుంభేషుచ
 తత్రాగ్నియపంచవింశ రాశ్యత్తజంబూబిల్వపలాశమయూఖ శిరీషాణత్యచోష్ణితద్రసాః
 తత్పురితస్థితకుంభాష్టకె క్రమేణన్యగ్రోధాదిత్యగ్రసాః నవకస్యదెవతా మాధవః
 శిష్టశుద్ధూదకుంభానాం నారాయణః ఆగ్నియయామ్యయోరస్తరాళకుంభానాం పంచవింశతౌ
 నవక మధ్యే కుంభే పాలాశబల్వవకుళకదంబ ఆమ్రశిరీషస్య స్రాధాశ్యత్తజాః పల్లవాష్టే
 తత్పురితస్థితేష్టష్టసుకలశేషు పలాశ పల్లవాద్వైకకంపల్లవం క్రమేణ తస్యనవకస్యదెవతా
 గూవిః శిష్టషోడశ గూవిందః శిష్టషోడశ వుద్ధోదకుంభానాం నారాయణః యామ్యైకంభానాం
 పంచవింశతౌనవకస్య మధ్యమై కుంభే జాతిమల్లికా ప్రయంగు పద్మవకుళనంద్యావర్తక
 చంపకకుంద జాన్యష్టే పుష్పాణి తత్పురితస్థితకలశేష్టస్థ సుజాత్యాది పుష్పమైకకం క్రమేణ
 తస్యనవకస్య దెవతావిష్టుః శిష్టానాం పూర్వవత్ యామ్యనైఋ ఋతయోరంతరాళ
 కుంభానాం పంచ వింశతౌనవక మధ్యమకుంభే సిద్ధార్థ రాజ సిద్ధార్థవంశ గోమోచనం
 య్రైణుపాష్టాయ వశమీచణకాన్యష్టే తత్పురితస్థితకలశేష్టస్థసు సిద్ధార్థాద్వైకకం క్రమేణ
 తస్యనవకస్యదెవతామధు సూదనః శిష్టానాం పూర్వవత్ తత్రనైర్ఋత కుంభానాం
 పంచవింశతౌ నవక మధ్యమైకుంభే గ్రామ్యతిలారణ్య తిజీరకక కృష్ణా జీరకాతసీ భవక్తిన్నశత
 పుష్పకరారుషీ బంధాన్యష్టే ద్రవ్యాణి తత్పురిత స్థితేషు కలశేష్టస్థసుతిలాదిక్రమేణైకకం
 తస్యనవకస్య దెవతా త్రివిక్రమః శిష్టానాం నారాయణః నైర్ఋతవారుణ యోరస్తరాళ
 కుంభానాం పంచవింశతౌ నవకస్యమధ్యమైకుంభశ్యామాకషాష్టిక శాలివారతండులర్యాం
 కురకుశాజ్కారెస్త్రవల్యం కురాశ్యథ్థాంకురాంన్యష్టే ద్రవ్యాణితత్పురితస్థిత కలశేష్టస్థసు
 శ్యామాకాద్వైకకం క్రమేణ తస్యనవకస్యదెవతావామనః శుద్ధూదకానాం పూర్వవత్ తత్రవారుణ
 కుంభానాం పంచవింశతౌ నవకస్య మధ్యమైకంభేకుశ దివ్యేషు కాశోశిర శరవ్యంఖతగరాపావ్యాఘ
 మూలికా అష్టే తత్పురిత సీత కుంభాష్టకెకుశాది మూల ద్రవ్యమైకకం క్రమేణ తస్యనవకస్య
 దెవతా శ్రీధరః శుద్ధూదకం పూర్వవత్ వారుణ వాయవ్యయోరస్తరాళ కుంభానాం పంచవింశతౌ
 నవకమధ్యమైకుంభే తుళసీకృష్ణతుళసీ వేణుకెసరక్రితక బిల్వశమీజాతి పత్రాన్యష్టే తత్పురితస్థిత
 కలశేష్టస్థసుతుళస్యాద్వైకకం క్రమేణ తస్యనవకస్య దెవతాహృషీతవః శిష్టానాం పూర్వవత్
 తత్ర వాయవ్య కుంభానాం పంచవింశతౌ నవక మధ్య మకుంభే ముస్తాద్యయకశెరుకుము

దూత్పలకల్తారశితళియ్యకువలయకందానష్టే। తత్పరితస్థితేష్వష్ట సుముస్తాదిద్రవ్యమైకైకం
 క్రమేణ। తస్యనవకస్య దేవతాపద్మనాభః। శిష్టానాం పూర్వవత్। వాయసోమయోరస్తరాళి
 కుంభానాం పంచవింశతే నవకమధ్యమకుంభే। ముద్గమాషయ వనిప్యాతువరిప్రీహి బాధశాన్యష్టే।
 తత్పరితస్థితేష్వష్ట సుకుంభేషు ముద్గాదిద్రవ్యమైకైకం క్రమేణ। తస్యనవకస్యదేవతాదామోదరః।
 శిష్టానాం పూర్వవత్। తత్రసౌమ్య కుంభానామ్పృజ్ఞావింశతే నవకమధ్యమే కుంభేశంఖపుష్టబలా
 విష్ణుక్రాంతా సదాభద్రైక పత్రామ్బుజ సహదేవిద్యయాన్యష్టే। తత్పరితస్థితేష్వష్టసు శంఖ
 పుష్పాద్వైకైకం క్రమేణ తస్య నవకస్యదేవతా యజ్ఞనారాయణః। శిష్టానాం పూర్వవత్।
 తత్రసోమే శయోరస్తరాళి కుంభానాం పంచవింశతే। నవక మధ్యమేకుంభేశ్యైతా కా గ్ని
 బ్రహ్మసుప్చో లా సరసాలంస్తో ప్రశ్నిపణో స్థిదేరంధానష్టే। తత్పరితస్థితేషు అష్టసుశ్యైతా కా
 డ్యై కై కం క్రమేణ। తస్యనవకస్యదేవతాపారిః। నవకమధ్యమకుంభే సురభిః పద్మకైసర
 పత్రైలోల వంగత్యక పాగరునలతోజాతిఫలాన్యషోఢీ। తత్పరితస్థితేష్వష్టసు సూర్యాభ్యాద్వైకైకం
 క్రమేణ। తస్యనవకస్యదేవతా శిష్టానాం పూర్వవత్। ఈశానోద్రయోరస్తరాళి కుంభానాం
 పంచవింశతే నవక మధ్యమే కుంభేసువణో రజతతామ్రాణి ప్రత్యైకం పంచ నిష్క
 ప్రమాణానాని పద్మాకృతిరుచకాంస్యదహ్ ఇం చషకాణి చాయోలవిత్రాణ త్ర పుసీస పితృళాశ్చ
 ప్రతికృతి రూపేణ వృధక్వృధగేతాన్యష్టే తత్పరిత స్థితేషైంద్రేశానానైషు కలశేష్వష్టసువణో
 ద్వైకైకం క్రమేణ। తస్యనవకస్యదేవతా హయగ్రీదః। శిష్టానాంషోడశ శుద్ధాదక కుంభానాం
 దేవతా నారాయణః। ఏవంద్రవ్యాణి విన్యస్య। తత్రద్దేవతావాహ్యభ్యర్చ్య। తతస్మిన్నైమోత్తరసహస్ర
 కలశస్పవనేష్టా చత్యామోవాచార్య మూతో పాస్తు షోడశః పుణ్యాహపూర్వకం విధేవం దేవం
 దేవతా అభ్యర్చ్య। సర్వానిష్టశాన్త్యర్థం హూమం కరిస్య ఇతి సంకల్ప్య। పంచోపనిషన్మంత్రేణ
 సపి షాహుతినాం సహస్రం। మూలవిద్యయాసమిద్విశృతధా। నృనూకైస చరుణాషోడశాహుతీనాం
 చహుత్యా మనుషేనాసపంచవింశతి మధ్యేమృత్పూరితనవకుంభానారభ్య బ్రహ్మపదేమోత్తరాశి
 తిఘటేషు నవక మధ్యమ మధ్యనవక సర్వక్రీదశాన్తమోత్తరసహస్రకలశైః క్రమేణ
 వక్త్యమాణమంత్రైః ప్రతిద్రవ్యఘటం అపన్నానష్టోతవస్త్రోత్తరీయా ఘ్నోపాద్యాచమన
 గంధపుష్పధూపదీపాచో నయుతం స్నాపయెత్। మానుషేపీంద్రే పంచవింశతి మధ్యమృత్పూరిత
 కుంభనవకస్య సప్తద్ధాదకస్య విష్ణోర్ముకమితి మంత్రైః। తత్ప్రమీపస్థిత సశుద్ధోదక
 మూలవాదికుంభో నాంతద్విష్ణోరితి మంత్రం। తంమానుషో గ్నియ పంచవింశతి కుంభానాం।
 ప్రతద్విష్ణురితిమస్త్రః। తత్ప్రమీపస్థిత పంచవింశతి కుంభేషు పల్లవామ్బుపూరిత కుంభనవకస్య

సశుద్ధాదకస్యః ప్రీయమితమన్తః। మానుషాయామ్యస్థిత పంచవింశతి కంభానాం
 దెవస్యత్యైతిమన్తః। తత్సమీపస్థితానాత్రాతారమితిమన్తః। మానుషనైర్ ఋతపంచ వింశతి
 కుంభానాం। ధృవం పాత్యైతిమన్తః। తత్సమీపస్థితానాంభద్రంకణో తిమంత్రః। మానుష
 వారుణస్థిత పంచవింశతికుంభానాం। నతేవిష్ణోరితమాత్రః। తత్స మిపస్థితా నాంమిరాతీ
 తిమంత్రః। మానుషవాయవ్యస్థితానాం। అతోదెవాఇతిమన్తః। తత్సమీపస్థితానామిదం
 విష్ణురితిమన్తః। తత్సమీపస్థితానాం విష్ణోర్ముకమితిమన్తః। మానుషైవానస్థితానాం తద్విస్తోః
 పరమయితిమన్తః। తత్సమీపస్థితానాంతద్విప్రాసీతిమన్తః। దివ్యేంద్రశాశీతి ఘటాస్పదెఫలా
 మ్ముపూరితనవకస్య యజ్ఞాయ యజ్ఞయమితిమన్తః। తత్సమీపస్థితానామిన్ద్రా
 విష్ణుపదేతి మనిషాఇతి. వషటైవిష్టవితి. తిస్రోవాచ ఇతి- ఇషేత్వజ్ఞో త్వరితి త్వమితి -
 యస్మిన్విశ్వానీతి పజ్న్యాయేతిచమంత్రైః క్రమేణ। దివ్యేయామ్యే ఏమోత్రరాశీతి ఘటనవక
 మధ్యేగంధూదకస్య నారాయణోనవాకస్తంని కటనంబాష్టకస్యనారాయణనువాకస్యాదిత
 ఆరభ్యఏకైకయో మింద్రాద్యైశానాన్తం క్రమేణ। దివ్యేపశ్చిమేఏకాశీతిఘటా స్పదెమధ్యనవకమధ్య
 మెవాపీజలాది జలకుంభానాంమంత్రాః। యావః। సింధుదీపవితేశితం ఇమమ్మై
 వరుణశన్నాదేవీః। యాసాంరాజా ముద్రెజ్యేష్టవా సాందెవ వారుణ పూకైనేన్ద్రాది బ్రహ్మపర్యన్తం।
 దివ్యేసామ్యేఏకాశీతిఘటాస్పదై మధ్యే కంభనవకస్య ఇన్ద్రాదిబ్రహ్మన్తంధాన్యాది వస్తు కుంభానాం
 నవానాంమంత్రాః। త్రాతారం ఆత్యవహస్తు జితన్తే ఆపోవహతి తావతి సత్యన్నూ ఆగ్ని త్వర్నూ ఆగ్ని
 మహవ్యాప్యతయంః। అణూరరణీయోః। ఇతిక్రమేణ। దివ్యేగ్నిమోణే ఏకోదీతపంచాశత్ఘటాస్పద
 మధ్యనవ కస్యేన్ద్రాది బ్రహ్మన్తంగా మూత్రాది ఘటెమ। గాయత్రి. పయోవృతసామః।
 త్వదధిక్రావ్ణి। గంధద్వారాలవిష్ణోరరాట వలసి। మూర్ధానందివః। హిరణ్యగభోః। ఆప్యాయస్యః
 ఘృతస్నాతా ఇతిమన్త్రేణ। నైర్ఋతూకోనపంచాశత్ ఘటాస్పదేమ ధ్యేనవకస్యేన్ద్రాద్ద
 బ్రహ్మన్తం రక్షాఘ్నం। ఆద్యంసమః। పవిత్రంత। భగవాన్యాసుదేవేతి। దెవవృతసామ్నా
 వైయ్యోఘ్నోసామ్నా। అపరాజితితి క్రమేణ॥ దివ్యేవాయుకోణేఏమోన పంచాశత్గటాస్పదే
 మధ్యేనవ కస్యేన్ద్రాదిబ్రహ్మన్తం। ద్యాదశాక్షరం। త్రిపదాదివ। అష్టాక్షరం। శర్నూదేవీః। హిరణ్యపాణి
 దదాహాతిచతస్యః। క్రమాత్। దివ్యేశానే ఏకోనపంచాశత్ఘటాస్పదే మధ్యేనవకస్యేన్ద్రాది బ్రహ్మన్తం
 ఆరూనియుద్ధిః। శ్రీసూక్తం। మధుమామ్నూ మధునక్తంమధునాతా గంధద్వారాం శర్నూవతపి।
 అపటన్తన్న ఆప్యాయస్యైతిమంత్రేణ। బ్రాహ్మేపదే ఇన్ద్రాదీశాన్త నవకానామ్యధ్య మంద్రద్యంకంభానా
 మష్టను పురుష పూక్తస్యద్వేద్యుర్వావాదితః క్రమాత్। శిష్టానాంచతుష్టష్టి శుద్ధోదకుంభనాం

మూలమనైణమధ్యస్థ నవకమధ్యమకుంభ స్వపురుష రూకై నశిష్టాష్టశుద్ధోదకుంభానాం
 మూలమనైణా తదనైహారిద్రాచూణ్ పరిపూరితైః పంచవింశతిభి స్సప్తదశభిష్టోదశభిదా
 యోదశభిష్ సరత్నలోహకూచో శ్వత్థపల్లవ వస్త్రాపిదానై సమారాధిత శ్రీదేవలైః ధాన్యరాశిస్థితకుంభైః
 శ్రీసూక్తనాభిషిచ్యః దేవమర్హ్వాదిభిరా రాధ్యః మహా హవిన్ వేదవాజ్యేనసమిద్విమూ్ లవిద్య
 యాష్టోత్తర సహస్రమాహుతీనాం హుత్యాః చతుర్విధానైన ప్రత్యేకంసోడశా హుతీంశ్చపురుష
 సూక్తనజుహుయాత్ వస్త్రాభరణజీవా జీవయ నదిభాదిభిస్సహదేవికానాం యావత్ కలశ
 సంఖ్య యాధక్షిణాతదధ్ ఋత్విజాంతదధ్ంపరిచారకాణ్ంచ క్రియకైరవచంద్రికాయాం
 సహస్రకలశవిధిన్ మద్యాత్రిం శంపరిచ్యేదః॥

కర్షణ విధి :

భూపరీక్షా విధి : అధకషణ విధిః॥ ఏవంగ్రామాదికల్పయిత్వా తన్నధ్యేమందిరనిర్వాణర్థం
 పూర్వోక్తా భూమింప్రవేశ బలి పూర్వక మాసాద్యతాం ప్రదక్షిణీకృత్యః యక్షాః పిశాచానాగాశ్చయత్ర
 తిష్ఠంతి సర్వదా సర్వే ప్రయాన్తుతెన్యత్ర విస్టోస్థానంకవోమ్యహంః॥ ఇతిమనైణ ప్రమవ్రసం
 సిద్ధా సిద్ధార్థా సర్వతో దిక్కువికీర్యః పూర్వవద్యాస్తు పూజాం హోమంచబల్యంతాం
 కృత్యాఅనన్తరమా చార్యోమ వక్ష్యమాణేన విధినాహలెన భూమింవిఖేత్యజమాన్
 బ్రాహ్మణశ్చైదనద్యాహాగౌరవణ్ యది క్షత్రియా లోహితాయదివైశ్యః పీతా
 శుద్రోయదిచమెచకౌవుక్తవణ నామలాభెచపీతాగౌర క్షాపీతామహనై బలషాళినోక్షాళ యిత్వా
 ఖుర శ్చం గాదీని కనకమయభూషణైర్భూషయిత్వా బ్రాహ్మణో యజమానశ్చైద్యుగం హలం
 చపాలాశం క్షత్రియోనైయ్య గ్రోగ్రోధం యదిచైశ్యః ష్టాక్షం సర్వేషాం వర్ణానాం నైయ్య
 గ్రోధపిపులెస్యాతాం సర్వేషాంకౌశికః స్సౌవర్ణయోక్తంరాజ తంతాప్రం వాకుశ ధనుజ్యా
 విరణతృణమయేవాక్రాశాశ్చయధావర్ణం క్రమాత్రబ్బుః ఫలభూవేంధ్యావేక యోనికె
 సర్వమేవంకృత్యా తత్రస్నాతీనవా బరధరః సర్వాలంకారసంయుత ఆచార్యః పాదై
 ప్రక్షాళ్యాచమ్యః ప్రాణనాయమ్యః భూతాతశుద్ధింకృత్యా బ్రాహ్మణైరనుజ్ఞాతోమంత్రజైర్వైస్సహ
 సృణ్యహంవాచయిత్వా తజ్జలెన సర్వంద్రవ్యజాతమాతా॥ పంచప్రోక్త్య మూలసు ముహూరైభెరీ
 పటహాశంకాదివాద్యఘోష పుస్సంరంశాకున సూక్తాదివేదఘోష సహితంప్రాజ్ఞుభో గురుహృదయ
 కమలేనారయణంధ్యో పాలాశదంధాదినాదండం ప్రయవణంకృత్యా తతస్నోదసమాదాయహం
 షడాదినా పీడ్యః ప్రాజ్ఞుభోమూలవిద్యయా ధ్రుమంకష యేత్ పౌరుషేన సూరై నద్వితీయం॥

విష్ణు మూర్తిన తృతీయం, విష్ణుగాయత్ర్యా తురీయం, నారాయణా సువాకనపంచమం, పంచప
నిషదాపష్టం, భూసూక్తేన సప్తమం, ప్రాదక్షిణ్య క్రమేణ దక్షిణోత్తరత శ్రైవంకషోయేత్,
తత్కాతేనిమిత్తాని పరీక్షిత, ఆచార్యస్యమనస్తుష్టిర్మందిర యజమానయోశ్శర్మణే
భవేత్తద్విపర్యమేచా సుఖాయానడుహేశ్యయనే యోక్తాది భేదనేవ్యత్యాసభ్రమణేదు ని
ఘోషోదయేచ సర్వదోషశాస్త్యరథం పంచపనిషదాసప్తి షోడత మాహతీనాం హుత్యా, తత
ఆచార్యోతాజలెన సమీకృత్య, పృథన్ పృథగాలవాలానికారయి త్యాతత్రశాలి ముద్గయ
వాదిబీజాని వాయెత్, తదభివృద్ధ్యర్థం తతః ఫలానిపక్వానిచిత్వా, ఫలహీనంకైత్రం
గాస్సమానియి చాయెత్, సస్యేభూతఫలెతద్దామదీఘోకాలంభవిష్యతి- ఆలైత్సల్పతరం,
హరిస్సన్నిధానంచ పూర్వవదేవ ఫలహీనైప్రక్షీణధనధాన్యం, తత్రసహస్రం శతం వాబ్రాహ్మణ్
భోజ యిత్వా, తెభ్యశ్చ దక్షిణీం వితీర్య, పంచగవ్యేన పంచపనిషదాతత్రైత్రం సంప్రోక్ష్య,
కుద్ధాలైఃఖనిత్రైర్యావదంభస్తావద్భూమింఖనేత్, యావత్పృథమా వరణవిస్తారస్తా
వద్దండమాత్రగాధం వాకైత్రమోషాసూరూపేణమందిదోచ్ఛా యోసుగుణేనభూతలెఖన్య మానె
భస్మాంగా రతుష రుష్టసర్వ క్రిమికీటాది దశో నెశాన్విహూమంకృత్యా, బ్రాహ్మణేభ్యో యధాశక్తి
దక్షిణం దత్వా, ఖాతాద్దహిశ్చతురశ్రస్థందితెగ్నింప్రతిష్ఠాప్య, మూలమనైజాణ్యేన నృసూక్తేన
చరుణగుల్మలుతిలనీవారైః మూలమనైణచ ఖాత హోమం కృత్యా, పుణ్యహం వాచయిత్వా,
శోలోఖాతేనిక్షిప్య, తదుపం వస్త్రాదివేష్టిత్ లోహ మయో సూత్రాది వేష్టితాన్మృణ్మయాన్వా
కుంభో సంస్థాప్య, ఆధార శక్తిం మధ్య కుంభేచ, ప్రాచ్యాంజీజాని చాగ్నియాం సర్వలోహనిదక్షిణ
సర్వధాతూనినైఋతుతేపుణ్యతీర్థవృదం వారుణే మధువాయవ్యే సప్తి రుత్తరస్యాందిశిశిత్నాని
చేశానైలమృత్తికాశ్చ పునశ్చమజ్యేశాలిక్షైత్ర మృదం అశోష్యహృదసం భూతాంమృదంవల్మీక
మృదంచోత్పలకందానిప్రాజ్ఞుఖస్థిత్యా, నిక్షిప్యలోహనిరత్నానిదభో కూర్పంచనిక్షిప్య,
శరావేణపిధాయ, మధ్య కుంభస్యో పర్యంన్యకుంభం నిధాయ తదుపరిచోన్యకుంభం
నిధాయవసుధాంతదుపరిష్ఠాదన్యకుంభం నిధాయ, సౌవర్ణ కూర్మం కాలాగ్నంచతస్యో
పరికుంభమన్యం నిధాయ, సౌవర్ణకూర్మం కాలాగ్నంచ తస్యోపరికుంభమన్యం నిధాయ,
సౌవర్ణో మనంతాకృతిం నిక్షిప్యతస్మి సౌవర్ణో మంబుజంచ, సర్వా కుంభా గంధోదకేన
సంపూర్య, పుణ్యధిఖాతమృద్ధిర్ దృష్టాభిర్యాపకాభిశ్చజలైఘోత భూతలం సంపూర్య,
హస్తిపాదైర్ద్రో ధీకృత్యపునజ్లెనపరిపూరయెత్, ఇతివరాహ గురువిర బితాయాంకషోణ
విధిర్నామ ద్వితీయః పరిచ్ఛేదః॥

బాలాలయ ప్రతిష్ఠా విధి:

అధబాలయ ప్రతిఱావిధిరుచ్చతే॥ అరభ్యమాణ పాసాదస్యెద్ధై శానాన్తరెఘోమేశయోర్మధ్యైం ద్రాగ్గుమధ్యయమయోర్యాయమనిరు రుత్యానిరురుతి వరుణయోర్వరుణ వాయోః వాయు సోమయోర్యాన్తర దేశిభిమతే బాలాలయం ప్రకల్పయెత్ తత్రపంచభిః సప్తభిః త్రిభిర్యాయస్యాంది శితస్యమేవ బాలాలయస్యాపి విధాయతస్మిన్లో హజంశైల జందారుజం వాచతుభుః జంశంఖచక్ర గధాధర ముత్సైధతో ప్రాస్యెపంచాఙ్గలం వృద్ధైత్రయోవిం శత్యంగులం వాయజ మానానుగుణం వామూలాల యెస్థాప్ర్యమమత్స్యాద్యవతారెషుబాలబింబ చతధా విశ్వరూపెతు చతుర్భుజంస్థిత్యాసన శయనెషుచతవెవబాల బింబంకాయిత్యా తదంకురావో ణపూర్వకంజలే ధివాన్యయాగ మంటవశయనే చాధివాన్య కుంభస్థాపనాదివాసహోమాదికృత్యా బాలగహస్యమధ్యై దివ్యేవాఈశానమాశ్రిత్యహస్తమాత్రై సముద్రితాం మెఖలాత్రయయాతా వేదికాం కల్పయిత్యా ప్రభాతెసుముహూరైరత్సన్యాస చతుర్ధన్నపనవజ్ం తస్యాంబింబ మూలమనైణ యధావిధిసంస్తాప్యః సంప్రోక్త్య మంత్రాన్యన్యన్య సంపూజ్యః తతః + పూజాంగ్యహీర్ణాప్యాభగవో ఆస్మిన్స్వంబాలమందిరే శమయన్మూలధిష్టస్యవిఘ్నకృద్దైత్య సంపాతి॥ ఇతిమనైణ ప్రార్థయిత్యా విజ్ఞాప్య ప్రణమ్యః చండప్రచండకైత్రపాలఖగేశో ద్యారేస్యాసుదిక్షు ఇంద్రాదిలోకపాలానీశానభాగేప్రినేశం నైరురుతగణేశం చ ఆశరీరిణస్సర్వానేతా బాలమందిరస్యపరితీ శ్రాసువావేదికాసువాసం దిలెషువాసం పూజ్య సర్వో కుముదారిగణా మహాపీఠెభ్యర్చ్యగురుదేవం బాహుస్రమాత్రాసుమెఖలాత్రయయుతాసం వృత్తానంచతుదలాల యంప్రతిష్ఠా స్యాంతె ధ్వజారోహణ పూర్వకం పుష్టయా గావసానికముత్సవం వావైవాహూత్సవంవాకుర్యాత్ బాలబింబలోహజంచెత్తెనై వనకలనిత్యాది కర్మ కుర్యాత్ ఉత్సవార్ధం నచెద్వింబంబాలెనైవ కుర్యాత్ బాలబింబంశిలాదారుమయంచెద్దారు సంగ్రహశిలాసంగ్రహపూర్వకం బాలబింబం ప్రతిష్ఠాప్యః పశ్చాద్రధకారస్థపతిభి ముఖ్యమధ్య మాధమసం చితాసంచితోప సంచిత కల్పనం చగర్వాదిమోష యుక్త శిలెష్టకా దార్యాదిమోషలక్షణనిసమ్యక్ జ్ఞాత్వామూలమందిరం కల్పయెత్ ఖాతభూతలె నసమన్వితాం విష్యప్రకృతింకైతే విన్య స్యశాస్త్ర చక్షుణా ప్రథమ ఫలకామాదాయః సుధయాద్బుధీ కృత్యః జలెననమతాంవీక్యతస్యోపర్యుప పీఠం తదుపర్యధిష్ఠానముప పీఠెనవినిాధిష్ఠోనంవా పరికల్పోపానహంకల్పయిత్యాధిష్ఠానం వాయుద్వా పూర్వమధిష్ఠానం తదుపర్యుపారం తదుపరిపాదం తదుపరిప్రస్తరం పశ్చాత్ గ్రీవాం తదనుశిఖరమెవం యధాక్రమెణ

బైకతలకల్పనేయాపత్ స్థాప్యేవం కుర్యాత్. ద్వికతలకల్పనైత్యధిష్ఠానచరణ ప్రస్తరకూప శాలాసంస్థానపంజర ప్రస్తరవేదికాగ్రీవా శిఖరాణ్యేవం క్రమేణవా. త్రితలకల్ప నిత్యా ద్వాదశతలమెవమెవచైతోధికేమాపానం జగతికుముదపట్టుకాకణి కాపట్టుకామహతి పట్టుకావాజనవెదికాచరణోత్తరహం సమాలోకపోత ప్రతి ప్రతివెదికాకం రశిఖరామ్యే వమష్టాదశాఙ్గ కల్పనం వాయావత్. స్థాపియజమాం నానుగుణ్యేన కుర్యాత్. పూర్వమేవ సర్వం యధావిది పటాదౌ నిర్మాయానస్తరం మందిర నిర్మాణం కుర్యాత్. శ్రీ

ప్రథమెష్టికావిధి:

అథ ప్రథమెష్టికావిధిరుచ్చతే.

అదౌతావదాచార్యశ్చాస్త్రాక్షవత్సౌ నాప్రాచీ పరీక్షి ప్రాచ్యాది దిగ్విభాగేనద్వారాది కల్పయిత్వా చతుర్వింశాఙ్గాలయతం ద్వాదశాఙ్గాలా యాతంవాంఙ్గష్ట పరిణహంశుభమృజుంక్షీరవృక్షజం శంకుంసమానీయ. ప్రాసాదస్థానమధ్యభాగేనమూలమవ్రేణ సంస్థాప్య. శంకుద్విగుణమానన పరితోమం మండలమాలిఖ్య. మండలానై పూర్వ పరాష్టామోశ్చాయా మాలోక్య. ఛాయాస్త ర్కండలానై పూర్వతః పశ్చిమతః బిందుద్వయం విలిఖ్య. తయోర్మధ్యతః పూర్వ బిందు మారభ్య పరబిందుపర్యంతం పూత్రమాపాద్యతయోరస్తరం యథాకథంచన పాననపుచ్చనత్తధా విధాయతదన్వేవమెమోత్తరతో దక్షిణతశ్చకృత్యాచైవం చతస్సుమ దిక్షుచత్రి సంచసప్తహస్తం యథాబిమతమదికం వాసూత్రం నిపాత్య. దిక్పూత్ర భ్రమణేనైవయథాచతురశ్రం భవేత్తధా సమాలిఖ్యదిక్షష్టాయుధాన్యాయం శంకుర సంస్థాప్య శంకుస్థాపనవేళాయాం నిమిత్తాని పరీక్ష్య విపరీతానిచెచ్చాంతిమాచరయ్య.

స్థిత్యాననశయ నయాన విశ్వరూపబింబానుగుణ్యేన చతురశ్రం వీత్తవృత్తాయత చతురశ్రాయతభెద్ జ్ఞాత్యా. యజమానూ భుక్తికామశ్చెదు్యగ్గః హస్తేరోక్షాద్ధియద్య యుగ్మకేక హస్తమారభ్య దశహస్తపర్యంతం యథాబిమతం ప్రాసాదం నిర్మాయద్వాదశతలాస్తం యథావిత్తానుసారతో మానయిత్వా. సంవిధానంకృత్యా. ప్రథమెష్టికామారభేత్.

ఇష్టకాశ్శిలాకాష్టమృణ్మయభేదేనత్రివిధాః. విమానేశైలజెశిలయా ప్రథమెష్టికా కాష్టజె కాష్టనెష్టికామయేనుపక్కెష్టికాయాం వామెష్టికామ యిచామబెష్టికాకాష్టమయేధామ్ని ష్టికయా ప్రథమెష్టికయా కార్యం.

శిలాసంగ్రహ్యపుస్కరం శిలాసం గృహ్యతా సు పుల్లింగాది పరిక్షాం కృత్యాః పుల్లింగ శిలయోపానాదిస్థావ్యంత. స్త్రీ శిలయా ప్రథమేష్టకాం నసుంసకశిలయామూర్ధ్విష్టకాం కుర్యాత్. దార్యష్టక లిపి ప్రతిమాదారు సంగ్రహ వద్రాహ్యః. విపరీతకరణే మహా దోషోరాజ రాష్ట్రక్షయకరః.

చైదేకాంస్యఘంటాధ్యనిమూధి మధ్యేకం సధ్యనిర్మూలతావధ్యనియస్యాం సాంప్రంశిలా తస్మాత్కిం బిదూనధ్యని స్త్రీనాదహీనాన పుంసకశిలాభవతి.

మృణ్మయేష్టకవిధిస్తు.

పూర్వమా చార్యేరధకారనిద్ ష్టదేశం. సమాసాద్యః తత్రపుణ్యహ పూర్వకమగ్నిం సంస్కృత్య తస్మిన్మూలమంత్రేణ అష్టోత్తరశతాహుతి రాజ్యేనచరుణ పురుష సూక్తనషోడశాహుతీంశ్చ సమిద్ధిరష్టోత్తర శతసంఖ్యానూ మూలమవ్రైణహూత్యాచరుణ విష్ణుపాచ్ఛదానుద్దిశ్యకైత్రపాలాయ భూతేభ్యోవాస్తు నాదాయ దేవేభ్యో ఋషిభ్యః ఇతిచాజ్యేనస్యాహస్తాధిభు ర్ రాది సప్తవ్యాహుతిభిశ్చ హూత్యా. చతస్పమదిక్తుతే భ్యోవాస్తు నాధాయకైత్ర పాలయోత నమోనైరేతైర్మఃత్రైః చరుణబలిం చ కృత్యా అగ్నిముద్వాస్యకులాదేనేష్టకాః కారయిత్వా తాస్యపిచఋజ్యేయుగ్మరెభ్యఖాయస్యాంసా ప్రథమాతింశ్చనాయుగ్మ ఖాయస్యాం సాద్వితీయానిల్ ఖాత్రితయాపాశ్చ యోర్వక్రరెఖావా పీఠాదికరణే ప్రథమగభా దానాదికరణే ద్వితీయాశ్చ దాయామస్తు హస్తమానశ్చైవత్రమేష్టా దశాఙ్గాలాయామోమధ్య మష్టాద శాఙ్గాలాయామోధ మస్తదర్ధేన విస్తామో విస్తారాద్ధేన ఘనమేవమిష్టకాః కారయిత్వాతాః

ప్రాసాదాను రూపతయాపక్వాపక్వావా ధృథాశ్చుభేస్సంపాద్యతత్ మంటపం ప్రసాంవాకల్పయిత్వా వితానాదిభిరలంకృత్యతన్మధ్యే సప్తతాలాయతాం హస్తమాత్రసముచ్చితాంవెదికాం కల్పయిత్వా మృత్యం గ్రహణ పూర్వక్రమ మంకుర్కల్పయిత్వా. తతోవెదికా మధ్యేశాలినాం భారచతుష్టయేన తదుపరితదధే స తండులాం తస్యోపరితదర్ధేనతిలానాంస్థండిలం కృత్యా. అస్తరాస్తర యోగినాహతైర్యా సోభిరాచ్ఛాద్యః తదుపరిలక్షణస్య పూత్ర వస్త్రాదివేష్టితా సరత్తు హేమకూర్మపిప్పలదళా కుంభాన్నవవిన్యస్య. తచ్చెమోత్తరభాగిపూర్వవద్ధాన్యపీఠం సంకల్ప్య. ఇష్టకావాసార్థందభా నస్తీర్య పుణ్యహంవాచయిత్వా. ప్రోక్త్యస్సనసార్థం పూర్వోక్త లక్షణయుతా నవకలశ్ ధాన్యపీఠే సంస్థాప్య. బ్రహ్మదీశానాస్తం ఘృతక్షీరం దధిగంళ పంచగవ్య ఫలం సగంధలోహమధుభిస్సం పూర్వ క్రమేణ పరవాసుదేవ పురుష సత్యాచ్యుతానస్తక్రిశవనారాయణం

మాధవం గోవింధం నామాహ్వాభ్యర్చ్యః తచస్రస్త్రిలింగేష్టకా సీకాం స్స మదాయః
 పుణ్యాహపురస్కరం వాసుదేవాదీనావాహ్వాభ్యర్చ్యః పీఠ సంస్థాప్య పయోవృత సామ్నా
 పయసా మధు మాన్సేనగుళినయాః ఫలినీరితి ఫలవారిణీ హిరణ్యగభే లోహవారిణా
 దధిక్రావ్ణ్ణేతిదధ్నాపంచవారుణ్యేన పంచగవ్యేన గంధద్వారేతి గంధవారిణా మధువాతే
 తిమధునాఘృతస్నాతేతిసామ్నాఘృతేనచాభిషిచ్య పృథక్ పృథగిష్టకాస్సదభో వస్త్రయుగ్మిణ
 సంవేష్ట్యః పుణ్యాహంవాచయిత్వా ప్రోక్ష్యః చెష్టకాశ్శయనెయవాస్య పూర్వాదిద్వారేషు తోరణ
 కుంభాస్సంస్థాప్యః తద్దైవతా న్యావాహ్వాభ్యర్చ్యపూర్వస్థాపిత మధ్యకుంభే పరమాత్మానం
 చోపకుంభాష్టకేవిష్టాదీనా వాహ్వాభ్యర్చ్యః పాయసగుళోదనానిని వెద్యతత్య పూర్వఉత్తరేవాకుండె
 స్థందిలేవాగ్నిమానీయః సమిధాజ్య చరుభిర్యథా విధిచ పునస్సమిధాజ్యచరుపుష్పైః పృథగష్టోత్తర
 శతాహుతీంశ్చస్సూక్తేన చరుచహుత్యాః సంపాతాజ్యం పాత్రాస్తరేసంగృహ్యతేనెష్టకా స్సశో
 మంత్రేణ సంస్పృశ్యః ప్రతినరబంధ కర్మకరిస్య ఇతినంకల్ప్యః ప్రతినరం పుణ్యాహజలెన
 ప్రోక్ష్య వ్రామమయైః కాపాో సాదిభిర్యా ప్రతినరైరస్త్ర మంత్రేణ సంబధ్యః బంహీం స్యం
 స్యప్నాధిపతయే స్వాహ ఇతిమనైణ సవీో షా అష్టోత్తర శతాహుతీహోత్యా తత ఆచార్యో
 యజమానేన సహదభో శయ్యాయాం స్యప్నారధంశాయేత్ స్యప్న శుభా శుభాయా శుభేశాన్వి
 హామంకృత్యాః విభాతాయాం విభావర్యాంశుభేముహూర్తేత్వో జైస్సహేష్టకాస్స మదాయ
 ధామ ప్రధక్షిణీకృత్యాస్తరే ప్రవిశ్యక్షిప్త ద్వారదేశస్థ దక్షిణతః పాదమూలె వెదఘోషైర్యా
 ద్యఘోషైస్సహ నిక్షిప్యః ప్రాదక్షిణ్యేనం ద్రాదిసోమాన్తమిష్టకాశ్రీ సూక్తేనాధాయా దక్షిణ పశ్చిమ
 యోర్మూలం పూర్వోత్తరయోరగ్రముపానవిషమోయధానభవేత్త ధాపుణ్యాహ పురస్కరం కుర్యాత్
 తదాయజమానోగురవే వస్త్రా భదధ్ం పరిచారీణాం చదద్యాత్॥ ప్రతిమేష్టకావిధి
 :ఇతిక్రియాకైరవచన్ద్రికాయాం ప్రమెష్టకా విధిన్ోమ చతుర్థః పరిచ్ఛేదః॥

గర్భన్యాస విధి :

ఆదగభో న్యాస విధిరుచ్చతే, పూర్వవత్సమర్థ్య వెదికం మంటపం కల్పయిత్వా మధ్యవేది కాం
 మోమయేనాసులివ్యతస్యాంభారచతుష్టయ పరిమిత ప్రీహిభిస్తదుపరితదర్ధేన తండులెన చతదధే
 నతిలెనచాస్త్రాస్తరయోగిన వస్త్రాచ్ఛాదన సహితంస్థందిలంకృత్యాః సవస్త్రరత్నలోహకూచో
 పిప్పలదళోపిధానః మహాకుంభంచ పరితస్త్రాదృశానష్టై కుంభాంశ్చ సంస్థాప్యః గంధూదక్తెరా
 పూర్వః మధ్య కుంభే శంఖచక్రగదా ఖడ్గశాబ్ ముసలాని సౌవర్ణాని నిక్షిప్యః తస్మిన్ భంహీం
 వసుధాయైనమః అగచ్ఛాగచ్ఛేత్వావాహ్వాః గంధాదిభిరభ్యర్చ్యః కుంభేష్ట్యష్టమ చంద్రాదీనా

వాహనభ్యర్థ్యః. పర్యతప్పుదపుణ్య ప్రదవామబారుకకటాలయనది వృషవిషోణ గ్రదంతి
 దంతాంచల పయోనిధివల సంస్థితామృత్తికాదశచ. కుముదారవిందకశెరుత్పలనీలోత్పలజాః
 పంచకందాంశ్చమనశ్చిలాహరితో లాంజనశ్యామసీన సౌరాష్ట్ర రోచనాగ్గేరికపారదస్పష్టధాతుంశ్చ
 వజ్రవైడూర్యమౌక్తిక స్పటిక పుష్యరాగ చన్ద్రకాన్త మహనీల పద్మరాగ శంఖ మరతకాభిధానానిచ
 నవరత్నానిచ. శాలినీవారప్రయంగుకం కుతిలమాష ముద్గయవవేణవాని బీజానిచ. హిరణ్య
 రజతతామ్రా యస్ర పుసీన సౌవణ్కూర్మ శంఖ చక్రణిన నైతానిచసంగృహ్య సౌవణ్
 రాజతం తామ్రమయ సంవాపాత్రం షోడశాజ్గలా యతం ద్యాదశాజ్గల విస్తారమష్టభిశ్చతుభి
 ిర్యాతదధూ త్సైధ సహితం పాదచతుష్టయోపేతం తత్త్రి తయనవాసాభిధానం వృత్తం
 చతురశ్రంవా తన్మధ్యగతా నాంషోడశ భిన్ వభిర్య సహితం కారయిత్వా. పుణ్యాహం
 వాచయిత్వా ప్రోక్ష్య. పంచగవ్యేన ప్రక్షాళ్య. వెదికాసం స్థితనవకుంభజలైః వేదాదినాభిషిచ్య
 తస్యామెవవెదికాయాంపూర్యవత్ స్థందిలంకల్పయిత్వా సదభ్ వస్రైణ తద్భాజన మావేష్ట్య
 వెదికామధ్యే నిధాయ. షోడశనుతద్గత్ మ సువర్ణాదీని సముద్రమృదంతాని ద్రవ్యాణి
 తదలాభే కేవలం వాసువణ్ంవిన్యసేత్. నవగత్ విధానేతు. నవసుగత్ మచసాముద్రికమృదం
 పూర్య మాసాద్య ప్రాచీన గత్ పర్యతమృదత్పలకం దమనశ్చిలా వజ్రశాలిహిరణ్యానిచ.
 దక్షిణ తీర్థకుముద కందహరితాల వైడూర్య నీహర రజతానిచ పశ్చిమెనదీమృన్మరతికం
 నీలోత్పలకందాంజన శంఖ కుంకుతామ్రాణిచోత్తరేప్పుదే ముద్గశెరుక కందశ్యామ పుష్యరాగ
 ప్రయంగయాంసి చాగ్ని యేకుళిరాలయ మృత్సీసస్ఫటుక మాసత్ర పూణిచ-నైఘ్రితెవల్కీక
 మృత్సైరాష్ట్రమౌక్తిక తిలకాం స్యాని చమారుతెవలమృత్తికా చన్ద్రకాన్తముద్గసౌవణ్ కూర్మ ప్రతి
 కృతీంశ్చ ఈశానేదంతిదన్త మృత్తికా మహనిలవైరిక వేణు ధాన్య సౌవణ్ శంఖాంశ్చ-
 బ్రహ్మపదేవృషవిషోణీ గ్రమృత్తికాపద్మకంద పద్మరాగయవ చక్రణిచ. మూల మన్రైణవిన్యస్య.
 తత్పాత్రం విష్ణుగాయత్రాభ్యర్థ్య. కుండెవాస్థందిలేవాగ్నం విధివదుపనమిధ్య. సమిద్భిస్సపి
 ిషాచషడక్షరేణాష్టోత్తరశతాహతింశ్చ. చరుణీన్మపూకైన షోడశాహతీనాంశ్చహుత్వా.
 పాత్రాన్తరంపాతాజ్యం సంగృహ్య. అనన్తరంతిలాజ్యమిశ్ర చరుణీచన్ద్రాదిలోకపాలెభ్యోభువనేభ్యః
 పర్యతేభ్యస్సముద్రైభ్య ఆదిత్యైభ్యోవసుభ్యో మరుద్భ్య ఖుషిభ్యోవేదేభ్యస్సర్వశాన్రైభ్యమః
 పురాణేభ్యో పాలాశైభ్యోదిగ్భ్యోనాగేభ్యో గణేభ్యస్సర్వభూతేభ్యో నక్షత్రైభ్యోసర్వేభ్యో గ్రహిభ్య
 ఇతిప్రణపాదిస్యాహన్తంహుత్వా. పూర్యగృహీత సంపాతాజ్యేన గభో భాజనం. భంయనమః
 పరాయలోహితవర్ణాయ స్పశ్ తన్మాతాత్మనేనమ ఇతి సంస్పృశ్య. రజన్యాం సుము మూ

వెదవద్య ఘోషంతద్భాజన మాదాయః దేవాగారం ప్రదక్షిణీకృత్యః గభో గేహం ప్రవిశ్యః
 ఆచార్యస్యాంతమోఽఖస్య దక్షిణసాశ్యం త్రిభాగీకృత్యః భాగద్యయం విస్యజ్యద్వానికటస్థకభాగే
 పాదపాశ్చైవ పట్టుకాయాం బ్రాహ్మణో యజమానశ్చైత్ పట్టుకాధస్తాద్రాజాచేత్సుముదుూ
 పరివేశ్యేయదికుముదెయదిశూద్రూ జగతే గభోన్యా సంకుర్యాత్. ఉత్తవిపర్యయన్యాసె మహా
 ం దోషాభవతి. తస్మాత్స్థాన భ్రంశమస్తరెణకారయేత్. తదాచార్యోభూమండలం సపర్యత్యాడ్ధీప
 సముద్ర దిగ్గ శెష షణ్ణీస్త్ర షణ్ణీ మండల స్థితంధ్యాత్యాద్వి భుజాంశ్యామాం సర్వాభరణ
 భూషితాః ఋతుస్నాతాం వసుధామాత్మానమపి సర్వభూషణ భూషితం క్రిశవం ధ్యాత్యాః
 గభో భాజనస్థానగతం మోమూత్రెణ నుతిష్యః॥ సర్వభూతధరకాన్వై పర్యతన్తనమందితే
 సముద్ర పరిధానీయెదెవగభోం సమాశ్రయే॥ ఇతి మంత్రెణ తన్మధ్యాతధ్ధోస్య పిధానేనాపిదాయ
 సుధయాదృధీకృత్యః సమంతతోరక్షాంకుర్యాత్. తదాదునో మితై పూర్వవత్ప్రాయశ్చిత్తంకారయేత్
 గభోన్యాసంకృత్యాః గ్రామం ప్రాసాదం వాకుర్యా ద్యదితదా విరాదె వూభేక్షయం యాయాతాం
 తదానం యజమానో గురవే పూర్వోక్త సంఖ్యయాదక్షిణీ దద్యాత్॥ శ్రీ ఇతి క్రియాకైరవ
 చంద్రికాయాంగభోన్యాస విధిన్వో పంచమః పరిచ్ఛేదః॥

మూర్ధేశ్వికా విధిః

అథమూర్ధేశ్వికా విధిరుచ్ఛతే. పూర్వవన్మంటపం ప్రాదవాసమధ్యవెదికాద్యయం కల్పయిత్వాః
 మధ్యవేరికాయాం పూర్వ వచ్చాలితండులతిలైః సర్వత్రాశ్చాధనంస్థందిలంకృత్యాః
 తస్మిన్నూర్వోత్తర లక్షణ యుతాన్నవకుంభో పుణ్యహ పూర్వకంసంస్థాప్యః ఇస్థకాధి వాసార్థం
 ద్వితీయ వేదికాంచ స్థందిలం పూర్వ వత్కుత్వాః దభో నాస్తీర్యః మూర్ధ్నేత్రిష్టకాశుద్ధ్యర్థం
 స్పవనకర్మకరిస్య ఇతి సంకల్ప్యః పుణ్యాహం వాచయిత్వాః. తత్ర నవకలణో సలక్షణో
 సంస్థాప్యః తాంశ్చపూర్వోక్త విశేషణ విశిష్టాన్విధాయః బ్రహ్మదీశాన్తం పూర్వవత్ ఘృతాదిద్రవ్యైః
 ఆపూర్వః తేమ పూర్వవత్తత్ర దధిదేవతాన్యావాహ్యభ్యర్చ్యః నపుంస క్రిష్టకాశుత్రసన్సంగృహ్యః
 పుణ్యాహం వాచయిత్వాః ప్రోక్ష్యతేమ వాసుదేవాదినావాహ్యభ్యర్చ్యః పీఠసంస్థాప్య నవకలశైః
 త్రన్మంత్రెణతాః క్రమేణ పృథగభిషిచ్యః సదభోనవవాసోభిః పృథోకాపృథక్ సంవేష్ట్యః
 పుణ్యాహం వాచయిత్వాః ప్రోక్ష్యః పూర్వకృత ద్వితీయ వేదికాస్థందిలోపరితాశ్యాయయిత్వాః
 పూర్వవద్యారతోరణకుంభో సంస్థాప్యతత్రద్దేవతాన్యావాహ్యభ్యర్చ్యః మధ్యవేదికాకుంభేమ
 మద్యై పరమాత్మానం ఉవకుంభాష్టకే విష్టాదినావాహ్యభ్యర్చ్యః పాయసాన్తం

నివేద్యవేదికాయాశ్చ తస్మదిక్తు అధివాస హోమంచధామ్యోష్ట సుదిక్తు శాన్తి మామంచకృత్యాః
 సంపాతాజ్యం సంగృహ్యతెనస్పృశే మంత్రేణతాస్పృష్ట్యాః పూర్వవద్ధేమ సూత్రైః ప్రతిసరబంధం
 కృత్యాః

పంచవింశతి కలశ స్తుపన విధి:

తతః పంచవింశతి కలశ స్తుపన విధిః పంచవింశతిస్తుపన కర్మకరిష్య ఇతి సంకల్ప్య
 పుణ్యాహం వాచయిత్వా, పూర్వాయతానిదశోదగాయతానితావంతి పూత్రాణిని పాత్యతధా
 కృతేత్యేమోత్రరాశీతిపదాని భవన్తి, తేషు మధ్యపదకుంభనవ కంచ తత్పరితోద్యే ద్యేపజ్వరీద్యధం
 పరిమాజ్యో, తద్భూషాః పూర్వాదిసోమాన్తం త్రీణిత్రీణ్యగ్నై యాదీశాన్తం ఏకైకం కుంభానాం
 వ్రీతండులతిలకృత స్థండిలో పరిదిన్యస్య, మధ్య కుంభనవకం ఘృతోష్ఠోదక నవరత్నపల
 సప్తలోహమాజ్ న గంధాక్షతయవైబ్రో హ్మాదీశాన్తం క్రమేణ పూర్వ, పూర్వాదిత్రి తయమధ్య
 కుంభాంశ్చతురః మ్రెణ పాద్య ఘోచమన పంచ గవ్యైశ్చాగ్నైయాదిమోణ స్థితాంశ్చతురోదధిక్షీర
 మధుకషాయైశ్చపాశ్య స్థిత కుంభాష్టకం శుద్ధాదకెన బాపూర్వ, పూర్వోక్త విశేషణ విశిష్టాన్విధాయ,
 ద్రవ్య కుంభేషు పరవాసు దేవాదిదామోదరాస్తా శుద్ధాదక కుంభేషు నారాయణం
 బావాహ్యభ్యర్చ్య, తతస్సు ఆచార్య యజమానః స్నాత్వా, వస్త్రాఙ్గతీయకోది భూషణై
 ద్భూషితో పోషితస్త్రదభా నాస్త్రిర్య, పరమపురసంధ్యాయన్నుపవిశ్య, అతశ్చయ ఆత,
 శ్యేభూతే సుముహూర్తై కృతకృత్యో గురురిష్టకాః పంచవింశత్కలశైః మూలమవ్రేణ
 మహాకుంభస్థతోయేనచ స్నాప్త్యా భ్యర్చ్య, మూలెనవైర్వాసోభిర్వస్తయిత్వా సర్వాలంకారత
 ఋత్విజాం మూర్ధ్ని విన్యస్య నవేధవాద్య ఘోషంధామ ప్రదక్షిణీకృత్యాంతః ప్రవిశ్య,
 పుణ్యాహం వాచయిత్వాచార్యః ప్రాజ్యుభోహృదయ కమలేనారాయణం ధ్యాయో పూర్వాదిక్రమేణ
 బ్రావేనెష్టకాస్థాపయేత్, తదానీంపాపరోగయుతాన ప్రతిలోమజాన పిబహిన్ వాసయేత్,
 తదనుయజమానశ్శిరసా గురుం ప్రణమంయ గోభూహిరణ్య భూషణ దాసీ దాసవాహన
 చత్రచామర పాదుకాభిన్నహ దక్షిణం దద్యాత్, రథకారంచతథాతోషయేత్, ఆధస్థూపికాశీల॥

స్థూపికాశీల విధి:

విధిరుచ్యతే, సౌవర్ణం రాజతంతాప్రం వాదారుజంవా వక్ర గ్రంధివజ్ తం స్థూపికాశీల
 మూర్ధ్య భూమ్యంఘ్రి ప్రమాణ విస్తారాయామం తదగ్రమంగులి ప్రమాణం విమానకరతూ॥
 త్య ప్రమాణ మధ్యర్థ ప్రమాణం ద్వ్యగుణ ప్రమాణంవావృత్తం చతురశ్రం పంచాశ్రంవాఆ

కల్పయిత్వా వృత్తాయతే చతురశ్రాయతేచ విమానెస్థాపికాకీలాని యుగ్మాని స్యురితరేషాం
 విమానా నామయుగ్మాస్యర్కం శతినయావద్యుగ్మాని ఏమోన వింశతి యావద
 యుగ్మాంశ్చతురశ్రపతిశ్రాఫ్ణా శ్రవృత్తేషుధామ స్థాపిక శిలకం సంస్థాప్య తత్పరి
 విమానంకృత్యాచార్యస్తస్య మూర్ధ్వికావిధివదధివాసన్న పనాద్యామోహణాన్తం సర్వకర్మకృత్యా
 శిలం విమానాగ్రంప్రాపయ్య తత ఆచార్యస్త త్రపుణ్యాహం వాచయిత్వా స్థాపికాగత్ నవరత్నా
 నిధా తులోహబీజానిచయథా విధినిక్షిప్య నవవస్త్రోత్తరీయ పంచాళ్ల భూషణస్స ప్రాజ్ఞాభో
 మూలమవ్రేణ స్థాపికాశిలకం గత్ సంస్థాప్య సుధ యాధ్యుధీకృత్య తత్విమానదిగ్ధివతా
 కల్పనం కుర్యాత్ తదనుయజమానో యథావిత్రమాచార్య మూతో పాదాంచదక్షిణంచద్యాయత్
 సౌవర్నంరాజతం తామ్రం పైతృళం మృణ్మయం వాశిఖాకుంభం వృత్తే ధామ్నివృత్త మద్రై
 సంస్థాప్యతన్నారత్నై లో హైశ్చాపూర్యత దగ్రం ముకుళాకృతిం దీపా కృతిం వాకల్పయిత్వా
 తదధూవికచకమలాకృతిం కుర్యాత్ అధవిమానదిగ్ధివతాకల్పన విధిరుచ్యతే విమానస్యైం
 ద్రౌంశ్యామళ మింద్రం రక్తం కుమారం వాదక్షిణ స్యాంరత్నవర్ణ ముమాపతిం దక్షిణామూతోం
 వాప్రతేచ్యాం శ్వేతవణాం నృపారింశ్రీధరంవా ఉదీచ్యాంకనకవణోంబ్రాహ్మణంధన పతింవా
 అధవాశ్వేత వరాహ సత్యాచ్యుతానన్తాన్వాయద్వాస రక్త కనకశ్యామళ వర్ణాస్యసు దెవసంకష
 ఖణ ప్రద్యుమ్నానిరుద్ధాన్వా ఆహెస్విత శ్రీధర వరాహ నృసింహానన్వాదితాంశ్చతుర్భుజోశంఖ
 చక్రధరో బ్రహ్మద్యానపిస్యాయుధరో ధృవ బెరేస్థితేచానినేతాదృశో శయనేతు
 స్థితానానినాన్వాయానా రూధయా నారూథో స్థితాన్వా విశ్వరూపే స్థితాంశ్చతుర్భుజానిం
 ద్రాదీంశ్చేత్యర్వేష్య విప్రకారే ష్యాసీ నాన్విమానేశైలజై శైలజో కృత్యాతేషాంజలాధివాసాదిశ
 యనాధివాసాన్తం కర్మంయథావిధిక్రత్యా సుముహూరైస్య స్వస్థానేషు స్థాప్యవర్ణాలెవసం
 కుర్యాత్ ఇష్టమయేధామ్నితుశూలానాంజలాధివాసాది శయనాధివాసాన్తం కర్మకృత్యా
 స్వస్వస్థానేషు సంస్థాప్య త్రివస్వైక మయంకయం యస్యయోవర్ణో విహితస్సైవైవరంజయే త్
 తేసర్యేభిత్తిభాగస్థాస్య పద్యవిష్టరా ఆధో చిత్రా అభాసచిత్రా వాకల్పనీయా ఏకనాసాయుతే
 ధామ్నిదిజ్ఞాతి రష్యైవనానికాహీనేతు నేష్ణాచతురశ్రాయతేవృత్తే వృత్తాయతేతు
 ధామ్నిచానీయాద్యా సువిధిక్షు క్రమేణ వీరసెన సుషేణ భద్ర సుభద్రకా బాహుభిస్సప
 ధారిణస్థాప్యః చతురశ్రాయతేధామ్నిదక్షిణోత్తరతో సోసికాద్యయయుతే పూర్ణ పుష్కరోశంఖ
 చక్రధరో-యవనికాస్పశో హ స్తాకల్పనీయా విమానస్య ప్రతితలం నృత్యతః సురవిధ్యాధరా

కిన్నమొరగాన్వీణాపణ వధారిణశ్చ సర్వత్ర భగవదవతారాంశ్చవృత్తెరుపరికంఠస్యాధస్తాత్కేణసు
చతుసు కనకవణ్ం గరుడం సింహ్మ వాకంఠమాత్రోన్న తం పాదమాత్రోన్నతమధ్యర్థేన్నతంత్రీ
పాదమాత్రోన్నతం వాకతల్యయేత్. అధస్తాద్విమానాధిస్థా ఆగ్నయే సితం హస్తీవ దండకీణ
స్యాంకోణం మీశాన్యాం మహిషాసురోనం. అధవాపూర్వవత్పూర్వ ఆపిదిజ్ఞాతోప్రాదుర్భావస్తాదుప
పీఠేపిపూర్వవత్. అధవాతత్కథోపేతోప్రాదుర్భావన్యాపరికల్యయేత్. పాషాణశకోరాతక్రసుధయా
దుర్భావన్యా పరికల్యయేత్. పాషాణశక :రాతక్ర సుధయాత్రి ప్రకారయాత్రి ఫలాంబోభిస్త్రి
వారం ద్వివార మొక వారంవాపిష్ట యాఖదిరాజ్ఞానశాల్యలిక్తీర శాఖినాం కషోయాం
భోభిస్త్వదాకృత యోఘటేభూయ: పిష్టయామాషయత్య శ్యాధమిశ్రయా గుళపాకరసైస్సైకతైశ్చ
పునభూ శంకుట్టతయాధామస్థల సైక్తు రూపయాక్రమేణ లంపెత్. ఏవం కృతే
తద్ధామచిరస్తాయీ భవతి. పాషాణ శకోరాసుదగ్ధ నక్రమాణోద్విగుణవాలుకయా యుక్తం సమ్య
కృష్ట్యాకుర్యాత్. ఏకవారం క్షుణ్ణం స్థలం ద్వివారం క్షుణ్ణం సూక్ష్మంత్రీ వార క్షుణ్ణం పరమెకం
క్రమేణ లెవనక్రమ స్తద్ధామపంచ పంచవణ్ణోర్య ధావోభితం కృత్యావోపనాది స్థూప్య స్తంకన
కాదిభి భూషయేత్॥

కవాట స్థాపన విధి

అధకవాట స్థాపన విధిరుచ్యతే. ద్వారశాఖాస్సమానీయ । ఓం లాన్నమ: పరాయ సర్వాత్మనే
నమ: ఇతి సంకృత్య, పుణ్యహంవాచయిత్వా, కవాటదార శాఖా : పంచోపనిషన్మంత్రై:
అద్భిస్సంప్రాక్త్య, హస్తైర్యాశీభిరాచ్ఛాద్య, పూర్వవద్ధాన్య రాశింకృత్యా, తత్ర సంస్థాప్య
కుంభస్థాపనార్థం చ పూర్వవత్కృత్యా తత్ర సరత్పలోహ కూచోశ్వద్ధపల్లవాపిధానం సకరకం
మహాకుంభం మధ్యే తత్పరితస్థాద్వశ విశేషణ విశిష్టం కలశాష్టకం చక్రమాద్విన్య స్యద్వారతేరణ
కుంభేమ తత్రదైవతా ఆవాహ్య భ్యర్చ్య, పుణ్యహంవాచనపురస్సరమధి వాసహోమం కృత్యా,
ప్రభాతే గురు: కవాటధార శిలాగతోయో: పూర్వవద్రత్పన్యాసం విధాయ తదుపరికవాట
ధారశిలెస్థాప్య, పుణ్యహం వాచయిత్వా ధారశిలే పంచగవ్యేన ప్రకృత్య, సుభగ్నైకవాలె
సంస్థాప్య మహాకుంభ స్థకూచోన కవాట యోరోవతా విన్యాసంకారయేత్.

కవాటె దెపతాగా హన విధి :

అధశ్శాఖాయాంశాన్ దక్షిణీ-శాఖాయాం వాద్దేవీ ముపరిశ్రియ-మైత్తర శాఖాయాంరతిం- దక్షిణ
 కవాటె విశ్వధృక్-భూతనాధా-ఉత్తరీశిశ్య వక్ర ప్రతాపవంతోచ మద్ధ్యాదిదశమతి
 స్వస్వవిద్యాయాచవే త్రిమి వెదశాస్త్రపురాణానిచ నారాచెమిత్రయస్త్రింశద్దెవతాశ్చకీలెమ ఋషీ
 కవాటె పట్టుకాయాం భూత నాధం కవాటకం దపెట్టవిశ్వభాధనం చప్రణవాదిన సోనై
 స్వస్వమంత్రే ర్మహాకుంభజలై: విన్యసెత్. తత ఆచార్యాది భ్యోపూర్యవద్దక్షిణేయా॥
 ఇతి క్రియాకైరవచన్తి కాయాం మూర్ధ్నేష్టకా కవాటె స్థాపన విధి ఆమషష్ఠ: పరిచ్ఛేద:॥

శిలా సంగ్రహణ విధి:

అదతావచ్చిలా సంగ్రహణ విధజరుచ్యతే॥ ప్రతిమారత్నలోహ శిలా మృద్ధారు
 సృజీకరూపెణషద్విధా: ఆద్యాతుమాణీక్య ప్రముఖరత్న కృతకరచరణీద్య వయవయుతం
 చిత్ర రూపార్థా విచిత్ర రూపావా పటలత్రా సాది దోష రహితా సమచోనే సర్వకామ ఫల ప్రదా:
 లోహ జాస్సుసవణ్ రజతతామ్ర రూపభేద తస్త్రివిధా: ఆద్యాతు సర్వసంపత్కరిద్వితీయా
 విత్తయశో విజయ విజ్ఞానకరీ, తృతీయా బుద్ధిశాన్తి సౌభాగ్య దాయిన, శిలాశ్చ సీత పాటల పీత
 కృష్ణ భేదతయా చతుర్విధా: ఆద్యాబ్రాహ్మణస్యా పరాక్షత్రియస్య త్రితీయావైశ్య స్వతురీయా
 శూద్ర స్వయంధా క్రమేణ ముఖ్యాఉదీరితా: అధవైతాశ్చ తస్రో బ్రాహ్మణ స్వరాజ్ఞ: పాటల
 పీతకృష్ణా: తురీయస్య కృష్ణ మాత్రమితి గౌరీయావిధి: శంఖ చక్రగదా పద్మకక్రీవందనమాలికా,
 సింహ్యమాతంగ సారంగ వరాహం కుశకుండికా, శ్రీవత్స చామరచ్చత్పథ్యజ మత్స్య
 విహంగమ: గర్భవత్సశిలా అగ్రాహ: గర్భస్త్వంతర వస్థితోధోషా: మాహిషం నవసీతం
 మెషశ్రింగ చూణ్ కురువింద చూణ్ యుతం గోక్షరెణ సుక్రోక్త్య, శిలాయాదాకాచ లింపెత్,
 తదాగభో దృశ్యేతే, వీధికామండలా వత్త కాని యానుధ్యనిస్సశో సత్యాష్టం జాయతే
 యూసుతాగభో వత్సఇతి మంతవ్యా: తంయత్సైన నిరీక్ష్యేతాపయెత్, తస్యామండలేపాటలై
 తత్ర పాం సవ: పాటలెతత్ర పాంసవ: పాటలె వెప్త పంకజెదృష్టైశ్యేతా: పాంసవ: కపిలవర్ణేక్షుద్ర
 విహంగమ: కాళాయ ససమెవర్ణేస్నిగ్ధేచ తత్రక మర: కపోతవర్ణగౌలిమంజిష్ఠ వర్ణలోహితదుద
 ర: పాండరవర్ణే శుక్లే రక్త పీతెకచ్ఛప: కుసుభ పీతవర్ణే పీతావర్ణా భూశుక్లహేమ వర్ణే క్షుద్ర
 విహంగమ: కాళాయ ససమెవర్ణేనోధాపి వాగుళ వణోపాషాణోమ ధు వణోభద్యోతస్సారంగవణ
 వృశ్చిక: ఖడ్గ సన్నిభేస విలాని లెశల భోవృక్త సెన: కిలమూషక: కృష్ణై కృష్ణై హిబ్లోతియణ

సన్ని భవత్స్య ఇత్యే వమాదయోద్వశ్యనై ఏవంగభోం నిశ్చిత్త్య రధకారోగభో ముద్ధరేత్, మోహల్లోభాద్వాసి గభో శిలాదారుభ్యాం ప్రతి మాయదికృత తదారా జరాష్ట్ర యజమానానాం వినాశోభవతి. కృత గభోద్ధారత ధోష పరిహారాయ స్థాపకోయధా విధి శాన్తిం కృత్యా, బ్రాహ్మణో భోజయిత్వా శిషో వాచయిత్వా తెభ్యోపిదక్షిణిం చద ద్యాత్. యదిశీతళ శిలాయాబింబకరణం తదాతత్రదెవస్య సాన్నిధ్య మచిరాదెభవతి శిలాశ్చైదేతు యచ్చిరం: ప్రదేశికం స్య ఘంటాధ్యనిశ్చి మధ్యే కాం స్యద్యమిశ్చ మూలెతాళ ధ్యనేర్యది సాప్రంశిలా. కిం చి న్యూనధ్య నిర్యది సాస్త్రీ నాద.హీనా వుంసక శిలాభవతి॥ బింబ పీర నత్ప్రప్నా శిలా భెధ విధి: బింబం వుంశిలాయా పీరం స్త్రియారత్న న్యాసంషా నవుంసక శిలయాచ కుర్యాత్. శ్రియాదిదేవీ నాం విధానం తుద్వితీయయా పీరం ప్రధమయా న్యధారత్న న్యా సంచకారయేత్. సౌమ్యశీతలళా వైష్ణవీ మహాఫల ప్రదాకృష్ణ సారా ఏకవర్ణా చాగ్నియరౌద్ర సౌమ్యగ్నియో భయాతికా బ్రాహ్మీస్పృష్టికం. ఘర్కకాలె శీతలా ప్రావృషిచష్టా చెకవార్ణా శుద్ధాశిలాప్రతిమా విధాగ్రాహ్య: సంకీర్ణా నెకవర్ణదు: ఖదా. ప్రతిమాకృతే ప్రశస్త పర్యతేషు శిలాగ్రాహ్యతత్రాభితాం (పిఘా) నజ్ యేత్. యాకుసుమవనసంకీర్ణ జలాశయ సమావృతా. సాబూర్యా రుణ తత్రెత్వా శిలా కమలదా. యస్యాం శ్చేత్తరతాజలందక్షిణె సస్య సమ్పృద్ధా నికైత్రాణి పశ్చిమేక్షీర వృక్షాస్సాభూమాహోంధ్రి. తత్రెత్వాపుషజ్జదాబహు ఫలప్రదాచ. యస్యా: పూర్యతో దక్షిణ తశ్చఖది రకాశర్యాది భూరికాంధిల్లికో భగేధ్యవరాహ శ్యాపదాదయ శ్చయస్యామన్నగ్తమల్యజలం సాగ్నియీ తత్రెత్వా స్యల్ప విభవదా. యావిభీతకాది పాదపమ్మగ సిమ్నా యుతాత్యక్తేదక త్రిణాకంటక దృఘ సంన్యతా సావాయవి. తత్రెత్వాపిశోన్యదా. నదీహృతతట భూతి భూమి చతుష్టధ గ్రామశ్శశాన వల్మీకల వణోదకామెధ్యా భూమీ శబర సంకాలాధిష్ఠిత శకోరోపర సంబాధ నిస్త్రీణజల వజ్జీతం దెవతాలయ సమీప వాతాతపత వుదేశేభ్య శిలానగ్రాహ్య: పుణ్యకైశుభేదేశె బ్రహ్మ వృక్ష నిరస్త రేకుశకాశోదక యుతె కృష్ణ మృగ నిషెవితె. పద్మోత్పల సమీక్షిణోప్రీహికైత్ర నిరస్తరే. హింతాత పూగవున్నాగనాళి కెరసమీవృతె. తపశ్విజన సంభాదె దేశెగ్రా హ్య శిలాభవేత్. ఏవంవజ్యో వజ్యో గుణదోక్షా చవిదిత్వా దేశభూలింగ వర్ణా బెదాంశ్చ జ్ఞాత్వా॥

శిలా సంగ్రహక్రమ:

అధాచార్యోయజమానానుకుణిశుభెదిసెతెన సాకం బ్రాహ్మణీభోజయిత్వా శిషోవాచయిత్వా తెభ్యోపి దక్షిణిం చవితీర్య. రధకారెణ స్థపతి భూశ్చ శిలా సంగ్రహణ దేశం సమానాద్యత

త్రప్రపాంకారయిత్యా, తత్ర విధి వదం కురాపణం చక్కుత్యా, తన్మధ్యే వెదికాముత్పాద్య
 తస్యాం ప్రహితండుల తిలైన్దండలం నిర్మాయతస్మిన్యధ్యే మహాకుంభాన్త దక్షిణే కరకం
 తత్పరితః కలశాష్టకం చ ససూత్ర వస్త్ర వెష్టనంచ సంస్థాప్య, ఓం పౌం న్నమః పరాయ
 పరమెష్వ్యాత్మన ఇతి రత్నం లోహశ్యద్ధ పల్లవ కుచాపిధానం విధాయ తత్ర సహస్రారహం
 ఫడితి సిద్ధార్థాన్యకీర్య, పుణ్యీహంవ వాచయిత్యా ప్రోక్త్య చక్రముద్రాం ప్రదాశ్యం జలినాప్రణమ్య
 మూలమవ్రణణ మహాకుంభేదేవం కరకేసు దశే నం ఉపకుంభేషు విష్ణ్వాది మూతీం శ్చావాహ్య,
 పరమాన్నం నివేద్య, చతుర్దోక్కుండేషు పాలాశ సమిత్పుష్ప ఫలాజ్య పల్లవై : పంచభిర్మూల
 మవ్రణణ ఫుధగఫుత్తరశతాహతీం శ్చరుణీన్పసూక్తన షోడశాహతీం శ్చహుత్యా, పాచీన కుండె
 సవోషా, ఓం వనదేవతాభ్య స్వాహ - ఓం పర్యత దేవతాభ్య స్వాహ, ఓం గండశైలేభ్యస్వాహ,
 ఓం తటేభ్యస్వాహ, ఓం శృంగేభ్య స్వాహ, ఓం నిర్మూలేభ్య స్వాహ, ఓం సముద్రేభ్య స్వాహ,
 ఓం వృక్షేభ్య స్వాహ, ఓం ఓషధీభ్యస్వాహ, ఓం వనస్పతిభ్యస్వాహ, ఓం జరాయుజేభ్య
 స్వాహ, ఓం బ్రండజేభ్యస్వాహ, ఓం స్యేదజేభ్య స్వాహ, ఓం ఉద్బిదేభ్య స్వాహ, ఓం
 సర్వేభ్యోభూతేభ్యస్వాహ, ఓం భూస్వాహ, ఓం భువస్వాహ, ఓం సువస్వాహ, ఓం భూభు
 వస్సువ స్వాహ ఇతి హుత్యా, సంపాతాజ్యం సంగృహ్య, పూర్ణాహుతీంశ్చహుత్యా,
 సంపాతాజ్య శిలాయాస్పృశమంత్రేణ విస్సృజ్య వలల రజనీ చూణ్ లాజా పూపకరం భవరుభిగ
 వ్యాని సంయోజ్య, ఓం సర్వేభ్యో భూతేభ్యో నమ ఇతి భూత బలించదత్వా స్వప్నా ధి
 పతిమవ్రణణ ఆజ్యే నాష్టోత్తర శతాహతీ హుత్యా అగ్ని స్థముద్వాస్య నిశినవేదవాద్య ఘోష
 మాచార్య ముఖోపితోష్టోత్తర శతసంఖ్య యాస్వప్నాధజపతి మన్త్రం జప్త్యాభశయ్యాయాం
 స్వాపంకుర్యాత్తత స్వప్నైయాది పర్యతం పశ్యేత్, ప్రాతరవేద్దాయ ఆచార్య స్నాత్యా శిం
 సంగ్రహణం విధి వత్కుర్యాత్, ఆదశ్ నెదుస్యప్ప దశనీవాశాన్తిం కృత్యా, తదను సుముహూర్తై
 శిలాం శిష్యాస్త్రమంత్రేణ సంసిద్ధో సిద్ధార్థో, యక్షాః పిశాచానా గాశ్చయేత్ర తిష్ఠతినిత్యశః,
 సర్వేతేవ్య పగచ్చస్త నన్నిధతాం సదాహరిః॥ ఇతి మవ్రణణ తత్రవికీర్య, పునరపి, ఓం లాం నమః
 పరాయ సర్వాత్మనెనమః, సర్వభూతేభ్యో బలిందదామీతి ప్రతిదిశం బలించదత్వా, తతః
 పుణ్యాహం వాచయిత్యా ప్రోక్త్య ఓం యాన్నమః పరాయ పురుషాత్మనె నమః, ఇతి శిలాం
 సంస్పృశ్య, మూల మవ్రణార్థం దత్వా ఆష్టోత్తరశత సంఖ్యాకం మూలమంత్రం జప్త్యాప్రాసాద
 త్రపిమానుగుణ్యేన సూత్రం నిపాత్య, రథకారానుజ్ఞయా స్థపతయోన్నాయశిలాం ఛింద్యస్నా
 శిలాపూర్వదక్షిణ పశ్చిమోత్తర దిక్కుపతనెశిరాయతి తదాక్రమేణ - జయశాన్తి శ్రిపుష్టి ప్రసాదస్వాత్

యదికోణమతాం .వజ్ఞోయేత్. ఋదవాయామ్నోముఖం శిరాయదిసాచగ్రాహ్యః. ఏవం
 సంపీడ్య శిలాముద్రిత్య వెదికాకల శతోయై: పురుష సూక్తేనాభిషిచ్య, కరకజలెన పరిషిచ్య
 దేవీనామ పిబింబ సిద్ధ్యర్థం పూర్య వత్సుధక్కుంభా నధివాస్య మధ్య కుంభైత్రైలోక్య మాతరం
 శ్రీయంచోప కుంభాష్టకెవాగీశ్వరీ క్రియాకీతో లక్ష్మీ సృష్టి ప్రప్యిసత్యా బ్రహ్మఖ్యాష్ట శక్తిశ్చ వధ
 ం త్యాం సుదశ్ నంచావాహ్య పూర్యవత్. ఓం శ్రియైస్యాహా. ఇతి మవ్రేణ సమిధాజ్య
 చరుభిహూత్యా. స్త్రీ లిజ్గ శిలాం సంగృహ్య కుంభజలె శ్రీసూక్తేనాభిషిచ్య. వధ్ సీజలెన
 సమాస్రా రహం ఫడితి పరిషిచ్య. పరివార దెవతా కల్పనార్థ మెవ మెవ శిలాస్పంగృహ్యచ.
 శకహాది కమారోవ్యధామ్నిత్యాతదనురధ కారానుజ్ఞయాస్థవతయోయధావిధ్ ప్రకృతి: ఆదాయ
 సంగ్రహణ విధి రుచ్యతె. వృశ్చికాది మిధునానైమ మాసెష్యష్ట సుదారు సంగ్రహం కుర్యాత్.
 శిలా సంగ్రహణంతు సర్వదైవ. తద్యేగవృక్షాస్తు. చందనాగరుకాశ్యర హరిచందన కెసరఖచిర
 కురవకాసీమధూక దెవదారుజాతీ బిల్వ శమీశాక వనసకదం బతిల కనమెరు ఫలిని సురభి
 చంపక శిశు పక్షీరికా సాలబీజకకురువిందతిమిశ స్పందన చూతతమాల సరళాజ్ నకుటబకం
 కెళి సప్తపణ్ మధుల్మిల వరణపిచుళ పున్నాశఖచిర రాజవృక్షాదయ:। ప్రశస్తాసార
 వద్భూస్సవ్ దోషవివజ్జో తైఘ్ నోపెత్తెరె వదారుభి: ప్రతిమాంకారయేత్. వజ్ఞోనీయాస్తు
 స్వయం శుష్కగద్ధ భగ్నూతత్య గ్యక్రప్రుణక్షత కోటర పక్షిసెవిత శశ్యశ్చం దాలాద్యధమ
 సెవితా ప్రతిమలోమజ సెవితరివాస భూత చైత్య స్థదెవతాధిష్టితశ్శాశన స్థమాగ్ స్థదెవాలయ
 రూప తటాక సమీప స్థవికృతాదె వృక్షా వజ్ఞోనీయా: । దారు సంగ్రహణ విధి: దారుసం
 గ్రహస్యాపి శిలా సంగ్రహ వత్పూర్యం బ్రాహ్మణీశీర్యా దానుగ్రహ దక్షిణ వితరణ మృత్సంగ్రహణీం
 రురావా పాదికం కర్మ సకలంకీత్యా. ఆచార్యోదారు సంగ్రహ దెవత తృషాడ శస్తంభయుతాం
 సమధ్య వెదికాం ప్రపాంకారయిత్యా. మధ్య వెదికాయాం ధాన్యరాశె సలక్షణం సకరకం సకల
 శాష్టకం మహాకుంభం సంగం ధోదకం సూత్ర వస్త్రాది వెష్టితం నిధాయ. పరమెషజ్ఞ మనునాస
 రత్న లోహశ్యధ్ధన్య క్షా: పిశాచా ఇతి గాధాముదీర్య అస్త్రమువ్రేణ సిద్ధార్థా న్వికీర్య. భూతెభ్యో
 బలిందత్యా. పుణ్యహం వాచయిత్యా ప్రోక్ష్య. పురుష మవ్రేణ వృక్షం సంస్పృశ్య మూల
 మవ్రేణర్ష్యం ప్రదాయ. తమెవయనుమఘోత్తర శతం జప్త్యా. ప్రాజ్ఞుభోగురు: కురారణ
 స్వయం వృక్షం ఛిద్యాత్. తతోగుర్యనుజ్ఞయా... రధకారెచ్చెదనం కుర్య:। యదిప్రాచ్యాముదీచ్యాం
 వాచుతీతస్తదాభ్యుదయావహణ తతోగురుచ్చిన్నం వృక్షం హరిస్యరూపం ధ్యాయో. మూలమవ్రేణ
 వేదిరా సంస్థిత కుంభోదకెనాభిషిచ్య వధ్ సోహిరిదాపరిషిచ్య. తమూలయం నీత్యానేన

బాలబింబాది ప్రతి కృతి మకారయేత్ తదనుయజమానో గురవే సపం చాజ్ఞ భూషణం
 నిష్కశతం చతదన్ మృత్వి జాం విదధ్యాత్ ఆ సంస్కృతేన తరుణాయదోక్త విధి
 నాయదికుర్యా త్రుతికృతిం మోహతదాన ర్థాయ కల్పితాయదోక్త విధినా బ్రహ్మ
 కుర్యాదభ్యుదయావహం॥ ఇతి క్రియా కైరవచన్వికాయాం శిలా దారు సంగ్రహణ విధినా
 మనస్తమః పరిచ్ఛేదః॥

పంచగవ్య సేదన విధి :

పంచగవ్య ప్రకారం॥ అధతా నామగభే ణ నామవృద్ధానానవత్యానాంకపిలా దిగవాం
 ప్రసవాద్ధశాహత్పరం॥ అకల్మషం మూత్రం విష్ణుగాయత్ర్యాగ భూమిష్టం సోష్టం క్రిమ్యాద్యదూషితం
 దూమయంవస్త్రాణ నిషీద్య॥ తద్రసంగంధద్వారెతి అతప్తంక్షీరమాప్యాయ స్యెతి॥
 అహోరాత్రోషితం దధి దధిక్రావ్ణో ఆకారిషమితి॥ సద్యస్తప్తంఘృతం శుద్ధం శుక్రమసీతి॥
 నూతనెమశుభెమమృత్పాత్రెషు పృథక్పృథరక్ గృహీత్యా॥ తేభ్యః ఏకస్మి్ పాత్రేపూర్వోక్త
 వక్పద్రసగూమూత్రదధిసహిః పయాంసి॥ పరమెష్టిపురుష విశ్వనివృత్తిసర్వమంత్రైః క్రమేణ
 సంయోజ్య॥ ప్రోక్షణ సమమానానిప్రాశనే॥ గోమయేన సమం మూత్రం దధిన్యాద్విగుణంతతః॥
 దధ్నశ్చతుగోణ సహిః సహిః షోష్ఠగుణంపయః॥ ఇతిమానాని॥ స్నపనే॥ ఘృతాద్దధిన్యాద్విగుణం
 త్రిగుణం చపయోభవేత్ గూమూత్రంషడ్గుణం ప్రాహః చాతుగోణ్యంశక్పద్రసం (ఇంతిమానాని॥
 సర్యాణ్యపి విష్ణుగాయత్ర్యా అష్టాక్షరేణవా సంయోజ్య॥ ప్రాశనే॥ విశేషోచ్యతే॥ ఆర్ద్రంకుశం స
 మక్మర్షయిత్వా॥ వస్త్రైణ నిషీద్యరసం గృహీత్యా॥ తద్రసంగూమూత్రమానెన పవిత్ర మస్త్రైణ
 సాస్త్రమూలమస్త్రైణ వాపాత్రాన్తరేగృహీత్యా॥ తస్మి్ యవవేణుచూణో శక్పద్రస ప్రమాణెన
 చక్రాస్త్రమస్త్రైభ్యం సంయోజ్య ద్రుహ్మకూర్పం విష్ణుగాయత్ర్యాచనం నృహరించధ్యాత్యా
 గవ్యేషునియోజయేత్ యద్యాగవ్యాని పంచ బ్రహ్మకూర్పంచ పృథక్పృథక్ పయిత్వా॥
 హృదయద్యస్తాన్తపడంగమస్త్రైః శక్పద్రసగూమూత్ర దధిసహిః పయాంసిబ్రహ్మకూర్పంచేకస్మి
 పాత్రేక్రమేణ సంయోజ్య॥ అగామ్యఘో ఘువినాశక వైష్ణవాస్మోఘునప్రభ బ్రహ్మకూర్పసహితం
 సర్యాఘోఘు వినాశకం పంచగవ్యం ప్రాతః ప్రాశయేత్॥ ఇతిపారమేశ్వరః పంచగవ్యప్రయోగస్స
 మాప్తః॥

ముద్రాప్రకరణ విధి:

ముద్రాప్రకరణః॥ జయాఖ్యాయాంపాద్య తంత్రవిశ్వామిత్రకపంజరే॥ ముద్రాలక్షణమాలోక్య
 విచార్యచపునః పునః॥ శ్రీరంగరాజనామద్య విష్ణుపాదాబ్జభృంగతః, గురూపదేశానుగుణముద్రాని
 వృత్తిరుచ్చతే॥ అంగులీనాం సమావేశ భేదో ముద్రైతికధ్యతే॥ ముదంద్రావయతెతస్మాద్వృష్టానాందశ
 ినాయతత్ తతోముద్రైతికధితామస్త తస్త్ర విశారదైః॥ హింసకానాం నిరసనందేవానాం ప్రీణనం
 భవేత్ కర్మా రాదశో నాదాసాం తస్మాదేతాః ప్రదశోయేత్ మంత్రజాతస్స సంఖ్యాతం
 యధాగుప్తం విధియ్యతే తద్దైవముద్రాం రహసిదశో యెన్నజనాగ్రతః॥ కరావుభాచసంక్షాళ్య
 పంచగవ్యైవి శోధ్యచ విలిప్యచశుభైగ్ంధైః ముద్రాంబధ్యా ప్రదశోయేత్॥
 భంఅనామికామధ్యమాఙ్గాల్యోర్మధ్యే అంగుష్ఠమాయతం ప్రవేశ్య ముష్టింభద్యాహృదయన్యస్తః॥
 హృన్ముద్రా॥ తజ్ నీతాడ్యమంన శిమోన్యస్తాం గుప్తయు తరాంగులిభిః కృతముష్టః
 దక్షిణహస్తః॥ శిరూముద్రా॥ ఊర్ధ్వాఙ్గాష్టం దృక్తం బద్ధః శిఖాయాన్యస్తః దక్షిణముష్టిః॥
 శిఖాముద్రా॥ అనామికామధ్యమాంగుల్యోర్మధ్యే అంగుష్ఠాగ్రంకించిత్రవేశ్య బద్ధః దక్షిణ
 ముష్టిః వర్మబద్ధకరణత్వేన ధ్యాయమానః దక్షిణ వామాంసయోః క్రమేణన్యస్యమానావమ
 ిముద్రా తజ్ న్యంగుష్ఠశిరూభ్యాం మూర్ధ్నః స్వప్రాచ్యా ప్రాగాది దిక్తు కృతస్ఫోటః
 ఇతరాంగులిభిబ్ద్ధః దక్షిణ ముష్టిః చక్రవత్క్రుతః అస్త్రముద్రా భృవూర్మధ్యే అధూముఖన్యస్తా
 శిఖాముద్రా నేత్ర ముద్రా మధ్యగాంగుష్ఠంకనిష్ఠాదిత్రిభిబ్ద్ధముష్టిః ఉన్నతా దక్షిణ తజ
 ినీప్రాదక్షిణ్యేన ఆశున్యదేహ భ్రమణ యుక్తా అగ్ని ప్రాకారముద్రా నాభేదధః ఊర్ధ్వముఖం
 దక్షిణ భాగ ప్రసారితః వామహస్తః ఉపరితధానామహస్త ప్రసారిత దక్షిణహస్తః- యోగముద్రా
 నాభేరధః పురతః పురతః ఊర్ధ్వముఖం ప్రసారితః వామహస్తః ఉపరితథా అవాఙ్ముఖం
 ప్రసారిత దక్షిణహస్తః సమాంగుష్ఠః యోగసంపుటముద్రా ఇయమెనచ్చిద్రితా ఘటవత్క్రుతాశిరసి
 ఉపరిధ్యతాకుంభముద్రా అనయా ముద్రయాస్నానకాలస్నానం కుర్యాత్ తజ్ నీవేష్టితా
 నామికాగ్రాః అంగుష్ఠవేష్టిత కనిష్ఠికాగ్రః ప్రసారితమధ్య మాంగులిద క్షిణహస్తః తత్య
 సంహరముద్రా॥ దేవతోద్వాసనం యత్ర క్రియతే తత్రాపి ఉద్వాసనానస్తరమియం ముద్రాదశ
 ినీయా అంగుష్ఠగృహీతక నిష్ఠాగ్రః అనామికాగృహీతాం గుష్ఠాగ్రః ప్రసారితతజ్ నీమధ్యమః
 దక్షిణహస్తః తత్య సృష్టి ముద్రా ఇయమావాహనెప్రదశో నీయా॥ అంగుష్ఠతజ్ నీ సంబద్ధః
 తత్యన్యా సముద్రా అనయాతత్యన్యాసః కత్ వ్యః ఇయమెవజ్ఞానముద్రా॥ ఉద్ధృతా ఊర్ధ్వ
 ముఖౌ మధ్యతలె మధ్యమాంగులి సంస్పృష్టౌ హస్తాదేహ మస్త్రన్యా సముద్రా ఇయం

ముద్రాదేవాత్మదేహ యోగ్యం త్రన్యాసానస్తరం సకృద్దశో నీయాః అంగుష్ఠ సంబద్ధతజ్
సీమధ్యభాగో విస్తారితే తరాంగులీ ఊర్ధ్వ ముఖౌ హస్తాజవ ముద్రాః సవే
ప్యపిజపెమఇమాంముద్రాం బద్ధ్వాః స్వయం పశ్యేత్. కరతలాభ్యాం వినా సమస్తాభిరంగులీభిః
సంపుటికృతే హస్తా బ్రహ్మముద్రాః కరోపృష్ఠత సంయోజ్య పరస్పరం సంశ్లిష్ఠోం గుప్తతజ్
నీకనిష్ఠాయాగళా ప్రసారితేతరాంగుళిహస్తా విష్ణుముద్రాః పరస్పరం కనిష్ఠాద్యం గులిచతుష్కం
శ్లిష్ఠాం గుప్తే హస్తా ఉభయాంగుష్ఠ ముద్రాతికారుద్రముద్రాః పాణిభ్యాంశ్రోత్రే పిథాయ
పురతేదండ వత్త్ర సారితేదక్షిణ హస్తః గుర్యభివాదనాముద్రాః సహస్రస్వహస్తాఙ్గుతః
సవ్యకణో న్యస్య ప్రసారితే దక్షిణ హస్తః విఘ్నరాజముద్రాః సంపుటి కృతకరయుగం వరాంగ
ముద్రాః ఇయం సనకసనత్కుమారసనన్తనా రదానాం దశో నీయాః ఏతాబ్రహ్మ ముద్రాః
వినతాంగుష్ఠే ఊర్ధ్వ ముఖం ఋజు స్రారిత మధ్య మాంగులియుగళౌ పరస్పర సంబద్ధే
తరాంగులిషట్కౌ పరస్పర సంశ్లిష్ఠ కూర్పరో హస్తా గదాముద్రాః మధ్యమాఙ్గులిసం స్పృష్టాగ్రా
గక్షిణ తజ్ నీ ధనుర్ముద్రాః ఋజుార్ధ్వ ముఖాఙ్గుష్ఠ దక్షిణ ముష్టి గృహీతోర్ధ్వ ముఖాంగుష్ఠ
వామముష్టికౌ హస్తా ముసలముద్రాః కనిష్ఠాద్యం గులిత్రయ బద్ధ ముష్టిః అంగుష్ఠవేష్టితనతాగ్ర
తజ్ నీకః దక్షిణ హస్తః ఖద్గముద్రాః నతాంగుష్ఠే పరస్పర మగ్రతస్సంశ్లిష్ఠై తరాంగులికౌ
లంబమానహస్తా వనమాలాముద్రాః దీవ్య మంగళ విగ్రహేమంత్రన్యాసానస్తరం నిరుక్త
పద్మాద్యాయుధా సప్తక మధ్యేయస్య విగ్రహస్యయాన్యాయుధాని సన్ని తత్రస్థానైతత్ర స్మృద్రా
దశో నీయాః వనమాలాముద్రాతుసవోషాం విగ్రహాణం దశో నీయాః వక్తస్థలనిబద్ధాంజలిముద్రా
ఇంద్రాదీశానాన్తదిక్పాలానాం పూజాకాలేదశో నీయాః పృష్ఠ భాగాభ్యాం పరస్పర సంయుక్తా
నిపాదస్థానైలంబమానాంగుష్ఠే పరస్పర సంశ్లిష్ఠ కనిష్ఠా ద్వికౌతుండవత్పరస్పరాభి ముఖ్యేణ
సంశ్లిష్ఠతజ్ నీద్వికౌ కరద్యయేపి పక్షవత్ చాల్పమాన మధ్యా నామికాం గుళికౌ హస్తా
గరుడముద్రా కనిష్ఠాదిత్రయం సంపృత్య అంగుష్ఠేన నిబద్ధ్య ప్రసారితా తజ్ నీ విస్యక్యేన
ముద్రాః విరళానూర్ధ్వనామినః కుంచితాగ్రో ఆత ఏవపంచపణీకృత్ కరజ్ ప్రసార్య దీప్తి
కృతో దక్షిణ మస్తః అనంతముద్రాః ఏతాః గరుడాది ముద్రాః గరుడాదీనాం తత్పూజానై
దశో నీయాః అంగుష్ఠ వేష్టితా ముష్టిః ముష్టి ముద్రాః ఇయంచండాది సర్వదేవానాం బల్యనై
దశో నీయాః పరస్పర సంబద్ధేన ప్రసారితే దక్షిణంగుష్ఠానామికే వస్త్ర ముద్రాః ముక్త కనిష్ఠికా
ముష్టి ముద్రాః ముక్త నామికాస్తాన ముద్రాః ముక్త మధ్య మాగంధ ముద్రాః పుష్ప ముద్రాః
పరస్పరాగ్ర పర్యసం పరస్పరాగ్ర సంబద్ధస్యశిమో భాగే కనిష్ఠాంగుష్ఠే ఆకల్ప ముద్రాః
ఊర్ధ్వీకృతాం గుప్తే కుంచితాగ్రపరస్ప సంయోజితాం గులికౌ హస్తా దూపముద్రాః హస్తద్భయేపి

అనామికాతజ్ నీభ్యాం కనిష్ఠాం సంహృత్య అంగుష్ఠంచ సహృత్య ఊర్ధ్వీకృతమధ్యమాంగులికౌ
 హస్తాదీప ముద్రా అన్యైషాముపచారాణం అంజలిముద్రా ఊర్ధ్వీకృతాం గుప్తః ముష్టిః
 ప్రతిమాముద్రా అంగుష్ఠం పృథక్క్యత్వా క్రమాద్య క్రితేతరాంగులిః ఉత్తానీకృత్ హస్తః
 స్వాగత ముద్రా ఇయమెవప్రార్తనా ముద్రా ధ్యాన ముద్రాచ అగ్రసంయోజితాంగులి
 పంచకస్సవ్యపాణి స్పృష్ఠ ప్రకోష్ఠమోదక్షిణ హస్తః గ్రాసముద్రా దీప్తి కృతక నిష్ఠాతజ్ నీకః
 సంయోజితాంగుష్ఠమధ్య మానామికాగ్రః దక్షిణ హస్తః తిలవ్రీహ్యది ధాన్యాఘాతి ముద్రా॥ ఇతి
 శ్రీపాదూక్తద్దిమోత్తర పంచాశస్సుత్రావివృతాః॥ ముద్రావిధి : సమాప్త :

శ్రీసూయగ్రీవాయనమః॥

నిత్యనైమిత్తిక కామ్య విచారః

శ్రీభగవానువాచ॥ నిత్యనైమిత్తిక కామ్యన్నివతేద్యుపద్యది. పుణ్యానైమిత్తికం నిత్యం ఆచార్యం తదనస్తరం. గృహర్వాస్నావనేప్రాప్తై విస్తారే సతివేశ్మిని. తత్రైవ స్సప్వనం కార్యం సంకటేతుబహిభవేత్. పర్యతాదేవుచాదేశ ప్రపా నిర్మాణ పూర్వకం. స్నాపనందేవదేవస్యకార్యం భాగవతేనతత్. ఆలయస్థాపితం బింబం నకదాచిచ్చతుర్ముఖా. నిగమ్య బహిస్నాప్య మంతరేణతు సర్వదా. తీర్థావబృధవేలాయాం నద్యాదీనాంతటేభవేత్. అన్యథాచెచ్చాన్విహూమం కుర్యాత్సర్వ సమ్మద్ధిదం. అంకురావ్ ఇ హీనచన్నపనే కౌతుకోఘతే. అథీవాసవిహీనైశ్శుకలత్సన్నపనేసతి. శాన్తిహోమో విధాతవ్య సర్వదాషామనుత్తయే. సంకల్పస్నానహీనో తుద్విగుణంన్నవనంభవేత్. ఆకృతరాజరాష్ట్రస్య భవేద్యేభవసంక్షయం. యజమానశ్చధామ్నశ్చ ప్రజానాంచధనక్షయః. అకాలేతుకృతేస్నానే విమవాదో యధూదితే. శాన్తికార్యాద్ధనైశ్చివ దక్షిణేప్రాగువక్రమే. ఉత్తరేశ్చైవపాశ్చాత్యై ఉపక్రమణదూషణం. చైత్రేచలిమవేతద్యత్ క్రమాదాశ్యయుజెపిచ. స్థాపితానాంచకుంభానాం భెదనేపదనేతథా. కాలాదిదూష దుష్టై చక్రిమికిశాదిదూషితే. లంఘితే శుచినంస్యుష్టై వాయుసాదైఙ్యశ్చదూషితే. గహి తేశ్యాపదాద్యైశ్చ స్పృష్టైవాశుచిభిస్తథా. పాపంఢైః ప్రతిలోమైశ్చతథూదత్యాదిదూషితే. కలశంతంతు ఉద్ముత్తస్థాపయిత్వావనాన్నసః. తద్దేవతాజనేన్మంత్రం అష్టోత్తరశతావరం. స్సప్వనం యదితైః కుర్యాత్ శాన్తి హోమం సమాచరేత్. ఆక్రమణ సముద్భత్యస్సప్వనే విహితేసతి. జపః పంచోపనిషదాంకర్తవత్సమాచరేత్. దేవతామస్త్ర భూభాగద్రవ్యాణం మాత్యయేసతి. పూర్వవన్మంత్ర జాపస్యాత్ ప్రతిద్రవ్య మనర్పితే. అర్ఘ్యాదిభిజ్ పస్తద్యత్ మహిషాజుష్ట సంభవైః క్షీరాదిభిస్తథాద్రవ్యైస్సప్వనే స్నాపయేత్సునః. ఆద్భిః పర్యుషితాభిశ్చైత్ స్సప్వనంస్నాపయేత్సునః. శాన్తిహోమముల ద్యాజపశ్చాష్టో త్రరం (శతం) వరః. ఆరాదనాంగవైకల్యై నృత్రవాద్యాదిభిస్సహ. శాన్తి హక్తమోభవేద్యేద్యాస్సప్వనేచలనేసతి. ప్రతిమాసతనే తద్యత్ ప్రాయశ్చిత్తం చతుర్ముఖా. స్సప్వనేవర్తమానేతుచలనే పతనేపినా. యథాపూర్వమధ స్థాప్య స్థాపయిత్వాయథావిధి. శాన్తిహోమశ్చకర్తవ్యః పీఠాదీనాంచభంజనై. సహజానాం తథాహస్తపాదాదీనాం చతుర్ముఖా. గంగేషుతే మావాహ్యమర్పాదే తద్గతింహరిం. క్రియాసమాపయేత్ దృగ్గుం ప్రభాపీఠాదికం పునః. సమాధ మయథాపూర్వం సంప్రోక్షణ విధిర్భవేత్. వస్తుషుస్సప్వనాంగేమ అధికం

హరిరేవవా యదిస్యాన్మూలమన్తస్యజపస్యాష్టోత్తరం వరః; మోక్షమాణస్సదాకుర్యాత్ సుపనం
 నిశివాహని దీప క్తయాథో దివసె బ్రహ్మర్షి దినమధ్యమే; దినానై సర్వభోగార్థి ప్రాయశ్చిత్తాయ
 సర్వదా; బద్ధప్రతిసర్త బింబెస్సుపనార్థంతు మంత్రిణః; సుపనాన్తరసం ప్రాప్నోనచ ప్రతిసరాన్తరం;
 మండూకమూషికాస్సువో చచుందర్యాదిజంతుభిః; స్పృష్టేవిలంఘ్యతేనష్టే స్థాపితేకల శతధా;
 త్యక్త్యాన్యంతు తథాకృత్యామూలమన్తజపెద్గురుః; స్థాపితం కలశాయత్రత్పాషండైః; ప్రతిలోమజైః;
 ఆశోచవద్ధిరపరైః కలశస్సుపనేసతి; సద్రవ్యం కలశంత్యక్త్యాతదా ధన్యం తత్ర నిక్షిపేత్;
 వాచయిత్వాధ పుణ్యాహం శాన్తిహోమం సమాచరేత్; కర్మణీస్సుపనాదోతు ప్రవృత్తదేశిమోత్రమః;
 సౌతుకంమరణాశోభం శృణుయాంనాశుచిర్భవేత్; ఉత్సవేచయధాశాస్త్ర మోదిత స్థలనేపిచ;
 శాన్తిస్తధూచుతే బ్రహ్మో స్తదెవవ వధార్యతాం; విమానస్థాపనాహీనేనకుర్యాదుత్సవం హరేః;
 కుర్యాద్వాద్వజముగ్ధుత్య ఉత్సవం వాక్రమేవవా; వాయవీయేధామమోణేవిధినాశాన్తి మాచరేత్;
 సంవత్సరాన్తంతత్రైవధ్యజయష్టైస్థ తిర్భవేత్; హీన్యనిత్యోత్సవేదామ్నిధ్యజామోహణ పూర్వకం;
 నూజనంకారయెత్కామంకారితేశాన్తిమాచరేత్; ప్రమాణహీనే పక్షీన్దై ధ్యజేన్తంభాదికేపివా;
 శాన్తికార్యతథాహీనే మూషికాద్వైశ్చదూషితే; అశుచిద్రవ్యసం సృశో త్యక్త్యామోష్యధ్యజాన్తరం;
 వాన్తిహోమశ్చకర్తమ్యూ బ్రాహ్మణీనాంచభోజనం; ధ్యజామోహణ కర్మాఙ్గధ్యజం వాస్తం
 భమేవవా; సకృన్నియుక్తంత్యక్తవ్యధ్యజయస్థింతునత్యజేత్; సకృన్నియుక్తై స్తంభాద్భూయోపివిని
 యుజ్యతే; ప్రాయశ్చిత్తంతు తత్రస్యాత్సుపనంచోత్తమోత్రమం; శాన్తిహూమశ్చ కర్తవ్యాబ్రాహ్మణ
 నాంచ భోజనం; స్థాపితే విహగేశానేధ్యజేవతా తవాదిభిః; వణోమానోనదూషస్యాత్ సమారాధన
 మిష్యతే; పతితేవతవేగనహే తునాయెనకేనచిత్; ఉధృత్య బధ్యాభూయోపిన్నపనం
 మధ్యమోత్రమం; వనో హనోత ధాభిన్నేధ్యజేభిన్నేవీ వాక్యచిత్; ధ్యజాన్తరం సముత్పాద్యత్యక్త్యాని
 పతితం ధ్యజం; ఇష్టం వాకల్యయేవాన్యం నతుకాల ప్రదక్షిణం; విపరీతధ్యజవటం
 ప్రమాదాద్వది బంధయేత్; తమ్మోచయిత్వాయెచాన్యంబద్ధాస్సుపన మాచరేత్; ధ్యజన్తం
 భేతధాభిన్నే భగ్నివాసుషితేపిచ; స్తంభాన్తంస్థాపయిత్వాశాన్తిస్సుపన పూర్వకం; పతనేభ్రమణేవాపి
 పతితేసాయద్యచ్ఛయా; శాన్తిహైమేభ వేత్ప్రాగ్యామూలమన్తజపస్తధా; పక్షిశాధిష్ఠితే
 కుంభేభిన్నైనష్టేవివాతధా; ఆస్పృశ్యైః ప్రాణిభిస్సృష్టైస్థాప్య కుంభాన్తరం పునః; ఆవాప్య
 తత్ర విహగం కర్మశేషం సమాచరేత్; ధ్యజన్తంభేచనం స్పృష్టేచండాలాద్వైవి గహి తైః;
 స్తంభాన్తరమవ స్థాప్యశాన్తిహూమం సమాచరేత్; సూతకైప్రైతకై శ్చాపి ప్రతిలోమైస్తధావిధైః;
 స్పృష్టేప్రాక్యధ్యజన్తంభం పుణ్యహిత్తిపుస్సరం; సకృన్వి యోజితంత్యక్త్యామృణ్మయా

పాలికాదికం, అంకురానప యెంనూచెచ్చాంతి హూమాదికంభవేత్, అంకురేష్వపిరక్తేషు
 శ్యామవణో యుతేషువాఅప్రారూఢేషుసవేషు తథా తిర్యగ్గతేషుచ, అస్పృశ్యస్పృశ నేతే
 షాంభిన్నభశింన్నైషు పునః, పాలికాదిషు నష్కృషు పతితేషు యథాతథా, వల్మీకాది
 ప్రమోహచమూషికాద్యైశ్చభక్తితే, శాన్తి హూమంచ కర్త వ్యూబ్రాహ్మణనాంచభోజనం,
 ప్రాబ్ధకర్మమధ్యేతేత్ కర్మనైమిత్తికంపునః, అపతేదవో యోద్భూయస్తదద్దంచాంకురాన్గురుః,
 అపి వ్యంకరేషుస్యాద్దేధవాద్యాయది మానుషాత్, కర్మలోపస్తథాత్యక్త్యా కల్పితానం
 కురానపి, శాన్త్యర్థం జుహూయాదగ్నముల మస్త్రజపస్తథా, బద్ధః ప్రతిసరేబింబె కర్మార్థమ
 పరంయది, అంతరాకర్మవిపత్తెద్భద్భీయాత్యేతుకంపునః, అంతరాపతితేన్నానేసమాప్తిన్నవనం
 పునః, పూర్వబద్ధమనుష్టేయం యథాశాస్త్రం చతుర్ముఖ, గ్రామాదిషుస్యాచ్ఛూన్యేషునబలివి
 ిధిమోత్సవ, ధామన్యవభవేత్కామంయదిస్యాద్విధిమోత్సవః, సహస్రకలశైస్సానం ప్రాయశ్చిత్తం
 తదీష్వతే, ఉత్సవేవర్తమానస్యా మహవాతాదినాయది, మాదౌ శిథిలేకృత్య ప్రాయశ్చిత్తం
 పునర్మూషః, కామ్యోనలోప్యేలోప్యేతుకుంబై రష్ట్రేత్తరే హరేః, స్వపనంధారయేద్ధామోజపశ్చాధే
 ిద్వీజార్చనం, ముహూర్తాతిక్రమేశాన్తి సర్వేషాంకర్మణమపి, కార్యహూమాదిభిః
 పశ్చాత్కర్మారంభేయధాదితః, కర్మణ్యధిక్వతేపూర్వం దేశిమోమూర్తి పెషువా, హెతోదో
 వామూనుషాద్యా విఘ్నేష్యేధికారిసు, ప్రారబ్ధకర్మకర్తవ్యతాందద్యాద్భిరపరైద్విజః, ఉత్సవే
 పిఘ్నదైవానాం మానుషాద్యాయధాదితే, బలిమెవక్తిపెదధామ్ని గ్రామాదైవిధికాస్యపి, బలిప్రదా
 నేప్యకృతేకస్మింశ్చిద్ధివసెపునః, కుర్వో బలిమతిక్రాంతం కృత్వైవం బలిమాచరేత్, ఉత్సవాం
 గెషుహీనేషుకల్పితేషు యథాపురం, ఉద్యానయానమ్మగయాజలేద్రూక్యేదికర్మసు, శాన్తికార్యా
 భోజనంచ బ్రాహ్మణ్నాంజపస్తథా, హీనయా తీర్థయాత్రాయాం పునరుత్సవమాచరేత్,
 ఉత్తమోత్తమ మగో ణ కృత్యాస్వపనమాదితః, మాస్రయదుక్త తిక్రాన్తై నక్రతాదో యధాదితే,
 ఉత్సవూనస్తరేమాసి యద్యవగృత్య రాం భవేత్, ఉర్ధ్వం సంవత్సరాత్కర్మ శాన్తిం
 కృత్యానమాచరేత్, సహస్ర కలశైస్సానం శాన్తి హూమజపాదికం, ఎప్తైపర్వోత్సవేశాన్తిన్నవనం
 శక్త్యపేక్షయా, ఆన్యేషు విఘ్నేష్టైషు శ్రవణద్యుత్సవేషుచ, ఉత్తమోత్త మమాగో ణ
 స్వపనంతస్య నిష్క్రుతిః, వ్యత్యాసే బలివస్తూనాం జుహూయాత్సవో షాశతం, వాతాద్యుత్పాతనం
 స్పృశే బింబేస్వపన ముత్తమం, ఆచారేద్యాగశాలాయాం ప్రమాదిషు మహోత్సవే, అగ్నిదగ్ధేషు
 తత్పూర్వం సమాధాయయథాపురం, శాన్తిహూమోద్విజ్ఞేన్ద్రాణీం భోజనం దానమెవచ, తూర్వాయత్సవదశ
 నష్టోష కుంబైన్ వభిరాష్టవః, కామ్యోబింబాదిదాహేపితథాస్వపన మాచరేత్, శ్వస్వగాలాది

భీర్తాగ ముండాపాదిప్రవేశనె, సంస్కృతే పూర్వక్షిప్తానిత్యక్త్యాన్యాని నిధాయచ, శాస్త్ర
 హామోద్యజేంద్రాణీం భోజనాదియధాపురం, చండాలాది ప్రవేశత్యక్త్యాత్తద్భువ దూషితం
 ఉత్పవార్ధాని వస్తూని శాన్తి హూమం సమాచరేత్, ఉత్పవార్ధాస్వయం శన్యశాన్తిం కుర్యాద్భువార్ధాప్రముం,
 విషువేదాయనిలెచైవ తీర్తయాత్రాన దూషకృత్, ప్రమాదాద్యదియాత్రాస్యాత్స్వదనుం
 చూత్తమోత్తమం, ఉత్పవేహేమవిచ్చుదె ద్విగుణం హేమ మాచరేత్, బింబెచరాదిభిశ్చోష్ణవత్
 మానే మహాత్సవే, కమా చో దిసు బింబెసు బింబం చూత్పాద్య పూర్వవత్, ఆరాధ
 యోనిపతితే బింబే యానాం మహాత్సవే, ఆరూప్యపూర్వవద్యానాం దధ్యాసు పరితోనయెతా,
 ఏకాద్యశీతికలశైస్నాపయెచ్ఛాన్తయెపునః, అంగహనైకాతుకస్య బింబ అన్యం నయెత్సదా,
 హీనాంగంచేత్తమాదాయ సేద్యస్సం ప్రోక్షణంచరేత్, స్వపనంశాన్తయెకుర్యాద్భూహ్మణీ
 నాంచతోపణం, యానంభంగెనయెద్దైవం యానేనాన్యేనవీధికాం, శాన్తిశ్చకార్యావతన భ్రమణీదే
 చసాదధే, పుణ్యహవాచనాదీని కార్యాణికమలాసన, అస్పృశ్యదియానానివహే
 యుర్నింబమెవనా, క్రాళయిత్వాతుయానాని బింబంచస్నాపయెద్దైః, పుష్పయాగూని
 శిభరేఛాం తయెభుక్తయెదివా, అభావేపుష్పయాగస్యస్నాపనం చూత్తమోత్తమం,
 ఆరభ్యతీర్తదివసాదూర్ధ్వం పంచదివావధి, ధ్యజామోహణం కార్యం పశ్చాచ్ఛైదవ దూహణం,
 ద్భూషస్యాద్భూష శమనం స్వపనం మధ్యమోత్తమం, ఆవరూప్యధ్యజవటంస్వపనానస్తరం
 పుస్త్రు, ఉద్యాస్యదేవతాస్సర్వాశ్శకటాబలికమోణా, ఉత్పవాంతః పరితరికర్మవైశేషికాహ్యయం,
 రార్యమేవనలోప్యంతత లోపెఘట నమాచరేత్, పవిత్రామోహణే ప్రాయశ్చిత్తమన్యత్రద్యశ్శతే,
 హీనమానే పవిత్రవాకుండెవామండలాదికే ఆస్త్రమంత్రంచ జప్తాచ పురాజయెద్ధస్తవధోసీం,
 త్యక్త్యా పవిత్రకేశాది దూసితం పునరేవతత్, కృత్యాపూర్వవదాదూహ్యతతశాన్తిం సమాచనేత్,
 అస్పృశ్యస్పృశనే కుంభేభిన్నై నష్టపివాపునః, కుంభాన్తరేనవాహ్యమూలమస్త్రంజపెత్సునః,
 ఆస్నానేస్థాపితం చైలమన్యత్ర ప్రతిమాదికం, స్థాఫయిత్వా యధాస్థానం స్వపనాది సమాచరేత్,
 మానెన్యానాధికెవాపివేద్యాదీనాం ప్రకల్పితే, శాన్తిరాజ్యాహుతిః కార్యం పంచోపనిషదాకృతీం,
 తేషామభావేచతధాశాన్తిన్ యనమోక్షణం, అకృత్యాస్థాపనేశాన్తిం కృత్యానయనమోక్షణం,
 తోయాధివాసాకరణే ప్రతిష్ఠాచెన్మదుద్విషః, స్వపనం శాన్తిహోమంచతద్వద్యేదాఙ్గాహనిషు,
 ఆనాచార్య ప్రతిష్ఠాయాం పునష్ఠాపనమాచరేత్, ఆచార్యపదమారూఢావైధుర్యద్యల్పదూషవా
 అధికార్యవ విజ్ఞాన పారం యాతో యదిస్వయం, జ్ఞానాధికేనదెవేశేస్థాపితేజ్ఞానరూపిణీ,
 సదూమాజ్ఞాన దహనసద్యాదూషాదహెత్థం, యావత్కాలం స్థితిబోల మందిరప్రాథితాపురా

తావత్యతీతే సమయేస్సుపనం మధువిద్విషః, కార్యః పునశ్చతత్రైవ స్త్రీతికాలః ప్రకల్పయేత్, అన్యత్రావాబాలగేహే యద్వామూలమలయైభవేత్, కర్మాచా పీరికాయాస్తం స్థాపయిత్వా సమచో యేత్, గూపురెవాలయేయద్వాప్రాకారమంటపెతథా, శిథిలెనరఘాతంబి వల్మీకాది సముద్భవే, ఉద్భృత్యతత్తత్సం శోధ్యదేశంకృత్యాయథాపురం, స్సుపనందేవదేవస్య కుర్యాద్భుత్రమ మధ్యమం, శాన్తిహామెద్విజెంద్రాణీం భోజనం దానమెవచ, సిద్ధాస్త సంకరేజాతెతథాసాధారణం సమం, కష్ణణదిసు దూషస్యాద్రాజరాష్ట్ర క్షయాపహా॥ బ్రహ్మవాచ॥ సిద్ధాస్తం, నామ కిమకూవాబెదస్తస్యజనాద్నా, శ్రోతుమిచ్ఛామితత్పుర్యం నరహస్యమిదంయది॥ శ్రీభగవానువాచ॥ మహోపనిషదంనామ సిద్ధాస్త పదశబ్దితం, మీమాంసాదిషు శాస్త్రైషు యసిద్ధార్థామనీషిణః॥ తేహవంత్థేధికామోస్మీనీతి సిద్ధాస్త సంజ్ఞకం, తచ్చతుర్థాస్థితిం శాస్త్రం మృద్ధాది వదనే తథా, ఏకైకంభిద్యతే తంత్రంశాఖాభేదేన భూయసా, ప్రథమం మంత్ర సిద్ధాస్తం ద్వితీయం చాగమాహ్యాయం, తృతీయం తంత్ర సిద్ధాస్తం తుర్యంతంత్రోస్తరంభవేత్, ఏకైకమూర్తి రారాధ్యా ప్రాధాన్యేనే తరాః పునః, దేవ్య క్రియాదయశ్చాపి సంపూజ్యః పరివారవత్, ఆయుర్దైశ్శంఖ చక్రద్యై శ్రీవత్సాదైశ్చ భూషణైః, మూర్తి మద్భుః పరివృతాః కేవలావాం బుజాసన, కథ్యతే తత్ర తత్రోక్తం మన్త సిద్ధాస్తమన్త్రీమం, వాసుదేవాదయ ప్త్యాహశ్చత్వారస్సాధైకైరపి, క్రమాగతైస్సుల్యక్త్యా వ్రజ్యాస్త్రప్రభవాప్యయో, కర్మణీమపినన్యాసః కథ్యతే యత్రచాగమే, తత్రమాగమ సిద్ధాస్తం తదుక్తం కమలాసన, సధానామెవ మూర్తీ నాం ప్రోదాన్య యంత్రకథ్యతే, మూర్తీ యేద్వాదశాఙ్గా నితేషామె వతథాపరే॥ మాననిణో యః॥ ఏకైక ప్రీహ్య పాదానమ్బుజకం విషయేస్మృతః, ముష్టినాస్యాచ్చతుష్కంతు మానతః కుసులం మతం, ప్రస్థస్యాత్తచ్చతుష్కైణ తేచచత్వా అధకః, తచ్చతుష్కంభవేద్రాణం తద్యయంఖారికాభవేత్, ఖారిత్రయంతుఖారిస్యాత్కుండికాన్యాచ్చితుష్టయం॥ ఇతిశ్రీపాంచ రాత్రెపాద్మ తంత్ర క్రియాకైరవ చంద్రికాయాం నిత్య నైమిత్తికకామ్య విచారః॥

అధపురుష సూక్త ఆరాధన విధి :

అధసమారాధన విధిరుచ్చతే॥ దేశికోవారుణదివ్యాగ్నీయవాయవ్య పాథోవ మంత్రమానసాదిభిసప్త విధిస్నానేష్యైక తరణస్నాత్వా, శుక్లేపవీతత్తరీయ చందనాద్యనులెపన శ్యేతమృత్వా కృత్వేర్ష్యపుండ్రాద్యనులేపనం కృత్వనిత్యస్వకృత్యం నిర్వర్త్య, ఆజాను పాదావామణిబంధనాద్ధస్తౌచ ప్రక్షాళ్యాచమ్య, అలయంద్యిః ప్రదక్షిణీ కృత్యద్వారపార్శ్వం సమాససాద్య, చక్రాయెత్వాది

మంత్ర ఋషులగన్యాసం కృత్యా, అభివలజం స్థితోహస్తాభ్యాం తాళత్రయం కృత్యా, యోగం
 మంత్రమును పుత్రమత్రయగేహకవాటాదిత్రయం - భంజాక్ష్యయ సమః ఇతి మంత్రణ మంత్ర
 మంత్రయశేహక వాటాదిత్రయం । భంశాన్తాయనమః ఇతి మంత్రణోఽభి
 మంత్రయగేహకవాటాదిత్రయంధం వాయవేనమఘ ఇత్యుద్ఘాట్యాన్యాదీని భంముక్తాయనమః
 ఇతి మంత్రచారరైరన్వైద్రోహ్యైర్వైద్ధాటయిత్యా, ఆధిపాతాదితిపామపర్ దక్షిణం ప్రాణగం
 ద్వార బ్రహ్మ సూత్ర దక్షిణానంతః ప్రవిశ్య, ద్వాద శాక్షర మనునాశిరసాచేపం బ్రహ్మ
 దీపిస్త్రుజ్యాల్యక్ర పుష్పాదీనివిసృజ్య, వేదికాపాత్ర బింబశోధనంచకృత్యా, ద్వారపూజా
 సర్వ పరివార సమచో నం చండ ప్రచండాదారభ్య మహబలి పీఠాస్తం ప్రతిష్ఠాస్త్ర విద్యా
 ప్రణవాదినమోనైస్త్రన్యంత్రైః శివ్యణ పరిచారకపఠణ వాయుధావిధికాయిత్యా, స్వూలంబం
 సంయుతం ఆచార్యాస్తః ప్రవిశ్య, దేవపూర్వపశ్చిమాభి ముఖేస్వయం ముఖే
 బోదక్షిణోత్తరాభిముఖే ప్రాజ్యుఖస్సన్వైవపాశ్చ్యో తాలమానముత్సేధేతాలద్యయ సుధాముఖే
 చూర్మాసనే ఉపవిశ్య, భూతశుద్ధిం కృత్యా, కలశపూజాంకృత్యా, తజ్జలం పుండ్రం
 సప్తస్మంత్రైరమృతీకృత్య, చక్రముద్రాం ప్రదశ్య, కలశస్థాదకముద్గరణ్యాయరాచే
 పిరజానదీజలం సంస్కృత్యతత్ర పూజాద్రవ్యాణి క్రమేణ పాత్రేషు నిధాయాష్టాక్షరాదిమంత్రస్వూలం
 కృత్యా, మాతృకాన్యాసం కృత్యా, తదనుభగవంతం భక్తానుగ్రహకామ్యయా భగవంత్రుభాష
 మాత్యాసం చక్రమేణ సంప్రోక్ష్య, భగవత్పురతః స్వాస్తీర్లక్రమేణ ఆఘోషాద్యా చమకీయ
 స్నానపాత్రాణి నిధాయ, మధ్యేశుష్కజ్జి మాత్రం తత్రావ్యాం పతధ్రహ పాత్రం నిధాయ
 సంస్కృతతయేన పాత్రాణి పూరయిత్య, సిద్ధార్థాది తత్తదుక్త ద్రవ్యాణి క్రమేణ పాత్రేషు
 నిధాయాష్టాక్షరాది మంత్రన్యాసం కృత్యా, మాతృకాన్యాసంకృత్యా, తదను భగవంత్రం భక్తాను
 గ్రహకామ్యయాము మూత్ర త్రాంగత మనుపమం సహస్ర రవివహ్నిండు లక్షకీరుసం
 ప్రభంధ్యాయామితి ధ్యాత్యా, పూర్వాదిషు ఓం విమలాయ నమః, భంజాక్ష్యో ధ్యాయనమః
 భంజాక్ష్యనమః, ఓం క్రియాయై నమః, భంయోగిన్వై నమః, ఓం ప్రహ్లాదనమః, ఓం
 సత్యానమః, ఇత్యావాహ్య-భంసహస్ర శీర్షాపురుషః= దశాజ్ఞలం, భన్నమోబగపతే
 వాసుదేవాయాగచ్ఛాగచ్ఛ, పురుష ఏవేదగ్ం సర్వం+ తిరూహతి, ఆసనం, స్వాగతం దేవదేవే
 ప్రతిమాస్తః ప్రవేశయ, గృహణ కాయకీం పూజాం యధార్థపరిభావితాం, ఓం ఆచార్య
 ముద్రాయై నమః, ఓం స్థాపనముద్రాయై నమః, ఓం సన్నిధానముద్రాయై నమః, ఓం సన్నిధానము
 ముద్రాయై నమః, ఓం సాముఖ్య ముద్రాయై నమః, ఓం ప్రార్థన ముద్రాయై నమః

రాతిమణుడారహసిప్రదశ్శ్యే తజ్జతేనామృతజలెనమయేనార్వాదిదాసంస్కరేతీ ఏతావాసస్య
 మహాహా=అమృతం దివీతిపాద్యం సమవో యామి త్రిపాదూర్ష్యఉదైత్పురుషః= సుహృ
 త్రసీత్సృష్ట్యం సమవోయామి తస్మాద్విరాడాజాయాత= మధూపుర ఇత్యాచమనీయం సమచ
 ియామి ఓం సమోభగవతేవాసుదేవాయ మంత్రాననం సమవో యామి ఇతితులసీ దళం
 సమర్చ్యః ఓం ద్వాదశాక్షరమంత్రస్య వాసుదేవృషిః గ్రాయత్రీఛందః వాసుదేవృదేవతా
 తంబీజం ద్రౌంశక్తిః భగవత్సమారాధనార్థజపేవినియోగః ఓం భంజ్జనాయ హృదయాయ
 నమః ఓం నం ఐశ్వర్యాయశిరసేస్యాహ ఓంమోంశక్త్యై శిఖాయోకాషట్ భంభుంబలాయ
 కవచాయహం బంగంతజసేనేత్రాభ్యాంవౌషట్ ఓంవంవీర్యాయస్రాయ ఘట్ ఘటం
 చంద్రాయనమఃభండేం ఐరుభ్యాంనమః ఓం వాంజానుభ్యాంనమః భంయం పాదాభ్యాం
 నమః ఓంకృద్దల్కాయ హృదయాయనమః మహోల్కాయశిరసేస్యాహ వీరూల్కాయ
 విభాయైకాషట్ వ్యూల్కాయబలాయకవచాయహం సహస్రాయ నేత్రాభ్యాం కాషట్
 తేజోల్కాయాస్రాయఘట్ ఓం కిరీట ముద్రాయైనమః ఓం శ్రీవత్సాయనమః ఓం
 కౌస్తుభాయనమః ఓం వనమాలాయైనమః ఓంచక్రయనమః శంఖాయనమః ఓంపద్మా
 యనమః ఓం గదాయైనమః ఓం గరుడాయనమః దేవస్యదక్షిణే శ్రీంశ్రీవత్సాయనమః
 ఆగచ్ఛాగచ్ఛేతి సర్వశక్తిమయంశ్రియంధ్యాయామి శ్రీంశ్రియైనమః ఇతిపద్యాసంసం సమచ
 ియామి ఇతి పుష్పం సమర్చ్యః పూర్ణవదమృతమయం పాద్యం సమర్చయామి
 అర్ఘ్యంసమర్చ్యః అచమనీయం సమవో యామి ఆసనం శ్రీదేవి మంత్రస్య మంకణ ఋషిః
 గాయత్రీఛందః శ్రీదోవతా శ్రీంబీజం హ్రీంశక్తిః క్షీంకీలకం సమారాధనార్థో వినియోగః
 శ్రాంహృదయాయనమః శ్రీంశిరసేస్యాహ శ్రాంశిఖోయైకాషట్ శ్రైంకవచాయహం
 శ్రాంనేత్రాభ్యాంవౌషట్ శ్రః అస్రాయఘట్ కమలముద్రాయైనమః దేవస్యవమె భూం
 భూమ్యైనమః ఆగచ్ఛాగచ్ఛే సర్వశక్తిమయాం భూమింధ్యాయామి భూం భూమ్యైనమః
 ఆసనం అమృతమయంపాద్యం అఘ్నోం అచమనం అసనం భూదేవి మంత్రస్య
 కణ్యఋషిః గాయత్రీఛందః భూదేవతా హ్రీం బీజం శ్రీంశక్తిం క్షీంకీలకం
 సమారాధనార్థేవినియోగః హ్రాకాషట్ హ్రైంకవచాయహం హ్రాంనేత్రాభ్యాంకాషట్ హ్రాః
 అస్రాయఘట్ కమలముద్రాయైనమః పరివారకల్పం కరిష్యే దేవస్యపూర్వాదిసు తత్తదంగేమ
 వా శ్రీంశ్రీవత్సాయనమః భంవనమాలాయైనమః యోగమాయైనమః వైష్ణవ్యైనమః
 విమలాయైనమః ఉత్కషిణ్యై నమః ప్రజ్ఞాయైనమః సత్యాయైనమః ఈశాస్యైనమః

అనుకంపాయైనమః; పితామహ్యైనమః; తత్పరితః; వ్యాప్యైనమః; కాంత్యైనమః; తృప్యైనమః;
 శ్రద్ధాయైనమః; విద్యాయైనమః; జయాయైనమః; చక్రిణేనమః; గదినేనమః; శాజ్ ణేనమః;
 పాశినేనమః; ఇంద్రాదితశానైభ్యోనమః; పురతః గరుడాయనమః; ఆశానాదివిష్వక్సేనాయనమః;
 ఏతా భగవదభిముఖా ప్రాంజలీ ధ్యాయామి. భనమోభగవతే వాసుదేవాయ
 శ్రీభూసహితాయస్నానానం సమచ్యాయామి యత్పురుషేణహవిసా= శరద్ధవీత్యలంకారాననం,
 సప్తాస్యాస పరిధయః= పశుమితివస్త్రం సమవ్యాయామితం యజ్జంబహిషి
 ప్రొక్షన్=శ్చయితిచమితిఉపవీతం సమర్చ్య; తస్మాద్యః. అత్పర్యహతః= సంభృతంపుషదాజ్యం=
 గ్రామ్యాశ్చయ ఇతి గంధం సమవ్య; తస్మాద్యః. అత్పర్యముతః; ఋయస్నామాని=
 దజాయతేతి పుష్పం; తస్మాదశ్యాఅజాయస్త= అజావయ ఇతిధూసం; యత్పురుషంవ్యదదః=
 ఉచ్యేత ఇతి దీపం; బ్రాహ్మణోస్య ముఖమాసీత్= అజాయతేతిభంనమోభగవతే వాసుదేవాయ
 శ్రీభూ సహితాయభోజ్యాననం సమచ్యాయామి. చంద్రమామనసో= వాయుర. ఆయత ఇతి
 నైవేద్యం; నాభ్యా ఆసీదస్తరిక్షం= అకల్పయన్నితితాంబూలం; వేదాహమితం= యదాస్త్రే;
 ఇత్యలంకారః; ధాతాపురస్తాద్యముదాకజహర=విద్యతేతిధేనుదానానిచ; పర్యంకం;
 యజ్జనయజ్జమయ జంతుదేవాః=దేవాః; ఇతీదమెనూద్యానసమితి కేచిత్ ప్రచక్షతే;
 శ్రీభూసహితాయవాసుదేవచరణే శరణం ప్రపద్యే; ఇత్యానందాశృపరిపుతస్సన్మాత్మాననం
 పుత్రపౌత్రాదారాది సర్వం భగవతే సమచ్యాయేత్ - పురుషసూక్తారాధన విధి సమాప్తం :

పారెమేశ్వరోక్త పుణ్యాహవాచన విధి:

పుణ్యాహవాచనమ్, శ్రీ పాంచరాత్రసారాచ్చపారమేశ్వర తత్రతః; పుణ్యాహవాచనస్యాధ
 ప్రయోగలిఖితేధునా. తత్రత్త్రియోపయుక్త పదార్థ శుద్ధ్యర్థం పుణ్యాహవాచనం
 కరిత్రత్త్రియోపయుక్త పదార్థ శుద్ధ్యర్థం పుణ్యాహవాచనం కరిష్యేఇతినంకల్ప్యాః ఐకాయన్ శుక్ల
 యాజువిషోష్య ఇతి సంకల్ప్యాః ఐకాయన్ శుక్లయాజువిసాక్

పుణ్యాహవాచ్య వరా గంధ పుష్పాదిభిస్సం పూజ్య; యూయంపుణ్యాహ మంత్రా
 బ్రువంత్యిత్యాచార్యోవదేత్. తేచబ్రూ ఇతివదెయుః; సువర్ణాదిలోహజుమ్మణ్యయం వాకరకం
 సంపాద్యశుద్ధూదకెన ప్రక్షాళ్య; గాళితశుద్ధూదకెన సంపూర్య; గంధపుష్పాభ్యామలంకృత్య;
 సప్తదర్భ కృతకూర్పం నిక్షిప్య; దహనాస్యాశోధితే తజ్జలేపంచాఙ్గపీఠంధ్యాత్వా; తస్మిన్
 గంధపుష్పాభ్యామంజలిం సంపూర్య తస్మిన్పుష్పాంజలౌ పృత్యద్యయతేజోమయం భగవస్తం

పింగాళానాది దక్షిణమాగ్తః దక్షిణ నాసారంధ్రే ణరచకవాయునాచతురుచ్చారితాగచ్చు
 పదయుక్త సుదశో నషడక్రణ ఆవాహ్యతం పుష్పాంజలిం కుంభోదకధ్యాత పీఠనిక్షిపెత్ తతః
 తంభగవస్తం సహస్రారసహస్రజ్యాలానాభినేమి సమాయుక్త సుదశో నాకారంధ్యాత్వా తస్మంత్రైణర్ష్య
 గంధ పుష్పీధూవైస్సం పూజ్యతతస్మైరైకాయనాదిభిః కరకందభాః గ్రైః స్పృశో యిత్యాః ఓం
 భగవాన్పవిత్రం వాసుదేవః పవిత్రం ఓం తత్పాదం పవిత్రం ఓం తత్పాదూదకం పవిత్రం ఓం
 పుణ్యపాం ఓంతత్పవిత్రుర్వర్రణ్యం= ప్రబోదయాత్|| ఓంనారాయణయ= ప్రచోదయాత్||
 పమోరజ సెసాదదూంమాత్రాపత్ అద్వి మంత్రణార్థైఖల్యపైవమాదితః ప్రయోగస్య
 ధీమహిమంగళానినామాని ప్రయుంజతేమనుష్యాః యస్మాదిత్మేమధోదితః తత్తద్భక్తానాం
 తన్మోసాస్యాదితి భగవాంఞ్చైస్థంమంగళం సర్వశక్తి యుమ్యోయోగస్సర్వ శక్తిర్భవతు
 సేవహితత్వతః సహతేస్పష్టాకర్మకర్మగ్రహపతిరేతేనైవాభి మనైణత దైవ ఋత్విజస్సర్వైతధా
 యజ్ఞో మహీయతే యద్యదావాయజుషావాసామ్నావాభ్యస్తరీయతే సర్వంతద్రృహ్యణేతే
 నవ్యాచ్చిద్రత్యాయ కల్పతే యదం సర్వవేదానాం ప్రభవః వేదబ్రాహ్మణః సనః
 పుత్రపౌత్రైణ దీఘో మాయురవాప్సుయాత్ ఓం భగవాన్యాసందేవః పరాత్రృకృతిః
 జాయసీవిభూతిః భూతిరెవస్యస్యయం భవతి భూతిచావయతి భూత్యైవస్యయంభవతి
 ఓం భగ వాన్యాసుదేవో భగవాన్సంకషో భగవో ప్రద్యుమ్నో భగవాన నిరుద్ధో భగవానేషభగవానేష
 వాసుదేవః ఏషాసాపరాకృతిః ఏషతత్సరం బ్రహ్మ ఏష ప్రభవః ఏషోవ్యయః ఏషాత్మా
 చతుర్విధః సర్వజ్ఞ స్సర్వర్షదశో స్సర్వైశ్వరేశ్వరః సర్వశక్తిసమృద్ధిమానేవ ఋగ్విమనూనామాప్తోవ
 శిస్వాధీనూనాదిరనన్తః వ్యపగతనిద్రాభయక్రోధ తంద్రిః వ్యపగతేచ్ఛాతమః క్షిమవ్యాధిః
 నిఘ్నో షోనిరవసిష్టోనిరవద్యః భగవన్తం వాసుదేవమెనం విదుస్తమెనం విదుర్యయేనం
 విదునో తేవిదుః యుంజతేమన ఉతయుంజతే= పరిస్థుతిః ఇదం విష్ణుః పాగంసునేస్వాహ
 ఇరావతీ=మయూఖైస్వాహ దెవశ్యతే దేవేష్యాఘోషతం ప్రావిప్రేత మధ్యరం కల్పయన్తి
 మూర్ధ్వం యజ్ఞం నయతం మాజివ్యారతం స్వంగోష్టమావదతందేవిదుర్యే ఆయుర్కానిర్వాదిష్టం
 ప్రజామ్నానివో దిష్టం ఆత్రమెధాంవమ్మఖ పృథివ్యాః విష్ణానుకోకంవీర్యాణి= విష్ణవేత్వా
 దివూవాదిన ఉతవాపృథివ్యామహేవా విష్ణు ఉమోరంతరికాత్ ఉభాహిహస్తావసునా ప్రణస్వా
 ప్రయచ్ఛదక్షణాదూత సద్యాద్విష్ణవేత్వా ప్రతిద్విష్ణుస్తవతే= భువనానివిశ్వా విస్టారరాటమసి=
 విష్ణవేత్వా ఓం కనిక్రందజనుషంప్రబృవాణ వాచమమితేవనావం సుమంగలశ్చశకుస
 భవాసిమాత్వా చిదభిదా విశ్వదావిదత్ మాత్వాశ్వేన ఉదధిన్నాసుపణో మాత్వాదిదిమ
 మాచిరోహస్తనేః పిత్రీయామను ప్రవిశం కనిక్రతత్ సుమంగలో భద్రవాజవదేహా ఆవక్రంద

దక్షిణతే గ్రహణం సుమంః గలం భద్రవాదిశకునైః మానసైః ఈశతమాఘశగీంసోబృహద్యదేమ
 విదధేసువీరాః | ప్రదక్షిణాదభిగృహ్లాస్తీకారమూపయో మభేవాజో వదతి సోమగా ఇవ
 గాయత్రం చత్రఘ్నభం చాను రాజతిః ఉద్ధాతే పశకునే సామగాయసి బ్రహ్మపుత్ర ఇవసవనేమ
 శంసి | వృక్షవవాజిశకుమతిర ధ్యాస్సర్వతోనశకునై భద్రమా వదవిశ్వతో పుణ్యమావదః
 ఆవదంస్తంశకునేభద్రమావదతూష్టిమాసినస్సుమతిం శిద్ధినః యదుత్పతస్యవదసి రియ్యో ధా
 బృహద్యదేమ విధధేసువీరాం | దేవీంవాచమజనయస్త దేవాస్తాం విశ్వరూపాః పశపూవదన్తి
 పానూమంద్రేణ మూజోందుహనా రదెనువో గస్మాను పసుష్టుతైతుయజాగ్రతోదూరముదితిద్వైవం
 తదసుప్తపృతధైవేతి దూరం గమం జ్యోతిసాం జ్యోతిరేకం తన్నేమనశ్శివ సంకల్పమస్తు ||
 శ్రీసూక్తం || హిరణ్య వణ్ణో హరిణీం = విందెయం పురుషా నహం | ఇంద్రావిశ్వస్య
 రాజతిశన్నూఅస్తుద్విపదేశంచతుష్టదే || శన్నోమిత్రశృంవరుణః = రురుక్రమః || శన్నోవాతఃపవతాం
 - శన్నస్తవతుసూర్యః | శన్నంక్రనిక్రదదెవః పజో న్యూ అభివచోతు | ఆహనిశంభవస్తున శృగీం
 రాతిః ప్రతిధీయతాం | శన్న ఇంద్రాగ్ని భవతా మహ్మాంన్నశృంన్న ఇంద్రావరుణారాతహవ్యా |
 శన్న ఇంద్రా పూషణావాజసాతౌ శమింద్రాసామాసు వితాయశయోః | శన్నోదేవీ = వంతునః |
 స్యోనాపృథివినూభవాన్సక్తరానివేశనీ | యచ్ఛానశృర్మన ప్రథాః | ఆసోభద్రాః క్రతవూయస్తు
 విశ్వరోదబ్ధాసో అపరితాస ఉద్భిదః | దేవానూయధానద మిద్వ్యధెనస్ను ప్రాయువూరక్తితారోదివేదివే |
 దేవానాంభద్రాసుమతి ఋజూయతాందేవానా గీరాతి దభినునివతో తాం | దేవానాగ్ం సఖ్య
 ముపసెదిమావయం దేవాన ఆయుః ప్రతి రంతు జీవసె | తో పూర్వయాని విదాహూమ హేవయం
 భగం మిత్ర మదితిం దక్షమస్పధం | అద్యమణం వరుణం సోమమశ్వినాసరస్వనస్సు
 భగామయస్కరతే | తర్నూవాతోమయోమవాతు భేషజం తన్నామతాపృథివితత్విదాద్యోః |
 తద్రావాణసోమసుతో మయోభువస్త దశ్వినాఋణుతంధిస్త్రియాయువం | తమిశానం
 జగతస్తస్మజ స్పతిం | ధియాజిన్యమవసె వేవయం | పూషాణాయధావెదసామసద్వ్యధే |
 రక్తితాపాయు రబద్ధస్వస్తయే | స్వస్తి న ఇం = బృహస్పతిదో దాతు | స్పషదశ్యామరుతః

వానూవిదధేమజగ్గయః | అగ్నిజిహ్వామనవస్సూరచక్షసోవిశ్వోదేవా ఆవసాగమన్నిహ | భద్రంకణె
 ిభిః = యదాయుష్ట | శతమిన్నుశరదో = రీరిషతాయుగ్ తోః | అదితిదై క్యందితిరం
 తరిక్షోమదితిమా తా సపితాస పుత్రః | విశ్వేదేవా అదితిః పంచజనా అదితిజో తమది తిజ
 ి నిత్యం | అద్విదో ఘో మాయుష్యమస్తు | శివాభగవత్యానీయా అపస్సస్తు | సుమనసోహి
 సామనస్యమస్తు - సుమన సోభగవన్తా వాసుదేవ సంకషోణ ప్రద్యుమ్నా నిరుద్ధాస్సస్తు | అక్షత్రై

రక్షతంవారిష్టం భగవాన్ ప్రద్యు మ్నామనస్సమాధీయతాం, సమాహితమననస్సుః, ఆస్మిన్నామై
 సర్వైషాం బ్రాహ్మణానాం గణానాంచరాణాం చధనం చకులంచమమ చరేత్యర్థేభగవద్వైశేషికేణ
 భగవత్ప్రీతికర్మణి అనెన ఓం పురుషః ప్రీయతాం, ఓం సత్యః ప్రీయతాం, ఓం అచ్యుతః
 ప్రీయతాం, ఓం భగవాన్వాసుదేవః ప్రీయతాం మహాపురుష శ్చాన్వీరస్తు భగవన్తస్సర్వైవాసుదేవాభ్యాః
 భగవత్ప్రీతి మంగల్యాయాయురారోగ్య సిద్ధ యెసంపద్యన్తాం ధనధాన్య సంమృద్ధ యె
 సంపద్యన్తాం ఏషాకృతి ఏషా భగవాన్వాసుదేవః ఏషాకృతిరెష భగవో సంకషణః ఏషాకృతిరెష
 భగవో ప్రద్యుమ్నః, ఏషాకృతి రెష భగవో అనిరుద్ధః, ఓం పురుషోవధో తాం, ఓం
 భగవాన్వాసుదేవో వధోతాం - మహా పురుషశాన్వీరస్తు = న్యూనాతిరిక్తం యావద్యషం శత
 సంపూర్ణమస్తు, శద్ధ యెవాసుదేవోస్తు లాంగలీశుద్ధయె సదా, ప్రద్యుమ్న శ్శుద్ధయె చాస్తు
 అనిరుద్ధోస్తు శుద్ధయె, కమోణిం శుద్ధయె చాస్తు విష్ణు స్సర్వత్ర సంస్థితః, దోషాయా
 హరణాయాస్తు సదాసిహ్మా కృతి స్థితః, సర్వత్ర రక్షణాయాస్తు సదాచక్రాకృతి మోమ, యాగేషు
 చసురేశస్య నగర గ్రామ వాసినాం, తుష్టయె పుష్టయె చాస్తు ఆయురారోగ్య సిద్ధయె, గురుణాం
 సాధకేంద్రాణా పంచకాలరతాత్మనాం, సర్వదా పుత్ర మిత్రాణిం దాసదాసగవామపి, వేదశాస్త్ర
 గమాదీనాం తంతుత్రాణియ సర్వశః, అవిఘ్నమన ఘంచాస్తు దీఘోమాయుష్యవస్తునః, ।
 సమాహిత మనశ్చాస్తు సంపదశ్చేత్తరోత్తరాః, పుణ్యేహం శుద్ధయె చాస్తువాసుదేవాది మూత
 యః, శంఖ చక్రగదా పద్మయుక్త స్స ర్వేశ్వరేశ్వరః, ప్రీయతాం భగవాన్దైవోలాంగలి ప్రీయతాం
 సదా, ప్రద్యుమ్నం ప్రీయతాం నిత్యం అనిర్బుదస్సురేశ్వరః, నారాయణ స్సురేశోస్తు కమోణాం
 పరణాయచ, న్యూనాదికానాం శాన్త్యర్థం ప్రీయతాం భగవాన్విభుః, కమోణః పుణ్యేహమస్తు
 స్యస్తిరస్తు బుద్ధిరస్తు, ఇతి మంత్రేణతకరక జలెన కూచో నతత్ర త్రి యోపయోగ్య మానపదాదధా
 నాచార్యః మూతో పైస్సహ, ఓం శతధారగోం సహస్రధారం అపరిమితధారం అచ్చిద్రం
 అరిష్టం అక్షయ్య మనన్తం అక్షిష్టమచ్యుతం పరమం పవిత్రం భగవాన్వాసుదేవః పునాత్వీతి
 మనైణ, స్థానాది దేశాని సహస్ర బాహువోరెణ్య నామావిరజాం సినామా, తెభ్యో నమస్తై
 మధుసూదనాయతత్రాధిమానం సరరక్ష సంతం, ఇతిచ మనైణ ప్రోక్షయేత్||

ఇతి పారమేశ్వరేక్ష పుణ్యేహవాచన ప్రయోగో శ్రీరంగరాజ కృతస్సంపూర్ణః, దర్మత్యజైశుక్ల
 పక్షైకన్యాయామ్ పంచమీతథా, పరవస్తురామదాసైన లిఖిత్యః పూర్ణ తాంయయౌ,||
 కరకృతమ పరాధంక్షంతుమహో వై సన్తః, దర్మతి-భాద్రపదశుద్ధ-పంచమీలు ముగిశినది.

ధ్యజస్తంభ ప్రతిష్ఠా విధి:

శ్రీ భగవానువాచ॥ ధ్యజస్తంభప్రతిష్ఠాయాం విశేషోవక్త్యతేధునా॥ అథః పరం ప్రవక్త్యామి ధ్యజస్తంభసముత్తమం॥ అంతస్సారం బహిస్సారం ద్వివిధం దండలక్షణం॥ చంపకోదేవదారుశ్చ అఙ్గోసః ఖాదిరస్తధా॥ చందన్ సాలవ్యక్తశ్చ బిల్యాశ్చామలకాస్తధా॥ ఇత్యేవమాదయోవృక్షాః అంతస్సారాః ప్రకీర్తితాః॥ ॥ క్రమకోనారికేళశ్చ వేణంస్తాళస్త ధైవచ॥ బహిస్సారా ఇతి శ్రౌష్ఠాతస్య లక్షణముచ్యతే॥ నిస్సారం వజ్ యేత్సంభః శతతాళాయుతం శుభం॥ అశీతితాళ మాత్రం వాప్రాసాదైచ్ఛాయమేవవా॥ గోపురూచ్ఛేదమాత్రంవా భేదచిద్ధివివజ్ తం॥ అవక్త్రం నిర్వ్రణం స్పిగ్ధం గ్రంథి రంధ్ర వివజ్ తం॥ ఏవం లక్షణ సంయుక్తం ప్రతిష్ఠాయాం విశేషితః॥ అయనంచోత్తరం ముఖ్యేజుస్యం దక్షిణా యనం॥ మాఘాది పంచమాసేషు సిమ్హాశ్రావణ ముత్తమం॥ గురుర్భాగ్ వయోర్మధ్యేవ్యతీపాతేచవజ్ యేత్॥ సంక్రాంతే నేచైవగ్రహణే సోమసూర్యయోః పురస్తాశ్చపరస్తాశ్చ షోడ శాసానివజ్ యేత్॥ అతిచారీ తధామాసేపర్వయుగ్మేత ధైవచ॥ అప్రశస్యైసు యోగేషు ఖండస్థానార్థ భేనుచ॥ ఏవమాదిషుచాన్యేషు గహి తే షు తధైవచ॥ రాగ్నో రాష్ట్ర స్య దేవస్య గ్రామస్య చగురోస్తధా॥ యజమానస్యధిష్ఠ్యస్య శుభేవ్య సుగుణేషుచ॥ చంద్రతారాబలోపేతం యుక్త గ్రహ సమన్వితం॥ తిధి నక్షత్రవారేషు ముహూర్తేషు శుభేషుచ॥ ప్రథమాచద్యుతీయాచ పంచమీచ త్రయోదశీ॥ దశమీషార్ణమాసీ - షష్ఠ పక్ష శుభాస్తిమాః॥ త్రిమాత్రరేషు దేవత్యాః అశ్విన్యాంరోహిణీ షుచ॥ తిష్యే పునర్వసూ స్వాతీ హస్తైచశ్రవణేతధా॥ ధ్యజిన్యాస్థాపనం కుర్యా విష్ణోరభ్యుదయావహం॥ సోమోబ్యహస్పతీ చైవ భాగ్ వేధ బుధస్తధా॥ ఏతే సౌమ్య గ్రహ ప్రోక్తాః ప్రశస్తా స్థాపనం ప్రతి॥ రాశోత్యతీయ్యే షష్టవా స్థితాశ్చేషు భ దంశనం॥ ద్యుతీయాచత్యతీయాచ తధా పంచమషష్టకే॥ సప్తమీన వమీచైవ దశమ్యేకాదశీపునః॥ ఏతేషురాశిషుప్రోక్తాః స్థాపనంచోత్తమోత్తమం॥ దేవస్యపురతః కృత్యాధ్యజ సంస్థాపనం తధా॥ ధ్యజహీనేతు తద్గ్రా మంరాజా రాష్ట్రం వినస్యతి॥ తస్మాత్పుర్య ప్రయత్నేన ధ్యజస్తంభం నిక్షిపెత్॥ ధ్యజస్తానస్య పూర్వేతు దక్షిణేచోత్తరే పివా॥ షోడశస్తంభ సంయుక్తం చతుర్ద్వారసమన్వితం॥ తన్మధ్యేనెది కాంకుర్యాచ్ఛతురశ్రం యధాక్రమం॥ శిల్పిశాలాం ప్రకుర్వీత వాస్తు హోమం సమాచరేత్॥ శిల్పినం తోషయేత్పశ్చాతుణ్యహం వాచయేత్తతః॥ ఋత్విజ్యష్టోడశ బ్రహ్మో యద్వాష్ట్రై చతురోధవా॥ వైష్ణవో పంచకాలగ్నో వా శ్చూత్రపరాయణా ॥ కౌతుకేన విధానేనధ్యజముద్ధాపయెత్క్రమాత్॥ మంటపాలెపనం కుర్యాదం కురార్పణమాచదేత్॥ మంటపాలెపనం కుర్యాదంకురార్పణ మాచరేత్॥ అంకురావోణ హోమంతు స్పశ్ హోమంతతః

పరంః ఛాయాధివాస సంకుర్యాత్ పూర్వోక్తై న విధానతః॥ జలద్రవ్య్యా కటాహవాదపౌ
 ఙ్గవాయుధావిధిః॥ చతుర్దీ క్రుచతుః కుంభౌ దశో యశ్చతతోపరి॥ పరిక్త్య లక్షణ స్తంభం
 సమ్యున్నత్యర్థకారణం॥ ఆచార్యో ఋత్యజాశ్చైవ వైష్ణవాశ్చ విశేషతః॥ స్తంభమాదాయయత్సై
 పుణ్యాహం వాచయేత్తద్ధా॥ స్తంభస్యారోపణం చైవం మంత్ర ముద్రాభి రేషచ॥ సుపర్ణోసీతి ముద్రేణ
 ద్వాదశాక్షర విద్యయా॥ పవమానేతి సూక్తే న విన్య సెజ్జలమధ్యమే॥ పంచతన్మాత్ర మంత్రేణ
 జపేద్యాయేచ్ఛసంస్పృశేత్॥ తస్యంభందభో మాలాద్యైః వాలారంజువేష్టనం॥ ఓం గదాధిపతయే
 నమః॥ ఓం కౌమోదక్యై నమః॥ ఓం గదాధిపతయే నమః॥ ఓం శాశో యనమః॥ ఓం
 వైజయంత్యై నమః॥ ఓం వనమాలాయనమః॥ పూర్వపాశ్చో గరుడాయనమః॥ దక్షిణ
 భాగేవై సతేయాయ నమః॥ పశ్చిమభాగే విన్యక్సై నాయనమః॥ సౌమ్యభాగే అనన్తాయ నమః॥
 స్తంభాగ్రే పరబ్రహ్మణే నమః॥ తన్మధ్యే వాసుదేవాయ నమః॥ మూలే కూర్మాయ నమః॥
 పూర్వమేఖలే బ్రహ్మణే నమః॥ ద్వితీయమేఖలే విష్ణవే నమః॥ తృతీయమేఖలే రుద్రాయ నమః॥
 ఇత్యావహ్యః॥ బ్రహ్మ విష్ణుశ్చ రుద్రశ్చ మేఖలే త్రయసంస్థితాః॥ అనంతం భావయేత్త త్రరలశాష్టా
 వినక్తిపైత్॥ దక్షిణేతు మహాకుంభం విన్య సెజ్జలమధ్యమ్॥ ప్రతిమావస్త్ర సంయుక్తౌ రుంభా
 తత్ర వినక్తిపైత్॥ ఇంద్రాదీనర్చయత్సాతుకలశేషు పృథక్పృథక్॥ బ్రహ్మణం పూజయిత్వాతు
 ఋత్య జంతదనస్తరం॥ వైష్ణవోదేశికాద్యన్తు తోయకుంభం సమావిశేత్॥ అనస్తరం బలిం
 కుర్యాత్తత్ర ద్దిక్కు నివాసినాం॥ వ్యక్తేషు పర్యతాగ్రేషు యత్ర దిక్కుచ సంస్థితాః॥ ప్రసన్నా
 పరితుష్టాస్తు ఏషు గృహ్లాంట్యిమం బలిం॥ నృత్యగీతాదివాద్యైశ్చ ఘోషయేత్తదహనో శుభా
 ఏకాహం త్రిదినం వా పిపురస్తాదధివాసయేత్॥ ఇతి ఛాయాధివాసః॥ పాదమూలం పాదతలం స
 ఖంజా నుజంఘయోః॥ ఊరుద్యయంతథాన్యాసం నాసాగ్రం నా సికంభ్యవౌ॥ నేత్రద్యయంచ
 సుముఖం ప్రసన్నా పాదసౌష్ఠవం॥ హసవక్రత్తిం ద్వికన్ భ్యాంకుండలేన విరాజితం॥ సోష్ఠిష
 యుక్త శిరసం శిఖా చక్రం తథైవచ॥ మనూన్మా సంలం మబమానం సమసూనం నిరీక్ష్యచ॥
 అధస్తాచోర్ధ్వ దృష్టిశ్చ రాజ్యనాశోధ దృష్టకృత్॥ సర్వాంగ పూర్ణం సుముఖం ససూదరం
 సమస్తకల్యాణ గుణ ప్రశస్తం॥ నమామితం సర్వ సుఖ ప్రదాయినం లక్ష్మీశయుక్తం చ సకర్తృ
 వృద్ధిదం॥ పాంజ్ఞజన్యనిజధ్యానధ్యస్తపాతక సంచయ॥ పాహిమాం పాపినం ఘోర సంసారార్ణవ
 పాతినం॥ సుదన్ న మహాజ్యాలమోటు సూర్య సమప్రభ॥ అగ్నినాంధస్యమేదెవ విష్ణ్వాగ్నార్ణం
 ద్రశో య ॥ శ్రీ ॥ త్రిభిః పంచభిన్ వభిన్న దూర్ష్యైవారాత్రో అంకురాపౌ ణంకుర్యాత్॥
 ఓం హిరవతాం రాజా అంజలీంగా గ్రామవధో నం॥ పంచవక్త్ర మహాకాయోపాపీనాం

గ్రహనాశనః॥ యథాచా భీష్టదోరాజాతదేవాచరతేద్ద్విజః॥ ద్విజానామప్యనుజ్ఞాత్ ఆలయంచ ప్రవేశయేత్॥ నేత్ర ఉన్మీలనం కుర్యాత్ శిల్పినం పూజయెద్గురుః॥ ఊర్ధ్వంచాధ యథా దృష్టిత్యజేద్దుద్ధిమో సుధీ॥ సమదృష్టిర్యథాబింబ ప్రతిష్ఠాం కారయెద్ధ్యౌవం॥ వాస్తుహేమంచ శాన్తిస్సకంచ వాసోచరేద్ద్విజః॥ పరేద్యురెవకువీ తరాత్రోధాన్యాధివాసనం॥ ప్రీహితండుల తిలాదీన్నిక్షిపేదు పరోపరి॥ కంబళం రత్నకంచైవ వ్రాఘ్రుచర్మంతతోపరి॥ క్రిష్ణాజనం చక్షౌమంచ కాపో సో వస్త్రక్ శుచీ ॥ నానాచిత్ర విచిత్రంచ పుష్పాదీ గంధవాహన్ ॥ శయ్యాంచ పరితః కుర్యాత్ అధివాసహనేద్ద్విజః॥ మూర్తి హేమంకళా హేమం శాన్తి మతంతదైవచ॥ సంపాతేనచ పాదాదినం స్పృశ్యసుశిరోపరి॥ త్రిదినారాదితోవి ప్రోగాయక్ బహుభిర్వృతః॥ పంచకాలేషుయే దెవంవనైవే ద్యాన్తం ప్రపూజయేత్॥ సులగ్నౌ సుముహూర్తేవా ప్రతిష్ఠాంకారయెద్ద్విజః॥ నయనోలనం కుర్యాత్ పురతో నిక్షిపేద్భువి॥ ధాన్యా నిచహిరణ్యనిక న్యాయాంచగవాదికం॥ కుంభమన్నజ్ఞా చిత్రాన్నం మంగళాయన పూర్విక్, స్మపనం చతథాకురుః యథావిత్తాను సారతః॥ పూజయేచ్ఛతతోదేవం నిత్యం నిత్యం సుశోభితం॥ బ్రాహ్మణో భోజయిత్వాధ భోజనంకారయే త్రుభుః॥ ఋత్విజానాం ధనం దద్యాత్ ఆచార్యంచధనాధికం॥ వస్త్ర భూషణపుష్పాణి భాజనాదీన్యనేకశః॥ దత్వాప్రదక్షిణం కృత్వా॥ తద్గృహంచ ప్రవేశయేత్ ॥

ఇతి హనుమ ప్రతిష్ఠా విధిస్సమాప్తః

సప్తాహ్నిక వాహన క్రమః

ప్రథమం భద్ర పీఠస్తు ద్వితీయ్యోవాసరంతథా॥ తృతీయం పక్షిరాజంచ చతుర్థంగజవైరిణం॥ పంచమంరథనామాఖ్యం షష్ఠమం హయముచ్యతే॥ సప్తమం ఆదిసర్పస్యాత్ సపైతేవాహన క్రమః॥

నవాహ్నిక వాహన క్రమః

ప్రథమం శిబికోహం ద్వితీయం హనుమంతకం॥ తృతీయం సిహ్మరాజంచ చతుర్థం ఫణిశాయిణం॥ పంచమం పక్షిరాజం చషష్ఠచ గజవాహనం॥ సప్తమం రథ మాత్రంచ అష్టమంతు తురగకం ॥ నవమం హంసరాజంచ ఇత్యేతేహన క్రమః॥ నవాహ్నిక ఉత్సవే కర్తవ్య వాహనాని॥

వాహన పద్ధతి:

పంచాష్టాక వాహన క్రమం: పక్షై పంచాష్టాకంచైవ ప్రథమం సిహ్యమైవచ, ద్వితీయం
మారుతించైవ తృతీయం పక్షినాయకం॥ చతుర్థం రథమారోప్య పంచమంహంసకంతథా

ఏకొత్తర సహస్ర కలశ పటలం

25	25	25	25	25
25	49	81	49	25
25	81	81	81	25
25	49	81	49	25
25	25	25	25	25

అష్టోత్తర శత కలశ పటలం

9	9			9
	4	4	4	
9	4	4	4	9
	4	4	4	
9	9			9

ఏకాశీతి కలశపటలం

9	9	9
9	9	9
9	9	9

ఏకోన పంచాశత్ కలశ పటలం

4	6	4
6	8 1 2	6
4	7 9 3	4
4	6 5 4	4

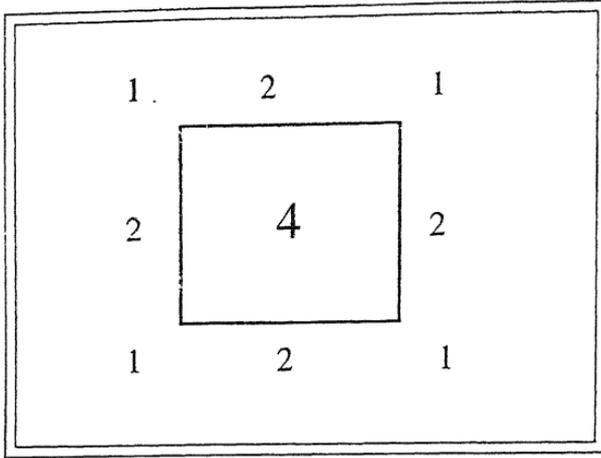
పంచవింశతి కలశపటలం

1		3		1
	9	2	3	
3				3
	8	1	4	
	7	6	5	
1		3		1

సప్తదశకలశ పటలం

17		10		11
	9	2	3	
16	8	1	4	12
	7	6	5	
15	14			13

షోడ శకలశస్పవన పటలం



ద్వాదశ కలశపటలం

	పాద్య 5	దధి 6	
12 ఫలై	ఘృతం 1	నవరత్నం 2	అర్ఘ్య 7
11 పంచగన్య	4 గంధద్రవ్యం	3 లోహం	8 క్షీర
	10 మధు	9 ఆచమన	

నవ కలశ పటలం

పరచావయెదం - మధ్యై - విష్ణు-మధు సూచన త్రివిద్రమ - వాసునో పూర్వాట డ్రుం - శ్రీభం వ్యాపీతే
 ఏద్యు, రాభద్రామోలారో విదిక్తుచ అవాప్యో అభ్యర్చ్యై - స్నాపయేత్

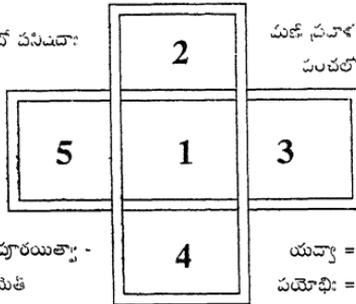
అగ్నే య్యం దధి
 నైమ్మిత్త్యం కీరం
 వాయువ్యం మధు
 ఈశ్వరం పులసీ
 ఆప్యం -

9	2	6
5	1	3
8	4	7

మధ్యమ్యంకం పాద్యం
 పాద్యం పక్షిణో అర్చ్యం
 పశ్యమే ఆలమసం
 ఉత్తరం పండుగిర్వం

పంచ కలశ పటలం

మంత్రకేవతాః పంచ పసిషదాః



మణి సువాళ మోక్షం ఉద్రా వైమోగ్య
 పంచలోహైః పూరయిత్వా

యవ్య = పంచగవ్యైవ్యై పూరయిత్వా -
 అభ్యర్చ్యై స్నాపయేత్

యవ్య = మధుగం ఆజ్యపథి
 పయోధిః = మలచమ్యుత్రైః ద్రవేణ

ఏక కలశ పటలం

ఎంచమ్యుత



పంచగవ్యైః పూరయిత్వా

మధ్యైవీరం కలశం

పరమాత్మానమావాహ్యై అభ్యర్చ్యై స్నాపయేత్ =

ఇదం శ్రీపాంచరాత్ర కర్షణాది ప్రతిష్ఠాంత ప్రయోగ చంద్రికా - శ్రీ పాంచరాత్రా శాస్త్ర
 ధురంధరః శ్రీమూ మామిళ్ళపల్లి పరవస్తు రామస్వామి అయ్యంగార్ - రంగనాయకాంబా
 గర్భ సంభూతః-మ-ప రామానుజాచార్య దాసెన లిఖితం
 సంపూర్ణం

గ్రంథకర్తు లిఖిత గ్రంథాణి

1. ఆహ్నిక గ్రంథః (ధర్మశాస్త్రం)
2. పాదోక్త భగవదారాధన క్రమః
3. శ్రీ పాంచరాత్ర బ్రహ్మోత్సవాను క్రమణికా ।
4. శ్రీపాంచరాత్ర కర్షణాది ప్రతిష్ఠాంత ప్రయోగచంద్రికా

ఏతద్గ్రంథ చతుష్టయం దేవాదాయశాఖా నిర్వహణ పరిక్షక అర్చక ప్రవర - వర
 - ప్రవేశ పరిక్షకాణాం అత్యంత ఉపకారిణి : భవన్తి -

గ్రంథ పరిసమాప్తి :

శ్రీకృష్ణార్చనమస్తు
 శ్రీః



